

ปัญหาพิเศษ

การสังเคราะห์และเสนอแนะแผนการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของเกษตรกร
ชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย
ที่สอดคล้องและตอบสนองยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 - 2556
SYNTHESIS AND RECOMMENDATION PLANS TO INCREASE
PRODUCTIVITY OF RUBBER FARMERS IN 11 PROVINCES IN
NORTHEASTERN THAILAND CORRESPONDING AND RESPONDING
THE RUBBER DEVELOPMENT STRATEGY YEAR 2012 - 2013

กิตติพงษ์ ภูระหงษ์
KITTIPONG PURAHONG

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 143523
วันเดือนปี 10 มี.ค. 2559

b. 12799889
i.

หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)
ภาควิชาพัฒนาการเกษตรและการจัดการทรัพยากร
คณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2559

คณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองปัญหาพิเศษ

หัวข้อปัญหาพิเศษ

การสังเคราะห์และเสนอแนะแผนการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตของเกษตรกร
ชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย
ที่สอดคล้องและตอบสนองยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 – 2556
Synthesis and Recommendation Plans to Increase Productivity
of Rubber Farmers in 11 Provinces in Northeastern Thailand
Corresponding and Responding the Rubber Development
Strategy year 2012 - 2013

นักศึกษา

นายกิตติพงศ์ ภูระหงษ์

รหัสประจำตัว

55040570

ปริญญา

วิทยาศาสตร์บัณฑิต

สาขาวิชา

พัฒนาการเกษตร

อาจารย์ที่ปรึกษา

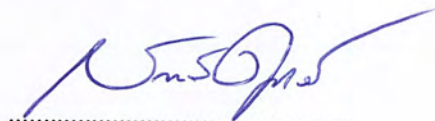
ดร.นริสา ทรงไตรย์

คณะกรรมการสอบปัญหาพิเศษ	ลายมือชื่อ
ดร.นริสา ทรงไตรย์	นริสา ทรงไตรย์
ดร.สุณิพร สุวรรณมณีพงศ์	สุณิพร สุวรรณมณีพงศ์
รศ.ดร.ทิพวรรณ ลิ้มงูร	ทิพวรรณ ลิ้มงูร
รศ.ดร.ปัญญา หมั่นเก็บ	ปัญญา หมั่นเก็บ

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาพัฒนาการเกษตร

วันที่ 4 พฤษภาคม 2559

ผศ.ดร.สมศักดิ์ คุณาสวรรค์เวช

หัวหน้าภาควิชาพัฒนาการเกษตรและการจัดการทรัพยากร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อปัญหาพิเศษ	การสังเคราะห์และเสนอแนะแผนการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตของเกษตรกร ชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยที่ สอดคล้องและตอบสนองยุทธศาสตร์พัฒนา ยางพารา พ.ศ. 2552 – 2556
นักศึกษา	นายกิตติพงษ์ ภูระหงษ์
รหัสประจำตัว	55040570
ปริญญา	วิทยาศาสตร์บัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)
สาขาวิชา	พัฒนาการเกษตร
พ.ศ.	2559
อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ	ดร.นริสา ทรงไตรย์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสังเคราะห์และเสนอแนะแผนการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยที่สอดคล้องและตอบสนองยุทธศาสตร์พัฒนา ยางพารา พ.ศ. 2552 - 2556

ผลการวิจัยพบว่า กรณีปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกรด้านผู้ซื้อผลผลิตอยู่ในระดับที่มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก แสดงถึงเหตุที่ทำให้ราคาผลผลิตต่ำเกินควรซึ่งส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์พัฒนา ยางพาราในด้านพัฒนาระบบตลาดภายในประเทศไทยและต่างประเทศ ด้านเกษตรกรอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย ซึ่งส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์พัฒนา ยางพาราในด้านการเสริมรายได้และยกระดับชีวิตเกษตรกรชาวสวนยาง ด้านช่องทางการขายอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย แสดงถึงช่องว่างของตลาดยางพาราที่ทำให้ราคาผลผลิตมีปัญหา ซึ่งส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์พัฒนา ยางพาราในด้านพัฒนาระบบตลาดภายในประเทศไทยและต่างประเทศและด้านปัญหาการจัดการผลผลิตเพื่อการขาย อยู่ในระดับไม่มีและไม่ใช้มีปัญหา กรณีปัญหาและอุปสรรคที่เป็นสาเหตุทำให้ผลผลิตยางพาราต่อไร่ต่อปีของเกษตรกรไม่เป็นไปตามยุทธศาสตร์พัฒนา ยางพารา พ.ศ. 2552 – 2556 ด้านการใช้เทคโนโลยีการผลิตและการจัดการสวนยาง อยู่ในระดับมีปัญหาน้อย แสดงถึงวิธีการในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรที่ไม่ค่อยมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์พัฒนา ยางพาราในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพยางที่เป็นวัตถุดิบ ด้านการกรีดยางพาราอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย แสดงถึงกระบวนการเก็บผลผลิตที่ไม่ตรงตามมาตรฐาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์พัฒนา ยางพาราในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพยางที่เป็นวัตถุดิบ ด้านภูมิอากาศที่มีผลต่อการผลิตยางพาราอยู่ในระดับมีปัญหา มาก ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผลผลิตยางพาราของเกษตรกรมีปัญหาและส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์พัฒนา ยางพาราในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพยางที่เป็นวัตถุดิบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษเล่มนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์ของบุคคลหลายท่าน ซึ่งไม่อาจจะนำมากล่าวได้ทั้งหมด ซึ่งผู้มีพระคุณท่านแรกและผู้ศึกษาใคร่ขอกราบพระคุณคือ ท่าน ผศ.ดร.อรรงค์ เมฆโหรา อาจารย์ผู้ที่ผลักดัน และสนับสนุนให้เกิดการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ขึ้น

ท่านที่สอง คือ ดร.นริสา ทรงไตรย์ อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ที่ได้ให้ความรู้ เทคนิค คำแนะนำ คำสอน และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในระหว่างการศึกษาวิจัย ด้วยความเอาใจใส่ทุกขั้นตอน จนทำให้ปัญหาพิเศษเล่มนี้สำเร็จลุล่วง

ขอขอบพระคุณ ดร.สุณีพร สุวรรณมณีพงศ์ รศ.ดร.ทิพวรรณ ลิ้มงูร และ รศ.ดร.ปัญญา หมั่นเก็บ กรรมการสอบหัวข้อและโครงร่างปัญหาพิเศษที่ได้กรุณาให้คำชี้แนะในการจัดทำปัญหาพิเศษเล่มนี้

ขอขอบพระคุณ เกษตรกรชาวสวนยาง จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าในการทำงาน และให้ความร่วมมือในการทำวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ นางสาวเกศกนก ผ่องสุขใจ นายพงศ์วุฒิ ยากลิ้นหอม นายพัชธร ปัญญาวงศ์งาม นางสาวสุชญา เต็มงามธนา และนางสาวอุษณิษา นันทะวงษ์ คณะผู้ร่วมการศึกษาวิจัย ที่คอยอดทนอดกลั้น และให้ความช่วยเหลือแก่กันตลอดมา

นอกจากนี้ ผู้ศึกษาใคร่ขอขอบพระคุณคุณพ่อ และคุณแม่ ที่อยู่เบื้องหลังในความสำเร็จ และได้ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และให้กำลังใจตลอดมา

กิตติพงษ์ ภูระหงษ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	I
กิตติกรรมประกาศ	II
สารบัญ	III
สารบัญตาราง	V
สารบัญภาพ	VII
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	3
1.3 สมมติฐานของการศึกษา	3
1.4 ขอบเขตของการศึกษา	3
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 การสังเคราะห์	7
2.2 ผลิตภาพการผลิต	12
2.3 ยางพารา	13
2.4 ลักษณะทั่วไปของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	37
2.5 แผน	41
2.6 แผนยุทธศาสตร์	42
2.7 ยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 - 2556	44
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	52
2.9 กรอบแนวความคิดในการศึกษา	57
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	59
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	59
3.2 เครื่องมือในการศึกษา	61
3.3 ขั้นตอนการศึกษา	62
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	63
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล	65

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.1 ข้อมูลพื้นฐานทางสังคม และเศรษฐกิจของ เกษตรกรชาวสวนยางพารา	65
4.2 ข้อมูลการจัดการผลิต ผลผลิตและราคา เกษตรกรได้รับ	101
4.3 ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการขายผลผลิต ยางพาราของเกษตรกร	112
4.4 ปัญหาและอุปสรรคที่เป็นสาเหตุทำให้ผลผลิต ยางพาราต่อไร่ต่อปีของเกษตรกรไม่เป็นไปตาม ยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 – 2556	117
4.5 วิจารณ์ผลการวิจัย	122
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	123
5.1 สรุปผลการวิจัย	123
5.2 อภิปรายผล	127
5.3 ข้อเสนอแนะแผนการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของ เกษตรกรชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออก เฉียงเหนือของประเทศไทยที่สอดคล้องและ ตอบสนองยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 – 2556	129
5.4 ข้อเสนอแนะ	133
บรรณานุกรม	134
ภาคผนวก	136
ประวัติผู้วิจัย	148

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ตารางแสดงสูตรปุ๋ยที่มีความเหมาะสมกับเนื้อดินและอายุของต้นยาง	26
2.2 ตารางแสดงระยะเวลาการใส่ปุ๋ยและอัตราการใส่ปุ๋ยในพื้นที่ภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	28
2.3 ตารางแสดงระยะเวลาและอัตราการใส่ปุ๋ยในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	29
2.4 ตารางแสดงระยะเวลาการใส่ปุ๋ยและอัตราการใส่ปุ๋ยสำหรับยางที่เปิดกรีดแล้ว	30
2.5 สรุปคำแนะนำการกรีดยางและการใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง	34
3.1 การเลือกเกษตรกรชาวสวนยางพาราที่ผ่านการอบรม 3 หลักสูตรจากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางในปี พ.ศ. 2557	61
4.1 ลักษณะพื้นฐานทางสังคมของเกษตรกรชาวสวนยางพาราใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย	80
4.2 ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยางพาราใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย	96
4.3 ข้อมูลการจัดการผลิต ผลผลิตและราคาที่ได้รับของเกษตรกรชาวสวนยางพาราใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย	109
4.4 ความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคด้านผู้ซื้อผลผลิตที่มีผลต่อการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร	113
4.5 ความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคด้านเกษตรกรที่มีผลต่อการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร	114
4.6 ความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคด้านช่องทางการขายที่มีผลต่อการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร	115

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.7 ความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคด้านปัญหาการจัดการ ผลผลิตเพื่อการขายที่มีผลต่อการขายผลผลิตยางพาราของ เกษตรกร	116
4.8 ความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคด้านการการใช้ เทคโนโลยีการผลิตและการจัดการสวนยางที่เป็นสาเหตุทำ ให้ผลผลิตต่อไร่ต่อปีของเกษตรกรชาวสวนยางไม่เป็นไปตาม ยุทธศาสตร์	118
4.9 ความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคด้านการกรีดยางพารา เป็นสาเหตุทำให้ผลผลิตต่อไร่ต่อปีของเกษตรกรชาวสวนยาง ไม่เป็นไปตามยุทธศาสตร์	120
4.10 ความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคด้านภูมิอากาศที่มีผล ต่อการผลิตยางที่เป็นสาเหตุทำให้ผลผลิตต่อไร่ต่อปีของ เกษตรกรชาวสวนยางไม่เป็นไปตามยุทธศาสตร์	121
5.1 ข้อเสนอแนะแผนการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตของเกษตรกร ชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของ ประเทศไทย ที่สอดคล้องและตอบสนองยุทธศาสตร์พัฒนา ยางพารา พ.ศ. 2552 – 2556	131

สารบัญรูปร่าง

รูปที่	หน้า
2.1 กรอบแนวความคิดในการศึกษา	58

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

(Introduction)

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา (Statement and Significance)

ยางพาราเป็นพืชที่มีประวัติความเป็นมาอันยาวนาน เริ่มจากการเดินทางไปพบทวีปอเมริกาของโคลัมบัส ในราวปี พ.ศ. 2036 หรือเป็นเวลา 522 ปีมาแล้ว ซึ่งต่อมาในภายหลังได้มีการพบเห็นชาวอินเดียนแดง ซึ่งเป็นคนพื้นเมืองในอเมริกาใต้ นำลูกบอลยางเล็ก ๆ มาเล่นเป็นเกมกัน ซึ่งลูกบอลที่ใช้ในการเล่นนั้นเป็นของแปลก เพราะเป็นวัตถุที่สามารถกระเด็นกระดอนขึ้นลงได้ โดยชาวอินเดียนแดงเรียกต้นยางว่า “คาอูท์ชุก” (Caoutchouc) แปลว่า “ต้นไม้ที่ร้องไห้” เพราะเมื่อต้นยางถูกของมีคมกรีด จะมีน้ำยางหยดไหลคล้ายการหลั่งน้ำตา นอกจากนั้น ชาวอินเดียนแดงยังนำยางมาทำของใช้ต่าง ๆ เช่น ขวด หรือภาชนะที่ทำจากยาง และรองเท้ายางที่ทำง่าย ๆ โดยใช้เท้าจุ่มลงในน้ำยาง แล้วยกขึ้นมา รอให้แห้ง แล้วทำอย่างเดิมอีกหลาย ๆ ครั้ง ก็จะได้รองเท้ายางที่แนบสนิทเหมือนสวมถุงเท้า ซึ่งคณะนักสำรวจจากยุโรปได้นำยางจากเมืองพารา (Para) ซึ่งเป็นเมืองท่าแถบลุ่มน้ำอเมซอน อเมริกาใต้ กลับไปยุโรปด้วย และเมื่อถึงยุโรปแล้วก็ได้ลองนำยางมาถูรอยดินสอ ซึ่งสามารถลบรอยดินสอได้ (Rubber) ชื่อ “ยางพารา” หรือ “Para Rubber” จึงเป็นชื่อที่ติดปากคนทั่วโลกตั้งแต่นั้นมา และจากการค้นคว้าพัฒนายางทางอุตสาหกรรมในยุโรปได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว โดยเริ่มจากการนำน้ำยางสดไปเคลือบผ้าเพื่อทำผ้ายางกันฝน ผลิตภัณฑ์รองรับความยืดหยุ่นของเครื่องยนต์ ใช้ทางการแพทย์ ทำอุปกรณ์กีฬา และของเล่นต่าง ๆ แต่ส่วนมากจะนำไปใช้ในอุตสาหกรรมทำยางรถยนต์ หรือทำล้อเครื่องบิน นอกจากนี้ ยังใช้ทำเฟอร์นิเจอร์จำพวกโซฟา และที่นอนฟองน้ำ ซึ่งทำให้เราได้นั่งได้นอนที่นุ่ม ๆ แสนสบาย ยางพาราจึงเปรียบเสมือนเป็นต้นไม้ที่สวรรค์ประทานมาเพื่อความผาสุกของมวลมนุษยชาติ(สถาบันวิจัยยาง, 2556)

การปลูกยางพาราในประเทศไทย มีหลักฐานเด่นชัดว่า เมื่อปี พ.ศ. 2442 พระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี (คอซิมบี๊ ณ ระนอง) เป็นผู้เหมือนหนึ่ง "บิดาแห่งยาง" เป็นผู้ที่ได้นำต้นยางพารามาปลูกที่อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง เป็นครั้งแรกและได้ส่งคนไปเรียนวิธีปลูกยาง มีการนำพันธุ์ยางไปแจกจ่ายและส่งเสริมให้ราษฎรปลูกทั่วไป ต่อมาราษฎรได้นำเข้ามาปลูกเป็นสวนยางมากขึ้นและได้มีการขยายพื้นที่ปลูกยางไปในจังหวัดภาคใต้รวม 14 จังหวัด ตั้งแต่ชุมพรลงไปถึงจังหวัดที่ติดชายแดนประเทศมาเลเซีย ต่อมาได้มีการขยายพื้นที่ปลูกยางไปยังแหล่งปลูกยางใหม่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ ซึ่งมีสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการปลูกยาง ได้แก่ สภาพภูมิอากาศ เช่น อุณหภูมิต่ำ การขาดความชื้น ลมแรง สภาพพื้นที่ดิน เช่น พื้นที่สูง ลาดชัน ความลึกของดิน โครงสร้าง เนื้อดิน การระบายน้ำ และสมบัติทางเคมีของดินต่ำ แต่ดูเหมือนว่า

ยางพารามีคุณสมบัติที่สามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ในปี 2521 กองการยาง (สถาบันวิจัยยางในปัจจุบัน) กรมวิชาการเกษตร ร่วมกับนิคมสร้างตนเอง กรมประชาสัมพันธ์ ได้ทดลองปลูกยางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันฝนตกน้อยกว่าในภาคใต้ พบว่า ต้นยางเจริญเติบโตเป็นที่น่าพอใจ สามารถเปิดกรีดได้เมื่ออายุ 6 ปีครึ่ง - 7 ปี และให้ผลผลิตเฉลี่ย 200 กิโลกรัมต่อไร่ นอกจากนี้ยังได้ทดสอบปลูกยางพารา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ เปรียบเทียบกับภาคใต้ สรุปได้ว่า ต้นยางในภาคใต้เปิดกรีดได้เร็วกว่าต้นยางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือประมาณ 6 เดือน โดยต้นยางที่ปลูกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เปิดกรีดได้เมื่ออายุ 7 ปี และผลผลิตในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เฉลี่ย 221 กิโลกรัมต่อไร่ จนถึงปัจจุบัน ประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกยางทั่วประเทศประมาณ 12 ล้านไร่ กระจายกันอยู่ในภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเป็นแหล่งปลูกยางใหม่ การพัฒนาอุตสาหกรรมยางของประเทศได้เจริญรุดหน้าเรื่อยมาจนทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่ผลิตและส่งออกยางได้มากที่สุดในโลก(สถาบันวิจัยยาง, 2556)

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญอย่างยิ่งของประเทศไทยและภูมิภาคอาเซียน โดยในปี พ.ศ. 2551 ประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกยางพาราประมาณ 16.89 ล้านไร่ ก่อให้เกิดกิจกรรมต่อเนื่องทั้งภาคการผลิตทางเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคการตลาด มีผู้เกี่ยวข้องเป็นเกษตรกร ผู้ประกอบการ แรงงาน บุคลากรภาครัฐ และผู้บริหารภาคต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 6 ล้านคน กระจายทั่วประเทศ ผลผลิตยางดิบประมาณ 3.09 ล้านตัน ก่อให้เกิดรายได้ จำนวน 402,563 ล้านบาท จากการส่งออกยางดิบ 2.68 ล้านตัน มูลค่า 223,628 และ 149,908 ล้านบาทตามลำดับ รวมทั้งอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ไม้ยางพาราอีก 29,027 ล้านบาท ปัจจุบันงานด้านยางพารามีหลายหน่วยงาน รับผิดชอบตามภารกิจที่แตกต่างกันออกไป เพื่อประโยชน์ในการพัฒนายางพาราทั้งระบบไม่ว่าด้านการผลิต การค้า และอุตสาหกรรมยางของประเทศให้ดียิ่งขึ้น จึงสมควรกำหนดให้มียุทธศาสตร์พัฒนายางพารา เพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานของหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดให้มีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทาง/มาตรการ กิจกรรมที่ต้องดำเนินการ และหน่วยงานที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน มีการประสานงานเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด เพื่อประโยชน์โดยรวมของประเทศ(ยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 - 2556, 2553)

ปัจจุบันยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา (พ.ศ. 2552 - 2556) ที่เป็นเหมือนนโยบายหลักในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมยางพาราทั้งระบบแบบครบวงจรนั้น นอกเหนือจากการอาศัยสมรรถนะของหน่วยงานที่นำยุทธศาสตร์ลงไปสู่การปฏิบัติ และการประสานงานที่เป็นเอกภาพระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว ยังมีความจำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบอื่น ๆ จากปัจจัยแวดล้อมที่นำมาประกอบการพิจารณา เพื่อให้การวางแผนการดำเนินงานมีความสอดคล้องและตอบสนองยุทธศาสตร์ตามกำหนด จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการสังเคราะห์และเสนอแนะแผนการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยที่สอดคล้องและตอบสนองยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 - 2556 เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานและเป็นแนวทางใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การกำหนดยุทธศาสตร์พัฒนายางพาราให้เกิดการพัฒนาอย่างมีศักยภาพเกิดประโยชน์สูงสุดกับการเกษตรกรชาวสวนยางในการพัฒนาการเกษตรของประเทศ(สถาบันวิจัยยาง, 2556)

1.2 วัตถุประสงค์ (Objective of the Study)

เพื่อศึกษาการสังเคราะห์และเสนอแนะแผนการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยที่สอดคล้องและตอบสนองยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 - 2556

1.3 สมมติฐานของการศึกษา (Hypothesis to be Tested)

ทำให้ทราบถึงการสังเคราะห์และเสนอแนะแผนการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยที่สอดคล้องและตอบสนองยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 - 2556 และสามารถวางกรอบแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์พัฒนายางพาราให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม ระบบการผลิต การจัดการ ผลผลิตยางพารา ราคาผลผลิต รายได้ รวมถึงปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์พัฒนายางพาราให้เกิดการพัฒนาอย่างมีศักยภาพเกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรชาวสวนยางในการพัฒนาการเกษตรของประเทศต่อไป

1.4 ขอบเขตของการศึกษา (Scope of the Study)

เกษตรกรชาวสวนยางที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (สกย.) ใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี

1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา (Definition)

เกษตรกร หมายถึงเกษตรกรชาวสวนยางที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง(สกย.) ใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี

เขตพื้นที่ หมายถึง 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี ของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

การสังเคราะห์ หมายถึงการก่อให้เกิดสิ่งใหม่ที่มีรูปลักษณะและคุณสมบัติใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิมที่มีอยู่ เป็นเหมือนการทำให้ศักยภาพที่ซ่อนอยู่ปรากฏเมื่อนำมารวมกับศักยภาพของสิ่งอื่น ๆ ซึ่งหากไม่ได้นำรวมกันจะไม่เกิดการใช้ศักยภาพในทิศทางใหม่ การสังเคราะห์จึงทำให้เกิดสิ่งใหม่ที่ทำ

หน้าที่อีกหน้าที่หนึ่งมีคุณสมบัติใหม่ที่เฉพาะเจาะจง และสามารถใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ ได้ดีกว่าการหยิบแต่ละสิ่งมาใช้อย่างแยกจากกันของเกษตรกรใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี

การเสนอแนะ หมายถึงการจัดทำแผน อันเป็นข้อกำหนดที่ใช้เป็นเครื่องมือหรือแนวทางในการปฏิบัติ หลักสำคัญของการวางแผนจึงมุ่งไปที่ความสำเร็จของการปฏิบัติงานและประสิทธิภาพของ การดำเนินงานของเกษตรกรใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี

แผน หมายถึงข้อกำหนดที่ใช้เป็นเครื่องมือหรือแนวทางในการปฏิบัติของเกษตรกร ใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี

แผนการเพิ่มผลิตภาพการผลิตยางพารา หรือผลิตภาพการผลิต หมายถึงข้อกำหนดที่ใช้เป็น เครื่องมือหรือแนวทางในการปฏิบัติเพื่อเพิ่มขนาดของผลผลิต (Output) ที่ผลิตได้ จากการใส่ปัจจัย การผลิต (Input) เข้าไปในกระบวนการผลิตของเกษตรกรใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี

การผลิตยางพารา หมายถึงการกรีดหรือการนำผลผลิตน้ำยางออกมาจากต้นยาง ซึ่งเจ้าของ สวนยางควรศึกษาและวิธีการปฏิบัติอย่างถูกต้อง ซึ่งจะทำให้ผลผลิตที่มากแบบยั่งยืนไม่ทำให้ต้นยาง เสียหาย มีอายุการกรีดนาน การเจริญเติบโตของต้นยางดี ขายไม่ได้ราคา เมื่อโคนล้มเพื่อปลูกแทน ใหม่ ยางพันธุ์ดีที่ให้ผลผลิตสูงจำเป็นต้องใช้วิธีการปฏิบัติที่ถูกต้อง จึงจะได้ผลคุ้มค่า การเลือกใช้ วิธีการต่าง ๆ เช่น การเปิดกรีด วิธีการกรีด ระบบกรีด และมีกรีดยางที่ถูกต้อง สามารถที่จะรักษาต้น ยางเพื่อให้กรีดได้นาน แต่หากใช้วิธีการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง นอกจากได้น้ำยางน้อยแล้วยังทำให้ต้นยาง เสียหาย เป็นเหตุให้รายได้ของเกษตรกรลดน้อยลงด้วย โดยการกรีดยางจะต้องยึดหลักที่ว่า เมื่อกรีดแล้วต้องได้น้ำยางมาก เปลือกเสียน้อยที่สุด แล้วยังสามารถกรีดได้นาน 25 - 30 ปี ของเกษตรกรใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี

ยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา หมายถึงแผนยุทธศาสตร์พัฒนายางพาราระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2552 – 2556) ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ 5 ข้อ

1. เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตยางพารา สนับสนุนการผลิตวัตถุดิบที่มีคุณภาพ และพัฒนาระบบการตลาด
 2. สร้างความเข้มแข็งและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยาง สนับสนุนให้ผลิตภัณฑ์ยางไทยมีคุณภาพและพัฒนาให้ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมยางของภูมิภาค
 3. สนับสนุนให้มีการเพิ่มมูลค่ายางธรรมชาติโดยการแปรรูป และนำยางธรรมชาติมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ยางเพิ่มขึ้น รวมทั้งเพิ่มการใช้ผลิตภัณฑ์ยางและเพิ่มการส่งออก
 4. เกษตรกรที่ทำสวนยางสามารถเลี้ยงตัวเองและมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และมีสวัสดิการสังคม เช่น ผู้ใช้แรงงานหรือพนักงานบริษัททั่วไป ในขณะที่ผู้ประกอบการสามารถพัฒนาตนเองและแข่งขันกับผู้ผลิตต่างประเทศได้
 5. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มจากการขายคาร์บอนเครดิตภายใต้กลไกการพัฒนาที่สะอาดหรือภายใต้การตลาดแบบสมัครใจ
- เป้าหมาย 5 ข้อ
1. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพาราการผลิตยางพาราในประเทศไทยต่อหน่วยพื้นที่ไปอีกไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 หรือเฉลี่ยทั้งประเทศจาก 278 กิโลกรัม/ไร่/ปี ในปี 2551 เป็น 306 กิโลกรัม/ไร่/ปี ในปี 2556 หรือทำให้ผลผลิตโดยรวมของประเทศเพิ่มจาก 3.09 ล้านตัน ในปี 2551 เป็น 3.40 ล้านตันในปี 2556
 2. เพิ่มปริมาณการใช้ยางธรรมชาติในประเทศขึ้นอีกร้อยละ 46 กล่าวคือ เพิ่มปริมาณการใช้จาก 397,495 ตัน ในปี 2551 เป็น 580,000 ในปี 2556 หรือเพิ่มจากร้อยละ 12.87 เป็นร้อยละ 17 ของผลผลิตในปีเดียวกัน
 3. ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยางของไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันกับต่างชาติมากขึ้น สามารถเพิ่มมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางและไม้ยางจาก 178,935 ล้านบาทในปี 2551 เป็น 230,000 ล้านบาทในปี 2556
 4. เกษตรกรมีรายได้จากการทำสวนยางไม่น้อยกว่าปีละ 15,000 บาท/ไร่ และเกษตรกรที่ปลูกใหม่มีรายได้จากการขายคาร์บอนเครดิต
 5. เกษตรกรชาวสวนยางหรือคนกรีดยางมีสวัสดิการสังคม และ 8 กลยุทธ์หลัก
1. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพอย่างที่เป็นวัตถุดิบ
 2. การพัฒนาระบบตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ
 3. การพัฒนาด้านอุตสาหกรรมแปรรูปยางผลิตภัณฑ์ยางและไม้ยางพารา
 4. การปรับปรุงระบบบริหารจัดการภาครัฐ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ผลักดันความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อสนับสนุนประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asian Economic Community - AEC)
6. การสนับสนุนการวิจัย
7. เสริมรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรชาวสวนยาง
8. การพัฒนาบุคลากร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

(Literature Review)

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การสังเคราะห์
2. ผลกระทบการผลิต
3. ยางพารา
4. ลักษณะทั่วไปของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
5. แผน
6. แผนยุทธศาสตร์
7. ยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 - 2556
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
9. กรอบแนวความคิดในการศึกษา

2.1 การสังเคราะห์

2.1.1 การสังเคราะห์

2.1.1.1 ความหมายของการสังเคราะห์

การสังเคราะห์ หมายถึง การผสมผสานรวมกันอย่างกลมกลืนของส่วนประกอบต่าง ๆ จนกลายเป็นสิ่งใหม่ที่มีเอกลักษณ์และคุณสมบัติเฉพาะ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2551)

2.1.1.2 ลักษณะของการสังเคราะห์

เป็นสิ่งใหม่ที่เกิดจากการหลอมรวม ส่วนประกอบย่อยต่าง ๆ จนไม่สามารถมองเห็นส่วนประกอบต่างๆ เหล่านั้น ดังนั้นการสังเคราะห์คือการรวมส่วนประกอบย่อย ๆ จนไม่สามารถมองเห็นรายละเอียดได้ เช่น ยาเม็ดต่าง ๆ มีส่วนผสมอะไรบางอย่างเราไม่สามารถรับรู้ได้เลย ถักทอ หรือหลอมรวม องค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อให้ได้สิ่งใหม่ภายใต้โครงสร้างเดียวกัน ซึ่งการสังเคราะห์นั้นเป็นการนำองค์ประกอบต่างมาถักทอรวมกัน หรือนำมาร้อยเรียงกัน เช่น การสัมมนา เรื่อง การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาในอนาคต มีผู้เข้าร่วมสัมมนามากมาย และมีข้อคิดเห็นมากมาย จากนั้นนำมารวมกันโดยวิธีการสังเคราะห์โดยนำมาถักทอร้อยเรียงใหม่ เป็นต้น

การสังเคราะห์ก่อให้เกิดสิ่งใหม่ที่มีรูปลักษณะและคุณสมบัติใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิมที่มีอยู่ เป็นเหมือนการทำให้ศักยภาพที่ซ่อนอยู่ปรากฏเมื่อนำมารวมกับศักยภาพของสิ่งอื่น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งหากไม่ได้นำรวมกันจะไม่เกิดการใช้ศักยภาพในทิศทางใหม่ การสังเคราะห์จึงทำให้เกิดสิ่งใหม่ที่ทำหน้าที่อีกหน้าที่หนึ่งมีคุณสมบัติใหม่ที่เฉพาะเจาะจง และสามารถใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ได้ดีกว่าการหยิบแต่ละสิ่งมาใช้อย่างแยกจากกัน (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2551)

2.1.2 การคิดเชิงสังเคราะห์

2.1.2.1 ความหมายของการคิดเชิงสังเคราะห์

การคิดเชิงสังเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการคิดที่ดึงองค์ประกอบต่าง ๆ มาหลอมรวมลักทอภายใต้โครงสร้างใหม่อย่างเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2551)

2.1.2.2 ความสำคัญของการคิดเชิงสังเคราะห์

2.1.2.2.1 เพื่อช่วยหาทางออกของปัญหาโดยไม่ต้องเริ่มจากศูนย์ การคิดเชิงสังเคราะห์จะช่วยให้เราไม่ต้องคิดสิ่งต่างๆ ราวกับว่าสิ่งนั้นไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนแต่สามารถนำสิ่งที่คนอื่นคิดหรือได้ปฏิบัติมาแล้วมาใช้ประโยชน์โดยดูจากเรื่องเดียวกันในหลาย ๆ ที่ หลาย ๆ แห่ง ทั้งที่เกี่ยวข้องกันโดยตรงและที่เกี่ยวข้องกันโดยอ้อมเอามาผสมผสานกันเป็นทางออกของปัญหา

2.1.2.2.2 เพื่อช่วยให้มีความเข้าใจที่คมชัดและครบถ้วนเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น

2.1.2.2.3 เพื่อช่วยขยายขอบเขตความสามารถของสมอง เนื่องจากสมองมีข้อจำกัดด้านความจำ ขอบเขตความทรงจำจึงจำกัดอยู่ในเรื่องที่เรามีความสนใจ เรื่องที่คนส่วนใหญ่ให้คุณค่าหรือเรื่องที่เราเคยมีประสบการณ์มาก่อนซึ่งอาจเป็นเรื่องที่ดีแต่ข้อด้อย คือ ทำให้เราไม่เก็บทุก ๆ เรื่องที่ควรรู้ได้ทั้งหมด ความทรงจำที่จำกัดจึงอาจนำไปสู่การตัดสินใจที่ผิดพลาดอันเนื่องจากการคิดบนพื้นฐานที่ไม่ครบถ้วน ด้วยเหตุนี้วิธีการที่ดีกว่าคือนอกจากเราจะนำความทรงจำที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาเรื่องนั้น ๆ อันใดอันหนึ่งที่มีอยู่ในสมองออกมาใช้ เราควรพยายามดึงลึนชักความจำอื่นที่อาจเกี่ยวข้องทางอ้อมกับประเด็นนั้น ๆ รวมถึงการพยายามสืบเสาะแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งต่าง ๆ ภายนอกนำมาสังเคราะห์เข้าด้วยกันเพื่อทำให้เราได้แนวทางการแก้ไขปัญหาที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ สามารถนำมาใช้การได้จริงและประสบความสำเร็จในที่สุดอันจะทำให้เราเอาชนะขีดความจำกัดของสมองได้อย่างแท้จริง

2.1.2.2.4 ข้อมูลที่สังเคราะห์จะเป็นประโยชน์ในการติดต่อยอดความรู้

2.1.2.2.5 เพื่อช่วยให้เกิดการสร้างสรรค์สิ่งใหม่

2.1.2.3 ประโยชน์ของการคิดเชิงสังเคราะห์

2.1.2.3.1 เราจำเป็นต้องหาทางเลือกใหม่ อันเนื่องมาจากสิ่งที่ปฏิบัติเดิมนั้นใช้ไม่ได้ผล ไร้ประสิทธิภาพเนื่องจากบริบทแวดล้อมเปลี่ยนไป หรือพบอุปสรรคที่ไม่คาดคิด จำเป็นต้องได้รับการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสม

2.1.2.3.2 เราต้องการทำสิ่งใหม่ที่ยังไม่เคยทำมาก่อน แต่สิ่งนั้นได้มีคนอื่นทำหรือกล่าวถึงไว้แล้ว

2.1.2.3.3 เราต้องการหาข้อสรุปที่กระจัดกระจายเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เราต้องใช้การคิดเชิงสังเคราะห์เมื่อต้องการหาข้อสรุปของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งเรื่องนั้นกระจายอยู่ตามที่ต่าง ๆ อย่างไม่มีการจัดระเบียบ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2551)

2.1.2.4 รูปแบบของการคิดเชิงสังเคราะห์

การคิดเชิงสังเคราะห์จะช่วยให้เราสามารถจัดระบบระเบียบข้อมูลที่กระจัดกระจายในความคิดของเราได้อย่างเหมาะสม ทำให้อันระยะเวลาในการคิด ความคิดของเราจะมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นไม่คลุมเครืออีกทั้งยังสามารถช่วยให้เราได้สิ่งใหม่ ๆ และนำมาใช้บริบทชีวิตจริงได้ เกิดความรอบคอบในแนวทางปฏิบัติเนื่องจากการคิดสังเคราะห์ที่มีข้อมูลอย่างครบถ้วนรอบด้าน ความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นจากการคิดจะมีโอกาสเกิดขึ้นได้น้อย อันจะทำให้เราสามารถสร้างสรรค์สิ่งที่มีประโยชน์ทั้งต่อสังคมและตัวของเราได้อย่างเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งการคิดเชิงสังเคราะห์ในที่นี้อาจจัดประเภทในเบื้องต้นได้เป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

2.1.2.4.1 การคิดสังเคราะห์เชิงวิพากษ์

เป็นการวิพากษ์เรื่องราวต่าง ๆ หรือประเด็นต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อสรุปบางประการที่เหมาะสม สามารถนำมาใช้ในสิ่งที่เราต้องการต่อไปและตอบวัตถุประสงค์ที่เราตั้งไว้

2.1.2.4.2 การคิดสังเคราะห์เชิงสร้างสรรค์

เป็นการนำแนวความคิดต่าง ๆ หรือประเด็นต่าง ๆ ที่ได้รับมาจัดรูปความสัมพันธ์เชื่อมโยงอย่างสมเหตุสมผล กลายเป็นสิ่งใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อนหรือมีความใหม่สำหรับเรา เหมาะสมแก่การนำมาใช้งานบางอย่างตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

อย่างไรก็ตามการคิดเชิงสังเคราะห์จะใช้แง่มุมทั้งการวิพากษ์และสร้างสรรค์ไปด้วยกัน ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ เนื่องจากขณะเราทำการสังเคราะห์ประเด็นหรือสิ่ง ๆ หนึ่ง เราจะต้องทำการวิพากษ์ถึงความเหมาะสม ข้อดีข้อเสีย จุดเด่นจุดด้อย ฯลฯ จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้จากการวิพากษ์มาพัฒนาสร้างสรรค์สิ่งใหม่หรือแนวคิดใหม่ต่อไป (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2551)

2.1.2.5 กระบวนการคิดเชิงสังเคราะห์

การคิดเชิงสังเคราะห์สามารถแบ่งรูปแบบการคิดได้เป็น 2 ลักษณะ

2.1.2.5.1 การคิดเชิงสังเคราะห์เพื่อการสร้าง “สิ่งใหม่” ซึ่งเป็นการประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ ตามความต้องการของเรา

2.1.2.5.2 การคิดเชิงสังเคราะห์เพื่อการสร้าง “แนวคิดใหม่” อันเป็นการพัฒนาและคิดค้นแนวความคิดใหม่ ๆ ในประเด็นต่าง ๆ ตามที่เราตั้งวัตถุประสงค์เอาไว้

หากเราสามารถคิดเชิงสังเคราะห์ได้ดี จะทำให้เราสามารถพัฒนาความคิดหรือสิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน องค์กร ครอบครัวและตัวของเราซึ่งในแต่ละรูปแบบของการคิดจะมีวิธีการหรือเทคนิคการฝึกฝนที่แตกต่างกันออกไป (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2551)

2.1.2.6 การคิดเชิงสังเคราะห์เพื่อสร้างสรรค์แนวคิดใหม่

กระบวนการคิดเชิงสังเคราะห์มีกระบวนการคิดที่สำคัญ 7 ขั้นตอน คือ

2.1.2.6.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของเรื่องที่ต้องการคิดเชิงสังเคราะห์

2.1.2.6.2 กำหนดขอบเขตของประเด็นที่เกี่ยวข้อง

2.1.2.6.3 กำหนดลักษณะและขอบเขตของสิ่งที่จะนำมาสังเคราะห์

2.1.2.6.4 การใช้เฉพาะแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

2.1.2.6.5 การจัดเรียงแนวคิดตามโครงสร้างที่ตั้งไว้ หรือสร้างแกนความคิด

ใหม่

2.1.2.6.6 ขันทดสอบโครงร่างใหม่

2.1.2.6.7 การนำสิ่งที่สังเคราะห์ไปใช้ประโยชน์

2.1.2.7 กระบวนการสังเคราะห์งานวิจัย

2.1.2.7.1 การกำหนดปัญหาวิจัย

การกำหนดปัญหาวิจัยของการสังเคราะห์งานวิจัย มีวิธีการกำหนดปัญหา เช่นเดียวกับปัญหาวิจัยโดยทั่วไป เนื่องจากคำว่า “ปัญหาวิจัย” ก็คือข้อสงสัยที่ยังหาข้อสรุปไม่ได้ ฉะนั้นปัญหาวิจัยของการสังเคราะห์งานวิจัยก็คือ สิ่งที่ยังเป็นข้อสงสัยที่ยังหาข้อสรุปไม่ได้เช่นเดียวกัน เนื่องจากในปัจจุบันมีงานวิจัยเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และงานวิจัยดังกล่าวส่วนใหญ่มักจะศึกษาตัวแปรที่มีลักษณะเหมือนกันหรือตัวแปรเดียวกัน แต่ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน เพราะฉะนั้น ผลการวิจัยจึงมีทั้งสอดคล้องกันและขัดแย้งกัน ซึ่งข้อสรุปดังกล่าวยังไม่มีข้อยุติ และผู้ที่นำผลการวิจัยดังกล่าวไปใช้ก็ไม่สามารถจะนำผลไปใช้ได้ เมื่อกำหนดปัญหาวิจัยแล้วจะต้องกำหนด วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1.2.7.2 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยโดยใช้วิธีการสังเคราะห์งานวิจัยก็มีลักษณะเหมือนกับการวิจัย โดยทั่วไป กล่าวคือหลังจากผู้วิจัยได้ทราบถึงปัญหาที่จะทำการวิจัยแล้ว สิ่งที่ผู้วิจัยควรดำเนินการต่อไปก็คือศึกษาปัญหาที่จะทำการวิจัยอย่างรอบคอบ โดยการศึกษจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการวิจัย ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ปัญหาการวิจัยชัดเจนขึ้นและจะได้เป็นแนวทางในการ กำหนดขอบเขตการวิจัยและสมมติฐานการวิจัยต่อไป

2.1.2.7.3 การดำเนินการสังเคราะห์งานวิจัย

1) การเสาะค้นงานวิจัย

หลังจากที่ผู้วิจัยกำหนดปัญหาและวิเคราะห์การวิจัยที่จะสังเคราะห์งานวิจัยแล้ว สิ่งที่ผู้วิจัยจะต้องดำเนินการต่อไปคือ การเสาะค้นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ปัญหาการวิจัยนั้น ๆ ซึ่งกลาส (Glass, 1981:62 - 63) ได้กล่าวถึงแหล่งเสาะค้นงานวิจัยที่จะนำมา วิเคราะห์อภิปรายว่าแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1) แหล่งปฐมภูมิ (Primary Sources)

หมายถึงแหล่งที่ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลวิจัยจากงานวิจัยนั้น โดยตรง อันได้แก่ รายงานการวิจัยที่พิมพ์เผยแพร่เป็นเล่ม และพิมพ์เผยแพร่ในวารสารต่าง ๆ วิทยานิพนธ์หรือปริญญาบัตรของนิสิตและนักศึกษา รายงานการวิจัยของหน่วยงานต่าง ๆ ตลอดจนงานประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการวิจัย และอื่น ๆ เป็นต้น

1.2) แหล่งทุติยภูมิ (Secondary Sources)

หมายถึงแหล่งข้อมูลที่ผู้วิจัยไม่ได้เก็บข้อมูลผลการวิจัยจากรายงานการวิจัยนั้นโดยตรง แต่เป็นข้อมูลผลการวิจัยที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมจากรายงานสรุปและจากในวารสารต่าง ๆ

2) การคัดเลือกงานวิจัย

หลังจากที่ผู้วิจัยได้เสาะค้นหางานวิจัยจากแหล่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะ เป็นแหล่งปฐมภูมิหรือแหล่งทุติยภูมิแล้ว สิ่งที่ผู้วิจัยจะต้องดำเนินการต่อไปก็คือ การคัดเลือกงานวิจัย ซึ่งมีอยู่หลายวิธี เช่น เลือกมาทั้งหมด ใช้วิธีการสุ่มมา ใช้วิธีการคัดเลือก อย่างไรก็ตาม โลท์ (Light and Pillemer, 1984:31 - 38) ได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับการคัดเลือกงานวิจัยในกรณี que เลือกมาทั้งหมดกับการเลือกเฉพาะผลงานที่มีการพิมพ์ ดังนี้

2.1) การเลือกมาทั้งหมด

วิธีนี้เป็นวิธีที่ง่ายที่สุด กล่าวคือ เป็นการรวบรวมผลการวิจัยทุกเรื่องเท่าที่จะหาได้ ทั้งงานวิจัยที่มีการพิมพ์และงานวิจัยที่ไม่มีการพิมพ์ วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทและเอก รายงานการวิจัยเท่าที่จะหาได้จากองค์กรต่าง ๆ เช่น Rand Operation, Urban Institute และสถาบันวิทยาศาสตร์แห่งชาติ วิธีนี้สามารถทำให้หลีกเลี่ยงการเลือกเรื่องที่จะนำมาศึกษาหรือการตัดสินใจที่ว่าทำไมจึงเลือกบางเรื่องมาศึกษา

2.2) การเลือกเฉพาะผลงานที่มีการตีพิมพ์

วิธีนี้เป็นการนำเสนอเฉพาะผลงานที่มีการตีพิมพ์ เท่านั้น มารวมเข้าไว้ด้วยกัน ซึ่งในกรณีเช่นนี้ไม่ได้หมายความว่าถึงเฉพาะวิทยานิพนธ์และเอกสารการประชุมเท่านั้น เนื่องจากสิ่งเหล่านี้มีอยู่ในห้องสมุดและสามารถหาได้แทบทุกแห่ง การไม่นำรายงานที่ไม่มีการตีพิมพ์มาพิจารณาจะเป็นการทุ่นเวลา งบประมาณ และยังสามารถควบคุมคุณภาพของงานวิจัยได้ด้วย

3) การรวบรวมผลงานวิจัยและการลงทะเบียนข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้เลือกงานวิจัยโดยใช้เกณฑ์การประเมินงานวิจัยแล้ว สิ่งที่ผู้วิจัยต้องดำเนินการต่อไป คือ การรวบรวมผลงานวิจัย โดยการศึกษางานวิจัยอย่างละเอียด เพื่อนำค่าสถิติต่าง ๆ ซึ่งเป็นข้อค้นพบจากงานวิจัยทุกเรื่องไปวิเคราะห์แบบอภิธาน ในการรวบรวมผลงานวิจัย ผู้วิจัยจะต้องสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานการวิจัย โดยทั่วไปแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมผลงานวิจัยหรือที่เรียกว่า “แบบสรุปรงานวิจัย” โดยแบบสรุปรงานวิจัยจะประกอบด้วย

3.1) ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัย ได้แก่ ชื่อผู้วิจัย ชื่องานวิจัย ปีที่พิมพ์ สถาบันที่ทำการวิจัย เนื้อเรื่องที่ทำวิจัย สมมติฐาน ตัวแปร กลุ่มตัวอย่าง วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือการวิจัย การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.2) ข้อมูลเกี่ยวกับผลการวิจัย ได้แก่ ค่าสถิติต่าง ๆ

4) การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยโดยทั่วไป ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์จะเป็นข้อมูลที่ได้จากการวัดหรือการสังเกต ซึ่งอยู่ในรูปของคะแนน แต่ในการวิเคราะห์เมตานั้น สำหรับการวิจัยเชิงทดลองข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าดัชนีมาตรฐาน เรียกว่า ค่าขนาดอิทธิพล (Effect Size) ใช้ตัวย่อว่า E.S. หรือ d แต่ถ้าเป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ ค่าดัชนีมาตรฐานที่ได้ คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ใช้ตัวย่อว่า r

5) การเสนอผลการสังเคราะห์งานวิจัย

ในขั้นนี้เป็นการสรุปผลการวิเคราะห์และจัดทำรายงาน สำหรับการสรุปผลการวิเคราะห์นอกจากจะต้องมีการสรุปผล การอภิปรายผลเชื่อมโยงผลการวิจัยกับความรู้ในอดีต และความรู้ทางทฤษฎีแล้ว ยังต้องให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและข้อเสนอแนะทางวิชาการด้วย และผลการวิเคราะห์ต้องให้ข้อค้นพบที่ลึกซึ้งเหนือชั้นกว่างานวิจัยแต่ละเรื่องที่น่ามาสังเคราะห์ และข้อสรุปรวมทั้งข้อเสนอแนะต้องมีความกว้างขวางโดยทั่วไป (Generality) มากกว่างานวิจัยปกติ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542 : 98 - 99)

2.2 ผลิตภาพการผลิต

2.2.1 ความหมายของผลิตภาพการผลิต

ผลิตภาพการผลิต (Productivity) หมายถึงขนาดของผลผลิต (Output) ที่ผลิตได้ จากการใส่ปัจจัยการผลิต (Input) เข้าไปในกระบวนการผลิต (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2551)

2.2.2 การวัดผลิตภาพการผลิต

2.2.2.1 ผลิตภาพการผลิตบางส่วน (Partial productivity)

ผลิตภาพการผลิตบางส่วน (Partial productivity) เป็นการวัดผลิตภาพการผลิตของการใช้ปัจจัยการผลิตชนิดใดชนิดหนึ่ง โดยที่ให้อื่น ๆ คงที่ ผลิตภาพการผลิตเป็นการวัดอัตราส่วนของผลผลิตต่อการใช้ปัจจัยการผลิต ซึ่งแสดงถึง การใช้ปัจจัยการผลิต (Input) 1 หน่วย ก่อให้เกิดผลผลิต (Output) ก็หน่วยในการวัดผลิตภาพการผลิตบางส่วนที่สำคัญมี 2 ประเภท คือ

2.2.2.1.1 ผลิตภาพแรงงาน (Labor Productivity: LP)

หมายถึง การใช้ปัจจัยแรงงาน 1 หน่วย ก่อให้เกิดผลผลิตกี่หน่วย โดยกำหนดให้ปัจจัยทุนและปัจจัยอื่น ๆ คงที่ การวัดปัจจัยแรงงาน อาจวัดได้ทั้งในรูปของจำนวนแรงงานและจำนวนชั่วโมงทำงาน

2.2.2.1.2 ผลิตภาพทุน (Capital Productivity: CP)

หมายถึง การใช้ปัจจัยทุน 1 หน่วย ก่อให้เกิดผลผลิตในกระบวนการผลิตกี่หน่วย โดยกำหนดให้ปัจจัยแรงงานและปัจจัยอื่น ๆ คงที่

ผลิตภาพการผลิตบางส่วน (Partial productivity) อาจทำการวัดได้ทั้งในรูปของมูลค่าหรือในรูปของดัชนี โดยกำหนดให้ปีใดปีหนึ่งเป็นปีฐาน (Base year) เพื่อทำการเปรียบเทียบผลิตภาพการใช้ปัจจัยการผลิตในแต่ละปีและเปรียบเทียบระหว่างสาขาการผลิตได้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2551)

2.2.2.2 ผลิตภาพการผลิตรวม (Total Factor Productivity: TFP)

หมายถึงการเพิ่มขึ้นของผลผลิต โดยมีได้มีที่มาจากเพิ่มขึ้นของปัจจัยการผลิต คือ ปัจจัยแรงงาน ที่ดิน และปัจจัยทุน ซึ่งนักเศรษฐศาสตร์ จะเรียกส่วนที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวว่าเป็น Residual Growth หรือเป็นผลมาจาก ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี (Technical progress) และอื่น ๆ ซึ่งมีองค์ประกอบหลายปัจจัย ได้แก่ การบริหารจัดการ ประสิทธิภาพ คุณภาพของแรงงานซึ่งขึ้นอยู่กับระดับการศึกษา อายุ เพศ และที่สำคัญคือ ปัจจัยเทคโนโลยีของทุน รวมถึงการวิจัยและพัฒนา (R&D) การมีประสิทธิภาพ (Efficiency) ในการผลิต เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2551)

2.2.3 การปรับปรุงประสิทธิภาพผลิตภาพการผลิต

การเพิ่มผลิตภาพทำได้หลายวิธี ได้แก่

2.2.3.1 Efficient คือ ผลผลิตเพิ่มขึ้นในขณะที่ปัจจัยนำเข้าเท่าเดิม หรือเพิ่มขึ้นเล็กน้อย

2.2.3.2 Downsize คือ ผลผลิตเท่าเดิมแต่ใช้ปัจจัยนำเข้าลดลง

2.2.3.3 Expand คือ ผลผลิตเพิ่มขึ้นเร็วกว่า การเพิ่มขึ้นของปัจจัยนำเข้า

2.2.3.4 Retrench คือ ผลผลิตลดลงแต่ช้ากว่าการลดลงของปัจจัยนำเข้า

2.2.3.5 Breakthroughs คือ ผลผลิตเพิ่มขึ้นในขณะที่ใช้ปัจจัยนำเข้าลดลง

ผลิตภาพเป็นเกณฑ์วัดประสิทธิภาพของระบบการผลิต และเป็นเกณฑ์วัดระดับมาตรฐานการครองชีพของประเทศเช่นเดียวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GNP) ด้วย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2551)

2.3 ยางพารา

2.3.1 ประวัติยางพารา

2.3.1.1 ความเป็นมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชาวพื้นเมืองในอเมริกากลางและอเมริกาใต้เรียกต้นไม้ที่ให้ยางว่า “คาอูท์ชุก” (Caoutchouc) แปลว่าต้นไม้ร้องไห้ จนถึงปี พ.ศ. 2313 (ค.ศ. 1770) โจเซฟ ปริสตี จึงพบว่า ยางสามารถบรรอยดำของดินสอได้โดยที่กระดาษไม่เสีย จึงเรียกยางว่า ยางลบหรือตัวลบ (Rubber) ซึ่งเป็นคำเรียกยางเฉพาะในอังกฤษและฮอลแลนด์เท่านั้น ส่วนในประเทศยุโรปอื่น ๆ ในสมัยนั้น ล้วนเรียกยางว่า “คาอูท์ชุก” ทั้งสิ้น จนถึงสมัยที่โลกได้มีการปลูกยางกันมากในประเทศแถบอเมริกาใต้นั้น จึงได้ค้นพบว่า พันธุ์ยางที่มีคุณภาพดีที่สุดคือยางพันธุ์ Hevea brasiliensis Muell-Arg. ซึ่งมีคุณภาพดีกว่าพันธุ์ Hevea ธรรมดา มาก จึงมีการปลูกและซื้อขายยางพันธุ์ดังกล่าวกันมาก และศูนย์กลางของการซื้อขายยางก็อยู่ที่เมืองท่าชื่อ “พารา” (Para) บนฝั่งแม่น้ำอเมซอน ประเทศบราซิล ด้วยเหตุดังกล่าว ยางพันธุ์ Hevea brasiliensis Muell-Arg. จึงมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ยางพารา และเป็นชื่อที่ใช้เรียกกันแพร่หลายจนถึงทุกวันนี้

ยางมีคุณสมบัติพิเศษหลายอย่างที่มีความสำคัญต่อมนุษย์ คือ มีความยืดหยุ่น (Elastic) กันน้ำได้ เป็นฉนวนกันไฟได้ เก็บและพองลมได้ดี เป็นต้น ดังนั้นมนุษย์จึงยังจะต้องพึ่งยางต่อไปอีกนาน แม้ในปัจจุบันมนุษย์สามารถผลิตยางเทียมได้แล้วก็ตาม แต่คุณสมบัติบางอย่างของยางเทียมก็สู้ยางธรรมชาติไม่ได้ ในโลกนี้ยังมีพืชอีกมากมายหลายชนิดที่ให้น้ำยาง (Rubber Bearing Plant) ซึ่งอาจจะมีเป็นพัน ๆ ชนิดในทวีปต่าง ๆ ทั่วโลก แต่น้ำยางที่ได้จากต้นยางแต่ละชนิดก็จะมีคุณสมบัติที่แตกต่างกันไป บางชนิดก็ใช้ทำอะไรไม่ได้เลย แต่ยางบางชนิด เช่น ยางกัตตาเปอร์ชา ที่ได้จากต้นกัตตา (Guttar Tree) ใช้ทำยางสำเร็จรูปเช่น ยางรถยนต์หรือรองเท้าไม่ได้ แต่ใช้ทำสายไฟได้ หรือยางเยลลิต และยางบาลาตา ที่ได้จากต้นยางชื่อเดียวกัน ถึงแม้จะมีความเหนียวของยาง (Natural Isomer of Rubber) อยู่บ้าง แต่ก็เพียงสูตรอ่อน (Molecular Formula) เท่านั้นที่เหมือนกัน แต่โดยที่มี HighRasin Content จึงเหมาะที่จะใช้ทำหมากฝรั่งมากกว่า ยางที่ได้จากต้น Achas Sapota ในอเมริกากลาง ซึ่งมีความเหนียวกว่ายางกัตตาเปอร์ชาและยางบาลาตามาก คนพื้นเมืองเรียกยางนี้ว่า “ชิเคิล” (Chicle) ดังนั้น บริษัทผู้ผลิตหมากฝรั่งที่ทำมาจากยางชนิดนี้จึงตั้งชื่อหมากฝรั่ง นั้นว่า “Chiclets” (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

2.3.1.2 วิวัฒนาการของยาง

โลกเพิ่งจะมีโอกาสรู้จักและใช้ประโยชน์จากยางเมื่อประมาณปลายคริสต์ศตวรรษที่ 15 นี้เอง ในขณะที่ คริสโตเฟอร์ โคลัมบัส ผู้ค้นพบโลกใหม่เดินทางไปอเมริกาในครั้งที่ 2 ในปี พ.ศ. 2036 (ค.ศ. 1493) ก็ได้พบว่า มีชาวพื้นเมืองบางเผ่าทั้งในอเมริกากลางและอเมริกาใต้ ได้รู้จักและใช้ประโยชน์จากยางกันบ้างแล้ว เช่น ชาวพื้นเมืองในอเมริกากลางที่ทำรองเท้าจากยางโดยการใช้นิดพื้นต้นยางแล้วรองน้ำยางใส่ภาชนะ หลังจากนั้นจึงเอาเท้าจุ่มลงไปใต้น้ำยางนั้น หรือเอาเท้าวางไว้บนภาชนะแล้วเทน้ำยางราดลงบนเท้า ก็จะได้รองเท้าที่เข้ากับเท้าพอดี หรือบางเผ่าในอเมริกาใต้ทำเสื่อกันฝนและผ้ากันน้ำจากยาง หรือเผ่ามายันในอเมริกาใต้ ที่ทำลูกบอลด้วยยางแล้วนำมาเล่นโดยการให้กระเด็นขึ้นลงเพื่อเป็นการสักการะเทพเจ้า จึงทำให้โคลัมบัสและคณะมีความแปลกใจเป็นอันมากและคิดกันไปว่าในลูกกลม ๆ ที่เด้งได้นั้น ต้องมีตัวอะไรอยู่ข้างในเป็นแน่ หลังจากนั้นเมื่อโคลัมบัส

เดินทางกลับยุโรป ก็ได้นำวัตถุประหลาดนั้นกลับไปด้วย โคลัมบัสจึงเป็นชาวยุโรปคนแรกที่ได้มีโอกาสสัมผัสยาง และนำยางเข้าไปเผยแพร่ในยุโรป

การส่งยางเข้ามาในยุโรปในระยะแรกนั้นต้องใช้เวลาานานมาก กว่าที่ยางจะเดินทางจากแหล่งกำเนิดจนมาถึงยุโรป ยางก็จะจับตัวกันเป็นก้อนเสียก่อน ดังนั้น ยางที่เข้ามาในยุโรปสมัยแรก ๆ นั้น จึงเป็นยางที่ผลิตเป็นสินค้าแล้วเนื่องจากมนุษย์ยังไม่รู้จักวิธีที่จะทำให้ยางที่จับตัวกันเป็นก้อน ให้ละลายและทำเป็นรูปทรงที่ต้องการได้อย่างไร การผลิตยางจึงต้องทำทันทีหลังจากได้นำยางมาก่อนที่ยางจะจับตัวกันเป็นก้อน ในอเมริกากลางและอเมริกาใต้ เช่น ในประเทศเม็กซิโก ก็มีหลักฐานว่าได้มีการใช้ประโยชน์จากยางกันบ้างแล้ว แต่เป็นการผลิตอย่างง่าย ๆ เช่น ทำผ้า ยางกันน้ำ ลูกบอล และเสื้อกันฝน เป็นต้น โดยสามารถแบ่งช่วงการวิวัฒนาการของยางได้ ดังนี้

2.3.1.2.1 พ.ศ. 2143 (ค.ศ. 1600) ก็ยังไม่มีความพยายามที่จะนำกรรมวิธีทำยางเข้ามาในยุโรป

2.3.1.2.2 พ.ศ. 2279 (ค.ศ. 1736) ซาลส์ มารี เดอลา คองดามี ได้ส่งตัวอย่างยางจากลุ่มน้ำอเมซอน กลับมาที่ฝรั่งเศส และสรุปว่าไม่สามารถนำน้ำยางกลับไปยุโรปเพื่อการผลิตได้ เพราะ ยางจะแข็งตัวเสียก่อนที่จะถึงยุโรป

2.3.1.2.3 พ.ศ. 2313 (ค.ศ. 1770) เฮอริสแซน พบว่า “น้ำมันสน” (Terpentine) สามารถละลายยางที่จับตัวกันเป็นก้อนได้ และยังพบต่อไปอีกว่า “Ether” เป็นตัวละลายยางได้ดีกว่าน้ำมันสน

2.3.1.2.4 พ.ศ. 2313 (ค.ศ. 1770) โจเซฟ พริสตี (คนเดียวกับที่ค้นพบออกซิเจน) ค้นพบว่า ยางใช้ลบรอยดำของดินสอได้ จึงเรียกยางว่ายางลบ (Rubber) ตั้งแต่นั้น

2.3.1.2.5 พ.ศ. 2334 (ค.ศ. 1791) โฟร์ ครอย ค้นพบการป้องกันไม่ให้นยางจับตัวกันเป็นก้อนโดยการเติมด่างที่มีชื่อว่า “Alkali” ลงไปในน้ำยาง แต่การค้นพบนี้ก็ต้องเป็นหมันอยู่ถึง 125 ปี เพราะไม่มีใครสนใจ

2.3.1.2.6 พ.ศ. 2363 (ค.ศ. 1820) โธมัส แอนคอก (ชาวอังกฤษ) ประดิษฐ์เครื่องฉีกยางได้สำเร็จ แต่ก็ปกปิดไว้โดยบอกคนทีถามว่าเป็นเครื่องดองยาง (Pickle) และยังพบว่า ความร้อนทำให้นยางอ่อนตัวลงได้ และจะปั้นใหม่ให้เป็นรูปอะไรก็ได้ตามต้องการ

2.3.1.2.7 พ.ศ. 2375 (ค.ศ. 1832) แอนคอกได้ปรับปรุงเครื่องฉีกยางของเขาให้ดีขึ้น และเรียกเครื่องที่ปรับปรุงขึ้นใหม่ว่าดังกล่าวว่า “เครื่อง Masticator” ซึ่งเป็นเครื่องต้นแบบของเครื่องฉีกยางที่ใช้กันถึงทุกวันนี้ โธมัส แอนคอก จึงได้รับเลือกให้เป็น “บิดาแห่งอุตสาหกรรมยาง”

2.3.1.2.8 พ.ศ. 2380 (ค.ศ. 1837) แอนคอกประดิษฐ์เครื่องรีดยางได้เป็นผลสำเร็จ (Spreading)

2.3.1.2.9 พ.ศ. 2379 (ค.ศ. 1836) ทางอเมริกาก็ประดิษฐ์เครื่องบดยางได้สำเร็จเหมือนกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.1.2.10 พ.ศ. 2386 (ค.ศ. 1843) ชาลส์ กูดเยียร์ (ชาวอเมริกา) ค้นพบกรรมวิธีในการทำให้ยางคงรูป โดยการ “อบความร้อน” (Vulcanisation) และยางที่ผสมกำมะถันและตะกั่วขาว เมื่อย่างไฟแล้วแม้จะกระทบร้อนหรือเย็นจัด ยางจะเปลี่ยนรูปไปเพียงเล็กน้อยเท่านั้น สิ่งที่ชาลส์ค้นพบนี้ แชนคอกก็ค้นพบในอีก 2 ปีต่อมา และนำผลงานไปจดทะเบียน (Patent) ทันที แต่ชาลส์ไปจดทะเบียนหลังแชนคอก 2 - 3 สัปดาห์ แต่โลกก็ยังให้เกียรติแก่ ชาลส์ กูดเยียร์ ว่าเป็นผู้คิดค้นกรรมวิธีนี้ได้ก่อน

2.3.1.2.11 พ.ศ. 2389 (ค.ศ. 1846) โทมัส แชนคอก ประดิษฐ์ยางต้นสำหรับรถม้าทรงของพระนางเจ้าวิกตอเรีย

2.3.1.2.12 พ.ศ. 2413 (ค.ศ. 1870) จอน ดันลอป ผลิตยางอัดลมสำหรับจักรยานได้สำเร็จ

2.3.1.2.13 พ.ศ. 2438 (ค.ศ. 1895) มีผู้ประดิษฐ์ยางอัดลมสำหรับรถยนต์ได้สำเร็จ

การค้นพบกรรมวิธีในการทำให้ยางคงรูปได้นั้น นับได้ว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมาก สำหรับวิวัฒนาการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งในช่วงเวลานั้นมีการค้นพบและมีสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ทางวิทยาศาสตร์เกิดขึ้นมากมาย เช่น เจมส์ วัตต์ สร้างเครื่องจักรไอน้ำ โรเบิร์ต ฟูลตัน สร้างเครื่องจักรเรือไอน้ำ จอร์จ สตีเวนสัน สร้างหัวรถจักรไอน้ำ ไมเคิล ฟาราเด สร้างเครื่องกำเนิดไฟฟ้า มอส สร้างเครื่องส่งโทรเลข เป็นต้น แต่ความสำเร็จต่าง ๆ เหล่านี้ คงจะขาดความสมบูรณ์ไปมากถ้ายังขาดความรู้เรื่องการทำยางให้คงรูป เพราะยางที่คงรูปแล้ว (Vulcanised Rubber) จะช่วยเติมความไม่สมบูรณ์เหล่านั้นให้เต็มเช่น เป็นตัวห้ามล้อรถไฟ หรือทำสายไฟ และสายเคเบิลใต้น้ำ เป็นต้น (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

2.3.1.3 การสร้างสวนยางในเอเชีย

การผลิตยางในโลกสมัยก่อนปี พ.ศ. 2443 (ค.ศ. 1900) นั้น ส่วนมากจะเป็นยางที่ปลูกในประเทศแถบอเมริกาใต้ คือ บราซิล โคลัมเบีย และปานามาเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนั้นยังมียางที่ได้จากรัสเซีย และแอฟริกาเป็นบางส่วน และในช่วงเวลาก่อนหน้านั้น ยางเริ่มมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์มากขึ้นแล้ว โลกจึงมีความต้องการใช้ยางเป็นจำนวนมาก โทมัส แชนคอก จึงมีความคิดว่าถ้าโลก (หมายถึงยุโรป) ยังคงต้องพึ่งยางที่มาจากแหล่งต่าง ๆ เหล่านี้เพียงอย่างเดียวในอนาคตอาจจะเกิดความขาดแคลนยิ่งขึ้นได้ จึงนำที่ที่จะหาที่ใหม่ ๆ ในส่วนอื่น ๆ ของโลกเพื่อปลูกยางเอาไว้บ้าง ในปี พ.ศ. 2398 (ค.ศ. 1855) จึงนำความคิดนี้ไปปรึกษา เซอร์โจเซฟ ฮุกเกอร์ แต่ไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควรชาวยุโรปในยุคนั้น ยังไม่มีใครรู้จักยางกันมากนัก ว่ายางมีหน้าตาเป็นอย่างไร หรือแม้กระทั่งได้ยางมาอย่างไรจากต้นอะไร จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2414 (ค.ศ. 1871) จึงมีผู้นำภาพวาดต้นยางมาให้ เซอร์โจเซฟ ฮุกเกอร์ ดูท่านจึงมีความสนใจในการปลูกยางมากขึ้น จึงได้ปรึกษากับ เซอร์คลีเมนส์ มาร์คแฮม ผู้ช่วยเลขาธิการประจำทำเนียบ ผู้ว่าการประจำอินเดีย ความพยายามที่จะนำยางมาปลูกในเอเชียจึงเกิดขึ้นเป็นครั้งแรก ในช่วงเวลาเดียวกันนั้น สถานการณ์

ยางในประเทศแถบอเมริกาใต้ไม่ค่อยดีนัก เนื่องจากในสภาวะที่โลกมีความต้องการยางสูงมาก ชาวสวนยางในโคลัมเบียและปานามาจึงโหมกรีดยางกันอย่างหนัก จนในที่สุดต้นยางในประเทศนั้นจึงได้รับความบอบช้ำมาก และตายหมดจนไม่มีต้นยางเหลืออยู่ในแถบนั้นอีกเลย เซอร์คลีเมนส์ จึงนำพันธุ์ยางมาทดลองปลูกในอินเดียเป็นครั้งแรก แต่ไม่ประสบความสำเร็จ จึงได้ทดลองปลูกยางในดินแดนต่าง ๆ ที่เป็นอาณานิคมของอังกฤษ ในที่สุดจึงพบว่าในดินแดนแหลมมลายูเป็นที่ที่ยางจะเจริญเติบโตได้ดีที่สุด และยังพบว่าพันธุ์ยางที่ดีที่สุดคือยางพันธุ์ *Hevea brasiliensis* Muell - Arg. หรือยางพารา ดังนั้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2425 (ค.ศ. 1882) ยางพาราจึงเป็นที่นิยมปลูกกันอย่างแพร่หลาย ในแหลมมลายูในระยะแรกเริ่ม ยางพาราจะปลูกกันมากในดินแดนอาณานิคมของอังกฤษและฮอลแลนด์เป็นส่วนใหญ่ นอกจากนั้นเยอรมันก็ปลูกยางไว้ที่แอฟริกาบ้าง และบางส่วนเป็นยางในรัสเซีย เหตุที่ยางพาราเป็นที่นิยมปลูกกันมากในเอเชีย อาจเนื่องมาจากในเอเชียมีองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เหมาะสมในการปลูก ทั้งสภาพดินฟ้าอากาศ ภูมิประเทศ สภาพดิน และปริมาณฝน รวมทั้งแรงงานที่หาได้ง่าย ประกอบกับคุณสมบัติทางการเกษตรและการพาณิชย์ของยางเอง เช่น

2.3.1.3.1 พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นควนเขา ไม่สามารถปลูกพืชอื่นได้ แต่ปลูกยาง
ได้

2.3.1.3.2 ยางเป็นพืชที่ปลูกง่าย ไม่ต้องดูแลรักษามากนัก โรคและศัตรูพืชน้อย

2.3.1.3.3 ไม่ต้องมีการเฝ้ารักษา เพราะผลผลิตของยางไม่สามารถขโมยกัน
ได้

2.3.1.3.4 ผลผลิตยางสามารถขายได้ทุกคุณภาพ ไม่ว่าจะเป็นยางคุณภาพ
เลวเพียงใดก็ขายได้ เป็นยางปนกรวด ปนดิน ปนทราย ก็ขายได้ แม้แต่ขี้ของขี้ของขี้ของยาง ก็ขายได้

2.3.1.3.5 ไม่ต้องง้อคนซื้อ เพราะผลผลิตไม่เน่าเสีย (ในอดีต)

2.3.1.3.6 เป็นสินค้าที่ขายได้คล่อง และขายได้จนหมด ไม่มีเหลือ (ในอดีต)

2.3.1.3.7 ให้ผลผลิตที่ยาวนาน และแน่นอน (การยางแห่งประเทศไทย,
2558)

2.3.1.4 ยางพาราเข้าสู่ประเทศไทย

ต้นยางพาราเข้ามาปลูกในประเทศไทย ตั้งแต่สมัยที่ยังใช้ชื่อว่า “สยาม” ประมาณกันว่าควรเป็นหลัง พ.ศ. 2425 ซึ่งช่วงนั้น ได้มีการขยายเมล็ดกล้ายางพารา จากพันธุ์ 22 ต้นนำไปปลูกในประเทศต่าง ๆ ของทวีปเอเชีย และมีหลักฐานเด่นชัดว่า เมื่อ ปี พ.ศ. 2442 พระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี (คอซิมบี๊ ณ ระนอง) เป็นผู้เหมือนหนึ่ง “บิดาแห่งยาง” เป็นผู้ที่ได้นำต้นยางพารามาปลูกที่อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง เป็นครั้งแรก จากนั้น พระยารัษฎานุประดิษฐ์ ได้ส่งคนไปเรียนวิธีปลูกยางเพื่อมาสอนประชาชน นักเรียนของท่านที่ส่งไปก็ล้วนแต่เป็นเจ้าของ นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้านทั้งสิ้น พร้อมกันนั้นท่านก็สั่งให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นำพันธุ์ยางไปแจกจ่าย และส่งเสริมให้ราษฎรปลูกทั่วไป ซึ่งในยุคนั้นอาจกล่าวได้ว่าเป็นยุคต้นยาง และชาวบ้านเรียกยางพารา

นี้ว่า “ยางเทศา” ต่อมาราชกรรได้นำเข้ามาปลูกเป็นสวนอย่างมากขึ้นและได้มีการขยายพื้นที่ปลูกออกไป ในจังหวัดภาคใต้รวม 14 จังหวัด ตั้งแต่ชุมพรลงไปถึงจังหวัดที่ติดชายแดนประเทศมาเลเซีย จนถึงปัจจุบันประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกยางทั้งประเทศประมาณ 12 ล้านไร่ กระจายกันอยู่ในภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเป็นแหล่งปลูกยางใหม่ การพัฒนาอุตสาหกรรมยางของประเทศได้เจริญรุดหน้าเรื่อยมาจนทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่ผลิตและส่งออกยางได้มากที่สุดในโลก

ความคิดที่จะนำยางพาราเข้ามาปลูกในประเทศไทย เกิดขึ้นเมื่อ พระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดีเดินทางไปดูงาน ในประเทศมลายู เห็นชาวมลายูปลูกยางกันมีผลดีมากก็เกิดความสนใจที่จะนำยางเข้ามาปลูกในประเทศไทยบ้าง แต่พันธุ์ยางสมัยนั้น ฝรั่ง ซึ่งเป็นเจ้าของสวนยางหวงมาก ทำให้ไม่สามารถนำพันธุ์ยางกลับมาได้ ในการเดินทางครั้งนั้น จนกระทั่ง พ.ศ. 2444 พระสกลสถานพิทักษ์ เดินทางไปที่ประเทศอินโดเซีย จึงมีโอกาสนำกลับมาได้ โดยเอากล้ายางมา หุ้มรากด้วยสาสึชุนน้ำ แล้วหุ้มทับด้วยยกระตาดหนึ่งสือพิมพ์อีกชั้นหนึ่งจึงบรรจุลงไม้ฉำฉา ใส่เรือกลไฟซึ่งเป็นเรือส่วนตัวของพระสกลฯ รีบเดินทางกลับประเทศไทยทันที โดยยางที่นำมาครั้งนี้มีจำนวน ถึง 4 ลัง ด้วยกันพระสกลสถานพิทักษ์ ได้นำมาปลูกไว้ที่บริเวณหน้าบ้านพัก ที่อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ซึ่งปัจจุบันนี้ยังเหลือให้เห็นเป็นหลักฐานเพียงต้นเดียว อยู่บริเวณหน้าสหกรณ์การเกษตรกันตัง และจากยางรุ่นแรกนี้ พระสกลสถานพิทักษ์ ได้ขยายเนื้อที่ปลูกออกไป จนมีเนื้อที่ปลูกประมาณ 45 ไร่ นับได้ว่า พระสกลสถานพิทักษ์ คือผู้เป็นเจ้าของสวนยางคนแรกของประเทศไทย (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

2.3.1.5 จากอดีตสู่ปัจจุบัน

ในปี พ.ศ. 2451 หลวงราชไมตรี (ปุม ปุณศรี) ได้นำยางไปปลูกที่จังหวัดจันทบุรี จึงได้มีการขยายการปลูกยางพาราในภูมิภาคนี้อย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งมีการปลูกกันทั่วไป ใน 3 จังหวัด ภาคตะวันออก คือ จันทบุรี ระยอง และตราด และกลายเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของภาคตะวันออก ต่อมาก็มีผู้พยายามที่จะนำพันธุ์ยางไปปลูกทั้งในภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ เป็นระยะ ๆ แต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จเหมือนกับที่ปลูกของภาคใต้ และภาคตะวันออก

ในช่วงปี พ.ศ. 2475 หลวงสุวรรณวาจกสิกิจ ผู้ก่อตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมขึ้นที่ตำบลคองหงส์ หลวงสุวรรณวาจกสิกิจ ได้ก่อตั้งสถานีทดลองกสิกรรมภาคใต้ ขึ้นที่บ้านชะมวง ตำบลควนเนียง อำเภอกำแพงเพชร จังหวัดสงขลา และในปี พ.ศ. 2476 ได้ย้ายสถานีดังกล่าวไปตั้งที่ตำบลคองหงส์ อำเภอกาตองใหญ่ พร้อมกับตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมขึ้นที่ตำบลคองหงส์ด้วย โดยหลวงสุวรรณฯ ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์ใหญ่คนแรก ต่อมาในปี พ.ศ. 2496 หลวงสำรวจพฤกษชาติ (สมบูรณ์ ณ ถลาง) หัวหน้ากองการยางและนายรัตน์ เพชรจันทร์ ผู้ช่วยหัวหน้า กองการยางได้เสนอร่าง พรบ. ปลูกแทนต่อรัฐบาล อย่างไรก็ตามต้องใช้เวลาถึง 6 รัฐบาล ในเวลา 6 ปี จึงออก พรบ.กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ในปี พ.ศ. 2503 และได้มีการ

จัดตั้งสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางในปี พ.ศ. 2504 กิจการปลูกแทนก้าวหน้าด้วยดีเป็นที่พอใจของชาวสวนยางในภาคใต้ หลวงสำรวจพฤกษาลัย (สมบุรณ์ ณ ถลาง) นายรัตน์ เพชรจันทร์ ผู้ริเริ่มการปลูกแทน ผู้ริเริ่มการปลูกแทนยางพาราที่ปลูกในสมัยแรกส่วนใหญ่เป็นยางพื้นเมืองที่ให้ผลผลิตต่ำ ทำให้ชาวสวนยาง มีรายได้น้อยโดยเฉพาะในช่วงที่ยางมีราคาตกต่ำ วิธีการแก้ไขคือการปลูกแทน ยางพื้นเมืองเหล่านั้นด้วยยางพันธุ์ดีที่ให้ผลผลิตสูง ผู้ผลิตยางหลายประเทศได้เร่งการปลูกแทนยางเก่าด้วยยางพันธุ์ดีเพื่อเพิ่มผลผลิตยาง เช่น มาเลเซียได้ออกกฎหมายสงเคราะห์ปลูกยางในปี พ.ศ. 2495 และศรีลังกาได้ออกกฎหมายทำนองเดียวกันในปี พ.ศ. 2496 ต่อมาได้รับความร่วมมือจากสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติให้จัดตั้งศูนย์วิจัยการยางขึ้นที่ตำบลคอหงส์ในปี พ.ศ. 2508

ในปี พ.ศ. 2508 ดร.เสริมลาภ วสุวัต ผู้วางรากฐานการวิจัยและพัฒนาการวิจัยและพัฒนายางเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับความก้าวหน้าของอุตสาหกรรมยางไทย โดยเปลี่ยนสถานะจากสถานีทดลองยางคอหงส์ ผู้มีบทบาทสำคัญในการวางรากฐานการวิจัยและพัฒนาการยางของไทยคือ ดร.เสริมลาภ วสุวัต ผู้อำนวยการกองการยาง ซึ่งเป็นผู้ควบคุมและดูแลศูนย์วิจัยการยางที่ตั้งขึ้นใหม่ ศูนย์วิจัยการยางได้รับความช่วยเหลือจากองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ และมีผู้เชี่ยวชาญยางพาราสาขาต่าง ๆ มาช่วยวางรากฐานการวิจัยและพัฒนา ร่วมกับนักวิจัยของไทย ในระยะเริ่มแรกมีการวิจัยทางด้านต่าง ๆ เช่น ด้านพันธุ์ยาง โรคและศัตรูยางด้านดินและปุ๋ย การดูแลรักษาสวนยางการกำจัดวัชพืช การปลูกพืชคลุม การปลูกพืชแซมเพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ชาวสวนยางด้านอุตสาหกรรมยางและเศรษฐกิจยางและมีการพัฒนาการโดยเน้นการพัฒนาสวนยางขนาดเล็ก เช่น การกรีดยางหน้าสูง การใช้ยาเร่งน้ำยาง การส่งเสริมการแปลงเพาะและขยายพันธุ์ยางของภาคเอกชน การรวมกลุ่มขยายยางและการปรับปรุงคุณภาพยางและการใช้ประโยชน์ไม้ยางพารา มีการออกวารสารยางพาราเพื่อเผยแพร่ความรู้ไปสู่ชาวสวนยางและผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งจัดหลักสูตรการฝึกอบรมและการจัดสัมมนาทางเพื่อถ่ายทอดความรู้ให้แพร่หลายยิ่งขึ้น และจนกระทั่ง ในปี พ.ศ. 2521 กรมวิชาการเกษตร และกรมประมงสงเคราะห์ได้เริ่มงานทดลองปลูกสร้างสวนยางพาราตามหลักวิชาการปลูกสร้างสวนยางแผนใหม่ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ โดยทดลองปลูกในจังหวัดหนองคาย บุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งก็ประสบความสำเร็จ ผลผลิตยางในขณะนั้นเริ่มเปิดกรีดได้แล้วอยู่ในเกณฑ์ดี ไม่แตกต่างจากผลผลิตในภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงใต้ ด้วยเหตุนี้จึงเริ่มมีการวิจัยและพัฒนาการปลูกยางในเขตแห้งแล้ง และถือเป็นการเริ่มขยายเขตปลูกยางพาราสู่เขต ใหม่ของประเทศไทยอย่างจริงจัง นอกจากนี้ยังมีการร่วมมือกับองค์กรยางระหว่างประเทศในการวิจัยและพัฒนาการยางอย่างกว้างขวางในระยะต่อมาศูนย์วิจัยการยางได้เปลี่ยนชื่อเป็นศูนย์วิจัยยางสงขลาในปี พ.ศ. 2527 และมีการก่อตั้งศูนย์วิจัยขึ้นใหม่อีก 3 ศูนย์ ที่สุราษฎร์ธานี ฉะเชิงเทรา หนองคาย และ นครราชสีมาเพื่อขยายงานวิจัยและพัฒนาการให้ครอบคลุมพื้นที่ปลูกยางของประเทศ การวิจัยและพัฒนาการเหล่านี้เป็นพื้นฐานที่สำคัญทำให้การปลูกแทนในพื้นที่ปลูกยางเดิมและการปลูกใหม่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือประสบความสำเร็จมากขึ้น (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.2 พันธุ์ยาง

2.3.2.1 ลักษณะของยางพารา

ยางพาราเป็นพืชยืนต้นขนาดใหญ่ มีอายุยืนยาวหลายสิบปี เป็นพืชใบเลี้ยงคู่ ซึ่งมีส่วนประกอบต่าง ๆ ดังนี้ (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

2.3.2.1.1 ราก เป็นระบบรากแก้ว

2.3.2.1.2 ลำต้น กลมตรง ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ

1) เนื้อไม้ ยางพาราจัดเป็นไม้เนื้ออ่อน เนื้อไม้มีสีขาวปนเหลืองอยู่
ด้านในกลางลำต้น

2) เยื่อเจริญ เป็นเยื่อบาง ๆ อยู่โดยรอบเนื้อไม้มีหน้าที่สร้างความ
เจริญเติบโตให้กับต้นยาง

3) เปลือกไม้ เป็นส่วนที่อยู่ถัดจากเยื่อเจริญออกมาด้านนอกสุด
ช่วยป้องกันอันตรายที่จะมากระทบต้นยาง เปลือกของต้นยางนี้มีความสำคัญต่อเกษตรกรชาวสวนยาง
มาก เนื่องจากท่อน้ำยางจะอยู่ในส่วนนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเปลือกด้านในที่ติดอยู่เยื่อเจริญจะมีท่อน้ำ
น้ำยางอยู่มากที่สุด

2.3.2.1.3 ใบ เป็นใบประกอบโดยทั่วไป 1 ก้านใบจะมีใบย่อย 3 ใบ
มีหน้าที่หลักในการปรุงอาหาร หายใจและคายน้ำ ใบยางจะแตกออกมาเป็นชั้น ๆ เรียกว่า “ฉัตร”
ระยะเวลาเริ่มแตกฉัตรจนถึงใบในฉัตรนั้นแก่เต็มที่จะใช้เวลาประมาณ 2 - 3 เดือน ยางจะผลัดใบใน
ฤดูแล้งของทุกปี ยกเว้นยางต้นเล็กที่ยังไม่แตกกิ่งก้านสาขาหรือมีอายุไม่ถึง 3 ปี จะไม่ผลัดใบ

2.3.2.1.4 ดอก มีลักษณะเป็นช่อมีทั้งดอกตัวผู้และดอกตัวเมียอยู่ในช่อ
ดอกเดียวกัน ดอกยาง ทำหน้าที่ผสมพันธุ์โดยการผสมแบบเปิด ดอกยางจะออกตามปลายกิ่งของยาง
หลังจากที่ต้นยางผลัดใบ

2.3.2.1.5 ผล มีลักษณะเป็นพู่โดยปกติจะมี 3 พู่ ในแต่ละพู่จะเมล็ดอยู่
ภายใน ผลอ่อนมีสีเขียว ผลแก่มีสีน้ำตาลและแข็ง

2.3.2.1.6 เมล็ด มีสีน้ำตาลลายขาวคล้ายสีของเมล็ดละหุ่ง ยาวประมาณ
2 - 2.5 เซนติเมตร กว้างประมาณ 1.5 - 2.5 เซนติเมตร หนักประมาณ 3 - 6 กรัม เมล็ดยางเมื่อหล่น
ใหม่ ๆ จะมีเปอร์เซ็นต์ความงอกสูงมาก แต่เปอร์เซ็นต์ความงอกนั้นจะลดลงอย่างรวดเร็วในสภาพ
ปกติเมล็ดยางจะรักษาความ งอกไว้ได้ประมาณ 20 วันเท่านั้น

2.3.2.1.7 น้ำยาง เป็นของเหลวสีขาวถึงขาวปนเหลืองข้น อยู่ในท่อน้ำ
ยางซึ่งเรียงตัวกันอยู่ในเปลือกของต้นยาง ในน้ำยางจะมีส่วนประกอบหลักที่สำคัญ 2 ส่วน คือส่วนที่
เป็น “เนื้อยาง” และส่วนที่ “ไม่ใช่ยาง” ตามปกติในน้ำยางจะมีเนื้อยางแห้งประมาณ 25 - 45
เปอร์เซ็นต์

2.3.2.2 พันธุ์ยางที่แนะนำสำหรับเกษตรกรทั่วไป

สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร ได้ออกคำแนะนำพันธุ์ยางปี 2536 สำหรับเกษตรกรทั่วไปไว้ดังนี้ (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

2.3.2.2.1 พันธุ์ยางชั้น 1 ได้แก่ ยางพันธุ์ดีแนะนำให้เกษตรกรปลูกโดยไม่จำกัดพื้นที่ปลูก

2.3.2.2.2 พันธุ์ยางชั้น 2 ได้แก่ ยางพันธุ์ดี แนะนำให้เกษตรกรปลูกโดยไม่จำกัดพื้นที่ปลูก ปลูกได้ไม่เกินร้อยละ 30 ของพื้นที่ปลูกยางที่ถือครอง แต่ละพันธุ์ควรปลูกไม่น้อยกว่า 7 ไร่

2.3.2.2.3 พันธุ์ยางชั้น 3 ได้แก่ ยางพันธุ์ดี แนะนำให้เกษตรกรปลูกโดยไม่จำกัดพื้นที่ปลูก ปลูกได้ไม่เกินร้อยละ 20 ของพื้นที่ปลูกยางที่ถือครอง แต่ละพันธุ์ควรปลูกไม่น้อยกว่า 7 ไร่

2.3.2.3 พันธุ์ยางที่แนะนำให้ปลูกในแหล่งปลูกยางเดิม (ภาคใต้และภาคตะวันออก)

2.3.2.3.1 พันธุ์ยางชั้น 1 BPM 24, สงขลา 36 2/, RRIM 600, GT 1, PR 255, PR 261

2.3.2.3.2 พันธุ์ยางชั้น 2 PB 217, RRIC 110, RRIC 100, PB 260, PB 255, PB 235

2.3.2.3.3 พันธุ์ยางชั้น 3 KRS 251, PR 305, PR 302, RRIC 101, BPM 1, RRIM 712, KRS 250, KRS 226, KRS 225, KRS 218, PB 311, RRIC 121

2.3.2.4 พันธุ์ยางที่แนะนำให้ปลูกในแหล่งปลูกยางใหม่ (ภาคตะวันออกและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

2.3.2.4.1 พันธุ์ยางชั้น 1 RRIM 600, GT 1, สงขลา 36, BPM 24, PR 255

2.3.2.4.2 พันธุ์ยางชั้น 2 PB 235, PB 260

2.3.2.5 ลักษณะของพันธุ์ยางที่ดี

2.3.2.5.1 ให้น้ำยางมาก

2.3.2.5.2 ต้านทานโรค

2.3.2.5.3 ต้านทานลม

2.3.2.5.4 เจริญเติบโตเร็วและสม่ำเสมอทั้งก่อนกรีตและหลังกรีต

2.3.2.5.5 เป็นโรคเปลือกแห้งน้อย

2.3.2.5.6 เปลือกที่กรีตแล้วงอกเร็ว และหนาใกล้เคียงกับเปลือกเดิม

2.3.2.5.7 หากใช้สารเคมีเร่งน้ำยางช่วยจะได้ผลผลิตเพิ่มขึ้นมาก

2.3.2.6 ปัจจัยสำคัญที่เกษตรกรจะต้องพิจารณาประกอบการตัดสินใจเลือกใช้พันธุ์

ยาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.2.6.1 โรคนิวโมในแต่ละท้องถิ่นมีการระบาดของโรคแต่ละชนิดแตกต่างกันไป ดังนั้นก่อนที่จะปลูกควรศึกษาและพิจารณาก่อนว่าพื้นที่ที่จะปลูกมีโรคอะไรระบาดบ้าง ระบาดอยู่ในระดับรุนแรงมากน้อยเพียงใดเพื่อจะได้ตัดสินใจเลือกพันธุ์อย่างที่ดีด้านทานโรคนั้น ๆ ได้ถูกต้อง

2.3.2.6.2 ลม ในบริเวณที่มีลมแรงควรปลูกเฉพาะพันธุ์อย่างที่ดีด้านทานลมได้ดีเท่านั้น

2.3.2.6.3 ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ดินแต่ละชนิดเหมาะสมกับพันธุ์อย่าง แต่ละพันธุ์ไม่เหมือนกัน บางพันธุ์จะให้ผลดีเฉพาะพื้นที่ที่ดินอุดมสมบูรณ์เท่านั้น ถ้านำไปปลูกในพื้นที่ดินเลวจะทำให้การเจริญเติบโตไม่ดี ผลผลิตต่ำ แต่บางพันธุ์ปลูกในพื้นที่ดินเลวกก็ให้ผลผลิตแตกต่างจากที่ปลูกในพื้นที่ดีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

2.3.2.6.4 ความลึกของหน้าดินและระดับน้ำใต้ดิน พื้นที่ที่มีหน้าดินตื้นและมีระดับน้ำใต้ดินสูงไม่เหมาะที่จะปลูกยาง โดยปกติดินยางจะชอบพื้นที่ที่มีหน้าดินลึกและมีการระบายน้ำดี แต่บางพันธุ์ก็สามารถปลูกในพื้นที่ที่มีหน้าดินตื้นและมีระดับน้ำใต้ดินสูงได้

2.3.2.6.5 ความลาดชันของพื้นที่ บางพันธุ์ไม่เหมาะสำหรับปลูกในพื้นที่ลาดชัน แต่บางพันธุ์เหมาะหรือพอจะปลูกได้ในสภาพพื้นที่ดังกล่าว (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

2.3.3 การเตรียมพื้นที่ปลูกยางพารา

การเตรียมพื้นที่เพื่อการปลูกสร้างสวนยางพารา ถือเป็นขั้นตอนหนึ่งที่มีความสำคัญมากต่อการทำสวนยาง เป็นขั้นตอนหลังจากที่ตัดสินใจได้แล้วว่าต้องการที่จะปลูกยางพันธุ์อะไร การเตรียมพื้นที่หมายถึงการปรับสภาพพื้นที่ให้สะดวกต่อการที่จะปฏิบัติงานและจัดการทุกอย่างในสวนยาง รวมถึงการป้องกันโรค(โดยเฉพาะโรคราก) และการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมด้วย สิ่งที่ต้องทำในขั้นตอนนี้ จะเริ่มตั้งแต่ การโค่น - กวาด เผาเศษไม้และเศษราก - ไถพรวน - กำหนดระยะปลูก - วางแนวแถวหลัก - ปักชะมบ และขุดหลุม (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

2.3.3.1 การโค่นต้นยางเก่า

การปลูกสร้างสวนยางพาราของไทยที่ผ่านมา ส่วนมากจะเป็นการปลูกยางพันธุ์ดีทดแทนยางพันธุ์พื้นเมืองที่มีอายุมากกว่า 25 ปี จึงควรเริ่มโค่นยางเก่าในหน้าแล้ง (มีนาคม - เมษายน) เพื่อสะดวกในการนำไม้ท่อนและไม้ขนาดต่าง ๆ ออกจากสวนยาง และสะดวกต่อการกวาด เก็บ และเผาเศษรากหรือเศษไม้เล็ก ๆ โดยการโค่นต้นยางมี 2 วิธี ได้แก่ (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

2.3.3.1.1 โค่นขุดราก

เป็นการโค่นโดยใช้รถแทรกเตอร์ดันให้ต้นยางล้มลงเป็นแถวเป็นแนวเพื่อความสะดวกที่จะให้รถบรรทุกเข้ามารับและขนไม้ท่อนและไม้ขนาดต่าง ๆ ออกจากสวนยาง เป็นการโค่นที่ถอนรากยางขึ้นมาด้วย เมื่อขนไม้เสร็จแล้ว ก็จะกวาดและเก็บหรือทำการเผาเศษรากและไม้ขนาดเล็ก จากนั้นทำการไถ แบบ 3 จาน หนึ่งครั้ง และไถ 7 จานอีกหนึ่งครั้ง

2.3.3.1.2 โคนเหือด

เป็นการโคนโดยแรงงานคนด้วยเลื่อย ก่อนโคน 1 วัน ควรทายาฆ่าต่อ เช่น ไทรโคลเพอร์ อัตรา 2.21 กรัม หรือ การ์ลอน จำนวน 5 ซีซี ผสมน้ำ 95 ซีซี โดยทาให้สูงจากพื้นดินประมาณ 30 เซนติเมตร เพื่อเร่งให้ตอยางผุพังเน่าเปื่อยโดยเร็วเพื่อลดการระบาดของโรคราก แต่หากพื้นที่ใดมีโรครากระบาดมาก การโคนแบบขุดรากน่าจะเป็นวิธีที่เหมาะสมกว่า

2.3.4 สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการปลูกยาง

ยางพาราจะสามารถปลูกได้และให้ผลดีถ้ามีสภาพแวดล้อมกลางประการที่ เหมาะสมดังนี้ (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

2.3.4.1 พื้นที่ปลูกยาง ไม่ควรอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลเกิน 200 เมตร และไม่ควรมีความลาดเทเกิน 45 องศา หากจะปลูกยางในพื้นที่ที่มีความลาดเทเกิน 15 องศาขึ้นไป ควรปลูกแบบขั้นบันได

2.3.4.2 ดิน ควรมีหน้าดินลึกไม่น้อยกว่า 1 เมตร โดยไม่มีชั้นของหินแข็งหรือดินดาน ซึ่งจะขัดขวางการเจริญเติบโตของราก เนื้อดินควรเป็นดินร่วน ดินร่วนเหนียว หรือดินร่วนเหนียวปนทราย มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง มีการระบายน้ำ และอากาศดี น้ำไม่ท่วมขัง ระดับน้ำใต้ดินลึกกว่า 1 เมตร ไม่เป็นดินเค็มและมีความเป็นกรดเป็นด่าง 4.0 - 5.5

2.3.4.3 น้ำฝน มีปริมาณน้ำฝนไม่น้อยกว่า 1,350 มิลลิเมตรต่อปี และมีฝนตกไม่น้อยกว่า 120 วันต่อปี

2.3.4.4 ความชื้นสัมพัทธ์ เฉลี่ยตลอดปีไม่น้อยกว่า 65 เปอร์เซ็นต์

2.3.4.5 อุณหภูมิ เฉลี่ยตลอดปีไม่แตกต่างกันมากนัก ควรมีอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 24 - 27 องศาเซลเซียส

2.3.4.6 ความเร็วลม เฉลี่ยตลอดปีไม่เกิน 1 เมตรต่อวินาที

2.3.4.7 แหล่งความรู้ ควรมีแหล่งความรู้เรื่องยางไว้ให้บริการแก่เกษตรกรในพื้นที่ด้วย

2.3.5 ระยะเวลาปลูกและการวางแผนปลูก

การกำหนดระยะเวลาปลูกซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโต, การควบคุมวัชพืชโดยร่มเงาของต้นยาง, ความสะดวกในการจัดการภายในสวนยาง และส่งผลต่อผลผลิตน้ำยางโดยตรง โดยทั่ว ๆ ไป ต้นยางต้องการพื้นที่ประมาณ 20 ตารางเมตร/ต้น ดังนั้น ระยะเวลาปลูกที่เหมาะสม หากเป็นที่ราบในเขตปลูกยางเดิม ควรเป็น 2.5 x 8 เมตร (จะได้ต้นยางไร่ละ 80 ต้น) หรือ 3 x 7 เมตร (จะได้ต้นยางไร่ละ 76 ต้น) ระยะเวลาปลูกทั้ง 2 แบบ เหมาะสำหรับสวนยางที่ต้องการปลูกพืชแซมยางด้วย สำหรับในเขตปลูกยางใหม่ ระยะเวลาปลูกควรเป็น 2.5 x 7 เมตร (จะได้ต้นยางไร่ละ 91 ต้น) หรือ 3 x 7 เมตร (จะได้ต้นยางไร่ละ 76 ต้น) แต่ถ้าเป็นพื้นที่ลาดเท ควรปลูกระยะ 3 x 8 เมตร (จะได้ต้นยางไร่ละ 67 ต้น) ระยะเวลาที่ลาดเทที่กล่าวถึง เป็นระยะในแนวระดับ ไม่ใช่แนวเฉียงขึ้นหรือเฉียงลง (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

2.3.5.1 การกำหนดแถวหลัก

สิ่งแรกที่ต้องทำในการวางแผนหรือแถวเพื่อปลูกยางพารา ก็คือการกำหนดแถวแรกหรือแถวหลัก หลักสำคัญที่ต้องพิจารณา คือ ถ้าสวนยางอยู่ในที่ราบแถวหลักควรอยู่ในแนวทิศตะวันออก - ตะวันตก(เพื่อให้การรับแสงมีประสิทธิภาพ) หากพื้นที่ลาดเทเล็กน้อยก็ควรวางแผนให้วางทางน้ำไหลเพื่อลดการกัดเซาะและพัดพาปุ๋ยและหน้าดิน แถวหลักควรห่างจากเขตแดนของที่ดิน 1.5 เมตร หากอยู่ติดกับสวนยางใหญ่ก็ต้องขุดคูกว้างประมาณ 50 เซนติเมตร ลึก 50 เซนติเมตร เพื่อป้องกันการแย่งอาหารหรือลดการแพร่ระบาดของโรคราก จากนั้น จึงทำการวางแผนปลูกพร้อมปักไม้ชะมบตามระยะที่กำหนด หากสวนยางอยู่บนพื้นที่ลาดเทตั้งแต่ 15 องศา ขึ้นไป ต้องวางแผนปลูกตามแนวระดับ และต้องทำชั้นบันไดกว้าง 2 เมตร ด้วย (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

2.3.5.2 การขุดหลุม

2.3.5.2.1 การขุดหลุมควรทำในขณะที่ดินมีความชื้นเพียงพอ(ที่จะทำการขุด) (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

2.3.5.2.2 ต้องขุดชิดด้านใดด้านหนึ่งของไม้ชะมบ ไม้ต้องถอดไม้ชะมบออก ขนาดหลุมควรมีขนาดประมาณ กว้าง x ยาว x สูง 50 x 50 x 50 เซนติเมตร โดยแยกดินชั้นบนและดินชั้นล่างไว้คนละด้านของหลุม

2.3.5.2.3 ตากดินไว้ประมาณ 7 - 10 วัน

2.3.5.2.4 ใส่ปุ๋ยหินฟอสเฟต (0-3-0, 25% Total P2O5) ในอัตรา 170 กรัม/หลุม โดยใส่เป็นจุด หรือเป็นแถบ(ไม่ต้องคลุกกับดิน)

2.3.5.2.5 ทำการย่อยดินชั้นบนที่ขุดแยกไว้แล้วกลบหลุม แล้วคลุกเคล้าปุ๋ยอินทรีย์ จำนวน 3 - 5 กิโลกรัม/หลุม กับดินชั้นล่างแล้วกลบจนเต็มหลุม (การใส่ปุ๋ยอินทรีย์เป็นสิ่งที่ดีควรทำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในพื้นที่ปลูกยางพาราใหม่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรใส่ประมาณ 5 กิโลกรัม/หลุม และในภาคอื่น ๆ หากเป็นดินที่ไม่ค่อยมีอินทรีย์วัตถุ ก็ควรใส่ประมาณ 3 กิโลกรัม/หลุม)

2.3.5.2.6 สำหรับการปลูกยางชำถุง การกลบหลุมอาจกลบก่อนหรืออาจทำพร้อม ๆ กับการปลูกก็ได้เช่นกัน การกลบก่อนทำให้โอกาสที่ต้นยางรอดตายมีมากขึ้น เพียงแต่ต้องใช้เวลาขุดดินหนึ่งตอนปลูก

2.3.6 วิธีการปลูก

การปลูกยางพาราจะแตกต่างกันไปตามชนิดของต้นพันธุ์ยางซึ่งในที่นี้จะกล่าวเฉพาะการปลูกด้วยต้นตอตาและต้นยางชำถุงเท่านั้น เนื่องจากการปลูกด้วยเมล็ดแล้วติดตามแปลงมีขั้นตอนที่ยุ่งยากและเสียค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาสูง จึงไม่ค่อยมีผู้นิยมทำกันในปัจจุบัน (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

2.3.6.1 การปลูกด้วยต้นตอตา

นำดินบนที่ผสมปุ๋ยหรือคอปอสเฟตเรียบร้อยแล้วใส่รองกันหลุมแล้วกลบหลุมให้เต็มด้วยดินล่าง จากนั้นใช้เหล็กหรือไม้แหลมขนาดเล็กกว่าต้นตอตาเล็กน้อยปักนำเป็นรูตรงกลางหลุมให้ลึกเท่ากับ ความยาวของรากแก้ว แล้วนำต้นตอปักลงไป กดดินให้แน่น พูนดินบริเวณโคนต้นเล็กน้อยอย่าให้กลบแผ่นตา พยายามให้รอยต่อระหว่างรากกับลำต้นอยู่ระดับปากหลุมพอดี (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

2.3.6.2 การปลูกด้วยต้นยางชำถุง

2.3.6.2.1 วิธีปลูกยางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นำดินที่ผสมปุ๋ยหรือคอปอสเฟตเรียบร้อยแล้วใส่รองกันหลุม จากนั้นนำต้นยางชำถุงไปตัดดินที่ก้นถุงออกประมาณ 1 นิ้ว เพื่อตัดปลายรากที่คดงอแล้ววางลงในหลุม โดยให้ดินปากถุงหรือรอยต่อระหว่างลำต้นและรากอยู่ในระดับพื้นดินปากหลุมพอดี ถ้าต่ำเกินไปให้ใส่ดินรองกันหลุมเพิ่ม หรือถ้าสูงเกินไปให้เอาดินในหลุมออก จัดต้นยางให้ตรงกับแนวต้นอื่น ใช้มีดกรีดด้านข้างถุงพลาสติกจากก้นถุงถึงปากถุงให้ขาดจากกัน กลบดินล่างที่เหลือลงไปจนเกือบเต็มหลุม อย่างเพิ่งกดแน่น ค่อย ๆ ดึงถุงพลาสติกที่กรีดไว้แล้วออกอัดดินข้างถุงให้แน่น แล้วกลบดินเพิ่มจนเต็มหลุมอัดให้แน่นอีกครั้ง พูนโคนเล็กน้อยเพื่อป้องกันน้ำขัง จากนั้นปักไม้หลักและใช้เชือกผูกยึดต้นยางไว้เพื่อป้องกันลมโยก(การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

2.3.6.2.2 วิธีปลูกยางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ให้ปลูกแบบลึก โดยใช้มีดคม ๆ ตัดดินก้นถุงออกประมาณ 1 นิ้ว เพื่อตัดปลายรากที่คดงอจากนั้นวางยางชำถุงลงในหลุมปลูกให้ถุงแนบชิดกับดินเดิมก้นหลุมจัดต้นยางให้ตรงแนวกับต้นอื่น ใช้มีดกรีดด้านข้างถุงพลาสติกจากก้นถุงถึงปากถุงให้ขาดจากกัน กลบดินบนที่ผสมปุ๋ยหรือคอปอสเฟตแล้วลงในหลุมประมาณครึ่งหนึ่งของถุง อย่างเพิ่งกดแน่น ค่อย ๆ ดึงถุงพลาสติกที่กรีดไว้ออก อัดดินที่ถมข้างถุงให้แน่นแล้วกลบดินเพิ่มให้เต็มหลุม อัดให้แน่นอีกครั้ง หลังจากปลูกต้นยางชำถุงเสร็จแล้ว ควรปักไม้หลักและใช้เชือกผูกยึดต้นยางเพื่อป้องกันลมโยกและหาเศษวัสดุที่คลุมดินบริเวณโคนต้นไว้ด้วย (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

2.3.6.2.3 การปลูกซ่อม

หลังจากปลูกแล้วอาจมีต้นยางบางต้นตายไปเนื่องจากอากาศแห้งแล้ง อุทกโรคและแมลงทำลายหรือต้นที่ปลูกไม่สมบูรณ์ จำเป็นต้องปลูกซ่อม ซึ่งควรทำให้เสร็จภายในช่วงฤดูฝน ต้นพันธุ์ที่เหมาะสมสำหรับปลูกซ่อม คือ ยางชำถุง เพราะจำทำให้ต้นยางที่ปลูกในแปลงมีขนาดใกล้เคียงกัน ส่วนต้นยางที่มีอายุเกิน 1 ปี ไปแล้วไม่ควรปลูกซ่อม เพราะจะถูกบงข่มไม่สามารถเจริญเติบโตทันต้นอื่นได้ (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

2.3.7 การใส่ปุ๋ยอย่างพารา

2.3.7.1 สูตรปุ๋ย

สูตรปุ๋ยอย่างพาราที่กรมวิชาการเกษตรแนะนำให้ใช้อยู่ในปัจจุบันมี 6 สูตร แต่ละสูตรจะเหมาะสมกับเนื้อดินและอายุของต้นยางแตกต่างกัน (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

ตารางที่ 2.1 ตารางแสดงสูตรปุ๋ยที่มีความเหมาะสมกับเนื้อดินและอายุของต้นยาง

ปุ๋ย สูตรที่	สูตรปุ๋ย		ชนิดของ ดิน	อายุของต้นยาง
	ปุ๋ยเม็ด	ปุ๋ยผสม		
1	18-10-6	8-14-3	ดินร่วน	2 - 41 เดือน
2	18-4-5	13-9-4	ดินร่วน	47 - 71 เดือน
3	16-8-14	8-13-7	ดินทราย	2 - 41 เดือน
4	14-4-19	11-10-7	ดินทราย	47 - 71 เดือน
5	-	15-0-18	ดินทุกชนิด	ต้นยางหลังจากเปิดกรีดซึ่งเคยปลูกพืชคลุมดิน และใส่ปุ๋ยฟอสเฟต บำรุงพืชคลุมดิน
6	15-7-18	12-5-14	ดินทุกชนิด	ต้นยางหลังเปิดกรีด ซึ่งไม่เคยปลูกพืชคลุมดินมาก่อน

ที่มา : (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

2.3.7.1.1 ฟอสฟอรัสในสูตรปุ๋ยเม็ดเป็นค่าของฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์

2.3.7.1.2 ฟอสฟอรัสในสูตรปุ๋ยผสมเป็นค่าของฟอสฟอรัสทั้งหมด

2.3.7.1.3 ดินทราย คือ ดินที่มีเนื้อดินส่วนใหญ่เป็นดินทราย อุ่มน้ำไม่ดี
ถูกชะล้างได้ง่ายตรงธาตุอาหารได้น้อย มีโปแตสเซียมต่ำ

2.3.7.1.4 ดินร่วน คือ ดินที่มีเนื้อดินละเอียดพอสมควร อุ่มน้ำได้ดี มีการ
ระเหยน้ำและถ่ายเทอากาศพอเหมาะ ตรงธาตุอาหารได้มากพอสมควร มีโปแตสเซียมตั้งแต่ปานกลาง
ถึงค่อนข้างต่ำ

2.3.7.1.5 ปุ๋ยเม็ด คือ ปุ๋ยที่ได้จากการนำวัตถุดิบให้กำเนิดปุ๋ยไปผ่าน
กรรมวิธีการผลิตทางเคมีตามขั้นตอนต่างๆ ปุ๋ยที่ได้จะเป็นเนื้อเดียวกัน ปุ๋ยแต่ละเม็ดจะมีองค์ประกอบ
ของธาตุเหมือนกัน เช่นปุ๋ยสูตร 15-7-18, 15-15-15 จัดเป็นปุ๋ยเคมีตามพระราชบัญญัติปุ๋ย เป็นปุ๋ย
ที่มีขายทั่วไปตามท้องตลาดและมีผู้นิยมใช้มากที่สุด

2.3.7.1.6 ปุ๋ยผสม คือ ปุ๋ยที่ได้จากการนำแม่ปุ๋ยหรือปุ๋ยเชิงเดี่ยวมาผสม
ด้วยวิธีการโดยไม่ผ่านกรรมวิธีทางเคมี เช่น นำเอาปุ๋ยแอมโมเนียมซัลเฟต ปุ๋ยร็อคฟอสเฟตและปุ๋ย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โปแตสเซียมคลอไรด์มาผสมคลุกเคล้ากันในอัตราส่วนต่าง ๆ เพื่อให้ได้ปริมาณธาตุอาหารตามต้องการ แล้วนำไปใช้ทันที เป็นต้น

2.3.7.2 วิธีการใส่ปุ๋ย

วิธีการใส่ปุ๋ยที่ดีจะต้องเป็นวิธีที่ง่ายและสะดวกในการปฏิบัติใส่แล้วพืชสามารถดูดไปใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด โดยมีวิธีการใส่ปุ๋ย ดังนี้

2.3.7.2.1 ใส่รองพื้น นิยมใช้ปุ๋ยร็อคฟอสเฟต ซึ่งเป็นปุ๋ยที่เคลื่อนไหวได้ยาก เพราะถูกตรึงด้วยแร่ธาตุต่าง ๆ ในดิน โดยคลุกเคล้าปุ๋ยกับดินแล้วใส่ลงในหลุมก่อนปลูกยาง

2.3.7.2.2 ใส่แบบหว่าน เป็นการหว่านปุ๋ยให้ทั่วบริเวณที่ใส่ปุ๋ย เหมาะสำหรับใช้กับพื้นที่ที่เป็นที่ราบ และมีการกำจัดพืชด้วยสารเคมีเพราะเศษซากพืชที่เหลือจะช่วยป้องกันการชะล้างปุ๋ยในช่วงที่มีฝนตก แต่ถ้าเป็นที่ราบที่กำจัดพืชด้วยวิธีถาก ควรคราดให้ปุ๋ยเข้ากับดินด้วย เพื่อป้องกันน้ำฝนชะล้างปุ๋ย

2.3.7.2.3 ใส่แบบเป็นแถบ เป็นการใส่ปุ๋ยโดยโรยเป็นแถบไปตามแนวแถวต้นยางในร่องที่เขาะไว้ แล้วกลบ วิธีนี้จะใช้กับต้นยางที่มีอายุ 17 เดือนขึ้นไป และยังเหมาะสำหรับพื้นที่ที่มีความลาดเทเล็กน้อยหรือพื้นที่ทำขั้นบันไดด้วย

2.3.7.2.4 ใส่แบบเป็นหลุม เป็นการใส่ปุ๋ยโดยการขุดหลุมบริเวณรอบโคนหรือสองข้างของต้นยางประมาณ 2 - 4 หลุมต่อต้น แล้วใส่ปุ๋ยลงในหลุมกลบให้เรียบร้อยเหมาะสำหรับพื้นที่ที่ลาดเทและไม่ได้ทำขั้นบันได

นอกจากปัจจัยดังกล่าวข้างต้นแล้ว สิ่งที่ควรคำนึงเพื่อให้การใส่ปุ๋ยมีประสิทธิภาพมากที่สุด ก็คือ ควรใส่ปุ๋ยในขณะที่ดินมีความชุ่มชื้นเพียงพอ หลีกเลี่ยงการใส่ปุ๋ยในช่วงที่มีอากาศแห้งแล้งหรือฝนตกชุกมากเกินไป และควรกำจัดพืชก่อนใส่ปุ๋ยทุกครั้ง ถ้าต้องการให้ต้นยางสมบูรณ์ แข็งแรง เจริญเติบโตดีสามารถเปิดกรีดได้เร็ว ให้ผลผลิตสูงสม่ำเสมอติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน จะต้องมีการใส่ปุ๋ยให้กับต้นยางสม่ำเสมอตั้งแต่เริ่มปลูกจนถึงก่อนโค่น 3 - 5 ปี โดยปฏิบัติให้ถูกต้องเหมาะสมตามหลักการที่กล่าวมาแล้วข้างต้น (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

2.3.7.3 บริเวณที่ใส่ปุ๋ย

ระยะแรกหลังจากปลูกยาง รากของต้นยางจะแผ่ออกเป็นวงกลมรอบลำต้น ประมาณปีที่ 4 รากจึงจะแผ่ขยายออกไป จนถึงกึ่งกลางระหว่างแถวยาง และเมื่อต้นยางมีอายุเกิน 5 ปีขึ้นไป รากก็จะแผ่ขยายเพิ่มขึ้นและหนาแน่นอยู่ในบริเวณห่างจากลำต้นประมาณ 60 เซนติเมตร จนถึง 3 เมตร ดังนั้นเพื่อให้การดูดอาหารของต้นยางเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรใส่ปุ๋ยบริเวณที่มีรากดูดอาหารหนาแน่นคือเมื่อต้นยางยังเล็กควรใส่ปุ๋ยเป็นวงกลมรอบลำต้น ส่วนต้นยางที่มีอายุตั้งแต่ 17 เดือนขึ้นไป ให้หว่านปุ๋ยกระจายสม่ำเสมอเป็นแถวยาวไปให้แถวห่างจากโคนต้นยางข้างละ 1 เมตร เมื่อยางมีอายุ 5 ปีขึ้นไปให้หว่านปุ๋ยเป็นแถวกว้างห่างจากโคนต้นยางอย่างน้อย 50 เซนติเมตร และขยายออกไปถึง 3 เมตร สำหรับยางที่เปิดกรีดแล้วให้หว่านปุ๋ยทั่วแปลงห่างจากโคนต้นยางข้างละ 1 เมตร (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

2.3.7.4 ระยะเวลาและอัตราการใส่ปุ๋ย

ต้นยางก่อนเปิดกรีด ในระยะตั้งแต่เริ่มต้นปลูกจนถึงต้นยางอายุประมาณ 17 เดือน จะเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ในช่วงนี้จึงจำเป็นต้องใส่ปุ๋ยให้บ่อยครั้งในปริมาณที่เพียงพอกับความ ต้องการของต้นยางหลังจากที่ต้นยางมีอายุเกิน 17 เดือนขึ้นไปแล้ว จะใส่ปุ๋ยปีละ 2 ครั้ง (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

ตารางที่ 2.2 ตารางแสดงระยะเวลาการใส่ปุ๋ยและอัตราการใส่ปุ๋ยในพื้นที่ภาคใต้และภาคตะวันออก

อายุต้นยาง (เดือน)	จำนวนปุ๋ยที่ใส่ (กรัมต่อต้น)			บริเวณที่ใส่ปุ๋ย
	สูตร 1 (ดินร่วน) และ สูตร 3 (ดินทราย)	สูตร 2 (ดินร่วน) และ สูตร 4 (ดินทราย)	ปุ๋ยผสม	
2	60		130	ใส่รอบต้นรัศมี 30 เซนติเมตร
4	60		130	ใส่รอบต้นรัศมี 40 เซนติเมตร
6	90		200	ใส่รอบต้นรัศมี 40 เซนติเมตร
11	120		260	ใส่รอบต้นรัศมี 50 เซนติเมตร
14	120		260	ใส่รอบต้นรัศมี 60 เซนติเมตร
17	120		260	ใส่เป็นแถบในแถวห่าง จากโคนต้นยางข้างละ 1 เมตร
23	190		400	
29	190		400	ใส่เป็นแถบในแถวห่าง จากโคนต้นยางข้างละ 1 เมตร
35	190		400	
41	190		400	
47		250	530	
53		250	530	
59		250	530	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

อายุต้นยาง (เดือน)	จำนวนปุ๋ยที่ใส่ (กรัมต่อต้น)			บริเวณที่ใส่ปุ๋ย
	สูตร 1 (ดินร่วน) และ สูตร 3 (ดินทราย)	สูตร 2 (ดินร่วน) และ สูตร 4 (ดินทราย)	ปุ๋ย ผสม	
65		250	530	ใส่เป็นแถบกว้าง 2.5 เมตร ห่างจากโคนต้นยางข้างละ อย่างน้อย 50 เซนติเมตร
71		250	530	
77		250	530	
83		250	530	

ที่มา : (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

ตารางที่ 2.3 ตารางแสดงระยะเวลาและอัตราการใช้ปุ๋ยในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อายุต้นยาง หรือเดือนที่ใส่ปุ๋ย	สูตรปุ๋ยที่ใช้กับชนิดของดิน		อัตราปุ๋ย (กรัมต่อต้น)	
	ดินร่วน	ดินทราย	ปุ๋ยเม็ด	ปุ๋ยผสม
1 เดือนหลังปลูก			45	100
4 เดือน (ต.ค.)			70	150
11 เดือน (พ.ค.)			90	200
16 เดือน (ต.ค.)	ปุ๋ยเม็ด 18-10-6	ปุ๋ยเม็ด 16-8-14	90	200
23 เดือน (พ.ค.)	หรือปุ๋ยผสม 8-14-3	หรือปุ๋ยผสม 8-13-7	135	300
28 เดือน (ต.ค.)			135	300
35 เดือน (พ.ค.)			135	300
40 เดือน (ต.ค.)			135	300

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

อายุต้นยาง หรือเดือนที่ใส่ปุ๋ย	สูตรปุ๋ยที่ใช้กับชนิดของดิน		อัตราปุ๋ย (กรัมต่อต้น)	
	ดินร่วน	ปุ๋ยเม็ด	ปุ๋ยเม็ด	ปุ๋ยผสม
47 เดือน (พ.ค.)	ปุ๋ยเม็ด 18-4-5 หรือปุ๋ยผสม 13-9-4	ปุ๋ยเม็ด 14-4-9 หรือปุ๋ยผสม 11-10-7	90	140
52 เดือน (ต.ค.)			190	400
59 เดือน (พ.ค.)			190	400
64 เดือน (ต.ค.)			190	400
71 เดือน (พ.ค.)			190	400
76 เดือน (ต.ค.)			190	400

ที่มา : (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

หมายเหตุ : เดือนที่ใส่ปุ๋ยอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมของสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไปต้นยางที่เปิดกรีดแล้ว จะใส่ปุ๋ย 2 ครั้งในอัตรา 1 - 1.2 กิโลกรัมต่อต้นต่อปี (แล้วแต่สูตรปุ๋ยที่ใช้) โดยใส่ครั้งแรก หลังจากที่ยางผลัดใบแล้วในช่วงต้นฤดูฝน ประมาณเดือนพฤษภาคม ครั้งที่สองใส่ในช่วงปลายฤดูฝน ประมาณเดือนกันยายน - ตุลาคม (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

ตารางที่ 2.4 ตารางแสดงระยะเวลาการใส่ปุ๋ยและอัตราการใส่ปุ๋ยสำหรับยางที่เปิดกรีดแล้ว

เวลาที่ใส่ปุ๋ยสำหรับยาง ที่เปิดกรีดแล้ว	ชนิดของปุ๋ย	จำนวนปุ๋ยที่ใส่ (กรัมต่อต้น)		บริเวณที่ใส่ปุ๋ย
		ปุ๋ยเม็ด	ปุ๋ยผสม	
ครั้งที่ 1				
ใส่ต้นฤดูฝนประมาณ เดือนพฤษภาคม	ปุ๋ยผสมสูตร 5	-	500	ใส่ทั่วแปลงยางโดยหว่านให้ห่าง จากแถวยางประมาณ 1 เมตร
	ปุ๋ยเม็ดหรือปุ๋ย ผสมสูตร 6	500	600	
	ปุ๋ยเม็ดอื่นๆ	500	-	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

เวลาที่ใส่ปุ๋ยสำหรับยาง ที่เปิดกรีดแล้ว	ชนิดของปุ๋ย	จำนวนปุ๋ยที่ใส่ (กรัมต่อตัน)		บริเวณที่ใส่ปุ๋ย
		ปุ๋ยเม็ด	ปุ๋ยเม็ด	
ครั้งที่ 2				
ใส่ปลายฤดูฝนประมาณ เดือนกันยายน ถึง เดือนตุลาคม	ปุ๋ยผสมสูตร 5	-	500	ใส่ทั่วแปลงยางโดยหว่านให้ให้ห่าง จากแถวยางประมาณ 1 เมตร
	ปุ๋ยเม็ดหรือปุ๋ย ผสมสูตร 6	500	600	
	ปุ๋ยเม็ดอื่นๆ	500	-	

ที่มา : (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

หมายเหตุ : ยางแก่ก่อนโคน 3 - 5 ปี ควรใส่ปุ๋ย (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

2.3.8 การตัดแต่งกิ่ง

ขณะที่ต้นยางพาราเข้าสู่ปีที่ 3 ต้นยางพาราบางพันธุ์ เช่น พันธุ์ RRIM 600 (บางต้น) อาจไม่แตกกิ่งหรือแตกกิ่งช้า ซึ่งจะทำให้ลำต้นสูงชะลูดและมีลำต้นที่ผอม เมื่อโดนลมพัดพร้อม ๆ กับฝนตก แรงแลมและน้ำหนักของน้ำฝนบนใบก็อาจทำให้ต้นยางโน้มและโค้งลง บางต้นไม่สามารถตัดตัวกลับสู่ภาวะตั้งตรงได้เอง ต้องกลายเป็นภาระให้เจ้าของสวนต้องหาไม้มาค้ำยันหรือใช้เชือกมาดึงยึดโยง ทางแก้ในเรื่องนี้ก็คือ ให้ทำการ “รวบยอด” เพื่อบังคับการแตกกิ่ง เพื่อให้ต้นยางพารามีทรงพุ่มมากขึ้น มีใบมากขึ้น ทำให้ต้นยางเจริญเติบโตเร็วขึ้น หรือเรียกว่า “การสร้างทรงพุ่ม” นั่นเอง

สำหรับวิธีการทำ ก็ให้เลือกทำเฉพาะต้นยางพาราที่สูงเกือบ ๆ 3 เมตร หรือสูงกว่าโดยการรวบใบที่เพสลาดหรือใบที่แก่แล้วของฉัตรยอดหลาย ๆ ใบมาห่อหุ้มยอดต้นยางเอาไว้แล้วมัดด้วยยางเส้นที่ไชรัดของทั่วไป (เหตุผลที่ใช้ยางรัดของ ก็เพื่อให้ยางขาดหรือเปื่อยไปเอง ซึ่งจะเป็นช่วงเวลาพอดีที่จะทำให้กิ่งตายถูกกระตุ้นให้แตกออกมาพอดี)

เมื่อกิ่งยางแตกออกมาซึ่งอาจแตกออกมาหลายกิ่ง ก็ให้พิจารณาและตัดกิ่งที่ไม่สมบูรณ์หรือไม่สมดุลทิ้งเหลือกิ่งที่สมบูรณ์และมีความสมดุลไว้ 2 - 3 กิ่ง ปล่อยให้เจริญเติบโตต่อไป การเด็ดยอดเพื่อให้ต้นยางพาราแตกกิ่ง จะมีข้อเสียคือต้นยางจะแตกกิ่งเป็นจำนวนมาก มากเกินความต้องการซึ่งจะทำให้ทรงพุ่มใหญ่และหนัก เมื่อโดนพายุ ก็มักทำให้กิ่งเหล่านั้นฉีกหรือหัก หรืออาจทำให้ต้นยางล้มได้เช่นกัน นอกจากนี้บริเวณตรงกลางที่กิ่งแตกออกมาจะกลายเป็นแอ่ง เมื่อฝนตกก็จะขังน้ำและเกิดการเน่าได้

สำหรับการควั่นกิ่ง เกษตรกรบางคนอาจใช้มีดคม ๆ หรือคัตเตอร์ ทำการควั่นกิ่ง ซึ่งอาจควั่นลึกจนถึงเนื้อไม้ (ให้นึกถึงการตอนกิ่งไม้) ผลที่ออกมาคือขนาดลำต้นยางพาราเหนือรอยควั่นโตกว่าลำต้นยางใต้รอยควั่น (การควั่นทำให้เกิดการตัดท่ออาหาร ทำให้อาหารส่งมาสู่ส่วนข้างล่างไม่ได้) ซึ่งต่อมาก็อาจทำให้ยอดหักได้เช่นกัน

การรวบยอดจึงเป็นวิธีที่น่าจะได้ผลดีที่สุด แต่การปฏิบัติในเรื่องนี้คงจะไม่ง่ายนักเนื่องจากยอดอยู่ในขณะนี้อยู่ในระดับที่สูงมากแล้ว ซึ่งต้องใช้น้ำมือช่วย และไม่ควรมั่นมึงลงมาเพราะต้นยางอาจจะหักได้ แต่หากไม่คำนึงถึงการขายไม้ในอนาคต เพื่อให้ง่ายขึ้น ก็อาจทำการรวบยอดได้ที่ระดับความสูง 1.7 – 1.9 เมตร ก็ได้ (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

2.3.9 การกรีดยาง

หมายถึงการนำผลผลิตน้ำยางออกมาจากต้นยาง ซึ่งเจ้าของสวนยางควรศึกษาและวิธีการปฏิบัติอย่างถูกต้อง ซึ่งจะทำให้ผลผลิตที่มากแบบยั่งยืนไม่ทำให้ต้นยางเสียหาย มีอายุการกรีดนาน การเจริญเติบโตของต้นยางดี ขายไม้ได้ราคาเมื่อโค่นล้มเพื่อปลูกแทนใหม่ ยางพันธุ์ดีที่ให้ผลผลิตสูงจำเป็นต้องใช้วิธีการปฏิบัติที่ถูกต้อง จึงจะได้ผลคุ้มค่า การเลือกใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น การเปิดกรีด วิธีการกรีด ระบบกรีด และมีดกรีดยางที่ถูกต้อง สามารถที่จะรักษาต้นยางเพื่อให้กรีดได้นาน แต่หากใช้วิธีการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง นอกจากได้น้ำยางน้อยแล้วยังทำให้ต้นยางเสียหาย เป็นเหตุให้รายได้ของเกษตรกรลดน้อยลงด้วย โดยการกรีดยางจะต้องยึดหลักที่ว่า เมื่อกรีดแล้วต้องได้น้ำยางมาก เปลือกเสียน้อยที่สุด แล้วยังสามารถกรีดได้นาน 25 - 30 ปี

2.3.9.1 ขนาดของต้นยางที่เปิดกรีดได้

การกรีดยางต้องยึดหลักที่ว่า เมื่อกรีดแล้วจะต้องได้น้ำยางมากที่สุด เปลือกเสียหายน้อยที่สุด กรีดได้นาน 25 - 30 ปี และประหยัดค่าใช้จ่ายมากที่สุด (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

2.3.9.2 วิธีตีตารางและถ้าวรับน้ำยาง

ขนาดของต้นยางที่พร้อมเปิดกรีดต้องมีเส้นรอบต้นไม่น้อยกว่า 50 เซนติเมตร วัดที่ความสูงจากพื้นดิน 150 เซนติเมตร

เปิดกรีดครั้งแรกเมื่อมีจำนวนต้นยางที่พร้อมเปิดกรีดในสวนเกินกว่าครึ่งหนึ่งของต้นยางทั้งหมดในสวน

ต้นยางติดตา สามารถเปิดกรีดครั้งแรกได้ที่ระดับความสูงจากพื้นดิน 50, 75, 100, 125, หรือ 150 เซนติเมตรระดับใดระดับหนึ่งก็ได้ แต่ถ้าเปิดกรีดต่ำจะได้รับผลผลิตมากกว่า (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

2.3.9.3 ระบบการกรีดยาง

2.3.9.3.1 เวลาที่เหมาะสมในการกรีดยาง ควรจะเริ่มกรีดตั้งแต่ตอนเช้า ประมาณ 06.00 น. - 08.00 น. เพราะจำทำให้ปฏิบัติงานได้สะดวกเนื่องจากมองเห็นชัดเจนกว่า กลางคืนและผลผลิตที่ได้ใกล้เคียงกับการ กรีดในตอนกลางวัน

2.3.9.3.2 ขนาดของงานกรีดยาง คนกรีดยาง 1 คน จะสามารถกรีดยางในสวนยางที่ปลูกในพื้นที่ราบ ตามระบบครั้งลำต้นวันเว้นวัน ได้ประมาณ 400 - 450 ต้นต่อวัน

2.3.9.3.3 วิธีการกรีดยาง ควรกรีดยางโดยใช้วิธีกระตุกข้อมือหรือการขอยพร้อมทั้งย่อตัวและสลับเท้าไปตามรอยกรีดของต้นยาง อย่ากรีดโดยวิธีใช้ท่อนแขนลากหรือกระชากเป็นอันตราย การกรีดโดยวิธีกระตุกข้อมือจะทำให้กรีดได้เร็ว ควบคุมการกรีดง่าย กรีดเปลือกได้บาง แม้จะกรีดบาดเนื้อไม้ก็จะบาดเป็นแผลเล็ก ๆ เท่านั้น (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

2.3.9.4 ข้อควรปฏิบัติในการกรีดยาง

เนื่องจากในระยะ 2 - 3 ปีแรกของการกรีดยาง ต้นยางยังอยู่ในระยะการเจริญเติบโตค่อนข้างสูง การกรีดยางมากเกินไปจะทำให้ต้นยางชะงักการเจริญเติบโต ดังนั้นจึงควรกรีดยางในระบบครั้งต้นวันเว้นวันโดยหยุดกรีดในช่วงผลัดใบและไม่มีการกรีดชดเชยเพื่อ ทดแทน วันที่ฝนตกจนกระทั่งปีที่ 4 ของการกรีดยางเป็นต้นไป จึงสามารถกรีดชดเชยได้ระบบกรีดครั้งลำต้นวันเว้นวันนี้ใช้ได้กับยางเกือบทุกพันธุ์ ยกเว้นบางพันธุ์ที่เป็นโรคเปลือกแห้งได้ง่ายเท่านั้นที่ควรใช้ระบบกรีดครั้งลำต้นวันเว้นสองวัน (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

2.3.9.5 การกรีดยางหน้าสูง

2.3.9.5.1 ควรกรีดยางตอนเช้าหลังจากที่มีแสงสว่างแล้ว

2.3.9.5.2 กรีดยางเฉพาะต้นที่ได้ขนาดแล้ว

2.3.9.5.3 รอยกรีดจะต้องเริ่มจากซ้ายบนมาขวาล่าง เอียงประมาณ 30 องศากับแนวระดับ

2.3.9.5.4 อย่ากรีดเปลือกหนา เพราะจะทำให้เปลือกงอกใหม่เสียหาย

2.3.9.5.5 อย่ากรีดเปลือกหนา ภายใน 1 เดือน ไม่ควรกรีดให้เปลือกเปลือกเกิน 2.5 เซนติเมตร หรือภายใน 1 ปี ไม่ควรกรีดให้เปลือกเปลือกเกิน 25 เซนติเมตร

2.3.9.5.6 หยุดกรีดเมื่อยางผลัดใบหรือเป็นโรคหน้ายาง

2.3.9.5.7 มีดกรีดยางต้องคมอยู่เสมอ

2.3.9.5.8 การเปิดกรีดยางหน้าที่สองและหน้าต่อไปให้เปิดกรีดยางที่ระดับความสูงจากพื้นดิน 150 เซนติเมตร

2.3.9.6 การใช้สารเคมีเร่งน้ำยางกับรอยกรีดหน้าล่าง

การกรีดยางหน้าสูง หมายถึง การกรีดยางหน้าบนเหนือหน้ากรีดปกติซึ่งเป็นส่วนที่ไม่เคยกรีดยางมาก่อน ต้นยางที่เหมาะสมที่จะทำการกรีดยางหน้าสูงคือ ต้นยางก่อนโค่นซึ่งมีอายุมากหรือหน้ากรีดปกติเสียหาย โดยทั่วไปการกรีดยางหน้าสูงจะต้องใช้สารเคมีเร่งน้ำยางควบคู่กันไปด้วยเพื่อต้องการให้ได้รับยางมากที่สุดก่อนที่จะโค่นยางเก่าเพื่อปลูกแทน 2 - 4 ปี โดยใช้สารเคมีเร่งน้ำยางอีเทอร์ล 2.5 เปอร์เซนต์ เป็นตัวเร่ง (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

2.3.9.7 การใช้สารเคมีเร่งน้ำยางกับรอยกรีดหน้าล่าง

วิธีนี้เหมาะสำหรับต้นยางที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป โดยใช้สารเคมีเร่งน้ำยางเข้มข้น 2.5 เปอร์เซ็นต์ ทาเหนือรอยกรีดหน้าล่างทุก 3 สัปดาห์โดยไม่ต้องชุดเปลือกและลอกซี่ยาง แต่ต้องกรีดครั้งต้นวันเว้นสองวันโดยเครื่องครีดเพื่อป้องกันการเกิดอาการโรคเปลือกแห้ง ไม่แนะนำให้ใช้สารเคมีเร่งน้ำยางกับยางที่เพิ่งเปิดกรีดใหม่ ยกเว้นยางบางพันธุ์ที่มักจะทำให้ให้น้ำยางน้อยในช่วงแรกของการเปิดกรีด เช่น พันธุ์จีที (GT) 1 อาจใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง 2.5 เปอร์เซ็นต์ ทาในรอยกรีด โดยลอกซี่ยางออกก่อนจากที่เปิดกรีดไปแล้ว 1 เดือนก็ได้และทาสารเคมีเร่งน้ำยางทุก 3 - 4 เดือนหรือปีละ 3 - 4 ครั้ง ใช้ระบบกรีดครั้งลำต้นวันเว้นสองวัน แต่ในป่าตัดไปถ้าผลผลิตสูงขึ้น แล้วควรหยุดใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

ตารางที่ 2.5 สรุปคำแนะนำการกรีดยางและการใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง

เรื่อง	คำแนะนำ
การเปิดกรีด	
ต้นติดตา	เปิดกรีดเมื่อเส้นรอบวงของลำต้นมีขนาดตั้งแต่ 50 เซนติเมตรขึ้นไป โดยวัดตรงบริเวณที่สูงจากพื้นดิน 150 เซนติเมตร
	รอยกรีดทำมุม 30 องศากับแนวระดับ เอียงจากซ้ายบนลงมาขวาล่าง
	หน้าที่ 1 เปิดกรีดที่ระดับ 50, 75, 100, 125 หรือ 150 เซนติเมตรจากพื้นดิน ระดับใดระดับหนึ่งก็ได้ แต่หน้าที่ 2 และเปลื้องอกใหม่ เปิดกรีดที่ระดับ 150 เซนติเมตรจากพื้นดิน
ระบบกรีด	
กรีดยางหน้าล่าง	กรีดครั้งลำต้นวันเว้นวันสำหรับ ยางทุกพันธุ์ยกเว้นบางพันธุ์ที่เป็นโรคเปลือกแห้งได้ง่าย เช่น พันธุ์อาร์อาร์ไอเอ็ม 628, พีบี 28/59, พีบี 5/63
กรีดยางหน้าสูง	การกรีดมากกว่า 3 ปีขึ้นไป ใช้ระบบกรีดขึ้นหนึ่งในสามของลำต้นวันเว้นวัน ควบคู่กับการใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง
	การกรีดน้อยกว่า 2 ปี ใช้ระบบกรีดขึ้นหนึ่งในสี่ของลำต้น 2 รอยกรีดสลับรอยทุกวัน ควบคู่กับการใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง
	การกรีดหักโหม (6 เดือนก่อนโค่น) ใช้ระบบกรีดขึ้นครั้งลำต้น 2 รอยสลับวันกัน ควบคู่กับการใช้สารเคมีเร่งน้ำยางเมื่อถึงเดือนสุดท้ายก่อนโค่น ให้กรีดทั้ง 2 รอยพร้อมกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

เรื่อง	คำแนะนำ
การใช้สารเคมีเร่งน้ำยากับการกรีดยางหน้าล่าง	
ใช้กับเปลือกงอกใหม่	ทาสารเคมีเร่งน้ำยาก 2.5 เปอร์เซ็นต์ เหนือรอยกรีดยางเป็นรอยกว้าง 1.25 เซนติเมตร ใช้ปีละ 3 - 4 ครั้ง
	ควรกรีดยางวันเว้นสองวัน
	ใส่ปุ๋ยเป็นประจำทุกปี
ใช้กับเปลือกเดิม	ทาสารเคมีเร่งน้ำยาก 2.5 เปอร์เซ็นต์ โดยวิธีลอกขี้ยางออก แล้วทาในรอยกรีดยาง ใช้ปีละ 3 - 4 ครั้ง
	ควรกรีดยางวันเว้นสองวัน
	ทาสารเคมีเร่งน้ำยากทันทีที่ลอกขี้ยางเสร็จ
การกรีดยางหน้าสูง	ทาสารเคมีเร่งน้ำยาก 2.5 เปอร์เซ็นต์ บนรอยชุดเปลือกในแนวตั้ง 3 รอย ความยาวของรอยที่ชุด 40-50 เซนติเมตร กว้าง 1.5 เซนติเมตร
	ทาทุก 1 - 2 เดือน

ที่มา : (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

หมายเหตุ : ควรใช้เฉพาะกับยางพันธุ์จีที (GT) 1 ในช่วง 1 - 3 ปีแรกของการเปิดกรีดยาง

2.3.10 โรคและศัตรูยางพารา

ยางพารา เป็นพืชยืนต้นที่เกษตรกรจำเป็นต้องดูแลรักษาให้มีอายุอย่างน้อย 25 - 30 ปี จึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่เกษตรกรจะต้องประสบปัญหาเรื่องโรคระบาดในระยะใดระยะหนึ่งของ การทำสวนยาง โรคยางพาราที่พบในประเทศไทยเกิดขึ้นได้ทุกระยะการเจริญเติบโต และทุกส่วนของ ต้นยางแม้ว่ายางพาราจะมีโรคระบาดอยู่หลายชนิด และพันธุ์ยางที่นิยมปลูกในปัจจุบันจะอ่อนแอต่อ โรคที่สำคัญแต่ความรุนแรงและความสำคัญทางเศรษฐกิจของโรคขึ้นอยู่กับความแข็งแรงตาม ธรรมชาติของต้นยางซึ่งมีสภาพภูมิอากาศและการปฏิบัติดูแลรักษาของเกษตรกรเป็นปัจจัยส่งเสริม หรือจำกัดโรครายพาราที่ระบาดในประเทศไทยส่วนใหญ่มีสาเหตุจากเชื้อรา ซึ่งสามารถจำแนกตาม ส่วนต่างๆของต้นยางที่ลูกเชื้อเข้าทำลาย ได้แก่ โรคใบ โรคกิ่งก้านและลำต้น และโรคราก (การยาง แห่งประเทศไทย, 2558)

2.3.11 การเพิ่มผลผลิต

2.3.11.1 การปลูกพืชแซมยาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การปลูกพืชแซมยางเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่เจ้าของสวนในขณะที่ยางยังไม่ให้ผลผลิตทำให้เจ้าของสวนได้มีเวลาในการดูแลสวนอย่างมากและบ่อยครั้งขึ้น การปลูกพืชแซมยางจะทำได้ประมาณ 3 ปีเท่านั้น เพราะหลังจากนั้นต้นยางจะมีร่มเงามากปกคลุมพืชแซม ทำให้พืชแซมไม่ให้ผลผลิตหรือให้ผลผลิตไม่คุ้มค่า

พืชแซมยางที่นำมาปลูกควรเป็นพืชอายุสั้น เช่น ข้าวไร่ ข้าวโพด ยาสูบ แตงโม ถั่วต่างๆ แต่ทั้งนี้พืชที่มีอายุมากกว่า 1 ปี บางชนิดก็สามารถปลูกได้ เช่น สับปะรด กลัวย มะละกอ เป็นต้น ส่วนพืชที่ไม่ควรปลูกเป็นพืชแซม คือ ปอ อ้อย และละหุ่ง เพราะพืชเหล่านี้จะดูดธาตุอาหารในดินไปใช้มาก ทำให้ยางได้รับธาตุอาหารน้อยลง การปลูกพืชแซมควรปลูกให้ห่างจากแถวยางไม่น้อยกว่า 1 เมตร ยกเว้นมันสำปะหลัง ต้องปลูกให้ห่างจากแถวยาง 2 เมตร (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

2.3.11.2 การทำร่มกันฝนกับต้นยางพารา

เนื่องจากองค์การสวนยาง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้สานิตการร่มกันฝนกับต้นยางในช่วงมรสุมฤดูฝนสามารถเพิ่มวันกรีตเพิ่มขึ้น 50 % จากวันกรีตยางปกติเฉลี่ย 110 วัน/ปี เมื่อใช้ร่มกันฝนสามารถกรีตยางได้ 165 วัน/ปี สามารถเพิ่มวันกรีต 55 วัน ผลผลิตเพิ่มขึ้น 32 กรัม/ต้น/วัน หาก กก. ละ 25.00 บาท จะเพิ่มขึ้นวันละ 0.08 บาท/ต้น/วัน ทำให้เกษตรกรหรือชาวสวนยางสามารถยกระดับความเป็นอยู่และสร้างเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศได้ (การยางแห่งประเทศไทย, 2558)

2.3.11.2.1 อุปกรณ์

- 1) ถุงพลาสติก
- 2) ที่เย็บกระดาษ
- 3) ยางในรถยนต์
- 4) ชันป่น หรือปรีนโค็ด
- 5) น้ำมันยาง
- 6) เหล็กลวด เบอร์ 12
- 7) ภาชนะผสม
- 8) เทปใส ขนาด 1 นิ้ว

2.3.11.2.2) วิธีการทำ

- 1) สสำรวจต้นยางที่จะทำร่มกันฝน แล้วทำเครื่องหมายวงกลม หรือรอยกรีด

60 - 70 เซนติเมตร

- 2) ใช้มีดขูดเปลือกให้เป็นรอยเรียบ
- 3) นำพลาสติกมาตัดเป็นสี่เหลี่ยมคางหมู 4 ชิ้น (วัดเส้นรอบวงของต้นยาง

ก่อน)

- 4) นำพลาสติกทั้ง 4 มาเย็บขึ้นให้เป็นร่ม โดยเว้นแผ่นสุดท้ายไว้ ไม่ต้องขึ้นให้ติดกัน
- 5) ใช้ลวดเบอร์ 12 ใส่ร้อยขอบของร่ม
- 6) นำชั้นปูนผสมกับน้ำมันยางอัตราส่วน 3 : 1 ผสมให้เข้ากัน โดยสังเกตให้มีลักษณะใกล้เคียงกับดินน้ำมัน
- 7) นำร่มที่สำเร็จรูปแล้วไปติดตั้งกับต้นยาง โดยให้ห่างจากรอยกรีดประมาณ 60 - 70 เซนติเมตร
- 8) ใช้ที่เย็บกระดาษเย็บร่มติดกับต้นยาง ใช้ยางรถยนต์ขนาดความกว้าง 1 เซนติเมตร พันรอบต้นยาง
- 9) นำชั้นปูนที่ผสมแล้วทาที่รอยที่พันรอบต้นยาง เพื่อกันรอยรั่วรอยซึมของน้ำฝน
- 10) ใช้เทปใสปิดรอยต่อ

2.3.11.2.3 ต้นทุน

อุปกรณ์และต้นทุนเฉลี่ยต่อต้น 8.50 - 12.97 บาท (ต้นทุนขึ้นอยู่กับราคาและขนาดวัสดุ)

2.3.11.2.4 ผลที่ได้รับ

- 1) เพิ่มวันกรีต กรีตได้สม่ำเสมอ
- 2) เพิ่มผลผลิต/ต้น/ปี
- 3) เพิ่มรายได้และผลตอบแทนแก่เกษตรกรชาวสวนยาง
- 4) เพิ่มศักยภาพด้านแรงงาน

2.3.11.2.5 โรคและผลกระทบ

ไม่มีโรคและผลกระทบกับต้นยาง

2.4 ลักษณะทั่วไปของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ประมาณ 170,226 ตารางกิโลเมตร เป็นภาคที่มีพื้นที่กว้างขวางมาก ประกอบด้วย 20 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย จังหวัดนครพนม จังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองบัวลำภู จังหวัดสกลนคร จังหวัดขอนแก่น จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดยโสธร จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดบึงกาฬ และอุบลราชธานี (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2554)

2.4.1 ที่ตั้งและขอบเขตของภาค

ทิศเหนือ ติดกับประเทศลาว ดินแดนที่อยู่เหนือสุดคือ อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย มีแม่น้ำโขงเป็นพรมแดนธรรมชาติ

ทิศตะวันออก ติดต่อกับประเทศลาวดินแดนที่อยู่ตะวันออกสุดคือ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี มีแม่น้ำโขงเป็นพรมแดนธรรมชาติ

ทิศตะวันตก ติดต่อกับภาคกลาง ดินแดนที่อยู่ตะวันตกสุดคือ อำเภอนาแก้ว จังหวัดเลย มีเทือกเขาเพชรบูรณ์และดงพญาเย็นเป็นพรมแดนกันเขตแดน

ทิศใต้ ติดต่อกับประเทศกัมพูชาและภาคตะวันออก ดินแดนที่อยู่ใต้สุดคือ อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดนครราชสีมา มีภูเขาพนมดงรัก และสันกำแพงเป็นพรมแดนกันเขตแดน

2.4.2 ลักษณะภูมิประเทศของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นที่ราบสูงเกิดจากการยกตัวของแผ่นดิน 2 ด้าน คือ ด้านตะวันตกและด้านใต้ของภาค ทำให้มีความลาดเอียงไปทางตะวันออก มีลักษณะคล้ายกระทะ แบ่งเป็น 2 เขตใหญ่ ได้แก่

2.4.2.1 บริเวณแอ่งที่ราบ

2.4.2.1.1 แอ่งที่ราบโคราช เกิดขึ้นบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำมูลและชี ลักษณะเป็นที่ราบสูงสลับกับเนินเขา

2.4.2.1.2 แอ่งสกลนคร อยู่ทางตอนเหนือของภาคตั้งแต่แนวเขาภูพานไปจนถึงแม่น้ำโขง มีแม่น้ำสงครามและห้วยน้ำก่ำไหลผ่าน

2.4.2.2 บริเวณเขตภูเขา

2.4.2.2.1 ภูเขาทางด้านตะวันตกของภาค วางตัวแนวเหนือ - ใต้ ได้แก่ ภูเขาเพชรบูรณ์ และภูเขาดงพญาเย็น

2.4.2.2.2 ภูเขาทางตอนใต้ของภาค ได้แก่ ภูเขาสันกำแพง ภูเขาพนมดงรัก

2.4.2.2.3 ภูเขาที่แบ่งระหว่างแอ่งโคราชและแอ่งสกลนคร ได้แก่ ทิวเขาภูพาน (Geography Funny, 2558)

2.4.3 แม่น้ำที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.4.3.1 แม่น้ำมูล มีความยาวประมาณ 641 กิโลเมตร เป็นแม่น้ำสายสำคัญของอีสานตอนล่าง ต้นน้ำอยู่ที่ทิวเขาสันกำแพง แล้วไหลลงสู่แม่น้ำโขงที่จังหวัดอุบลราชธานี

2.4.3.2 แม่น้ำชี มีความยาวประมาณ 765 กิโลเมตร เป็นแม่น้ำสายที่ยาวที่สุดในประเทศไทย มีต้นกำเนิดที่ทิวเขาเพชรบูรณ์ และไหลไปรวมกับแม่น้ำมูลที่จังหวัดอุบลราชธานี (Geography Funny, 2558)

2.4.4 ลักษณะภูมิอากาศของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้นสลับร้อนแห้งแล้งหรือทุ่งหญ้าเมืองร้อน ในช่วงฤดูร้อนภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้รับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดมาจากมหาสมุทรอินเดียนำฝนมาตก ซึ่งฝนที่ตกจะมีปริมาณไม่มากนัก เพราะบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นเขตเงาฝน คือ อยู่บริเวณด้านหลังของภูเขามีสวนตกน้อย ฝนที่มีปริมาณมากของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จะมากับพายุดีเปรสชัน ถ้าปริมาณพอเหมาะจะทำให้ปริมาณน้ำเพียงพอ แต่ถ้าหากมากเกินไปจะเกิดปัญหาน้ำท่วมหรือแล้งได้ ฤดูกาลของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบ่งออกเป็น 3 ฤดู คือ

2.4.4.1 ฤดูฝน เริ่มประมาณปลายเดือนพฤษภาคมหรือต้นเดือนมิถุนายน สิ้นสุดเดือนตุลาคม ส่วนใหญ่เป็นฝนที่มากับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และจากพายุดีเปรสชัน ภาคนี้มักเกิดปัญหาฝนทิ้งช่วง ทำให้การเพาะปลูกได้รับความเสียหาย

2.4.4.2 ฤดูหนาว เริ่มกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ในเดือนตุลาคมเป็นช่วงของการเปลี่ยนฤดูจากฤดูฝนเป็นฤดูหนาว จึงทำให้มวลอากาศเย็นจากประเทศจีนแผ่ปกคลุมมาสู่ประเทศไทย ซึ่งจังหวัดทางตอนบนของภาคจะได้รับอิทธิพลของอากาศเย็นมากกว่าทางตอนล่างของภาค โดยเฉพาะจังหวัดเลยซึ่งมีอุณหภูมิต่ำสุดของประเทศ

2.4.4.3 ฤดูร้อน เริ่มจากเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม แต่ในเขตที่สูงมีความแห้งแล้งเพราะอยู่ห่างไกลทะเล (เวชล อ่อนละมัย, 2555)

2.4.5 ทรัพยากรธรรมชาติในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.4.5.1 ดิน

สภาพดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย มีพื้นที่ถือครองทำการเกษตร 57.9 ล้านไร่ เป็นพื้นที่ดินเค็มประมาณ 17.8 ล้านไร่ หรือร้อยละ 30.7 ของพื้นที่ทำการเกษตรในภาค โดยเป็นดินเค็มจัดไม่สามารถเพาะปลูกได้จำนวน 1.5 ล้านไร่ เค็มปานกลาง 3.7 ล้านไร่ และเค็มน้อย 12.6 ล้านไร่ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ที่มีโอกาสจะเป็นดินเค็มอีกประมาณ 19.6 ล้านไร่ ปัจจุบันทรัพยากรดินเสื่อมโทรมจากการเพาะปลูก ใช้ปุ๋ยเคมีเพิ่มขึ้น การถูกชะล้าง และเผาตอซังหลังเก็บเกี่ยว ดินเค็มโดยรวมแพร่กระจายมากขึ้นแต่พื้นที่เค็มมากและปานกลางลดลง ส่วนบริเวณใต้ดินของภาค เป็นแหล่งเกลือหินที่มีปริมาณสำรองประมาณ 18 ล้านล้านตันและเป็นแหล่งโปแตส ที่มีปริมาณสำรองกว่า 2,500 ล้านตัน ที่บริเวณ 2 อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ ประมาณ 500 ล้านตัน และบริเวณจังหวัดอุดรธานีประมาณ 2,000 ล้านตัน ที่สามารถพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมต่อเนื่องได้อีกมาก ซึ่งทรัพยากรแร่หลายชนิด (โปแตส เหล็ก ทองแดง) เหล่านี้ยังไม่ถูกนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนและเศรษฐกิจของภาคเท่าที่ควร

2.4.5.2 น้ำ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีลุ่มน้ำประธาน 3 ลุ่มน้ำ ได้แก่ (1) ลุ่มน้ำโขง (2) ลุ่มน้ำชี และ (3) ลุ่มน้ำมูล และมีอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ 11 แห่ง ได้แก่ เขื่อนอุบลรัตน์ เขื่อนสิรินธร เขื่อนลำปาว เขื่อนน้ำอูน เขื่อนลำตะคอง เขื่อนจุฬาภรณ์ เขื่อนน้ำพุง เขื่อนมูลบน เขื่อนลำนางรอง เขื่อนห้วยหลวงและเขื่อนลำพระเพลิง ปริมาณน้ำฝนในภาค เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 1,474 มิลลิเมตรต่อปี ยกเว้นบริเวณตอนในด้านตะวันตกของภาค ซึ่งได้แก่ จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดกาฬสินธุ์ จะมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยน้อยกว่าเกณฑ์เฉลี่ย โดยอยู่ที่ระดับประมาณ 1,123 มิลลิเมตรต่อปี ส่วนจังหวัดในบริเวณริมแม่น้ำโขง เช่น จังหวัดหนองคาย จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร จะมีปริมาณน้ำฝนมากโดยอยู่ในที่ระดับประมาณ

2,000 มิลลิเมตรต่อปี ดังนั้นในภาพรวมแล้วทรัพยากรน้ำมีปริมาณเพียงพอกับความต้องการแต่ก็เก็บได้เพียงร้อยละ 17.0 ส่งผลให้ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรในฤดูแล้ง และน้ำท่วมในช่วงฤดูฝนเป็นประจำที่ผ่านมา พัฒนาระบบชลประทานได้เพียง 8.1 ล้านไร่ คิดเป็นเพียง ร้อยละ 14.1 ของพื้นที่การเกษตร ซึ่งยังมีศักยภาพที่จะพัฒนาระบบชลประทานได้อีก 7.1 ล้านไร่ ส่วนระบบประปาหมู่บ้านยังขาดแคลนอีกกว่า 9 พันแห่ง

2.4.5.3 ป่าไม้

พื้นที่ป่าไม้ในภาคปัจจุบันมีจำนวนเพียง 13.1 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 12.4 ของพื้นที่ภาค ปัจจุบันทรัพยากรป่าไม้เพิ่มขึ้นเนื่องจากการปลูกป่า ทั้งในพื้นที่อนุรักษ์ ป่าเศรษฐกิจ และป่าชุมชน แต่ยังคงมีพื้นที่เสื่อมโทรมกว่า 17 ล้านไร่ จากการเข้าครอบครองทางการเกษตร และมีพื้นที่ชุ่มน้ำหลายแห่งเริ่มเสื่อมสภาพจากการเข้าใช้ประโยชน์โดยขาดการดูแลรักษา (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2554)

2.4.6 สภาพพื้นที่และภูมิอากาศ

พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการปลูกยางพาราควรสูงจากระดับน้ำทะเลไม่เกิน 200 เมตร ซึ่งยางพาราจะเจริญเติบโตเป็นปกติคือ สามารถกรีดยางได้เมื่ออายุประมาณ 6 ปีเมื่อความสูงเพิ่มขึ้นทุก ๆ 100 เมตร จะทำให้ต้นยางเจริญเติบโตช้ากว่าปกติ 6 เดือน แต่ในปัจจุบันพบว่าสามารถปลูกยางได้จนถึงระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลไม่เกิน 600 เมตร และควรเป็นพื้นที่ราบหรือมีความลาดเทเล็กน้อย ไม่ควรเกิน 35 องศา การปลูกยางในพื้นที่ที่มีความลาดเทสูงชันจะเกิดการชะลอทางผิวหน้าดินสูงจนอาจเกิดแผ่นดินถล่มได้ง่าย หากมีปริมาณฝนตกหนักมากติดต่อกันหลายวัน อุณหภูมิที่เหมาะสมสำหรับการปลูกยางพาราเฉลี่ยตลอดปี 28 องศาเซลเซียสและไม่ควรปลูกยางในแหล่งปลูกที่มีอุณหภูมิต่ำกว่า 15 องศาเซลเซียส เพราะจะทำให้ต้นยางชะงักการเจริญเติบโตดังนั้นการปลูกยางบนที่สูงจึงมีผลต่อการเจริญเติบโตของต้นยางทั้งนี้เนื่องจากที่ระดับความสูงเพิ่มขึ้นทุก ๆ 100 เมตร จะทำให้อุณหภูมิลดลง 0.5 องศาเซลเซียส ยางพาราเจริญเติบโตได้ดีในแหล่งที่มีฝนตกสม่ำเสมอตลอดปีและมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 2,000 มิลลิเมตรต่อปี แหล่งปลูกยางพาราของประเทศไทยทั้งภาคใต้และภาคตะวันออก ส่วนใหญ่มีปริมาณน้ำฝนมากกว่า 1,400 มิลลิเมตรต่อปี อย่างไรก็ตามในพื้นที่ที่มีปริมาณน้ำฝนต่ำกว่านี้ คือมีปริมาณน้ำฝน 1,200 - 1,400 มิลลิเมตรต่อปี เช่น ในพื้นที่ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือก็สามารถปลูกยางพาราได้ แต่ทั้งนี้ต้องมีจำนวนวันฝนตก 120 - 150 วันต่อปี (กรมพัฒนาที่ดิน, 2548)

2.4.7 ลักษณะดิน

ดินที่เหมาะสมต่อการปลูกยางพาราควรมีคุณสมบัติทางกายภาพและทางเคมีเหมาะสมซึ่งคุณสมบัติทางกายภาพได้แก่ ความลึกของหน้าดิน ปกติต้นยางจะต้องการดินที่มีหน้าดินลึกไม่น้อยกว่า 1 เมตร โดยไม่มีชั้นของหินแข็งหรือดินดานขัดขวางการเจริญเติบโตของราก มีการระบายน้ำดีไม่มีน้ำขัง และระดับน้ำใต้ดินลึกกว่า 1 เมตร ลักษณะโครงสร้างของดินควรเป็นดินที่มีลักษณะเป็นก้อนเหลี่ยมมุมมน มีความร่วนเหนียวพอเหมาะ อุ่มน้ำได้ดี เนื้อดินควรเป็นดินเหนียว ร่วนเหนียว

ร่วน หรือร่วนปนทราย กล่าวคือ ควรมีอนุภาคดินเหนียวอย่างน้อยประมาณ 35% เพื่อให้ดินสามารถเก็บความชื้นและดูดซับธาตุอาหารได้ดี และมีอนุภาคดินทรายประมาณ 30% เพื่อให้ดินมีการระบายอากาศดี ดินที่มีเนื้อดินเหมาะสมต่อการปลูกยาง ความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 4.5 - 5.5 และไม่เป็นดินเกลือ (กรมพัฒนาที่ดิน, 2548)

2.5 แผน

2.5.1 ความหมายของแผน

แผนกับการวางแผนเป็นคำที่แยกจากกันไม่ออก แผนคือข้อกำหนดที่ใช้เป็นเครื่องมือหรือแนวทางในการปฏิบัติ ส่วนการวางแผน คือ กระบวนการคิดพิจารณาไว้ล่วงหน้าว่าจะทำอะไร อย่างไร ทำไมจึงทำให้ใครทำ ทำที่ไหน เมื่อไหร่ โดยอาศัยการดำเนินงานที่เป็นระบบมีระเบียบและมีประสิทธิภาพ ผลผลิตจากการวางแผน ก็คือ การจัดทำแผน อันเป็นข้อกำหนดที่ใช้เป็นเครื่องมือหรือแนวทางในการปฏิบัติ หลักสำคัญของการวางแผนจึงมุ่งไปที่ความสำเร็จของการปฏิบัติงานและประสิทธิภาพของการดำเนินงาน และถือได้ว่างานอันดับแรกของการบริหารและจัดการของหน่วยงาน คือ การวางแผน (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2557)

2.5.2 ความสำคัญของแผน

2.5.2.1 ช่วยให้การบริหารงานเป็นไปโดยประสานสอดคล้องกัน

2.5.2.2 ช่วยให้เกิดการประหยัดทั้งด้าน คน เวลา และงบประมาณ

2.5.2.3 ช่วยให้มีการตรวจสอบและควบคุมงานให้มีประสิทธิภาพ

2.5.2.4 ช่วยในการขยายงานและปรับปรุงวิธีการดำเนินงานขององค์กร

(มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2557)

2.5.3 ประโยชน์ของแผน

2.5.3.1 แผนให้ทิศทาง การบริหารงานให้ประสบความสำเร็จจำเป็นต้องมีทิศทางในการบริหารแผน คือตัวกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย กลยุทธ์

2.5.3.2 แผนให้ภาพรวมแผนที่สมบูรณ์จะครอบคลุมภารกิจทั้งหลายทั้งหมดขององค์กร เช่น แผนพัฒนาการศึกษาก็จะประกอบด้วย แผนงานวิชาการ แผนงานธุรการ แผนงานปรับปรุงคุณภาพ แผนงานการเงิน เป็นต้น

2.5.3.3 แผนเป็นเครื่องมือสำหรับควบคุมและติดตามผล แผนที่ดีจะกำหนดเป้าหมายไว้ชัดเจนทำให้สามารถแผนในการตรวจสอบได้ว่า งานได้ดำเนินไปมากน้อยเพียงใดผลเป็นอย่างไร เป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ เพื่อจะได้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) มาปรับปรุงวิธีการดำเนินงาน

2.5.3.4 แผนเป็นวิธีการแห่งการทำงานร่วมกัน การจัดทำแผนที่ดีเป็นกระบวนการที่เกิดจากการทำงานร่วมกันของสมาชิกในองค์กรซึ่งทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ

2.5.3.5 แผนต่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหาร (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2557)

2.5.4 ประเภทของแผน

ประเภทของแผน จำแนกเป็น 3 ประเภท (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2557)

2.5.4.1 แผนระยะยาว เป็นแผนที่กำหนดทิศทางและแนวโน้มของการปฏิบัติงานในช่วงเวลาที่กำหนด อาจจะเป็น 10 ปี 15 ปี หรือ 20 ปี เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 15 ปี แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ระยะ 10 ปี

2.5.4.2 แผนระยะกลาง เป็นแผนที่ให้รายละเอียดเพิ่มเติมจากแผนระยะยาว ส่วนใหญ่จะมีระยะเวลาอยู่ระหว่าง 2 - 5 ปี เช่น แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 100 เรามักเรียกแผนประเภทนี้ว่า “แผนกลยุทธ์”

2.5.4.3 แผนระยะสั้น เป็นแผนที่กำหนดไว้อย่างเฉพาะเจาะจง ซึ่งอาศัยกรอบของแผนระยะกลางหรือแผนกลยุทธ์ เป็นแนวทางในการจัดทำรายละเอียดของแผนมีรายละเอียดครบถ้วนเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ มีระยะเวลาดำเนินงาน มีทรัพยากร บุคลากร งบประมาณ วัสดุต่าง ๆ ที่จะต้องใช้ เราเรียกแผนประเภทนี้ว่า “แผนปฏิบัติการ”

2.6 แผนยุทธศาสตร์

2.6.1 ความหมายของแผนยุทธศาสตร์

แผนยุทธศาสตร์ หมายถึง ทิศทางหรือแนวทางปฏิบัติตามพันธกิจและภารกิจ (Mission) ให้สัมฤทธิ์ผลตามวิสัยทัศน์ (Vision) และเป้าประสงค์ขององค์การ (Corporate Goal) แผนยุทธศาสตร์ที่ต้นนี้ จะต้องถูกกำหนดขึ้นตามวิสัยทัศน์ขององค์การ อันเป็นผลผลิตทางความคิดร่วมกันของสมาชิกในองค์การที่ได้ทำงานร่วมกันหรือจะทำงานร่วมกัน โดยวิสัยทัศน์นี้เป็นความเห็นพ้องต้องกันว่าเป็นจุดหมายปลายทางที่องค์การประสงค์จะไปให้ถึง และวิสัยทัศน์นี้มีการแปลงออกมาเป็นวัตถุประสงค์ (Objective) ที่เป็นรูปธรรม และสามารถวัดได้ทั้งนี้้องค์การสามารถใช้แผนยุทธศาสตร์เป็นกรอบในการประเมินผลงานประจำปีงบประมาณ ยิ่งไปกว่านั้น้องค์การยังสามารถใช้แผนยุทธศาสตร์เป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) เพื่อการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้อีกด้วย (วัฒนา และคณะ, 2548)

2.6.2 แนวคิดการจัดทำแผนยุทธศาสตร์

แผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานภาครัฐก็คือ กระบวนการตัดสินใจอย่างเป็นระบบในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด รวมถึงการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติ เพื่อบรรลุเป้าประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ อันเป็นผลประโยชน์ของส่วนรวม หรือประโยชน์สาธารณะ (Public Interest) ทั้งยังเป็นการสนองตอบต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนอีกด้วย (วัฒนา และคณะ, 2548)

2.6.3 ความสำคัญของแผนยุทธศาสตร์

2.6.3.1 แผนยุทธศาสตร์เป็นการกำหนดรูปแบบของการปฏิบัติที่ช่วยให้้องค์การสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมกับสภาพการณ์เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้เพราะการกำหนดแผน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยุทธศาสตร์นั้นให้ความสำคัญกับการศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ทั้งสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกองค์การ

2.6.3.2 แผนยุทธศาสตร์เป็นการกำหนดรูปแบบของการปฏิบัติที่ช่วยให้หน่วยงานในภาครัฐกิจ ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนที่มีส่วนเอื้ออำนวยความสำเร็จและความล้มเหลว ล้มเหลวต่อเป้าประสงค์ขององค์การ

2.6.3.3 แผนยุทธศาสตร์เป็นการกำหนดรูปแบบของการปฏิบัติที่ช่วยส่งเสริมการจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management, NPM) ที่ให้ความสำคัญการปรับปรุงการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐกิจทั้งระบบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยในประเทศไทย เรียกว่า การปฏิรูประบบราชการ อีกทั้งหน่วยงานภาครัฐกิจยังต้องดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีหรือธรรมาภิบาล (Good Governance) ซึ่งเป็นกระแสหลักในการบริหารรัฐกิจปัจจุบัน

2.6.3.4 แผนยุทธศาสตร์เป็นการกำหนดรูปแบบของการปฏิบัติที่มีส่วนช่วยยกระดับระบบการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance-based Budgeting)

2.6.3.5 แผนยุทธศาสตร์เป็นการกำหนดรูปแบบของการปฏิบัติที่มีส่วนช่วยในการสร้างนวัตกรรมการบริหารจัดการ ซึ่งเป็นการพินิจวิเคราะห์ วางแผน และนำเสนอทางเลือกในการบริหารจัดการแบบใหม่ ๆ ที่หลุดพ้นจากกรอบพันธนาการทางความคิด อันเกี่ยวข้องกับระเบียบปฏิบัติราชการที่ล้าสมัยและไม่เป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน

2.6.3.6 แผนยุทธศาสตร์เป็นการกำหนดรูปแบบของการปฏิบัติที่มีส่วนช่วยสนับสนุนหลักการประชาธิปไตย ในแง่ของการมีส่วนร่วม (Participation) และการกระจายอำนาจ (Decentralization) (วัฒนา และคณะ, 2548)

2.6.4 กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์

2.5.4.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์

2.5.4.1.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

2.5.4.1.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

2.5.4.2 การจัดวางทิศทางขององค์การ

2.5.4.2.1 การกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision)

2.5.4.2.2 การกำหนดภารกิจ (Mission)

2.5.4.2.3 การกำหนดเป้าประสงค์ขององค์การ (Corporate Goal)

2.5.4.2.4 การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives)

2.5.4.2.5 การกำหนดดัชนีชี้วัดผลงานระดับองค์การ (Organization's

Key Performance Indicators, KPIs)

2.5.4.2.6 การกำหนดยุทธศาสตร์ (Strategy)

2.5.4.3 การจัดทำแผนยุทธศาสตร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.4.3.1 เป็นการดำเนินการเพื่อให้ยุทธศาสตร์ที่ได้ถูกกำหนดขึ้น มีความเป็นรูปธรรม ปฏิบัติได้จริง อันจะนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าประสงค์ของ องค์การ โดยการจัดทำแผนยุทธศาสตร์นั้น ประกอบด้วย (วัฒนา และคณะ, 2548)

2.5.4.3.2 การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคามของ องค์การ หรือที่มักนิยมเรียกกันว่า การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) อันประกอบไปด้วยการวิเคราะห์จุดแข็ง (Strengths) การวิเคราะห์จุดอ่อน (Weakness) การวิเคราะห์โอกาส (Opportunities) และการวิเคราะห์ภัยคุกคาม (Threats) ขององค์การ

2.5.4.3.3 การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์

2.5.4.3.4 การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective) ในแต่ละประเด็น ยุทธศาสตร์ พร้อมทั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบและหน่วยงานสนับสนุน

2.5.4.3.5 การกำหนดดัชนีชี้วัดผลงานระดับองค์การและระดับหน่วยงาน (Strategic Plan's KPIs)

2.5.4.3.6 กำหนดยุทธวิธี (Tactics) หรือแผนงานในการปฏิบัติ

2.5.4.3.7 การกำหนดเป้าหมาย (Targets) ของแต่ละกิจกรรม (Activities) พร้อมกับดัชนีชี้วัดผลงานระดับแผนปฏิบัติการ (Action Plan's KPIs)

2.6.5 ความแตกต่างระหว่างการวางแผนยุทธศาสตร์กับการวางแผนทั่วไป

การวางแผนยุทธศาสตร์ เป็นการวางแผนเพื่อนำองค์การไปสู่สภาพลักษณะใหม่ ก้าวสู่วิสัยทัศน์ ที่ต้องการในอนาคต การวางแผนยุทธศาสตร์จึงเป็นความพยายามขับเคลื่อนองค์การในภาพรวม ความสำเร็จในทุกประเด็นยุทธศาสตร์ที่ได้ถูกกำหนดขึ้น เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้้องค์การเดินทางไปถึง วิสัยทัศน์ โดยถูกต้องตรงตามภารกิจ และสัมฤทธิ์ผลตามเป้าประสงค์ขององค์การนั้น

ส่วนการวางแผนทั่วไปนั้น เป็นการวางแผนเพื่อแก้ปัญหาหรือการป้องกันปัญหา หรือเป็นการ วางแผนเพื่อพัฒนาองค์การหรือกระบวนการปฏิบัติขององค์การให้มีประสิทธิภาพ และ/หรือ ประสิทธิภาพสูงขึ้น เพราะฉะนั้นการวางแผนทั่วไปจึงมีจุดมุ่งหมายที่แคบกว่าการวางแผนยุทธศาสตร์ มาก (วัฒนา และคณะ, 2548)

2.7 ยุทธศาสตร์พัฒนาทางพารา พ.ศ. 2552 - 2556

2.7.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาทางพารา

การพัฒนาทางพารา ปัจจุบันมีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยภารกิจทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน (รวมทั้งภาคเกษตรกร) หลายหน่วยงาน โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบและมีบทบาทค่อนข้างมาก ได้แก่

2.7.1.1 ภาครัฐ

2.7.1.1.1 กรมวิชาการเกษตร โดยสถาบันวิจัยยางรับผิดชอบ หน่วยงาน วิชาการด้านยางพาราทั้งการค้นคว้าวิจัยและพัฒนาด้านการผลิต ด้านเศรษฐกิจและการตลาด ด้านอุตสาหกรรมแปรรูปยาง และผลิตภัณฑ์ยาง การถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เป็นผลงานวิจัย ให้สำนัก กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง และกรมส่งเสริมการเกษตร นำไปเผยแพร่สู่เกษตรกร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีห้องปฏิบัติการวิเคราะห์และทดสอบผลิตภัณฑ์ยาง ใช้พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542 กำกับดูแลการนำเข้าและส่งออกต้นยาง การนำเข้าและส่งออกต้นยาง การทำยาง การค้ายาง การบรรจุหีบห่อเพื่อการส่งออก มาตรฐานยาง และประสานงานร่วมมือด้านยางกับองค์การระหว่างประเทศ

2.7.1.1.2 กรมส่งเสริมการเกษตร รับผิดชอบในการส่งเสริมการปลูกยางพารา การถ่ายทอดเทคโนโลยียางพาราครบวงจร และส่งเสริมด้านการเพิ่มรายได้ในสวนยางแก่เกษตรกรชาวสวนยาง ทั้งสวนยางพารานอกการสงเคราะห์ และสวนยางที่พ้นการสงเคราะห์ รวมทั้งกำกับดูแลสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางและกลุ่มวิสาหกิจชุมชนยางพารา

2.7.1.1.3 กรมส่งเสริมสหกรณ์ รับผิดชอบในการส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางรวมกลุ่มและจัดตั้งเป็นสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการและการดำเนินธุรกิจยางพาราของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ส่งเสริม แนะนำ การบริหารจัดการ การดำเนินธุรกิจ และการเชื่อมโยงเครือข่ายธุรกิจยางพาราของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ให้การศึกษา อบรม เผยแพร่หลักการ อุดมการณ์ และวิธีการสหกรณ์ รวมทั้งกำกับ แนะนำ ให้ สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมาย

2.7.1.1.4 สำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม จัดทำมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยางชนิดต่าง ๆ และให้การรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์

2.7.1.1.5 กรมวิทยาศาสตร์ ให้บริการวิเคราะห์คุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยาง

2.7.1.1.6 สถาบันการศึกษา ศึกษาวิจัยด้านยาง ทั้งการผลิต การแปรรูป และผลิตภัณฑ์ยาง อาจมีทั้งงานวิจัยที่ดำเนินการเอง และโดยได้ทุนสนับสนุนการวิจัยจากหน่วยงานอื่น เช่น สำนักกองทุนสนับสนุนการวิจัยสถาบันวิจัยยาง

2.7.1.1.7 สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง เป็นรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รับผิดชอบในงานสงเคราะห์ปลูกแทนสวนยางเก่า ด้วยยางพันธุ์ดี ที่กรมวิชาการเกษตรแนะนำ ดูแลศูนย์สงเคราะห์ ถ่ายทอดเทคโนโลยีจากการค้นคว้าวิจัยของกรมวิชาการเกษตรสู่เกษตรกรชาวสวนยาง เก็บค่าธรรมเนียมการส่งออกยาง (Cess) ปัจจุบันได้มีส่วนเข้าไปดูแลสวนยางที่เกษตรกรปลูกใหม่ ตามโครงการของรัฐบาล ดูแลการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง

2.7.1.1.8 องค์การสวนยาง เป็นรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทำธุรกิจเกี่ยวกับการผลิต การแปรรูป และการจำหน่ายยางพารา มีสวนยางที่อยู่ในความดูแลขององค์การสวนยางอีกประมาณ 40,000 ไร่ มีโรงงานแปรรูปยางดิบชนิดต่าง ๆ เช่น ยางแผ่นรมควัน ยางแท่ง น้ำยางข้น ยางเครพ ฯลฯ ใช้ผลผลิตจากสวนยางขององค์การสวนยางเอง และซื้อวัตถุดิบจากเกษตรกรมาแปรรูป จำหน่ายยางแปรรูปชนิดต่าง ๆ ที่ผลิตได้ สร้างเครือข่ายถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านยางครบวงจร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.7.1.1.9 องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (ออป.) เป็นรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลูกสร้างสวนยางในพื้นที่ของหน่วยงาน จำหน่ายน้ำยางและยางแปรรูปรวมทั้งแปรรูปไม้ยางเพื่อการค้า

2.7.1.1.10 สำนักงานส่งเสริมการลงทุน (BOI) เป็นหน่วยงานที่ให้การส่งเสริมการลงทุนโดยให้สิทธิพิเศษทางภาษีเงินได้ และภาษีนำเข้าเครื่องจักรและวัตถุดิบจากต่างประเทศ แก่ผู้ประกอบการทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่ได้รับอนุมัติการส่งเสริม

2.7.1.1.11 ศูนย์เทคโนโลยีและวัสดุแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่ศึกษาวิจัยด้านการแปรรูปยาง วัสดุที่ใช้ร่วมกับยางและผลิตภัณฑ์ยาง และดำเนินการด้านห้องปฏิบัติการทดสอบยางล้อ

2.7.1.1.12 สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นหน่วยงานที่ให้เงินกู้ แก่ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต

2.7.1.1.13 สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เป็นหน่วยงานที่ให้ทุนวิจัยด้านยางผ่านโครงการวิจัยแห่งชาติ : ยางพารา

2.7.1.1.14 สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (สวก.) เป็นหน่วยงานที่ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยการเกษตรเชิงพาณิชย์ การพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยการเกษตร การพัฒนาข้อมูลและสารสนเทศด้านการวิจัยการเกษตรเชิงพาณิชย์

2.7.1.2 ภาคเอกชน

2.7.1.2.1 สมาคมยางพาราไทย เป็นสมาคมของกลุ่มบริษัทผู้ค้าและส่งออกยางแปรรูปชนิดต่าง ๆ สมาชิกหลายรายของสมาคมมีโรงงานแปรรูปยางแผ่นรมควัน ยางแท่ง และน้ำยางข้น เกี่ยวข้องกับคุณภาพของวัตถุดิบที่ผลิตและส่งออก ซึ่งนำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ยาง อีกทั้งยังเกี่ยวข้องกับการรักษาเสถียรภาพราคายาง จากธุรกิจการส่งออกยางแปรรูปเหล่านั้น นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในอุตสาหกรรมยางและการพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงงาน

2.7.1.2.2 สมาคมน้ำยางข้นไทย เป็นสมาคมของบริษัทผู้ค้าและส่งออกน้ำยางข้นโดยเฉพาะ มีความเกี่ยวข้องในการแปรรูปวัตถุดิบน้ำยางข้น การส่งออกน้ำยางข้นและการรักษาเสถียรภาพราคา

2.7.1.2.3 สมาคมผู้ผลิตถุงมือยางไทย เป็นการรวมกลุ่มผู้ประกอบการการผลิตถุงมือยาง ที่มีความเกี่ยวข้องกับการใช้วัตถุดิบน้ำยางข้น การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต การพัฒนาบุคลากร โดยประสานงานกับสถาบันการศึกษาและหน่วยงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสนับสนุนการส่งออก ละเป็นตัวแทนผู้ประกอบการในการเสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหากับภาครัฐ

2.7.1.2.4 กลุ่มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เป็นกลุ่มผู้ประกอบการอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางในประเทศไทย มีความเกี่ยวข้องกับการใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุดิบยางธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างแท้และยางสังเคราะห์ ตลอดจนเคมีภัณฑ์ทุกชนิดที่ใช้ในอุตสาหกรรมยาง การพัฒนาอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางล้อและชิ้นส่วนต่าง ๆ ที่ทำจากยาง โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมกับองค์กรที่กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมในระดับประเทศและระดับสากล ความต้องการใช้แรงงานในโรงงาน การพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงงานและการนำเข้า - ส่งออกผลิตภัณฑ์ยางชนิดต่าง ๆ

2.7.1.3 สถาบันเกษตรกร

2.7.1.3.1 ชุมนุมสหกรณ์ชาวสวนยางแห่งประเทศไทย ประกอบด้วยสมาชิกที่เป็นสถาบันเกษตรกร ในรูปของสหกรณ์ชาวสวนยางต่าง ๆ เป็นผู้ผลิตวัตถุดิบที่สามารถปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต ทั้งด้วยปริมาณและคุณภาพ เกี่ยวข้องในการแปรรูปยางเบื้องต้น เช่น ยางแผ่นดิบ ยางแผ่นรมควัน ยางแท่ง

2.7.1.3.2 สมาคมสหพันธ์ชาวสวนยางแห่งประเทศไทย เป็นการรวมกลุ่มของสมาคมชาวสวนยางจังหวัดต่าง ๆ เป็นผู้ผลิตวัตถุดิบ ที่สามารถปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต ทั้งด้วยปริมาณและคุณภาพ ที่เกี่ยวข้องในการแปรรูปยางเบื้องต้น เช่น ยางแผ่นดิบ ยางแผ่นรมควัน ฯลฯ

2.7.1.4 องค์กรอย่างระหว่างประเทศ

2.7.1.4.1 ANRPC : Association of Natural Rubber Producing Countries : สมาคมผู้ผลิตยางธรรมชาติ วัตถุประสงค์หลัก 3 ประการ คือ

- 1) ประสานงานด้านนโยบายและการดำเนินงานผลิตยางและค้ายางของประเทศสมาชิก
- 2) สนับสนุนส่งเสริมด้านวิชาการอย่างระหว่างประเทศสมาชิก
- 3) ดำเนินการเพื่อสร้างและยกระดับบราคายางธรรมชาติตามความเป็นธรรมและมีเสถียรภาพ ปัจจุบันมีประเทศสมาชิกทั้งหมด 10 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย อินเดีย มาเลเซีย ปาปัวนิวกินี สิงคโปร์ ศรีลังกา ไทย เวียดนาม จีน และกัมพูชา มีสำนักงานอยู่ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

2.7.1.4.2 IRRDB : International Rubber Research and Development Board : สภาวิจัยและพัฒนาอย่างระหว่างประเทศ เป็นสภาที่ตั้งขึ้นโดยความร่วมมือของสถาบันวิจัยยางของประเทศต่าง ๆ มีหน้าที่ควบคุมและวางนโยบายการวิจัยและพัฒนาอย่างระหว่างสถาบันที่เป็นสมาชิก และสมาคมประเทศผู้ผลิตยางธรรมชาติ มีสมาชิก 16 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา บราซิล แคนเมอรูน จีน โคตดิวัร์ ฝรั่งเศส กาบอง อินเดีย อินโดนีเซีย มาเลเซีย เม็กซิโก ไนจีเรีย ฟิลิปปินส์ ศรีลังกา ไทย และเวียดนาม สำนักงานเลขาธิการตั้งอยู่ที่ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

2.7.1.4.3 IRSG : International Rubber Study Group : องค์กรศึกษาเรื่องยางระหว่างประเทศ เริ่มก่อตั้งเมื่อปี 2490 มีนโยบายประสานงานด้านการผลิต การค้า และการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใช้น้ำยางธรรมชาติและยางสังเคราะห์ระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง 3 ฝ่าย คือ ประเทศผู้ผลิตและประเทศผู้ใช้อย่างทั้งยางธรรมชาติและยางสังเคราะห์ รวบรวมข้อมูลในการผลิต การใช้อย่าง และประเมินการผลิต การใช้อย่างทั้งสองชนิด ประกาศให้ทราบล่วงหน้าเพื่อให้ประเทศสมาชิกได้ใช้ประโยชน์ในการวางแผนการผลิต และการใช้ให้อยู่ในภาวะสมดุล ไม่แข่งขันกันจนต่างฝ่ายต่างเสียผลประโยชน์ ปัจจุบันมีประเทศทั้งหมด 16 ประเทศ ได้แก่ เบลเยียม แคนเมอรูน ศรีลังกา สิงคโปร์ ฝรั่งเศส สเปน เยอรมัน สหรัฐอเมริกา มาเลเซีย ไทย อินโดนีเซีย อังกฤษ ญี่ปุ่น กลุ่มประเทศสมาชิก European Community (EU) รัสเซียและโคคอดีวัวร์ สำนักงานตั้งอยู่ที่ประเทศสิงคโปร์

2.7.1.4.4 IRA : International Rubber Association : สมาคมยางระหว่างประเทศ มีหน้าที่กำหนดกฎเกณฑ์ด้านการค้ายาง สัญญาซื้อขายยาง สมาคมยางพาราไทยเป็นสมาชิก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร เริ่มดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติควบคุมยาง เพื่อควบคุมด้านการค้าและส่งออกยาง

2.7.1.4.5 ISO : International Organization for Standardization : องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐาน มีสำนักงานตั้งอยู่ที่ กรุงเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ มีหน้าที่พิจารณา กำหนดมาตรฐานสิ่งประดิษฐ์และผลิตภัณฑ์ วิธีทดสอบคุณภาพทางเคมี ทางกายภาพ ชีวภาพ สุขอนามัย และความปลอดภัยในการทำงานและการบริโภค ประเทศไทยเป็นสมาชิกองค์การนี้โดยมีสำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม เป็นผู้แทนตามข้อบังคับขององค์การโดย ISO ได้แบ่งคณะกรรมการวิชาการเป็นหลายคณะตามผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ คณะที่ 45 (ISO/TC 45) จะเป็นคณะกรรมการที่พิจารณามาตรฐานยางและผลิตภัณฑ์ ดังนั้น สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม จึงมีประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการวิชาการคณะที่ 253 เพื่อที่จะนำหลักฐานที่เกี่ยวข้องที่จะมีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมภายในประเทศและการส่งออกต่างประเทศ ก่อนการประชุมประจำปีโดยคณะกรรมการวิชาการที่แต่งตั้งนั้น มีผู้แทนของกรมวิชาการเกษตรเป็นกรรมการ และเข้าร่วมประชุมประจำปีตามความจำเป็นและเหมาะสม

2.7.1.4.6 ITRC : International Tripartite Rubber Council : สภายางระหว่าง 3 ประเทศ จัดตั้งขึ้นภายใต้การแถลงการณ์ร่วมเมืองบาหลี (Bali Declaration 2001) เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2544 ประกอบด้วยผู้แทนจาก 3 ประเทศ คือ ไทย อินโดนีเซีย และมาเลเซีย ประเทศละ 3 คนทั้ง ภาครัฐและเอกชน รับผิดชอบกำกับดูแลการดำเนินงานตามมาตรฐานการจัดการด้านปริมาณการผลิต (Supply Management Scheme : SMS) และมาตรฐานจำกัดปริมาณการส่งออก (Agree Export Tonnage Scheme : AETS) รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตและการส่งออกรายงานให้คณะกรรมการระดับรัฐมนตรี

2.7.1.4.7 IRCo : International Rubber Consortium Limited : บริษัทร่วมทุนยางพาราระหว่างประเทศ เนื่องจากภาวะราคายางพาราลดลงตั้งแต่ปี 2538 จนถึงปี 2544 รัฐบาลของประเทศไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ได้ลงนามบันทึกความเข้าใจ (MoU) ในการจัดตั้งบริษัทร่วมทุนยางพาราระหว่างประเทศ (IRCo) ขึ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อผลักดันราคายางพาราให้สูงขึ้นไปสู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระดับที่เกษตรกรขายยางมีกำไรคุ้มกับการลงทุน และรักษาราคายางพาราให้มีเสถียรภาพ โดยได้จดทะเบียนจัดตั้งบริษัท เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2547 มีทุนจดทะเบียนเริ่มต้น 12 ล้านเหรียญสหรัฐ จากทุนจดทะเบียนเป้าหมาย 225 ล้านเหรียญสหรัฐ มีกรรมการบริหารงาน จากไทย 4 คน อินโดนีเซีย 3 คน และมาเลเซีย 2 คน สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร

2.7.1.4.8 ARBC : Asean Rubber Business Council : สภาธุรกิจยาง อาเซียน ประเทศสมาชิก 5 ประเทศ ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย เวียดนาม และกัมพูชา สำนักงานตั้งที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

2.7.1.5 คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับยางพารา

2.7.1.5.1 คณะกรรมการควบคุมยาง เป็นคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ให้คำแนะนำหรือความเห็นแก่รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบหรือผู้อนุญาตในการควบคุมกำกับดูแลยางตามพระราชบัญญัติพ.ศ. 2542 ประกอบด้วยคณะกรรมการร่วม 21 คน มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่รัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ และอธิบดีกรมวิชาการเกษตรเป็นกรรมการและเลขานุการ

2.7.1.5.2 คณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ มีคณะบริการที่ทำหน้าที่เป็นกลไกระดับชาติในการกำกับดูแลสินค้ายางพารา ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติจัดตั้งเมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2552 ประกอบด้วยคณะกรรมการรวม 12 คน มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีมอบหมายให้เป็นประธานกรรมการและเลขาธิการ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเป็นกรรมการและเลขานุการ

2.7.2 วัตถุประสงค์

2.7.2.1 เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตยางพารา สนับสนุนการผลิตวัตถุดิบที่มีคุณภาพ และพัฒนาระบบการตลาด

2.7.2.2 สร้างความเข้มแข็งและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยาง สนับสนุนให้ผลิตภัณฑ์ยางไทยมีคุณภาพและพัฒนาให้ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมยางของภูมิภาค

2.7.2.3 สนับสนุนให้มีการเพิ่มมูลค่ายางธรรมชาติโดยการแปรรูป และนำยางธรรมชาติมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ยางเพิ่มขึ้น รวมทั้งเพิ่มการใช้ผลิตภัณฑ์ยางและเพิ่มการส่งออก

2.7.2.4 เกษตรกรที่ทำสวนยางสามารถเลี้ยงตัวเองและมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และมีสวัสดิการสังคม เช่น ผู้ใช้แรงงานหรือพนักงานบริษัททั่วไป ในขณะที่ผู้ประกอบการสามารถพัฒนาตนเองและแข่งขันกับผู้ผลิตต่างประเทศได้

2.7.2.5 เกษตรกรมีรายได้เพิ่มจากการขายคาร์บอนเครดิตภายใต้กลไกการพัฒนาที่สะอาดหรือภายใต้การตลาดแบบสมัครใจ

2.7.3 กลยุทธ์

ประกอบด้วย 8 กลยุทธ์หลักดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.7.3.1 การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพอย่างที่เป็นวัตถุดิบ

สำหรับประเทศไทยการพัฒนาการผลิตควรมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตต่อหน่วยพื้นที่และส่งเสริมให้เกษตรกรพัฒนาคุณภาพอย่างที่เป็นวัตถุดิบ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ยาง ทำให้สามารถลดต้นทุนการผลิตและได้ผลิตภัณฑ์ยางที่มีมาตรฐาน จึงต้องเร่งให้เกษตรกรนำเทคโนโลยีในด้านการเพิ่มผลผลิตยางและปรับปรุงคุณภาพไปใช้อย่างจริงจังและทั่วถึงก็จะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตได้ตามเป้าหมาย

2.7.3.2 การพัฒนาระบบตลาดยางในประเทศและต่างประเทศ

ปัจจุบันเกษตรกรชาวสวนยางจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบตลาดยางภายในประเทศให้เกษตรกรชาวสวนยางทั่วประเทศสามารถขายยางได้ในราคาใกล้เคียงกัน ปรับปรุงกลไกตลาดล่วงหน้าให้เชื่อมโยงกับตลาดกลางเป็นเครือข่ายสามารถที่นำราคายางในและต่างประเทศสร้างกลไกในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและวิเคราะห์สถานการณ์การเร่งด่วน เพื่อกำหนดเป้าหมายขึ้นมาจากผลกระทบจากราคาน้ำมัน การลงทุนขนาดใหญ่ ภัยธรรมชาติ การประกาศตัวเลขที่สำคัญทางเศรษฐกิจ และแจ้งทางสื่อต่าง ๆ แก่ผู้เกี่ยวข้องเป็นเรื่องด่วนสำคัญ นอกจากนี้เมื่อมองในภาพรวมที่เกษตรกรจะขายยางให้ได้ราคาดี ก็จะต้องทำให้ราคาในตลาดโลกมีเสถียรภาพและไม่อยู่ในระดับที่ต่ำมาก ดังนั้นการสร้างกลไกให้มีการบริหารผลผลิตของประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะผู้ผลิตยางรายใหญ่ของโลก เช่น อินเดีย อินโดนีเซีย และมาเลเซีย ร่วมกันตั้งกลไกรักษาเสถียรภาพราคายางของโลก โดยจะต้องมีความพร้อมในด้านงบประมาณและปัจจัยอื่นที่จำเป็น เช่น โกดังเก็บรักษายาง จึงมีความจำเป็น

2.7.3.3 การพัฒนาด้านอุตสาหกรรมแปรรูปยางผลิตภัณฑ์ยางและไม้ยางพารา

ประเทศไทยจะต้องให้ความสำคัญต่อการนำน้ำยางธรรมชาติ มาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ยางแทนการส่งออกผลผลิตยางที่เป็นวัตถุดิบเพื่อเพิ่มมูลค่ายางที่เป็นวัตถุดิบ กำกับดูแลการผลิตวัตถุดิบแปรรูปให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพเพื่อเพิ่มการใช้และการส่งออกผลิตภัณฑ์ยาง ให้น้ำหนักกับการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง ประกาศจัดเขตเขตเศรษฐกิจพิเศษในภูมิภาคต่าง ๆ ที่เป็นศูนย์กลางการผลิตยาง สนับสนุนระบบโลจิสติกส์ที่เอื้อต่อการลงทุนของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง และจัดตั้งศูนย์วิจัยพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาง เพื่อสนับสนุนการนำยางธรรมชาติมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ยาง เร่งให้มีการใช้ยางในประเทศมากขึ้น อีกทั้งจัดให้มีการนำไม้ยางพารามาใช้ประโยชน์แทนไม้ป่าธรรมชาติให้มากขึ้นและใช้อย่างมีคุณค่า

2.7.3.4 การปรับปรุงระบบบริหารจัดการภาครัฐ

การพัฒนาอย่างในทุกด้านจะประสบผลสำเร็จได้ต้องปรับปรุงระบบบริหารจัดการภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับยางพารา โดยพิจารณาปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องให้สนับสนุนต่อการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์เพื่อความมั่นคงของอุตสาหกรรมยางธรรมชาติประเทศ ดังนั้นจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องเร่งดำเนินการคือการออกพระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทย ที่เป็นการรวบรวมพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางและกฤษฎีกา การจัดตั้งองค์การสวนยาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถาบันวิจัยยางของกรมวิชาการเกษตร ให้มีขอบเขตการทำงานที่กว้างขวางขึ้นเพื่อให้การใช้ประโยชน์จากเงินสงเคราะห์ (Cess) ทั้งเพื่อการวิจัยและการพัฒนา การสงเคราะห์ปลูกแทน การจัดตั้งสวัสดิการและยกคุณภาพชีวิตแก่เกษตรกร การพัฒนาด้านอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง การส่งเสริมกิจกรรมของสถาบันเกษตรกร การจัดตั้งให้มีกองทุนรักษาเสถียรภาพและพุงราคาในช่วงราคาคงต่ำ รวมทั้งให้องค์กรชาวสวนยางนาบอนเป็นเมืองยางพาราต้นแบบครบวงจร และต้องมืองค์กรกลางในการประสานนโยบาย เพื่อให้การบริหารงานอย่างครบวงจรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความเชื่อมโยง และสามารถกำกับดูแลได้อย่างเป็นระบบ อีกทั้งอาจมีกฎระเบียบบางประการที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขปรับปรุง หรืออาจมีการพัฒนาออกกฎระเบียบใหม่เพื่อให้การบริหารจัดการของภาครัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.7.3.5 ผลักดันความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อสนับสนุนประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asian Economic Community - AEC)

ประเทศไทยต้องผลักดันการทำงานร่วมระหว่างสภายางระหว่าง 3 ประเทศไตร (International Tripartite Rubber Council – ITRC) ซึ่งเป็นภาคียางพารา 3 ประเทศ (ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย) กับสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม รวมทั้งเพื่อจัดตั้งกองทุนรักษาเสถียรภาพและพุงราคาในช่วงราคายางตกต่ำมีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ โดยการประสานงานการรักษาเสถียรภาพราคายางร่วมกับบริษัทร่วมทุนยางระหว่างประเทศ (International Rubber Consortium Limited – IRCo) นอกจากนี้ยังต้องผลักดันและปรับ ผลประโยชน์ในความร่วมมือขององค์การศึกษาเรื่องยางระหว่างประเทศ (International Rubber Study Group - IRSG) องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐาน (International Organization for Standardization - ISO) กับสหภาพยุโรป (European Union - EU) และอเมริกาในนามของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asian Economic Community - AEC) เพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรอง สำหรับ สมาคมประเทศผู้ผลิตยางธรรมชาติของกลุ่มประเทศผู้ผลิตยางธรรมชาติ (Association of Natural Rubber Producing Countries - ANRPC) ของกลุ่มประเทศผู้ผลิต 10 ประเทศ ก็จะต้องประสานกับกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนให้มากขึ้น

2.7.3.6 การสนับสนุนการวิจัย

การวิจัยเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตยางพาราต่อหน่วยพื้นที่ในงานวิจัยไม่น้อยกว่า 420 กิโลกรัม/ไร่/ปี ภายในปี 2556 ก็มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการใช้เป็นฐาน ในการพัฒนายางพาราของแผนยุทธศาสตร์ช่วงต่อไป (ปี 2557 – 2562) ส่วนการพัฒนาการตลาดและอุตสาหกรรมยาง การจัดตั้งแผนการวิจัยและสนับสนุนการวิจัยเพื่อนำผลมาใช้แก้ปัญหาต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการในการพัฒนายาง จึงเป็นเรื่องจำเป็นที่ต้องดำเนินการ

2.7.3.7 เสริมรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรชาวสวนยาง

สนับสนุนให้เกิดการรวมตัวของเกษตรกรชาวสวนยางขนาดเล็กเพื่อเป็นสถาบันเกษตรกรในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร สมาคมชาวสวนยาง หรือสหกรณ์เกษตรกรครบวงจร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบพึ่งพาตนเอง สนับสนุนเงินออมให้แก่เกษตรกรชาวสวนยางโดยผ่านระบบเงินสงเคราะห์ (Cess) จัดให้มีระบบสวัสดิการสังคมแก่ชาวสวนยางหรือคนกรีดยาง เช่นเดียวกับผู้ใช้แรงงานหรือพนักงานของบริษัททั่วไป หาแนวทางและกำหนดมาตรการทางกฎหมายเพื่อผลักดันการเพิ่มรายได้และเก็บผลประโยชน์จากคาร์บอนเครดิตแก่เกษตรกร และการจดทะเบียนเกษตรกรเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลกลางของภาครัฐ

2.7.3.8 การพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาบุคลากรเป็นองค์ประกอบสำคัญในการปฏิบัติงานพัฒนายาง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรควบคู่กับการพัฒนายาง และจากการประเมินสภาพปัญหาด้านยาง ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้นำเสนอปัญหาว่าพัฒนายางจะมีปัญหาบุคลากรในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป และโดยเฉพาะในวงการอุตสาหกรรม รวมทั้งบุคลากรทุกขั้นตอนของภาครัฐเอง ซึ่งมีไม่เพียงพอที่จะสนองตอบการพัฒนาของประเทศ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาบุคลากรเพื่อแก้ไขปัญหาให้ครบวงจร(ยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา, 2553)

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชินฤดี พิบูลย์ (2549) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกยางพารา ระหว่างการผลิต และการจำหน่ายเป็น น้ำยางสด และ ยางแผ่นดิบ กรณีศึกษา: เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ คำนวณต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกยางพาราเปรียบเทียบระหว่างการผลิตและการจำหน่ายเป็น น้ำยางสด และยางแผ่นดิบ จากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราขนาดพื้นที่ 10 – 20 ไร่ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช 70 ราย การคำนวณต้นทุนและผลตอบแทน จะคำนวณน้ำยางสด ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์รวม หลังจากนั้น จะมี ต้นทุนเพิ่มขึ้นมาเพื่อนำมาพิจารณาต่อและรายได้สูงขึ้นเมื่อจำหน่ายเป็นยางพาราแผ่นดิบ ประกอบด้วยต้นทุนในการปลูกก่อนเริ่มกรีดยาง ต้นทุนในการบำรุงรักษา เช่น ค่าปุ๋ย ค่ายากำจัดศัตรูพืช ต้นทุนในการผลิตน้ำยางสดเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 5,958 บาท คิดเป็นค่าแรงงาน 3,375 บาท หรืออัตราผลตอบแทนจากการลงทุนเท่ากับ 54.96% และต้นทุนการผลิตยางแผ่นเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 6,882 บาท คิดเป็นค่าแรงงาน 3,535 บาท หรืออัตราผลตอบแทนจากการลงทุนเท่ากับ 49.49% ซึ่งสรุปได้ว่าเกษตรกรควรผลิตและจำหน่ายเป็นน้ำยางสด เพราะอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนสูงกว่าการผลิต และจำหน่ายเป็นยางแผ่นดิบ 27 ส่วนเศรษฐกิจการยาง

สถาบันวิจัยยาง ได้ศึกษาต้นทุนการผลิตสวนยางขนาดเล็ก เรื่อง “ต้นทุนการผลิตสวนยางขนาดเล็ก” เพื่อทราบค่าใช้จ่ายในการผลิตยางแผ่นดิบของเกษตรกรเริ่มตั้งแต่การปลูกสวนยาง การดูแลรักษา การกรีดยาง เก็บน้ำยางและทำแผ่นโดยสร้างต้นทุน การผลิตยางแผ่นดิบ ซึ่งพบว่าการเปลี่ยนแปลงข้อมูลต้นทุนการผลิตจะอยู่ที่ราคาที่ได้รับ ในแต่ละวันเป็นหลักเพราะว่าส่วนหนึ่งของ ต้นทุนการผลิต คือค่ากรีดยาง จะแบ่งผลผลิตโดย คนกรีดยางจะได้รับร้อยละ 40 ของผลผลิต ซึ่งถ้าราคายางมีการเปลี่ยนแปลงต้นทุนก็จะผันแปรไปตามราคายางแผ่นดิบที่เปลี่ยนไป จากการนำ ข้อมูลค่าใช้จ่ายต่างๆ ของการผลิตแต่ละภาคมาวิเคราะห์ผลที่ได้ คือต้นทุนการผลิตยางแผ่นดิบเฉลี่ย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิโลกรัมละ 39.12 บาท ณ ระดับราคาขายท้องถื่น เฉลี่ย (ม.ค. 47 - ธ.ค.47) กิโลกรัมละ 45.46 บาท ผลผลิตตลอดอายุยาง 22 ปีเฉลี่ยไร่ละ 276 กิโลกรัม การวิเคราะห์แบ่งออกเป็นต้นทุนก่อนเปิดกรีด (ปีที่ 1 - 6) เฉลี่ยกิโลกรัมละ 7.34 บาท หรือร้อยละ 18.76 ของต้นทุนทั้งหมด ต้นทุนในการบำรุงรักษาช่วงยางใหญ่ผลผลิต (ปีที่ 7 - 22) เฉลี่ยกิโลกรัมละ 5.72 บาท หรือร้อยละ 14.61 ของต้นทุนทั้งหมด มีต้นทุนการกรีดเก็บน้ำยาง และการทำแผ่น (ปีที่ 7 - 22) เฉลี่ยกิโลกรัมละ 21.06 บาท หรือร้อยละ 53.84 ของต้นทุนทั้งหมด ส่วนค่าอุปกรณ์ที่ทำยางแผ่นดิบเฉลี่ยกิโลกรัมละ 2.23 บาท หรือร้อยละ 5.71 ของต้นทุนทั้งหมด และค่าที่ดินเฉลี่ย กิโลกรัมละ 2.77 บาท หรือร้อยละ 7.08 ของต้นทุนทั้งหมดต้นทุนส่วนใหญ่จะอยู่ที่ค่าจ้างแรงงานกรีดเก็บน้ำยางและทำแผ่นซึ่งเป็นต้นทุนที่ผันแปรไปตามสภาวะราคาแผ่นดิบ ตลาดท้องถื่น ถ้าเกษตรกรกรีดยางด้วยแรงงานของครอบครัวก็จะรับรายได้ส่วนนี้ไปด้วย ณ ระดับ ราคา กิโลกรัมละ 45.46 บาท เกษตรกรจะคุ้มทุนในการปลูกสร้างสวนยางในปีที่ 13 โดยที่รายได้ จะสูงกว่าค่าใช้จ่าย ซึ่งการคิดต้นทุนต่อกิโลกรัมใช้มูลค่าปัจจุบัน (Net present Value) มาเป็นตัวปรับ และใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ร้อยละ 5 ต่อปี ส่วนค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินช่วงที่ยางยังไม่ให้ ผลผลิตปีที่ 1 - 6 ไร่ละ 16,944 บาท ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาช่วงยางที่ให้ผลผลิตปีที่ 7 - 22 ไร่ละ 25,675 บาท ค่าใช้จ่ายการกรีดเก็บน้ำยาง และทำแผ่น ไร่ละ 93,506 บาท ค่าใช้จ่ายอุปกรณ์ทำยาง แผ่นดิบไร่ละ 9,846 บาท ค่าใช้จ่ายด้านที่ดินไร่ละ 10,076 บาท ซึ่งค่าใช้จ่ายตลอดอายุยางปีที่ 1 - 22 ไร่ละ 157,047 บาท

บัญชา สมบูรณ์สุขและคณะ (2556) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขราคาขายพาราตกต่ำได้ข้อสังเกต ดังนี้ มาตรการเร่งด่วนที่ต้องรีบแก้ไข

1) การเจรจาและพูดคุยกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องรวมทั้งเกษตรกรชาวสวนยางพาราเรื่องราคายางเท่านั้น และให้มีตัวแทนที่แท้จริงทุกฝ่ายโดยไม่มีกำหนดหรือเสนอเงื่อนไขมาก่อน ให้ได้ราคาที่เป็นประโยชน์แก่เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราที่ได้รับได้ ผลสรุปอาจจะไม่ใช่ราคาที่รัฐบาลเสนอ (ที่ 80 บาทต่อกิโลกรัม) หรือเกษตรกรอาจไม่ได้ราคาที่กำหนดไว้ (102 หรือ 120 บาทต่อกิโลกรัม) แต่เป็นราคาที่ทุกฝ่ายรับได้และพอใจ แนวทางการประกันราคายางแม้ว่าจะไม่ใช่ แนวทางที่ไม่ดีก็ตามแต่สถานการณ์ที่ไม่ปกติเวลานี้รัฐควรนำมาใช้ก่อน ด้วยการเจรจาตามข้อ 1 โดยควร กำหนดกรอบเวลาประกันที่ชัดเจนและหลังจากนั้นก็ปล่อยให้ไป ตามราคาตลาด

2) ในระหว่างการประกันราคายางควรกำหนดมาตรการแก้ไข ช่วยเหลือและสร้างความเข้าใจกับ เกษตรกรควบคู่ไปด้วยผ่านคณะกรรมการที่มีภาคประชาชนและทุกภาคส่วน เช่นมาตรการที่รัฐประกาศใน เรื่องการช่วยเหลือปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย พันธุ์ยาง เป็นต้น ก็สามารถแก้ปัญหาได้

3) การสนับสนุนและให้ความรู้ในการเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพในสวนยางโดยการปลูกพืชอื่น แซม จะเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรอีกทางหนึ่งด้วย

มาตรการระยะกลาง

1) เน้นนโยบายการเร่งรัดการใช้ยางในประเทศ (การเพิ่มมูลค่า) อย่างจริงจัง และต่อเนื่อง รวมทั้ง สนับสนุนให้เกิดอุตสาหกรรมยางล้อในประเทศเพิ่มขึ้นเพื่อใช้วัตถุดิบภายในประเทศเนื่องจาก ยางพาราเป็น วัตถุดิบที่เข้มแข็งที่สุดในอุตสาหกรรมยางล้อ จะส่งผลให้เสถียรภาพราคายางพาราดีขึ้น

2) การทำความเข้าใจและให้ความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์การผลิต การตลาด และข้อจำกัด อุปสรรค ต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อราคายางพาราในประเทศเป็นสิ่งจำเป็นและต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและ ครอบคลุมต้อง ปรับตัวเองในเรื่องการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและทันเหตุการณ์

3) การสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์ยางพาราให้ภาคเอกชน เช่น แผ่นยางปูพื้น สำหรับ สนามเด็กเล่น สนามกีฬาฟุตบอล พื้นยางภายในอาคาร ยางทดแทนฟองน้ำสังเคราะห์ที่ใช้ อุตสาหกรรม เฟอร์นิเจอร์ เบาะรถยนต์ เบาะฟองน้ำ เป็นต้น แต่ภาครัฐอาจจะต้องมีนโยบายและ มาตรการสนับสนุน เช่น การลดหย่อนภาษีในระยะแรกของการลงทุน

4) การสร้างระบบการซื้อขายที่ลดการเอาเปรียบชาวสวนยางจากพ่อค้าคนกลาง มาตรการระยะยาว

1) กำหนดนโยบายที่เข้มงวดในการควบคุมการขยายพื้นที่ปลูก เพื่อไม่ให้มีการขยายพื้นที่ ปลูกและ มุ่งเน้นการเพิ่มผลผลิตการผลิต (ผลผลิตต่อไร่)

2) กำหนดนโยบายบริหารจัดการแรงงานและเพิ่มศักยภาพความสามารถของแรงงาน คริวเรือนเพื่อ ลดการจ้างแรงงาน นำไปสู่การลดต้นทุนการผลิต

3) การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างนวัตกรรมจากยางพาราให้มีมูลค่าเพิ่ม โดยมุ่งหวัง ผลลัพธ์ที่ชัดเจน รัฐจะต้องสนับสนุนระยะยาวทั้งโครงสร้างพื้นฐาน อุปกรณ์ และการ พัฒนาคน รวมทั้ง สนับสนุนการลงทุนของภาคเอกชนอย่างเต็มที่ เนื่องจากมีความเสี่ยงและต้นทุน การตลาดสูง

4) การเร่งรัดการจัดสรรงบประมาณให้อุทยานวิทยาศาสตร์ภาคใต้ที่ออกแบบให้สนับสนุน ภาคเอกชน เพื่อพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์จากยางพาราและนำไปสู่เชิงพาณิชย์

ยศ บริสุทธิ์ และคณะ (2557) ได้ทำการศึกษาในหัวข้อ “เรามีความเข้าใจปัญหาของ เกษตรกรผู้ปลูกยางพารารายย่อยในพื้นที่ส่งเสริมใหม่ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนจริงหรือ?” จากการศึกษาประเด็นปัญหาการผลิตยางพาราของเกษตรกรรายย่อยนี้ พบว่า มีบางประเด็นที่มีความ ชัดแย้งกับประเด็นจากผลการศึกษาขั้นต้น ซึ่งพบว่า การปฏิบัติการผลิตของเกษตรกรรายย่อยยังไม่ เป็นไปตามคำแนะนำของนักส่งเสริมและความรู้หลักวิชาการ ได้แก่ การแปรรูปน้ำยางเป็นยางก้อน ถ้วยแทนยางแผ่นดิบ กรีดยางก่อนลำต้นมีขนาดเหมาะสมหรือก่อนอายุครบ 7 ปี กรีดยางในช่วงต้น ยางผลัดใบ ระยะปลูกของต้นชิดกัน และปลูกในพื้นที่ดินต้นหรือไม่เหมาะสม แต่ข้อค้นพบจาก การศึกษาภาคสนามพบว่า ประเด็นเหล่านี้ยังไม่เป็นปัญหาขององค์กรเกษตรกรและคริวเรือน เกษตรกรเลย โดยประเด็นปัญหาที่องค์กรเกษตรกรประสบในปัจจุบัน คือ ราคายางพาราตกต่ำและไม่ แน่นนอน ความล่าช้าในการมารับซื้อและการจ่ายเงินของผู้ที่ได้รับการประมวล ยางก้อนถ้วยไม่ได้ คุณภาพหรือมาตรฐานเงินทุนหมุนเวียนขององค์กรเกษตรกรไม่เพียงพอ และมีพ่อค้ารับซื้อยางก้อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถ้วยสดในพื้นที่ทำให้องค์กรเกษตรกรดำเนินการรวบรวมยางก้อนถ้วยเพื่อขายได้น้อย ส่วนในระดับครัวเรือนเกษตรกรค้นพบว่าประเด็นปัญหาที่ครัวเรือนเกษตรกรประสบในปัจจุบัน คือ ราคายางพาราตกต่ำและไม่แน่นอน โรคและแมลงระบาด การลักขโมยยางก้อนถ้วยในสวนยาง ทักษะฝีมือการทำสวนยางยังไม่ชำนาญนัก ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพที่มาจากการเปลี่ยนแปลงรูปแบบวิถีชีวิตจากการทำสวนยางพารา ดังนั้น ในการวิจัย การพัฒนา หรือการส่งเสริมการผลิตยางพารา นอกจากมุ่งส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตยางพาราตามหลักวิชาการแล้วควรมุ่งส่งเสริมเพื่อแก้ปัญหาของเกษตรกรดังที่กล่าวมาแล้ว ควบคู่กันไปด้วย ซึ่งการที่เกษตรกรไม่ปฏิบัติตามหลักวิชานั้นมาจากสาเหตุหลายประการ อาทิ การที่เกษตรกรนำที่ดินที่เคยปลูกพืชเศรษฐกิจอื่นและมีรายได้จากการจำหน่ายพืชเศรษฐกิจทุกปีแต่หลังจากปรับเปลี่ยนพื้นที่มาใช้ปลูกยางพาราทำให้เกษตรกรขาดรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตที่ตนเคยได้ ตลอดจนเกษตรกรมีความจำเป็นต้องนำเงินมาใช้จ่ายในครัวเรือน อาทิ การซื้ออาหาร การส่งบุตรหลานศึกษาต่อ การผ่อนซื้อรถยนต์ เป็นต้น

นอกจากนี้การที่ราคายางพาราที่เกษตรกรได้รับที่สูงหรือการมีรายได้จาก ยางพาราดีกว่าการผลิตทางการเกษตรหรือการประกอบอาชีพอื่นที่ตนเคยได้รับมีส่วนที่สำคัญยิ่งที่ทำให้เกษตรกรปฏิบัติการผลิตยางพาราโดยไม่สนใจหลักวิชาการ อย่งไรก็ตาม ถึงแม้ในมุมมองของเกษตรกรเห็นว่าประเด็นปัญหาทางวิชาการดังที่กล่าวมาแล้วยังไม่เป็นปัญหาของเกษตรกรในปัจจุบัน แต่เมื่อพิจารณาในระยะยาวแล้วพบว่า ในบางประเด็นมีผลต่อผลผลิตยางพาราไม่มากนักน้อย การส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตยางพาราตามหลักวิชาการที่ควบคู่กับการส่งเสริมเพื่อแก้ปัญหาของเกษตรกรดังที่กล่าวมาแล้วนั้นมีแนวทางที่เอื้อต่อการลดปัญหาทั้งโดยตรงและโดยอ้อมหลายประการโดยตรง อาทิ มีการสนับสนุนกองทุนหรือเงินทุนหมุนเวียนให้กับองค์กรเกษตรกร มีการกำหนดมาตรฐานของยางก้อนถ้วยบนพื้นฐานที่หลักวิชาการพ่อค้า และเกษตรกรให้การยอมรับร่วมกัน มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกาศยางพารายางก้อนถ้วยรายวัน เช่นเดียวกับน้ำยางสดหรือยางแผ่นดิบเพื่อให้เกษตรกรและพ่อค้าได้ใช้ประกอบการพิจารณาราคาการซื้อขายหรือการประมูลราคา เป็นต้น โดยอ้อม อาทิ มีการเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้านการผลิตยางพารา มีการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาลังคมของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา เป็นต้น

สุคนธ์ทิพย์ เวียนมานะ และคณะ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณผลผลิตยางพาราในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษาพบว่า มีเพียง 3 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณผลผลิตยางพารา ซึ่งได้แก่ พื้นที่ปลูก อายุของเกษตรกร และจำนวนแรงงาน โดยอายุของเกษตรกรเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในเชิงลบ หมายความว่าถ้าเกษตรกรเป็นผู้สูงอายุ จะทำให้กำลังและคุณภาพในการกรีดยางลดลงตามสมรรถภาพของร่างกาย ซึ่งส่งผลกระทบต่อผลผลิตของปริมาณน้ำยาง ส่วนพื้นที่ปลูกและจำนวนแรงงานเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวก หมายความว่าเมื่อมีพื้นที่ปลูกหรือจำนวนแรงงานเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้มีปริมาณผลผลิตยางพาราเพิ่มขึ้น จากข้อมูลข้างต้นทำให้เห็นว่าปัจจัยเหล่านี้ส่งผลโดยตรงต่อผลผลิตยางพาราและทำให้เห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาทักษะของ

เกษตรกร และแรงงานในวัยหนุ่มสาวเพื่อให้เกิดความชำนาญในการรียางมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรผู้ผลิตยางพาราได้รับผลผลิตที่เพิ่มขึ้นและมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

บัญชา สมบูรณ์สุขและคณะ (2558) ได้ศึกษาแนวคิดการประเมินต้นทุนการผลิตยางพาราไทย ผลการศึกษาพบว่า การประเมินต้นทุนการผลิตยางพาราไทยที่ผ่านมามีข้อวิพากษ์หลายประการ อาทิ ข้อจำกัดในการศึกษาและวิจัย ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับยางพาราและระบบการผลิตยางพารา ความไม่ต่อเนื่องในการศึกษาและวิจัย การให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีผลทำให้การประเมินต้นทุนการผลิตยางพาราไทยที่ผ่านมามีความคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง และไม่สามารถตอบเจตน์ของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราได้ ส่งผลให้การกำหนดนโยบายยางพาราไม่สอดคล้องกับสถานการณ์จริง ดังนั้นเพื่อลดปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากข้อวิพากษ์ บทความนี้จึงได้เสนอกระบวนการประเมินต้นทุนการผลิตยางพาราไทย 5 ขั้นตอน คือ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตในการประเมิน 2) การศึกษาและทำความเข้าใจในระบบการผลิตยางพาราและพฤติกรรมของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา 3) การกำหนดสมมติฐานในการประเมิน 4) การใช้หลักและวิธีการประเมินที่เหมาะสม และ 5) การสร้างภาพฉายอนาคต

ข้อเสนอแนะเพื่อการขับเคลื่อนแนวคิดการประเมินต้นทุนการผลิตยางพาราไทยให้เกิดประสิทธิภาพมีดังนี้ 1) เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

1.1) ควรทำความเข้าใจและยอมรับในแนวคิด วิธีการศึกษาและวิจัย ผลการศึกษาและวิจัย รวมถึงมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล/ข้อเท็จจริงที่ไม่บิดเบือนแก่ผู้ประเมิน เพื่อให้การประเมินต้นทุนการผลิตยางพารามีความน่าเชื่อถือ และสะท้อนความเป็นจริงได้มากที่สุด นอกจากนี้ต้องพยายามผันตัวเองจากผู้ให้ข้อมูลเป็นนักวิจัยท้องถิ่นให้ได้

1.2) ควรประเมินสถานการณ์การผลิตยางพาราของตนเองอย่างสม่ำเสมอ และนำผลการวิเคราะห์ที่ได้จากภาพฉายอนาคต ซึ่งเสนอภาพที่ใกล้เคียง หรือคล้ายคลึงกับสภาพการผลิตยางพาราของตนเองมาเทียบเคียง เพื่อประมาณการต้นทุนการผลิตยางพารา

2) นักวิจัย นักวิชาการ นักศึกษา และผู้ที่สนใจ

2.1) แนวคิดที่ได้เสนอในบทความนี้เป็นเพียงแนวทางหนึ่งเท่านั้น ซึ่งจะทำให้ผู้ประเมินได้ตระหนักถึงองค์ประกอบที่สำคัญก่อนเริ่มประเมินต้นทุนการผลิตยางพารา

2.2) แนวคิดในบทความนี้จะสามารถตอบเจตน์ได้อย่างครอบคลุมหรือไม่ ขึ้นอยู่กับขั้นตอนแรกของกระบวนการ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด นั่นคือ การกำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตในการประเมิน

2.3) แนวคิดในบทความนี้ให้ความสำคัญกับมิติทางสังคม ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการประเมินต้นทุนการผลิตยางพาราที่ผู้ประเมินไม่ควรเพิกเฉย แต่ควรทำความเข้าใจปัจจัยที่ควบคุมได้ยากเหล่านี้

2.4) คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ประเมินในแนวคิดนี้ คือ มีความรู้แบบบูรณาการ และมีประสบการณ์ซึ่งจะทำให้ผู้ประเมินสามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ได้อย่างมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อาทิเช่น ควรมีความรู้ในหลักการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์และทางบัญชี
 ควรมีประสิทธิภาพในการทำงานที่คุ้นชินกับต้นทุน ควรมีความรู้และความเข้าใจในสังคมเกษตร
 ชุมชน และการจัดการการผลิตทางการเกษตร

2.5) ผลการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการประเมินต้นทุนการผลิตยางพาราในแนวคิด
 อื่น ๆ ล้วนมีความสำคัญ มีประโยชน์ และมีคุณค่าในตัวของมันเอง แต่ความน่าเชื่อถือจะขึ้นอยู่กับ
 กระบวนการ หรือวิธีการศึกษาและวิจัย

2.9 กรอบแนวความคิดในการศึกษา

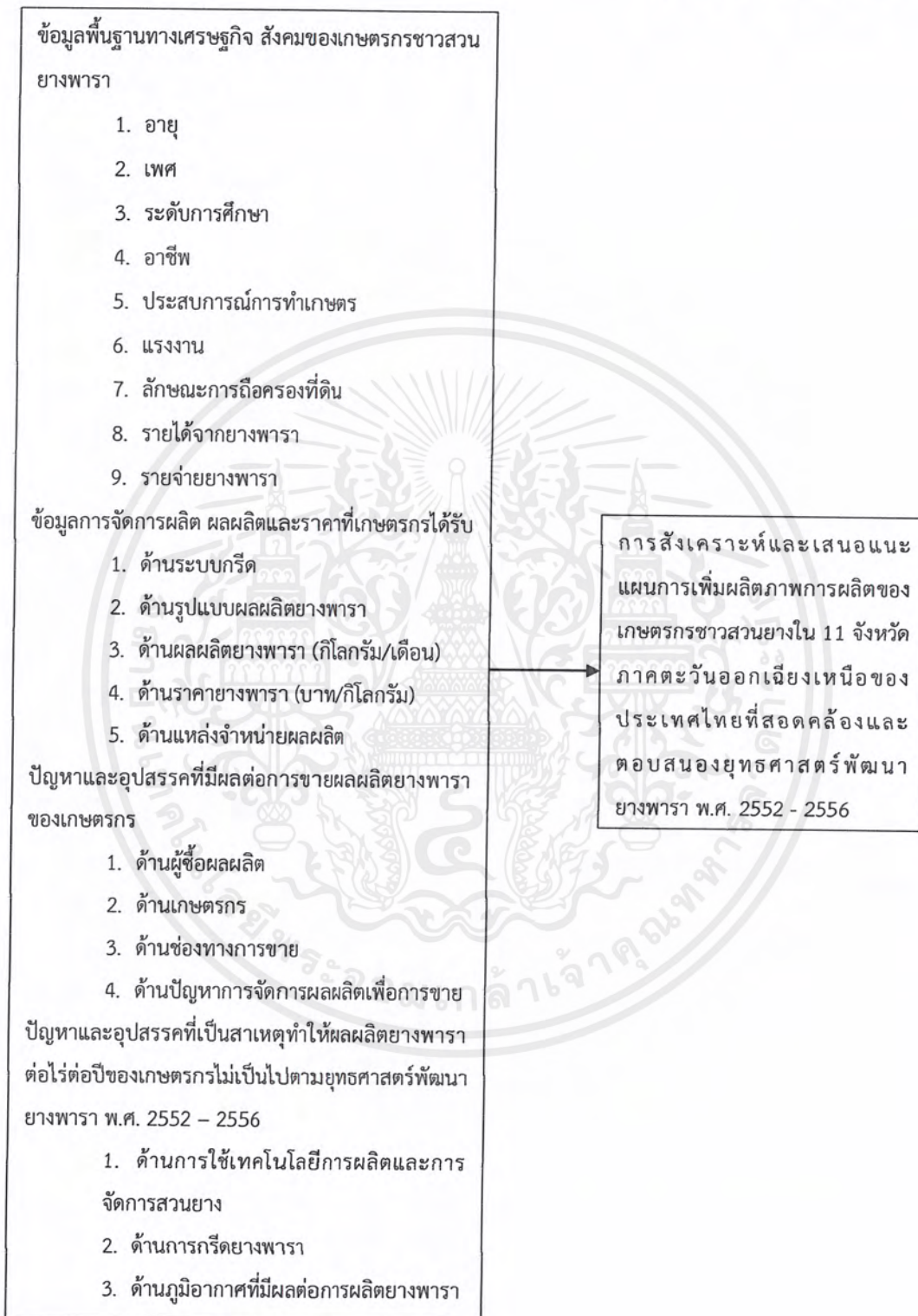
ในการศึกษาการสังเคราะห์และเสนอแนะแผนการเพิ่มผลผลิตการผลิตของเกษตรกร
 ชาวสวนยาง ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 11 จังหวัด ที่สอดคล้องและตอบสนอง ยุทธศาสตร์
 พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 - 2556 จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลในด้านต่าง ๆ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวแปรอิสระ
(Independent Variables)

ตัวแปรตาม
(Dependent Variables)

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวความคิดในการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

(Research Methodology)

การศึกษาศาสตร์และการส่งเสริมและเสนอแนะแผนการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยที่สอดคล้องและตอบสนองยุทธศาสตร์พัฒนาทางพารา พ.ศ. 2552 - 2556 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เกษตรกรชาวสวนยางพาราที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (สกย.) ในพื้นที่ดำเนินการของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 40,511 ราย

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ เกษตรกรชาวสวนยางที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (สกย.) ใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 626 ราย

กำหนดเกษตรกรที่เป็นสมาชิกของ สกย. ใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อนำจำนวนสมาชิกทั้งหมดมาสุ่มเลือกจำนวนตัวอย่างตามสูตรทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) โดยให้ความคลาดเคลื่อน 0.05 ดังนั้น จำนวนสมาชิกทั้งหมด ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรหาขนาดแบบสัดส่วนจากประชากร 40,511 ราย โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากสูตรดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการคำนวณสูตร (Taro Yamane)

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n	คือ	จำนวนตัวอย่าง หรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
N	คือ	จำนวนหน่วยทั้งหมด หรือขนาดของประชากรทั้งหมด
e^2	คือ	ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Error)

ในที่นี้ได้กำหนดให้ความคลาดเคลื่อนในกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ ± 0.05 เนื่องจากประชากรอยู่ในตำแหน่งเดียวกัน มีความเหมือนกันในด้านกายภาพ พื้นที่การเพาะปลูก การเข้าถึงปัจจัยการผลิต ตลาดและผลผลิต จึงแทนค่าสูตร จากจำนวนประชากรเกษตรกรชาวสวนยางพาราในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 11 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 40,511 ราย

แทนค่าในสูตร
$$n = \frac{40,511}{1 + 40,511(0.05)^2} = 396.08$$

ดังนั้น ขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้ คือ 396 ราย

โดยกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรชาวสวนยางพาราใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่างจำนวนไม่น้อยกว่า 396 ราย

การเลือกกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายที่ให้ข้อมูล โดยขอความอนุเคราะห์ข้อมูลรายชื่อเกษตรกรชาวสวนยางพาราที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางพารา และพ้นการสงเคราะห์แล้ว(อยู่ในระหว่างเปิดกรีตให้ผลผลิต) โดยแต่สวนยางกำลังให้ผลผลิตและมีอายุยางตั้งแต่เริ่มเปิดกรีตจนถึงอายุยาง 25 ปี และขอความอนุเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับบริบทสวนยางพาราแต่ละรายแล้วทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยมีเงื่อนไข การเลือกกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายที่ให้ข้อมูล คัดเลือกเกษตรกรชาวสวนยางพาราที่ผ่านการอบรม 3 หลักสูตร จากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางพาราในปี พ.ศ. 2557 ในด้านการกรีตยางพารา การผสมปุ๋ย และการผลิตยางพารา จำนวน 626 ราย ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 การเลือกเกษตรกรชาวสวนยางพาราที่ผ่านการอบรม 3 หลักสูตร จากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางในปี พ.ศ. 2557

จังหวัด	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. จังหวัดขอนแก่น	35
2. จังหวัดยโสธร	45
3. จังหวัดกาฬสินธุ์	51
4. จังหวัดศรีสะเกษ	72
5. จังหวัดอำนาจเจริญ	35
6. จังหวัดร้อยเอ็ด	38
7. จังหวัดสุรินทร์	75
8. จังหวัดบุรีรัมย์	82
9. จังหวัดมุกดาหาร	39
10. จังหวัดอุบลราชธานี	100
11. จังหวัดนครราชสีมา	54
รวม	626

ที่มา : สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (2557)

3.2 เครื่องมือในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การสำรวจสวนยางพารา และการเสวนากลุ่มด้วยแบบสัมภาษณ์

3.2.1 วิธีทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยทำการทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

3.2.1.1 ความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสัมภาษณ์ที่เรียบร้อยแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ทดสอบความถูกต้องของเครื่องมือหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Validity Test) ตรวจสอบความถูกต้องเชิงโครงสร้างคำถาม ความสอดคล้องของข้อความคำถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อนำมาทำการปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดสอบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูลจริง

3.2.1.2 ความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยนำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability Test) โดยนำไปทดสอบเบื้องต้น (pre-test) กับกลุ่มตัวอย่างที่คล้ายคลึงแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน และนำผลที่ได้มาทำการตรวจสอบความเชื่อถือได้โดยวิธีของครอนบาช (Cronbach's Reliability Coefficient Alpha) เพื่อทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อถือ (Alpha Coefficient) (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2547) จากผลการทดสอบค่า

ความเชื่อถือได้ค่าสัมประสิทธิ์ค่าความเชื่อถือของคำถามเกี่ยวกับยางพารา .9717 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ .9717 จึงได้นำแบบสัมภาษณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.2.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ประกอบด้วย 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลโครงสร้างเศรษฐกิจสังคม

ตอนที่ 2 ข้อมูลการผลิต การตลาด ผลผลิต และรายได้

ตอนที่ 3 ประเด็นปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการผลิต และการตลาด (โดยเฉพาะราคา และผลผลิตทางการผลิตที่ตกต่ำ) การปรับตัวของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ประเด็นปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการขายผลผลิต และเป็นสาเหตุที่ทำให้ผลผลิตต่อไร่ของเกษตรกรตกต่ำ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะแผนการเพิ่มผลผลิตที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ยางพารา และข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลที่เป็นประเด็นสำคัญ

3.2.3 ลักษณะของคำถามมี 2 ลักษณะ คือ คำถามปลายเปิด และคำถามปลายปิด

3.2.3.1 คำถามปลายปิด (Closed-ended Questionnaire) จะเป็นคำถามที่ผู้วิจัยกำหนดคำตอบไว้ล่วงหน้าแล้วให้ผู้ตอบเลือกตอบในประเด็นที่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบเพื่อนำไปใช้ในการวิจัย

3.2.3.2 คำถามปลายเปิด (Opened-ended Questionnaire) จะเป็นคำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้ตอบด้วยการแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี

3.3 ขั้นตอนการศึกษา

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในวันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 - วันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 โดยทำการเก็บข้อมูลเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 626 คน เก็บรวบรวมโดยการสัมภาษณ์ได้จำนวนทั้งสิ้น 626 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3.3.1 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เกี่ยวกับเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่มีผู้รวบรวมไว้แล้ว เช่น หนังสือ ตำรา บทความ งานเอกสารต่างๆ รวมทั้งผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิทยานิพนธ์ และข้อมูลจากเว็บไซต์ต่างๆ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการตรวจสอบความถูกต้องและอ้างอิง

3.3.2 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (Indepth Interview) ในการสัมภาษณ์กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชาวสวนยางที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (สกย.) ใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี

กลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่ศึกษา เกษตรกรชาวสวนยางพารา จำนวน 625 ราย โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการทดสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปสัมภาษณ์เกษตรกรสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล (Individual Interview) และการสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม (Group Interview) ขั้นตอนการดำเนินการศึกษาได้กำหนดขั้นตอน ดังนี้

3.3.2.1 ขั้นเตรียมการ โดยขอความอนุเคราะห์ข้อมูลรายชื่อเกษตรกรชาวสวนยางพาราที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (สกย.) และพื้นที่การสงเคราะห์แล้ว(อยู่ในระหว่างเปิดกรีดยังผลผลิต) ใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี โดยแต่ละสวนยางกำลังให้ผลผลิตและมีอายุยางตั้งแต่เริ่มเปิดกรีดยังอายุยาง 25 ปี และขอความอนุเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับบริบทสวนยางพาราแต่ละรายแล้วทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยมีเงื่อนไข

3.3.2.2 ขั้นการประชุมเตรียมความพร้อมการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำการประชุมซักซ้อมความเข้าใจในแผนการปฏิบัติงาน ประชุมศึกษาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลติดต่อประสานงานกับสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (สกย.) เพื่อตกลงวันเวลาและสถานที่ในการเก็บข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี

3.3.2.3 ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตามแผนที่กำหนดไว้ โดยวิธีสัมภาษณ์ใช้แบบสัมภาษณ์ เกษตรกรในพื้นที่จำนวน 626 ราย ทำการเสวนากลุ่มย่อยประมาณ 3 - 5 ราย เน้นที่เจ้าหน้าที่ที่ดูแลในเขตพื้นที่ในแต่ละจังหวัดและผู้นำหรือประธานกลุ่มผู้ผลิตยางพาราแต่ละกลุ่มในแต่ละจังหวัดเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยปัญหาและอุปสรรคในการผลิตและการตลาดตลอดจนข้อเสนอแนะ

3.3.2.4 ขั้นดำเนินการรวบรวม วิเคราะห์ และการจัดทำรายงานสรุปผลการศึกษาวิจัย ทำการตรวจสอบข้อมูล และความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล ทุกวันที่เก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ศึกษาข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ และตรวจสอบความถูกต้องความเรียบร้อยแล้วโดยนำไปประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติที่ต้องการ จัดทำตารางวิเคราะห์ข้อมูล แปลความหมายที่ได้จากการประมวลผลข้อมูล สรุปผลการวิจัยและทำรายงานการวิจัย โดยมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive method) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดคะแนนในการประเมินระดับปัญหาและอุปสรรค และเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผล ดังนี้ (บัญชา สมบูรณ์สุข, 2558)

คะแนนในการประเมินระดับปัญหาและอุปสรรค

4	หมายถึง	ไม่มีและไม่ใช้ปัญหา
3	หมายถึง	มีปัญหาเล็กน้อย
2	หมายถึง	มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก
1	หมายถึง	มีปัญหามาก
เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผล		
3.26 – 4.00	หมายถึง	ไม่มีและไม่ใช้ปัญหา
2.51 – 3.25	หมายถึง	มีปัญหาเล็กน้อย
1.76 – 2.50	หมายถึง	มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก
1.00 – 1.75	หมายถึง	มีปัญหามาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล (Findings and Results)

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับงานวิจัยเรื่อง “การศึกษาการสังเคราะห์และเสนอแนะแผนการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยที่สอดคล้องและตอบสนองยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 – 2556” ผู้วิจัยได้นำข้อมูลตัวอย่างที่เก็บรวบรวมมาได้จำนวน 626 ชุด ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ แล้วมาทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ไว้ 5 ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคมของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการจัดการผลิต ผลผลิตและราคาที่ได้รับ

ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร

ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคที่เป็นสาเหตุทำให้ผลผลิตยางพาราต่อไร่ต่อปีของเกษตรกรไม่เป็นไปตามยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 – 2556

ส่วนที่ 5 วิจารณ์ผลการวิจัย

4.1 ข้อมูลพื้นฐานทางสังคม และเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

4.1.1 ข้อมูลพื้นฐานทางสังคมของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

ข้อมูลพื้นฐานทางสังคมของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ประกอบด้วย อายุ เพศ ระดับการศึกษา ศาสนา สถานภาพ อาชีพ ประสบการณ์การทำเกษตร จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และการเป็นสมาชิกกลุ่ม (ตารางที่ 4.1) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1.1.1 อายุ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี ร้อยละ 36.00 มีอายุ 31 – 40 ปี รองลงมา ร้อยละ 21.00, ร้อยละ 19.00 และร้อยละ 15.00 มีอายุ 41 – 50 ปี, มีอายุ 21 – 30 ปี และมีอายุน้อยกว่า 21 ปี ตามลำดับ และน้อยที่สุด ร้อยละ 9.00 มีอายุมากกว่า 50 ปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ มีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 28.60 มีอายุ 21 – 30 ปี และมีอายุมากกว่า 50 ปี รองลงมา ร้อยละ 22.90, ร้อยละ 17.10 มีอายุ 41 – 50 ปี, 31 – 40 ปี และมีอายุน้อยกว่า 21 ปี ตามลำดับ และน้อยที่สุด ร้อยละ 2.90 มีอายุน้อยกว่า 21 ปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดขอนแก่น ร้อยละ 45.70 มีอายุมากกว่า 50 ปี รองลงมา มีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 22.90 มีอายุ 31 – 40 ปี และมีอายุ 41 – 50 ปี ตามลำดับ และน้อยที่สุด ร้อยละ 8.60 มีอายุน้อยกว่า 21 - 30 ปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดร้อยเอ็ด ร้อยละ 31.60 มีอายุ 21 – 30 ปี รองลงมา ร้อยละ 26.30 และร้อยละ 15.80 มีอายุ 21 – 30 ปี และมีอายุ 41 – 50 ปี ตามลำดับ และน้อยที่สุดมีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 13.20 มีอายุน้อยกว่า 21 ปี และมีอายุมากกว่า 50 ปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดยโสธร ร้อยละ 42.20 มีอายุมากกว่า 50 ปี รองลงมา ร้อยละ 24.40, ร้อยละ 20.00 และร้อยละ 11.10 มีอายุ 21 – 30 ปี, มีอายุ 31 – 40 ปี และมีอายุมากกว่า 50 ปี ตามลำดับ และน้อยที่สุด ร้อยละ 2.20 มีอายุน้อยกว่า 21 ปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดมุกดาหาร ร้อยละ 30.80 มีอายุ 31 – 40 ปี รองลงมา ร้อยละ 25.60 และมีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 17.90 มีอายุมากกว่า 50 ปี, มีอายุ 21 – 30 ปี และมีอายุ 41 – 50 ปี ตามลำดับ และน้อยที่สุด ร้อยละ 7.70 มีอายุน้อยกว่า 21 ปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดสุรินทร์ ร้อยละ 54.70 มีอายุ 41 – 50 ปี รองลงมา ร้อยละ 17.30 และมีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 12.00 มีอายุ 31 – 40 ปี, มีอายุน้อยกว่า 21 ปี และมีอายุมากกว่า 50 ปี ตามลำดับ และน้อยที่สุด ร้อยละ 4.00 มีอายุ 21 – 30 ปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษ ร้อยละ 38.90 มีอายุ 31 – 40 ปี รองลงมา ร้อยละ 31.90, ร้อยละ 12.50 และร้อยละ 11.10 มีอายุ 41 – 50 ปี, มีอายุ 21 – 30 ปี และมีอายุมากกว่า 50 ปี ตามลำดับ และน้อยที่สุด ร้อยละ 5.60 มีอายุน้อยกว่า 21 ปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ ร้อยละ 37.80 มีอายุ 41 – 50 ปี รองลงมา ร้อยละ 28.00, และร้อยละ 18.30 มีอายุ 31 – 40 ปี และมีอายุมากกว่า 50 ปี ตามลำดับ และน้อยที่สุด ร้อยละ 15.90 มีอายุ 21 – 30 ปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดกาฬสินธุ์ มีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 33.30 มีอายุ 31 – 40 ปี และมีอายุ 41 – 50 ปี รองลงมา ร้อยละ 21.60 และร้อยละ 7.80 มีอายุ 21 – 30 ปี และมีอายุมากกว่า 50 ปี และน้อยที่สุด ร้อยละ 3.90 มีอายุน้อยกว่า 20 ปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา ร้อยละ 42.60 มีอายุมากกว่า 50 ปี รองลงมา ร้อยละ 27.80, ร้อยละ 16.70 และร้อยละ 11.10 มีอายุ 41 – 50 ปี, มีอายุ 31 – 40 ปี และมีอายุ 21 – 30 ปี ตามลำดับ และน้อยที่สุด ร้อยละ 1.90 มีอายุน้อยกว่า 21 ปี

4.1.1.2 เพศ

เป็นเพศหญิง	ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี ร้อยละ 61.00
เป็นเพศชาย	ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ ร้อยละ 62.90
เป็นเพศชาย	ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดขอนแก่น ร้อยละ 60.00
เป็นเพศชาย	ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดร้อยเอ็ด ร้อยละ 55.30
เป็นเพศชาย	ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดยโสธร ร้อยละ 62.20
เป็นเพศชาย	ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดมุกดาหาร ร้อยละ 79.50
เป็นเพศชาย	ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดสุรินทร์ ร้อยละ 52.00
เป็นเพศชาย	ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษ ร้อยละ 59.70
เป็นเพศชาย	ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ ร้อยละ 51.20
เป็นเพศชาย	ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดกาฬสินธุ์ ร้อยละ 56.90
เป็นเพศชาย	ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา ร้อยละ 59.30

4.1.1.3 ระดับการศึกษา

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี ร้อยละ 37.00 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลาย รองลงมา ร้อยละ 29.00, ร้อยละ 18.00 และร้อยละ 12.00 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามลำดับ และน้อยที่สุดมีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 2.00 จบการศึกษาระดับ ปวช./ปวส. และระดับปริญญาตรี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ ร้อยละ 37.10 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น รองลงมา ร้อยละ 28.60, ร้อยละ 17.10 และร้อยละ 11.40 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลาย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับปริญญาตรีตามลำดับ และน้อยที่สุด ร้อยละ 5.70 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปดเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดขอนแก่น ร้อยละ 54.30 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น รองลงมา ร้อยละ 22.90, ร้อยละ 11.40 และร้อยละ 8.60 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลาย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามลำดับ และน้อยที่สุด ร้อยละ 2.90 จบการศึกษาระดับ ปวช./ปวส.

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดร้อยเอ็ด ร้อยละ 34.20 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลาย รองลงมา 28.90, ร้อยละ 18.40 และร้อยละ 13.20 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามลำดับ และน้อยที่สุดมีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 2.60 จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี และระดับอื่น ๆ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดยโสธร ร้อยละ 35.60 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น รองลงมา ร้อยละ 24.40, ร้อยละ 17.80 และร้อยละ 15.60 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับประถมศึกษาตอนปลาย และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามลำดับ และน้อยที่สุดมีสามกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 2.20 จบการศึกษาระดับ ปวช./ปวส. ระดับปริญญาตรี และระดับสูงกว่าปริญญาตรี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดมุกดาหาร ร้อยละ 28.20 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลาย รองลงมา ร้อยละ 23.10 และมีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 20.50 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับประถมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามลำดับ และน้อยที่สุด ร้อยละ 7.70 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดสุรินทร์ ร้อยละ 44.00 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลาย รองลงมา ร้อยละ 26.70, ร้อยละ 14.70, ร้อยละ 9.30 และร้อยละ 4.00 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับ ปวช./ปวส. ตามลำดับ และน้อยที่สุด ร้อยละ 1.30 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษ ร้อยละ 38.90 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น รองลงมา ร้อยละ 37.50, ร้อยละ 9.70, ร้อยละ 6.90, ร้อยละ 4.20 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลาย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับ ปวช./ปวส. ตามลำดับ และน้อยที่สุด ร้อยละ 2.80 จบการศึกษาระดับอื่น ๆ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ ร้อยละ 34.10 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลาย รองลงมา ร้อยละ 31.70, ร้อยละ 18.30 และร้อยละ 12.20 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามลำดับ และน้อยที่สุด ร้อยละ 3.70 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดกาฬสินธุ์ ร้อยละ 33.30 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น รองลงมา ร้อยละ 31.40, ร้อยละ 19.60 และร้อยละ 7.80 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับประถมศึกษาตอนปลาย และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามลำดับ และน้อยที่สุดมีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 3.90 จบการศึกษาระดับ ปวช./ปวส. และระดับปริญญาตรี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา ร้อยละ 42.60 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น รองลงมา ร้อยละ 33.30, ร้อยละ 14.80 และร้อยละ 5.60 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามลำดับ และน้อยที่สุดมีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 1.90 จบการศึกษาระดับ ปวช./ปวส. และระดับปริญญาตรี

4.1.1.4 ศาสนา

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี ร้อยละ 99.00 นับถือศาสนาพุทธ และร้อยละ 1.00 นับถือศาสนาอื่น ๆ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ ร้อยละ 97.10 นับถือศาสนาพุทธ และร้อยละ 2.90 นับถือศาสนาคริสต์

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดขอนแก่น ร้อยละ 100.00 นับถือศาสนาพุทธ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดร้อยเอ็ด ร้อยละ 100.00 นับถือศาสนาพุทธ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดยโสธร ร้อยละ 100.00 นับถือศาสนาพุทธ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดมุกดาหาร ร้อยละ 100.00 นับถือศาสนาพุทธ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดสุรินทร์ ร้อยละ 100.00 นับถือศาสนาพุทธ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษ ร้อยละ 100.00 นับถือศาสนาพุทธ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ ร้อยละ 100.00 นับถือศาสนาพุทธ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดกาฬสินธุ์ ร้อยละ 98.00 นับถือศาสนาพุทธ และร้อยละ 2.00 นับถือศาสนาอื่น ๆ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา ร้อยละ 100.00 นับถือศาสนาพุทธ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.1.5 สถานภาพ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี ร้อยละ 82.00 มีสถานภาพสมรส รองลงมา ร้อยละ 13.00 และร้อยละ 3.00 มีสถานภาพโสด และมีสถานภาพหม้าย ตามลำดับ และน้อยที่สุด 2.00 มีสถานภาพหย่าร้าง

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ ร้อยละ 100 มีสถานภาพสมรส

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดขอนแก่น ร้อยละ 82.90 มีสถานภาพสมรส รองลงมา ร้อยละ 11.40 มีสถานภาพโสด และน้อยที่สุด ร้อยละ 5.70 มีสถานภาพหย่าร้าง

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดร้อยเอ็ด ร้อยละ 86.80 มีสถานภาพสมรส รองลงมา ร้อยละ 7.90 มีสถานภาพโสด และน้อยที่สุดมีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 2.60 มีสถานภาพหย่าร้าง และสถานภาพหม้าย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดยโสธร ร้อยละ 91.10 มีสถานภาพสมรส รองลงมา ร้อยละ 6.70 มีสถานภาพโสด และน้อยที่สุด ร้อยละ 2.20 มีสถานภาพหย่าร้าง

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดมุกดาหาร ร้อยละ 84.60 มีสถานภาพสมรส รองลงมา ร้อยละ 15.40 มีสถานภาพโสด

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดสุรินทร์ ร้อยละ 96.00 มีสถานภาพสมรส รองลงมา ร้อยละ 2.70 มีสถานภาพโสด และน้อยที่สุด ร้อยละ 1.30 มีสถานภาพหม้าย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษ ร้อยละ 83.30 มีสถานภาพสมรส รองลงมา ร้อยละ 8.30 มีสถานภาพโสด และน้อยที่สุดมีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 4.2 มีสถานภาพหย่าร้าง และมีสถานภาพหม้าย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ ร้อยละ 97.60 มีสถานภาพสมรส รองลงมา ร้อยละ 2.40 มีสถานภาพโสด

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดกาฬสินธุ์ ร้อยละ 96.10 มีสถานภาพสมรส รองลงมา มีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 2.0 มีสถานภาพหย่าร้าง และมีสถานภาพหม้าย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา ร้อยละ 92.60 มีสถานภาพสมรส รองลงมา ร้อยละ 3.70 มีสถานภาพโสด และน้อยที่สุดมีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 1.90 มีสถานภาพหย่าร้าง และมีสถานภาพหม้าย

4.1.1.6 อาชีพหลัก

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี ร้อยละ 63.00 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา รองลงมา ร้อยละ 36.00 ประกอบอาชีพทำนา และน้อยที่สุด ร้อยละ 1.00 ประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ ร้อยละ 65.70 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา รองลงมา ร้อยละ 25.70, ร้อยละ 5.70 ประกอบอาชีพทำนา และประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ตามลำดับ และน้อยที่สุด ร้อยละ 2.90 ประกอบอาชีพทำสวน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดขอนแก่น ร้อยละ 77.10 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา รองลงมา ร้อยละ 20.00 ประกอบอาชีพทำนา และน้อยที่สุด ร้อยละ 2.90 ประกอบอาชีพทำสวน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดร้อยเอ็ด ร้อยละ 68.40 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา รองลงมา ร้อยละ 28.90 ประกอบอาชีพทำนา และน้อยที่สุด ร้อยละ 2.60 ประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดยโสธร ร้อยละ 77.80 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา รองลงมา ร้อยละ 22.20 ประกอบอาชีพทำนา

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดมุกดาหาร ร้อยละ 59.00 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา รองลงมา ร้อยละ 33.30 ประกอบอาชีพทำนา และน้อยที่สุดมีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 2.60 ประกอบอาชีพทำไร่ และประกอบอาชีพค้าขาย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดสุรินทร์ ร้อยละ 62.70 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา รองลงมา ร้อยละ 34.70 ประกอบอาชีพทำนา และน้อยที่สุด ร้อยละ 2.80 ประกอบอาชีพทำสวน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษ ร้อยละ 94.40 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา รองลงมา มีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 2.80 ประกอบอาชีพทำสวน และประกอบอาชีพทำนา

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ ร้อยละ 72.00 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา รองลงมา ร้อยละ 24.40, ร้อยละ 2.40 ประกอบอาชีพทำนา และประกอบอาชีพทำไร่ ตามลำดับ น้อยที่สุด ร้อยละ 1.20 ประกอบอาชีพทำสวน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดกาฬสินธุ์ ร้อยละ 96.10 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา รองลงมา ร้อยละ 3.90 ประกอบอาชีพทำนา

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา ร้อยละ 88.90 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา รองลงมา ร้อยละ 9.30 ประกอบอาชีพทำไร่ และน้อยที่สุด ร้อยละ 1.90 ประกอบอาชีพทำนา

4.1.1.7 อาชีพรอง

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี ร้อยละ 39.80 ประกอบอาชีพทำนา รองลงมา ร้อยละ 38.70, ร้อยละ 12.90, ร้อยละ 5.40 และร้อยละ 2.20 ประกอบอาชีพทำสวน ประกอบอาชีพไร่ ประกอบอาชีพอื่น ๆ และประกอบอาชีพค้าขาย และน้อยที่สุด ร้อยละ 1.10 ประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ ร้อยละ 50.00 ประกอบอาชีพทำสวน รองลงมา ร้อยละ 35.70 และร้อยละ 10.70 ประกอบอาชีพทำนา และประกอบอาชีพทำไร่ ตามลำดับ และน้อยที่สุด ร้อยละ 3.60 ประกอบอาชีพค้าขาย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดขอนแก่น ร้อยละ 68.80 ประกอบอาชีพทำนา รองลงมา ร้อยละ 21.90 และร้อยละ 6.30 ประกอบอาชีพทำสวน และประกอบอาชีพทำไร่ และน้อยที่สุด ร้อยละ 3.10 ประกอบอาชีพค้าขาย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดร้อยเอ็ด ร้อยละ 54.10 ประกอบอาชีพทำนา รองลงมา ร้อยละ 29.70 ประกอบอาชีพทำสวน และน้อยที่สุด ร้อยละ 16.20 ประกอบอาชีพทำไร่

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดยโสธร ร้อยละ 56.50 ประกอบอาชีพทำสวน รองลงมา ร้อยละ 26.10 ประกอบอาชีพทำนา และน้อยที่สุด ร้อยละ 17.40 ประกอบอาชีพทำไร่

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดมุกดาหาร ร้อยละ 55.20 ประกอบอาชีพทำสวน รองลงมา ร้อยละ 20.00 และร้อยละ 17.20 ประกอบอาชีพทำนา และประกอบอาชีพทำไร่ ตามลำดับ และน้อยที่สุดมีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 3.40 ประกอบอาชีพค้าขาย และประกอบอาชีพอื่น ๆ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดสุรินทร์ ร้อยละ 45.50 ประกอบอาชีพทำนา รองลงมา ร้อยละ 40.90 และร้อยละ 9.10 ประกอบอาชีพทำสวน และประกอบอาชีพทำไร่ ตามลำดับ และน้อยที่สุดมีสามกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 1.50 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ประกอบอาชีพค้าขาย และประกอบอาชีพอื่น ๆ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษ ร้อยละ 80.00 ประกอบอาชีพทำนา รองลงมา ร้อยละ 8.90, ร้อยละ 5.40 และร้อยละ 3.60 ประกอบอาชีพทำไร่ ประกอบอาชีพทำสวน และประกอบอาชีพค้าขาย ตามลำดับ และน้อยที่สุด ร้อยละ 1.80 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ ร้อยละ 56.60 ประกอบอาชีพทำนา รองลงมา ร้อยละ 27.60, ร้อยละ 11.80 และร้อยละ 2.60 ประกอบอาชีพทำสวน ประกอบอาชีพทำไร่ และประกอบอาชีพค้าขาย และน้อยที่สุด ร้อยละ 1.30 ประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดกาฬสินธุ์ ร้อยละ 52.30 ประกอบอาชีพทำนา รองลงมา ร้อยละ 36.40 และร้อยละ 6.80 ประกอบอาชีพทำไร่ และประกอบอาชีพทำสวน ตามลำดับ และน้อยที่สุดมีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 2.30 ประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์ และประกอบอาชีพอื่น ๆ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา ร้อยละ 56.80 ประกอบอาชีพทำไร่ รองลงมา ร้อยละ 13.50, ร้อยละ 13.50, ร้อยละ 10.80 และมีสองกลุ่มเท่ากัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ร้อยละ 8.1 ประกอบอาชีพทำสวน ประกอบอาชีพอื่น ๆ ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา และประกอบอาชีพค้าขาย และน้อยที่สุด ร้อยละ 2.70 ประกอบอาชีพทำนา

4.1.1.8 ประสบการณ์การทำเกษตร

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี ร้อยละ 35.00 มีประสบการณ์การทำเกษตรน้อยกว่า 21 ปี รองลงมา ร้อยละ 23.00, ร้อยละ 19.00 และร้อยละ 14.00 มีประสบการณ์การทำเกษตร 21 – 30 ปี มีประสบการณ์การทำเกษตร 31 – 40 ปี และมีประสบการณ์การทำเกษตร 41 – 50 ปี และน้อยที่สุด ร้อยละ 9 มีประสบการณ์การทำเกษตรมากกว่า 50 ปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ มีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 25.70 มีประสบการณ์การทำเกษตร 21 – 30 ปี และมีประสบการณ์การทำเกษตร 31 – 40 ปี รองลงมา ร้อยละ 20.00 มีประสบการณ์การทำเกษตรน้อยกว่า 21 ปี และน้อยที่สุดมีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 14.30 มีประสบการณ์การทำเกษตร 41 – 50 ปี และมีประสบการณ์การทำเกษตรมากกว่า 50 ปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดขอนแก่น ร้อยละ 28.60 มีประสบการณ์การทำเกษตรน้อยกว่า 21 ปี รองลงมา ร้อยละ 25.70, ร้อยละ 22.90 และร้อยละ 20.00 มีประสบการณ์การทำเกษตร 21 – 30 ปี มีประสบการณ์การทำเกษตรมากกว่า 50 ปี และมีประสบการณ์การทำเกษตร 31 – 40 ปี และน้อยที่สุด ร้อยละ 2.90 มีประสบการณ์การทำเกษตร 41 – 50 ปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดร้อยเอ็ด ร้อยละ 34.20 มีประสบการณ์การทำเกษตร 21 – 30 ปี รองลงมา ร้อยละ 26.30 และร้อยละ 23.70 มีประสบการณ์การทำเกษตรน้อยกว่า 21 ปี และมีประสบการณ์การทำเกษตร 31 – 40 ปี และน้อยที่สุดมีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 7.90 มีประสบการณ์การทำเกษตร 41 – 50 ปี และมีประสบการณ์การทำเกษตรมากกว่า 50 ปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดยโสธร ร้อยละ 33.30 มีประสบการณ์การทำเกษตร 41 – 50 ปี รองลงมา ร้อยละ 31.10, ร้อยละ 15.60 และร้อยละ 13.30 มีประสบการณ์การทำเกษตร 21 – 30 ปี มีประสบการณ์การทำเกษตร 31 – 40 ปี และมีประสบการณ์การทำเกษตรน้อยกว่า 21 ปี และน้อยที่สุด ร้อยละ 6.70 มีประสบการณ์การทำเกษตรมากกว่า 50 ปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดมุกดาหาร ร้อยละ 43.60 มีประสบการณ์การทำเกษตร 21 – 30 ปี รองลงมา ร้อยละ 20.5 และมีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 12.80 มีประสบการณ์การทำเกษตร 31 – 40 ปี มีประสบการณ์การทำเกษตรน้อยกว่า 21 ปี และมีประสบการณ์การทำเกษตร 41 – 50 ปี และน้อยที่สุด ร้อยละ 10.30 มีประสบการณ์การทำเกษตรมากกว่า 50 ปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดสุรินทร์ ร้อยละ 33.30 มีประสบการณ์การทำเกษตร 41 – 50 ปี รองลงมา ร้อยละ 20.00 และร้อยละ 17.30 มีประสบการณ์การทำเกษตร 21 – 30 ปี และมีประสบการณ์การทำเกษตร 31 – 40 ปี ตามลำดับ และน้อยที่สุดมีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 14.70 มีประสบการณ์การทำเกษตรน้อยกว่า 21 ปี และมีประสบการณ์การทำเกษตรมากกว่า 50 ปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษ ร้อยละ 29.20 มีประสบการณ์การทำเกษตร 21 – 30 ปี รองลงมา ร้อยละ 26.40, ร้อยละ 16.70 และร้อยละ 15.30 มีประสบการณ์การทำเกษตร 31 – 40 ปี มีประสบการณ์การทำเกษตร 41 – 50 ปี และมีประสบการณ์การทำเกษตรมากกว่า 50 ปี และน้อยที่สุด ร้อยละ 12.50 มีประสบการณ์การทำเกษตรน้อยกว่า 21 ปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ ร้อยละ 24.40 มีประสบการณ์การทำเกษตร 41 – 50 ปี รองลงมา ร้อยละ 23.20 และมีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 19.50 มีประสบการณ์การทำเกษตร 31 – 40 ปี และมีประสบการณ์การทำเกษตรน้อยกว่า 21 ปี และมีประสบการณ์การทำเกษตร 21 – 30 ปี และน้อยที่สุด ร้อยละ 13.40 มีประสบการณ์การทำเกษตรมากกว่า 50 ปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดกาฬสินธุ์ ร้อยละ 39.20 มีประสบการณ์การทำเกษตร 21 – 30 ปี รองลงมา ร้อยละ 23.50, ร้อยละ 17.60 และร้อยละ 13.70 มีประสบการณ์การทำเกษตร 31 – 40 ปี มีประสบการณ์การทำเกษตร มีประสบการณ์การทำเกษตรน้อยกว่า 21 ปี และมีประสบการณ์การทำเกษตร 41 – 50 ปี และน้อยที่สุด ร้อยละ 5.90 มีประสบการณ์การทำเกษตรมากกว่า 50 ปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา ร้อยละ 37.00 มีประสบการณ์การทำเกษตร 41 – 50 ปี รองลงมา มีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 20.40 และร้อยละ 14.80 มีประสบการณ์การทำเกษตร 21 – 30 ปี มีประสบการณ์การทำเกษตร 31 – 40 ปี และมีประสบการณ์การทำเกษตรมากกว่า 50 ปี และน้อยที่สุด ร้อยละ 7.40 มีประสบการณ์การทำเกษตรน้อยกว่า 21 ปี

4.1.1.9 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี ร้อยละ 66.00 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4 – 6 คน รองลงมา ร้อยละ 21.00 และร้อยละ 12.00 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 7 – 9 คน และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 – 3 คน ตามลำดับ และน้อยที่สุด ร้อยละ 1.00 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 9 คน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ ร้อยละ 74.30 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4 – 6 คน รองลงมา ร้อยละ 22.90 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 – 3 คน และน้อยที่สุด ร้อยละ 2.90 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 7 – 9 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดขอนแก่น ร้อยละ 57.10 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4 – 6 คน รองลงมา ร้อยละ 31.40 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 – 3 คน และน้อยที่สุด ร้อยละ 11.40 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 7 – 9 คน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดร้อยเอ็ด ร้อยละ 68.40 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4 – 6 คน รองลงมา ร้อยละ 15.80 และร้อยละ 13.20 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 – 3 คน และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 7 – 9 คน ตามลำดับ และน้อยที่สุด ร้อยละ 2.60 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 9 คน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดยโสธร ร้อยละ 60.00 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4 – 6 คน รองลงมา ร้อยละ 24.40 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 – 3 คน และน้อยที่สุด ร้อยละ 15.60 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 7 – 9 คน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดมุกดาหาร ร้อยละ 66.70 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4 – 6 คน รองลงมา ร้อยละ 17.90 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 7 – 9 คน และน้อยที่สุด ร้อยละ 15.40 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 – 3 คน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดสุรินทร์ ร้อยละ 76.00 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4 – 6 คน รองลงมา ร้อยละ 18.70 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 – 3 คน และน้อยที่สุด ร้อยละ 5.30 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 7 – 9 คน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษ ร้อยละ 62.50 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4 – 6 คน รองลงมา ร้อยละ 25.00 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 – 3 คน และน้อยที่สุด ร้อยละ 12.00 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 7 – 9 คน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ ร้อยละ 78.00 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4 – 6 คน รองลงมา ร้อยละ 20.70 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 – 3 คน และน้อยที่สุด ร้อยละ 1.20 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 7 – 9 คน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดกาฬสินธุ์ ร้อยละ 80.40 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4 – 6 คน รองลงมา ร้อยละ 15.70 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 – 3 คน และน้อยที่สุด ร้อยละ 3.90 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 7 – 9 คน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา ร้อยละ 68.50 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4 – 6 คน รองลงมา ร้อยละ 25.90 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 – 3 คน และน้อยที่สุด ร้อยละ 5.60 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 7 – 9 คน

4.1.1.10 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี ร้อยละ 57.00 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย 1 – 2 คน รองลงมา ร้อยละ 41.00 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย 3 – 4 คน และน้อยที่สุดมีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 1.00 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย 5 – 6 คน และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชายมากกว่า 6 คน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ ร้อยละ 57.10 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย 3 – 4 คน รองลงมา ร้อยละ 40.00 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย 1 – 2 คน และน้อยที่สุด ร้อยละ 2.90 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย 5 – 6 คน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดขอนแก่น ร้อยละ 51.40 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย 1 – 2 คน รองลงมา ร้อยละ 40.00 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย 3 – 4 คน และน้อยที่สุด 8.60 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย 0 คน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดร้อยเอ็ด ร้อยละ 55.30 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย 1 – 2 คน รองลงมา ร้อยละ 36.80 และร้อยละ 5.30 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย 3 – 4 คน และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย 0 คน ตามลำดับ และน้อยที่สุด ร้อยละ 2.60 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย 5 – 6 คน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดยโสธร ร้อยละ 64.40 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย 1 – 2 คน รองลงมา ร้อยละ 28.90 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย 3 – 4 คน และน้อยที่สุด ร้อยละ 6.70 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย 5 – 6 คน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดมุกดาหาร มีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 48.70 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย 1 – 2 คน และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย 3 – 4 คน รองลงมา ร้อยละ 2.60 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชายมากกว่า 6 คน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดสุรินทร์ ร้อยละ 57.30 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย 1 – 2 คน รองลงมา ร้อยละ 42.70 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย 3 – 4 คน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษ ร้อยละ 58.30 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย 1 – 2 คน รองลงมา ร้อยละ 37.50 และร้อยละ 2.80 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย 3 – 4 คน และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย 5 – 6 คน ตามลำดับ และน้อยที่สุด ร้อยละ 1.40 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย 0 คน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ ร้อยละ 61.00 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย 1 – 2 คน รองลงมา ร้อยละ 39.00 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย 3 – 4 คน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดกาฬสินธุ์ ร้อยละ 72.50 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย 1 – 2 คน รองลงมา ร้อยละ 27.50 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย 3 – 4 คน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา ร้อยละ 72.20 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย 1 – 2 คน รองลงมา ร้อยละ 27.80 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย 3 – 4 คน

4.1.1.11 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี ร้อยละ 58.00 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 1 – 2 คน รองลงมา ร้อยละ 38.00 และร้อยละ 3.00 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 3 – 4 คน และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิงมากกว่า 6 คน ตามลำดับ และน้อยที่สุด ร้อยละ 1.00 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 0 คน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ ร้อยละ 57.10 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 3 – 4 คน รองลงมา ร้อยละ 42.90 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 1 – 2 คน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดขอนแก่น ร้อยละ 48.60 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 1 – 2 คน รองลงมา ร้อยละ 42.90 และร้อยละ 5.70 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 3 – 4 คน และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 5 – 6 คน ตามลำดับ และน้อยที่สุด ร้อยละ 2.90 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 0 คน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดร้อยเอ็ด ร้อยละ 65.80 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 1 – 2 คน รองลงมา ร้อยละ 31.60 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 3 – 4 คน และน้อยที่สุด ร้อยละ 2.60 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 5 – 6 คน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดยโสธร ร้อยละ 60.00 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 1 – 2 คน รองลงมา ร้อยละ 40.00 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 3 – 4 คน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดมุกดาหาร ร้อยละ 56.40 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 1 – 2 คน รองลงมา ร้อยละ 35.90 และร้อยละ 5.10 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 3 – 4 คน และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 5 – 6 คน ตามลำดับ และน้อยที่สุด ร้อยละ 2.60 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 0 คน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดสุรินทร์ ร้อยละ 70.70 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 1 – 2 คน รองลงมา ร้อยละ 25.30 และร้อยละ 2.70 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 3 – 4 คน และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 5 – 6 คน ตามลำดับ และน้อยที่สุด ร้อยละ 1.30 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 0 คน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษ ร้อยละ 52.80 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 1 – 2 คน รองลงมา ร้อยละ 40.30 และร้อยละ 5.60 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 3 – 4 คน และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 0 คน และน้อยที่สุด ร้อยละ 1.40 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 5 – 6 คน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ ร้อยละ 54.90 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 1 – 2 คน รองลงมา ร้อยละ 45.10 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 3 – 4 คน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดกาฬสินธุ์ ร้อยละ 60.80 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 1 – 2 คน รองลงมา ร้อยละ 39.20 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 3 – 4 คน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา ร้อยละ 72.20 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 1 – 2 คน รองลงมา ร้อยละ 24.10 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง 3 – 4 คน และน้อยที่สุด ร้อยละ 3.70 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิงมากกว่า 5 – 6 คน

4.1.1.12 การเป็นสมาชิกกลุ่ม

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี ร้อยละ 84.00 เป็นสมาชิกกลุ่มสวนยาง สกย. รองลงมา ร้อยละ 12.00 และร้อยละ 2.00 ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม และเป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์ ตามลำดับ และน้อยที่สุดมีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 1.00 เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ และเป็นสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ ร้อยละ 100.00 เป็นสมาชิกกลุ่มสวนยาง สกย.

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดขอนแก่น ร้อยละ 97.10 เป็นสมาชิกกลุ่มสวนยาง สกย. รองลงมา ร้อยละ 2.90 เป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดร้อยเอ็ด ร้อยละ 94.70 เป็นสมาชิกกลุ่มสวนยาง สกย. รองลงมา มีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 2.60 เป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์ และเป็นสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดยโสธร ร้อยละ 86.70 เป็นสมาชิกกลุ่มสวนยาง สกย. รองลงมา ร้อยละ 6.70 และร้อยละ 4.40 เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ และไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม ตามลำดับ และน้อยที่สุด ร้อยละ 2.20 เป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดมุกดาหาร ร้อยละ 94.90 เป็นสมาชิกกลุ่มสวนยาง สกย. รองลงมา ร้อยละ 5.10 เป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดสุรินทร์ ร้อยละ 86.70 เป็นสมาชิกกลุ่มสวนยาง สกย. รองลงมา ร้อยละ 6.70 และร้อยละ 4.00 ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม และเป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์ ตามลำดับ และน้อยที่สุดมีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 1.30 เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ และเป็นสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษ ร้อยละ 97.20 เป็นสมาชิกกลุ่มสวนยาง สกย. รองลงมา ร้อยละ 2.80 ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ ร้อยละ 100.00 เป็นสมาชิกกลุ่มสวนยาง สกย.

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดกาฬสินธุ์ ร้อยละ 98.00 เป็นสมาชิกกลุ่มสวนยาง สกย. รองลงมา ร้อยละ 2.00 เป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา ร้อยละ 92.60 เป็นสมาชิกกลุ่มสวนยาง สกย. รองลงมา ร้อยละ 5.60 เป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลักษณะพื้นฐานทางสังคม	N = 626										
	จังหวัด (N = 100)	จังหวัด อำนาจเจริญ (N = 35)	จังหวัด ขอนแก่น (N = 35)	จังหวัด ร้อยเอ็ด (N = 38)	จังหวัด ยโสธร (N = 45)	จังหวัด มุกดาหาร (N = 39)	จังหวัด สุรินทร์ (N = 75)	จังหวัด ศรีสะเกษ (N = 72)	จังหวัด บุรีรัมย์ (N = 82)	จังหวัด กาฬสินธุ์ (N = 51)	จังหวัด นครราชสีมา (N = 54)
4. นับถือศาสนา											
4.1 พุทธ	99	34	35	38	45	39	75	72	82	50	54
4.2 อิสลาม	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.3 คริสต์	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
4.4 อื่น ๆ	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. สถานภาพ											
5.1 โสด	13	0	4	3	3	6	2	6	2	0	2
5.2 สมรส	82	35	29	33	41	33	72	60	80	49	50
5.3 หย่าร้าง	2	0	0	1	1	0	0	3	0	1	1
5.4 หม้าย	3	0	2	1	0	0	1	3	0	1	1
6. อาชีพหลัก											
6.1 ทำสวนยางพารา	63	23	27	26	35	23	47	68	59	49	48
6.2 ทำสวน	0	1	1	0	0	0	1	2	1	0	0
6.3 ทำนา	36	9	7	11	10	13	26	2	20	2	1
6.4 ทำไร่	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0	5
6.5 เลี้ยงสัตว์	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.6 ค้าขาย	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
6.7 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0
6.8 อื่น ๆ	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลักษณะพื้นฐานทางสังคม	N = 626										
	จังหวัด อุบลราชธานี (N = 100)	จังหวัด อำนาจเจริญ (N = 35)	จังหวัด ขอนแก่น (N = 35)	จังหวัด ร้อยเอ็ด (N = 38)	จังหวัด ยโสธร (N = 45)	จังหวัด มุกดาหาร (N = 39)	จังหวัด สุรินทร์ (N = 75)	จังหวัด ศรีสะเกษ (N = 72)	จังหวัด บุรีรัมย์ (N = 82)	จังหวัด กาฬสินธุ์ (N = 51)	จังหวัด จันทบุรี (N = 54)
7. อาชีพรอง											
7.1 ทำสวนปาล์มน้ำมัน	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	3
7.2 ทำสวน	36	14	7	11	13	16	27	3	21	3	5
7.3 ทำนา	37	10	22	20	6	6	30	45	43	23	1
7.4 ทำไร่	12	3	2	6	4	5	6	5	9	16	21
7.5 เลี้ยงสัตว์	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
7.6 ค้าขาย	2	1	1	0	0	1	1	2	2	0	3
7.7 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.8 อื่น ๆ	5	0	0	0	0	1	1	0	0	1	4
8. ประสบการณ์การทำเกษตร											
8.1 น้อยกว่า 21 ปี	35	7	10	10	6	5	11	9	16	9	4
8.2 21 – 30 ปี	23	9	9	13	14	17	15	21	16	20	11
8.3 31 – 40 ปี	19	9	7	9	7	8	13	19	19	13	11
8.4 41 – 50 ปี	14	5	1	3	15	5	25	12	20	7	20
8.5 มากกว่า 50 ปี	9	5	8	3	3	4	11	11	11	3	8
9. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน											
9.1 1 – 3 คน	21	8	11	6	11	6	17	18	17	8	14
9.2 4 – 6 คน	66	26	20	26	27	26	57	45	64	41	37
9.3 7 – 9 คน	12	1	4	5	7	7	4	9	1	2	3
9.4 มากกว่า 9 คน	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลักษณะพื้นฐานทางสังคม	N = 626										
	จังหวัด อุบลราชธานี (N = 100)	จังหวัด อำนาจเจริญ (N = 35)	จังหวัด ขอนแก่น (N = 35)	จังหวัด ร้อยเอ็ด (N = 38)	จังหวัด ยโสธร (N = 45)	จังหวัด มุกดาหาร (N = 39)	จังหวัด สุรินทร์ (N = 75)	จังหวัด ศรีสะเกษ (N = 72)	จังหวัด บุรีรัมย์ (N = 82)	จังหวัด กาฬสินธุ์ (N = 51)	จังหวัด จันทบุรี (N = 54)
10. จำนวนสมาชิกในครัวเรือนชาย											
10.1 0 คน	0	0	3	2	0	0	0	1	0	0	0
10.2 1 - 2 คน	57	14	18	21	29	19	43	41	50	37	39
10.3 3 - 4 คน	41	20	14	14	13	19	32	27	32	14	15
10.4 5 - 6 คน	1	1	0	1	3	0	0	2	0	0	0
10.5 มากกว่า 6 คน	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
11. จำนวนสมาชิกในครัวเรือนหญิง											
11.1 0 คน	1	0	1	0	0	0	1	4	0	0	0
11.2 1 - 2 คน	58	15	17	17	25	27	53	38	45	31	39
11.3 3 - 4 คน	38	20	15	15	12	18	19	29	37	20	13
11.4 5 - 6 คน	3	0	2	2	1	0	2	1	0	0	2
11.5 มากกว่า 6 คน	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12. การเป็นสมาชิกกลุ่ม											
12.1 กลุ่มสวยงาม สกย.	84	35	34	36	39	37	65	70	82	50	50
12.2 กลุ่มออทริพย์	1	0	0	0	3	0	1	0	0	0	1
12.3 สหกรณ์	2	0	1	1	1	2	3	0	0	1	3
12.4 กลุ่มชายผลผลิต	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12.5 กลุ่มอื่น ๆ	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0
12.6 ไม่เป็น	12	0	0	0	2	0	5	2	0	0	0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.2 ข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

ข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยางพาราประกอบไปด้วย แรงงาน ลักษณะการถือครองที่ดิน รายได้ของครัวเรือน และรายจ่ายของครัวเรือน

4.1.2.1 แรงงาน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยางพาราด้านแรงงาน แรงงานในครัวเรือน แรงงานจ้าง (ตารางที่ 4.2) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรทั้ง 11 จังหวัด เกษตรกรมีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.82 คน เป็นเพศชาย 1.51 คน เป็นเพศหญิง 1.31 คน โดยทำงานอยู่ในภาคเกษตรเฉลี่ย 2.42 คน เป็นเพศชาย 1.32 คน เป็นหญิง 1.12 คน และทำงานอยู่นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 0.31 คน เป็นเพศชาย 0.16 คน เป็นหญิง 0.15 คน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรทั้ง 11 จังหวัด มีแรงงานจ้างทั้งหมดเฉลี่ย 0.73 คน เป็นเพศชาย 0.50 คน เป็นหญิง 0.21 คน มีอัตราค่าจ้างประจำเฉลี่ย 284.04 บาท มีอัตราค่าจ้างชั่วคราวเฉลี่ย 279.63 บาท

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรทั้ง 11 จังหวัด มีสมาชิกในครัวเรือนไปรับจ้างกรีดยาง ร้อยละ 12.80 และไม่ได้ไปรับจ้างกรีดยาง ร้อยละ 87.20

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรทั้ง 11 จังหวัด มีสมาชิกในครัวเรือนไปรับจ้างทำการเกษตรอื่น ๆ นอกครัวเรือน ร้อยละ 13.60 และไม่ได้ไปรับจ้างทำการเกษตรอื่น ๆ นอกครัวเรือน ร้อยละ 86.40

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรทั้ง 11 จังหวัด มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเพียงพอต่อการทำการเกษตร ร้อยละ 63.70 และมีจำนวนแรงงานในครัวเรือนไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร ร้อยละ 36.30

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรทั้ง 11 จังหวัด สาเหตุที่จำนวนแรงงานไม่เพียงพอมากที่สุด จำนวนแรงงานในครัวเรือนมีน้อย ร้อยละ 15.50 รองลงมา บุตรหลานต้องไปเรียนหนังสือ ร้อยละ 14.40 และเป็นผู้สูงอายุ ร้อยละ 3.70 ตามลำดับ และน้อยที่สุด การอพยพของแรงงานไปสู่ภาคการผลิตอื่น ร้อยละ 2.40

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรทั้ง 11 จังหวัด ปัจจัยที่เลือกแรงงานจ้างกรีดยางมากที่สุด มีมือการกรีดยาง ร้อยละ 6.90 รองลงมา เงื่อนไขการแบ่งสรรผลประโยชน์ ร้อยละ 3.40 เป็นคนรู้จักหรือญาติพี่น้อง ร้อยละ 3.00 เลือกจำนวนแรงงานกรีดยาง ร้อยละ 1.80 และความซื่อสัตย์และขยันทำงาน ร้อยละ 1.40 ตามลำดับ และน้อยที่สุด เลือกอายุต้นยาง ร้อยละ 0.20

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี มีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 3.11 คน เป็นเพศชาย 1.65 คน เป็นเพศหญิง 1.46 คน โดยทำงานอยู่ในภาคเกษตร

เฉลี่ย 2.60 คน เป็นเพศชาย 1.38 คน เป็นหญิง 1.21 คน และทำงานอยู่นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 0.21 คน เป็นเพศชาย 0.11 คน เป็นหญิง 0.11 คน

มีแรงงานจ้างรวมเฉลี่ย 0.34 คน เป็นเพศชาย 0.27 คน เป็นหญิง 0.07 คน มีอัตราค่าจ้างประจำเฉลี่ย 281.25 บาท มีอัตราค่าจ้างชั่วคราวเฉลี่ย 256.25 บาท

มีสมาชิกในครัวเรือนไปรับจ้างกรีดยาง ร้อยละ 19.00 และไม่ได้ไปรับจ้างกรีดยาง ร้อยละ 81.00 ไปรับจ้างทำการเกษตรอื่น ๆ นอกครัวเรือน ร้อยละ 19.00 และไม่ได้ไปรับจ้างทำการเกษตรอื่น ๆ นอกครัวเรือน ร้อยละ 81.00

จำนวนแรงงานในครัวเรือนเพียงพอต่อการทำการเกษตร ร้อยละ 63.00 และจำนวนแรงงานในครัวเรือนไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร ร้อยละ 37.00

สาเหตุที่จำนวนแรงงานไม่เพียงพอมากที่สุด บุตรหลานต้องไปเรียนหนังสือ ร้อยละ 16.00 รองลงมาจำนวนแรงงานในครัวเรือนมีน้อย ร้อยละ 15.00 เป็นผู้สูงอายุ ร้อยละ 4.00 ตามลำดับ และน้อยที่สุด การอพยพของแรงงานไปสู่ภาคการผลิตอื่น ร้อยละ 2.00

ปัจจัยที่เลือกแรงงานจ้างกรีดยางมากที่สุด จำนวนแรงงานกรีดยาง ร้อยละ 2.00 รองลงมาฝีมือการกรีดยาง ร้อยละ 1.00 เลือกลงมือไขการแบ่งสรรผลประโยชน์ ร้อยละ 1.00 ความซื่อสัตย์และขยันทำงาน ร้อยละ 1.00 และอายุต้นยาง 1.00 ตามลำดับ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ มีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.80 คน เป็นเพศชาย 1.63 คน เป็นหญิง 1.17 คน โดยทำงานอยู่ในภาคการเกษตรเฉลี่ย 2.49 คน เป็นเพศชาย 1.54 คน เป็นหญิง 0.94 คน และทำงานอยู่นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 0.31 คน เป็นเพศชาย 0.14 คน เป็นหญิง 0.14 คน

มีแรงงานจ้างทั้งหมดเฉลี่ย 0.97 คน เป็นเพศชาย 0.71 คน เป็นหญิง 0.26 คน มีอัตราค่าจ้างประจำเฉลี่ย 287.50 บาท มีอัตราค่าจ้างชั่วคราวเฉลี่ย 265.00 บาท

มีสมาชิกในครัวเรือนไปรับจ้างกรีดยาง ร้อยละ 8.60 ไม่ได้ไปรับจ้างกรีดยาง ร้อยละ 91.40 และไปรับจ้างทำการเกษตรอื่น ๆ นอกครัวเรือน ร้อยละ 5.70 และไม่ได้ไปรับจ้างทำการเกษตรอื่น ๆ นอกครัวเรือน ร้อยละ 94.30

จำนวนแรงงานในครัวเรือนเพียงพอต่อการทำการเกษตร ร้อยละ 31.40 และจำนวนแรงงานในครัวเรือนไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร ร้อยละ 68.60

สาเหตุที่จำนวนแรงงานไม่เพียงพอมากที่สุด จำนวนแรงงานในครัวเรือนมีน้อย ร้อยละ 25.70 และบุตรหลานต้องไปเรียนหนังสือ ร้อยละ 25.70 รองลงมา เป็นผู้สูงอายุ ร้อยละ 8.60 และการอพยพของแรงงานไปสู่ภาคการผลิตอื่น ร้อยละ 8.60 ตามลำดับ

ปัจจัยที่เลือกแรงงานจ้างกรีดยางมากที่สุด เลือกฝีมือการกรีดยาง ร้อยละ 11.40 รองลงมาจำนวนแรงงานกรีดยาง ร้อยละ 2.90 และเลือกเป็นคนรู้จักหรือญาติพี่น้อง ร้อยละ 2.90 ตามลำดับ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดขอนแก่น มีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.71 คน เป็นเพศชาย 1.40 คน เป็นเพศหญิง 1.34 คน โดยทำงานอยู่ในภาคเกษตรเฉลี่ย 2.09 คน เป็นเพศชาย 1.11 คน เป็นหญิง 1.10 คน และทำงานอยู่นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 0.57 คน เป็นเพศชาย 0.26 คน เป็นหญิง 0.34 คน

มีแรงงานจ้างทั้งหมดเฉลี่ย 0.34 คน เป็นเพศชาย 0.23 คน เป็นหญิง 0.11 คน มีอัตราค่าจ้างประจำเฉลี่ย 300.00 บาท มีอัตราค่าจ้างชั่วคราวเฉลี่ย 310.00 บาท

มีสมาชิกในครัวเรือนเลือกไปรับจ้างกรีดยาง ร้อยละ 2.90 และเลือกไม่ได้ไปรับจ้างกรีดยาง ร้อยละ 97.10 ไปรับจ้างทำการเกษตรอื่น ๆ นอกครัวเรือน ร้อยละ 17.10 และไม่ได้ไปรับจ้างทำการเกษตรอื่น ๆ นอกครัวเรือน ร้อยละ 82.90

จำนวนแรงงานในครัวเรือนเพียงพอต่อการทำการเกษตร ร้อยละ 68.60 และจำนวนแรงงานในครัวเรือนไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร ร้อยละ 31.40

สาเหตุที่จำนวนแรงงานไม่เพียงพอมากที่สุด จำนวนแรงงานในครัวเรือนมีน้อย ร้อยละ 22.90 รองลงมา บุตรหลานต้องไปเรียนหนังสือ ร้อยละ 5.70 และน้อยที่สุด เป็นผู้สูงอายุ ร้อยละ 2.90

ปัจจัยที่เลือกแรงงานจ้างกรีดยางมากที่สุด ฝีมือการกรีดยาง ร้อยละ 5.70 และเงื่อนไขการแบ่งสรรผลประโยชน์ ร้อยละ 5.70 รองลงมา เป็นคนรู้จักหรือญาติพี่น้อง ร้อยละ 2.90

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดร้อยเอ็ด มีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.95 คน เป็นเพศชาย 1.55 คน เป็นเพศหญิง 1.39 คน โดยทำงานอยู่ในภาคการเกษตรเฉลี่ย 2.76 คน เป็นเพศชาย 1.45 คน เป็นหญิง 1.32 คน และทำงานอยู่นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 0.18 คน เป็นเพศชาย 0.11 คน เป็นหญิง 0.08 คน

มีแรงงานจ้างทั้งหมดเฉลี่ย 0.45 คน เป็นเพศชาย 0.26 คน เป็นหญิง 0.18 คน มีอัตราค่าจ้างประจำเฉลี่ย 291.67 บาท มีอัตราค่าจ้างชั่วคราวเฉลี่ย 200.00 บาท

มีสมาชิกในครัวเรือนไปรับจ้างกรีดยาง ร้อยละ 7.90 และไม่ได้ไปรับจ้างกรีดยาง ร้อยละ 92.10 ไปรับจ้างทำการเกษตรอื่น ๆ นอกครัวเรือน ร้อยละ 21.10 และไม่ได้ไปรับจ้างทำการเกษตรอื่น ๆ นอกครัวเรือน ร้อยละ 78.90

จำนวนแรงงานในครัวเรือนเพียงพอต่อการทำการเกษตร ร้อยละ 60.50 และจำนวนแรงงานในครัวเรือนไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร ร้อยละ 39.50

สาเหตุที่จำนวนแรงงานไม่เพียงพอมากที่สุด จำนวนแรงงานในครัวเรือนมีน้อย ร้อยละ 23.70 รองลงมา บุตรหลานต้องไปเรียนหนังสือ ร้อยละ 13.20 และน้อยที่สุด เป็นผู้สูงอายุ ร้อยละ 2.60

ปัจจัยที่เลือกแรงงานจ้างกรีดยางมากที่สุด ฝีมือการกรีดยาง ร้อยละ 7.90 จำนวนแรงงานกรีดยาง ร้อยละ 7.90 และเป็นคนรู้จักหรือญาติพี่น้อง ร้อยละ 7.90 ตามลำดับ และน้อยที่สุด เงื่อนไขการแบ่งสรรผลประโยชน์ ร้อยละ 2.60 และความซื่อสัตย์และขยันทำงาน ร้อยละ 2.60

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดยโสธร มีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.53 คน เป็นเพศชาย 1.47 คน เป็นเพศหญิง 1.04 คน โดยทำงานอยู่ในภาคการเกษตรเฉลี่ย 1.98 คน เป็นเพศชาย 1.22 คน เป็นหญิง 0.84 คน และทำงานอยู่นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 0.51 คน เป็นเพศชาย 0.27 คน เป็นหญิง 0.22 คน

มีแรงงานจ้างทั้งหมดเฉลี่ย 0.38 คน เป็นเพศชาย 0.29 คน เป็นหญิง 0.09 คน มีอัตราค่าจ้างประจำเฉลี่ย 280.00 บาท มีอัตราค่าจ้างชั่วคราวเฉลี่ย 300.00 บาท

มีสมาชิกในครัวเรือนไปรับจ้างกรีดยาง ร้อยละ 20.00 และเลือกไม่ได้ไปรับจ้างกรีดยาง ร้อยละ 80.00 และไปรับจ้างทำการเกษตรอื่น ๆ นอกครัวเรือน ร้อยละ 26.70 และไม่ได้ไปรับจ้างทำการเกษตรอื่น ๆ นอกครัวเรือน ร้อยละ 73.30

จำนวนแรงงานในครัวเรือนเพียงพอต่อการทำการเกษตร ร้อยละ 68.90 และจำนวนแรงงานในครัวเรือนไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร ร้อยละ 31.10

สาเหตุที่จำนวนแรงงานไม่เพียงพอมากที่สุด จำนวนแรงงานในครัวเรือนมีน้อย ร้อยละ 15.60 และบุตรหลานต้องไปเรียนหนังสือ ร้อยละ 15.60

ปัจจัยที่เลือกแรงงานจ้างกรีดยางมากที่สุด ฝีมือการกรีดยาง ร้อยละ 11.10 รองลงมา เป็นคนรู้จักหรือญาติพี่น้อง ร้อยละ 4.40 และน้อยที่สุด เงื่อนไขการแบ่งสรรผลประโยชน์ ร้อยละ 2.20 และความซื่อสัตย์และขยันทำงาน ร้อยละ 2.20

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดมุกดาหาร มีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.59 คน เป็นเพศชาย 1.41 คน เป็นเพศหญิง 1.21 คน โดยทำงานอยู่ในภาคเกษตรเฉลี่ย 2.03 คน เป็นเพศชาย 1.03 คน เป็นหญิง 0.92 คน และทำงานอยู่นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 0.26 คน เป็นเพศชาย 0.15 คน เป็นหญิง 0.13 คน

มีแรงงานจ้างทั้งหมดเฉลี่ย 1.46 คน เป็นเพศชาย 0.31 คน เป็นหญิง 0.79 คน มีอัตราค่าจ้างประจำเฉลี่ย 300.00 บาท มีอัตราค่าจ้างชั่วคราวเฉลี่ย 300.00 บาท

มีสมาชิกในครัวเรือนไปรับจ้างกรีดยาง ร้อยละ 12.80 และไม่ได้ไปรับจ้างกรีดยาง ร้อยละ 87.20 ไปรับจ้างทำการเกษตรอื่น ๆ นอกครัวเรือน ร้อยละ 12.80 และไม่ได้ไปรับจ้างทำการเกษตรอื่น ๆ นอกครัวเรือน ร้อยละ 87.20

จำนวนแรงงานในครัวเรือนเพียงพอต่อการทำการเกษตร ร้อยละ 74.40 และจำนวนแรงงานในครัวเรือนไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร ร้อยละ 25.60

สาเหตุที่จำนวนแรงงานไม่เพียงพอมากที่สุด บุตรหลานต้องไปเรียนหนังสือ ร้อยละ 15.40 รองลงมา จำนวนแรงงานในครัวเรือนมีน้อย ร้อยละ 10.30

ปัจจัยที่เลือกแรงงานจ้างกรีดยางมากที่สุด เป็นคนรู้จักหรือญาติพี่น้อง ร้อยละ 5.10 รองลงมา ฝีมือการกรีดยาง ร้อยละ 2.60

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดสุรินทร์ มีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.99 คน เป็นเพศชาย 1.67 คน เป็นเพศหญิง 1.33 คน โดยทำงานอยู่ในภาคการเกษตรเฉลี่ย

2.44 คน เป็นเพศชาย 1.36 คน เป็นหญิง 1.11 คน และทำงานอยู่นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 0.47 คน เป็นเพศชาย 0.28 คน เป็นหญิง 0.20 คน

มีแรงงานจ้างทั้งหมดเฉลี่ย 0.47 คน เป็นเพศชาย 0.40 คน เป็นหญิง 0.09 คน มีอัตราค่าจ้างประจำเฉลี่ย 283.33 บาท มีอัตราค่าจ้างชั่วคราวเฉลี่ย 284.78 บาท

มีสมาชิกในครัวเรือนเลือกไปรับจ้างกรีดยาง ร้อยละ 14.70 และไม่ได้ไปรับจ้างกรีดยาง ร้อยละ 85.30 ไปรับจ้างทำการเกษตรอื่น ๆ นอกครัวเรือน ร้อยละ 9.30 และไม่ได้ไปรับจ้างทำการเกษตรอื่น ๆ นอกครัวเรือน ร้อยละ 90.70

จำนวนแรงงานในครัวเรือนเพียงพอต่อการทำการเกษตร ร้อยละ 77.30 และจำนวนแรงงานในครัวเรือนไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร ร้อยละ 22.70

สาเหตุที่จำนวนแรงงานไม่เพียงพอมากที่สุด บุตรหลานต้องไปเรียนหนังสือ ร้อยละ 15.40 รองลงมา จำนวนแรงงานในครัวเรือนมีน้อย ร้อยละ 10.30

ปัจจัยที่เลือกแรงงานจ้างกรีดยางมากที่สุด ฝีมือการกรีดยาง ร้อยละ 4.00 รองลงมา ความซื่อสัตย์และขยันทำงาน ร้อยละ 2.70 และเป็นคนรู้จักหรือญาติพี่น้อง ร้อยละ 2.70 และน้อยที่สุด เงื่อนไขการแบ่งสรรผลประโยชน์ ร้อยละ 1.30

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษ มีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.78 คน เป็นเพศชาย 1.53 คน เป็นเพศหญิง 1.29 คน โดยทำงานอยู่ในภาคการเกษตรเฉลี่ย 2.58 คน เป็นเพศชาย 1.47 คน เป็นหญิง 1.21 คน และทำงานอยู่นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 0.15 คน เป็นเพศชาย 0.06 คน เป็นหญิง 0.08 คน

มีแรงงานจ้างทั้งหมดเฉลี่ย 0.51 คน เป็นเพศชาย 0.33 คน เป็นหญิง 0.25 คน มีอัตราค่าจ้างประจำเฉลี่ย 300.00บาท มีอัตราค่าจ้างชั่วคราวเฉลี่ย 283.33 บาท

มีสมาชิกในครัวเรือนไปรับจ้างกรีดยาง ร้อยละ 16.70 และไม่ได้ไปรับจ้างกรีดยาง ร้อยละ 83.30 และไปรับจ้างทำการเกษตรอื่น ๆ นอกครัวเรือน ร้อยละ 6.90 และไม่ได้ไปรับจ้างทำการเกษตรอื่น ๆ นอกครัวเรือน ร้อยละ 93.10

จำนวนแรงงานในครัวเรือนเพียงพอต่อการทำการเกษตร ร้อยละ 65.30 และจำนวนแรงงานในครัวเรือนไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร ร้อยละ 34.70

สาเหตุที่จำนวนแรงงานไม่เพียงพอมากที่สุด จำนวนแรงงานในครัวเรือนมีน้อย ร้อยละ 16.70 รองลงมา บุตรหลานต้องไปเรียนหนังสือ ร้อยละ 12.50 และการอพยพของแรงงานไปสู่ภาคการผลิตอื่น ร้อยละ 8.00 และน้อยที่สุด เป็นผู้สูงอายุ ร้อยละ 2.80

ปัจจัยที่เลือกแรงงานจ้างกรีดยางมากที่สุด จำนวนแรงงานกรีดยาง ร้อยละ 8.30 รองลงมา เท่ากันสองอันดับ ฝีมือการกรีดยาง และเงื่อนไขการแบ่งสรรผลประโยชน์ ร้อยละ 5.60 และความซื่อสัตย์และขยันทำงาน 1.40 ตามลำดับ และน้อยที่สุด เป็นคนรู้จักหรือญาติพี่น้อง ร้อยละ 2.80

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ มีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.78 คน เป็นเพศชาย 1.47 คน เป็นเพศหญิง 1.37 คน โดยทำงานอยู่ในภาคการเกษตรเฉลี่ย

2.59 คน เป็นเพศชาย 1.35 คน เป็นหญิง 1.26 คน และทำงานอยู่นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 0.22 คน เป็นเพศชาย 0.12 คน เป็นหญิง 0.10 คน

มีแรงงานจ้างทั้งหมดเฉลี่ย 1.05 คน เป็นเพศชาย 0.98 คน เป็นหญิง 0.07 คน มีอัตราค่าจ้างประจำเฉลี่ย 275.00 บาท มีอัตราค่าจ้างชั่วคราวเฉลี่ย 281.58 บาท

มีสมาชิกในครัวเรือนไปรับจ้างกรีดยาง ร้อยละ 17.10 และไม่ได้ไปรับจ้างกรีดยาง ร้อยละ 82.90 ไปรับจ้างทำการเกษตรอื่น ๆ นอกครัวเรือน ร้อยละ 12.20 และไม่ได้ไปรับจ้างทำการเกษตรอื่น ๆ นอกครัวเรือน ร้อยละ 87.80

จำนวนแรงงานในครัวเรือนเพียงพอต่อการทำการเกษตร ร้อยละ 37.80 และจำนวนแรงงานในครัวเรือนไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร ร้อยละ 62.20

สาเหตุที่จำนวนแรงงานไม่เพียงพอมากที่สุด บุตรหลานต้องไปเรียนหนังสือ ร้อยละ 28.00 รองลงมา จำนวนแรงงานในครัวเรือนมีน้อย ร้อยละ 23.20 และเป็นผู้สูงอายุ ร้อยละ 7.30 และน้อยที่สุด การอพยพของแรงงานไปสู่ภาคการผลิตอื่น ร้อยละ 3.70

ปัจจัยที่เลือกแรงงานจ้างกรีดยางมากที่สุด ฝีมือการกรีดยาง ร้อยละ 7.30 รองลงมา เงื่อนไขการแบ่งสรรผลประโยชน์ ร้อยละ 4.90 และน้อยที่สุด เป็นคนรู้จักหรือญาติพี่น้อง ร้อยละ 2.40

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดกาฬสินธุ์ มีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.67 คน เป็นเพศชาย 1.29 คน เป็นเพศหญิง 1.37 คน โดยทำงานอยู่ในภาคการเกษตรเฉลี่ย 2.27 คน เป็นเพศชาย 1.20 คน เป็นหญิง 1.16 คน และทำงานอยู่นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 0.29 คน เป็นเพศชาย 0.14 คน เป็นหญิง 0.16 คน

มีแรงงานจ้างทั้งหมดเฉลี่ย 0.51 คน เป็นเพศชาย 0.27 คน เป็นหญิง 0.24 คน มีอัตราค่าจ้างประจำเฉลี่ย 283.33 บาท มีอัตราค่าจ้างชั่วคราวเฉลี่ย 300.00 บาท

มีสมาชิกในครัวเรือนไปรับจ้างกรีดยาง ร้อยละ 5.90 และไม่ได้ไปรับจ้างกรีดยาง ร้อยละ 94.10 และไปรับจ้างทำการเกษตรอื่น ๆ นอกครัวเรือน ร้อยละ 13.70 และไม่ได้ไปรับจ้างทำการเกษตรอื่น ๆ นอกครัวเรือน ร้อยละ 86.30

จำนวนแรงงานในครัวเรือนเพียงพอต่อการทำการเกษตร ร้อยละ 84.30 และจำนวนแรงงานในครัวเรือนไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร ร้อยละ 15.70

สาเหตุที่จำนวนแรงงานไม่เพียงพอมากที่สุด จำนวนแรงงานในครัวเรือนมีน้อย ร้อยละ 7.80 รองลงมา บุตรหลานต้องไปเรียนหนังสือ ร้อยละ 3.90 และน้อยที่สุด เป็นผู้สูงอายุ ร้อยละ 2.00 และการอพยพของแรงงานไปสู่ภาคการผลิตอื่น ร้อยละ 2.00

ปัจจัยที่เลือกแรงงานจ้างกรีดยางมากที่สุด ฝีมือการกรีดยาง ร้อยละ 5.90 และเงื่อนไขการแบ่งสรรผลประโยชน์ ร้อยละ 2.00

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา มีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.69 คน เป็นเพศชาย 1.43 คน เป็นเพศหญิง 1.20 คน โดยทำงานอยู่ในภาคการเกษตรเฉลี่ย

2.30 คน เป็นเพศชาย 1.24 คน เป็นหญิง 1.06 คน และทำงานอยู่นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 0.43 คน เป็นเพศชาย 0.22 คน เป็นหญิง 0.16 คน

มีแรงงานจ้างทั้งหมดเฉลี่ย 1.83 คน เป็นเพศชาย 1.35 คน เป็นหญิง 0.48 คน มีอัตราค่าจ้างประจำเฉลี่ย 283.33 บาท มีอัตราค่าจ้างชั่วคราวเฉลี่ย 290.80 บาท

มีสมาชิกในครัวเรือนไปรับจ้างกรีดยาง ร้อยละ 0.00 และไม่ได้ไปรับจ้างกรีดยาง ร้อยละ 100.00 ไปรับจ้างทำการเกษตรอื่น ๆ นอกครัวเรือน ร้อยละ 7.40 และไม่ได้ไปรับจ้างทำการเกษตรอื่น ๆ นอกครัวเรือน ร้อยละ 92.60

จำนวนแรงงานในครัวเรือนเพียงพอต่อการทำการเกษตร ร้อยละ 72.20 และจำนวนแรงงานในครัวเรือนไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร ร้อยละ 27.80

สาเหตุที่จำนวนแรงงานไม่เพียงพอมากที่สุด บุตรหลานต้องไปเรียนหนังสือ ร้อยละ 9.30 และการอพยพของแรงงานไปสู่ภาคการผลิตอื่น ร้อยละ 9.30 รองลงมา จำนวนแรงงานในครัวเรือนมีน้อย ร้อยละ 7.40 และน้อยที่สุด เป็นผู้สูงอายุ ร้อยละ 1.90

ปัจจัยที่เลือกแรงงานจ้างกรีดยางมากที่สุด ฝีมือการกรีดยาง ร้อยละ 14.80 รองลงมา ความซื่อสัตย์และขยันทำงาน ร้อยละ 9.10 และน้อยที่สุด เป็นคนรู้จักหรือญาติพี่น้อง ร้อยละ 3.70

4.1.2.2 ลักษณะการถือครองที่ดิน

ผลจากการวิเคราะห์พบว่าเกษตรกรทั้ง 11 จังหวัด มีพื้นที่ถือครองทั้งหมดของครัวเรือนเฉลี่ย 36.42 ไร่ เป็นพื้นที่ทางการเกษตรเฉลี่ย 34.75 ไร่ โดยมีพื้นที่ที่ทำสวนยางพารามากที่สุดเฉลี่ย 18.31 ไร่ และพื้นที่เลี้ยงสัตว์น้อยที่สุดเฉลี่ย 3.16 ไร่ การถือครองที่ดินที่เป็นพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรมี 2 ลักษณะ คือ พื้นที่ทำการเกษตรที่เป็นเจ้าของเฉลี่ย 33.03 ไร่ และพื้นที่ทำการเกษตรที่เช่าเฉลี่ย 17.87 ไร่ ในจังหวัดนครราชสีมามีการเช่าพื้นที่ทำเกษตรมากที่สุดอยู่ที่ 41.00 ไร่ โดยเกษตรกรร้อยละ 59.70 มีความพอใจกับขนาดพื้นที่ที่ตนเองถือครอง

ผลจากการวิเคราะห์พบว่าเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี มีพื้นที่ถือครองทั้งหมดของครัวเรือนเฉลี่ย 31.58 ไร่ เป็นพื้นที่ทางการเกษตรเฉลี่ย 30.38 ไร่ โดยมีพื้นที่ที่ทำนามากที่สุดเฉลี่ย 16.00 ไร่ และพื้นที่เลี้ยงสัตว์น้อยที่สุดเฉลี่ย 2.67 ไร่ การถือครองที่ดินที่เป็นพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรมี 2 ลักษณะ คือ พื้นที่ทำการเกษตรที่เป็นเจ้าของเฉลี่ย 28.02 ไร่ และพื้นที่ทำการเกษตรที่เช่าเฉลี่ย 18.93 ไร่ โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 66.00 มีความพอใจกับขนาดพื้นที่ที่ตนเองถือครอง

ผลจากการวิเคราะห์พบว่าเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ มีพื้นที่ถือครองทั้งหมดของครัวเรือนเฉลี่ย 48.77 ไร่ เป็นพื้นที่ทางการเกษตรเฉลี่ย 46.00 ไร่ โดยมีพื้นที่ที่ทำสวนยางพารามากที่สุดเฉลี่ย 22.37 ไร่ และไม่มีพื้นที่ทำสวนผลไม้ การถือครองที่ดินที่เป็นพื้นที่ทำการเกษตรที่เป็นเจ้าของเฉลี่ย 46.77 ไร่ โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 85.70 ไม่มีความพอใจกับขนาดพื้นที่ที่ตนเองถือครอง

ผลจากการวิเคราะห์พบว่าเกษตรกรจังหวัดขอนแก่น มีพื้นที่ถือครองทั้งหมดของครัวเรือนเฉลี่ย 35.80 ไร่ เป็นพื้นที่ทางการเกษตรเฉลี่ย 32.74 ไร่ โดยมีพื้นที่ที่ทำนามากที่สุดเฉลี่ย 18.50 ไร่ และพื้นที่เลี้ยงสัตว์น้อยที่สุดเฉลี่ย 2.00 ไร่ การถือครองที่ดินที่เป็นพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรมี 2 ลักษณะ คือ พื้นที่ทำการเกษตรที่เป็นเจ้าของเฉลี่ย 34.40 ไร่ และพื้นที่ทำการเกษตรที่เช่าเฉลี่ย 15.00 ไร่ โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 77.10 มีความพอใจกับขนาดพื้นที่ที่ตนเองถือครอง

ผลจากการวิเคราะห์พบว่าเกษตรกรจังหวัดร้อยเอ็ด มีพื้นที่ถือครองทั้งหมดของครัวเรือนเฉลี่ย 26.47 ไร่ เป็นพื้นที่ทางการเกษตรเฉลี่ย 26.47 ไร่ โดยมีพื้นที่ที่ทำสวนยางพารามากที่สุดเฉลี่ย 14.13 ไร่ และไม่มีพื้นที่ทำสวนผลไม้และเลี้ยงสัตว์ การถือครองที่ดินที่เป็นพื้นที่ทำการเกษตรที่เป็นเจ้าของเฉลี่ย 25.70 ไร่ โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 81.60 มีความพอใจกับขนาดพื้นที่ที่ตนเองถือครอง

ผลจากการวิเคราะห์พบว่าเกษตรกรจังหวัดยโสธร มีพื้นที่ถือครองทั้งหมดของครัวเรือนเฉลี่ย 48.04 ไร่ เป็นพื้นที่ทางการเกษตรเฉลี่ย 44.69 ไร่ โดยมีพื้นที่ที่ทำปาล์มน้ำมันมากที่สุดเฉลี่ย 45.00 ไร่ และพื้นที่ทำสวนผลไม้เฉลี่ย 2.33 ไร่ การถือครองที่ดินที่เป็นพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรมี 2 ลักษณะ คือ พื้นที่ทำการเกษตรที่เป็นเจ้าของเฉลี่ย 42.31 ไร่ และพื้นที่ทำการเกษตรที่เช่าเฉลี่ย 19.00 ไร่ โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 77.80 มีความพอใจกับขนาดพื้นที่ที่ตนเองถือครอง

ผลจากการวิเคราะห์พบว่าเกษตรกรจังหวัดมุกดาหาร มีพื้นที่ถือครองทั้งหมดของครัวเรือนเฉลี่ย 31.87 ไร่ เป็นพื้นที่ทางการเกษตรเฉลี่ย 29.13 ไร่ โดยมีพื้นที่ที่ทำสวนยางพารามากที่สุดเฉลี่ย 14.54 ไร่ และไม่มีพื้นที่ทำปาล์มน้ำมัน การถือครองที่ดินที่เป็นพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรมี 2 ลักษณะ คือ พื้นที่ทำการเกษตรที่เป็นเจ้าของเฉลี่ย 28.56 ไร่ และพื้นที่ทำการเกษตรที่เช่าเฉลี่ย 11.00 ไร่ โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 76.90 มีความพอใจกับขนาดพื้นที่ที่ตนเองถือครอง

ผลจากการวิเคราะห์พบว่าเกษตรกรจังหวัดสุรินทร์ มีพื้นที่ถือครองทั้งหมดของครัวเรือนเฉลี่ย 32.92 ไร่ เป็นพื้นที่ทางการเกษตรเฉลี่ย 31.07 ไร่ โดยมีพื้นที่ที่ทำสวนยางพารามากที่สุดเฉลี่ย 17.51 ไร่ และไม่มีพื้นที่ทำสวนผลไม้ การถือครองที่ดินที่เป็นพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรมี 2 ลักษณะ คือ พื้นที่ทำการเกษตรที่เป็นเจ้าของเฉลี่ย 30.96 ไร่ และพื้นที่ทำการเกษตรที่เช่าเฉลี่ย 8.00 ไร่ โดยเกษตรกรร้อยละ 56.00 มีความพอใจกับขนาดพื้นที่ที่ตนเองถือครอง

ผลจากการวิเคราะห์พบว่าเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษ มีพื้นที่ถือครองทั้งหมดของครัวเรือนเฉลี่ย 32.22 ไร่ เป็นพื้นที่ทางการเกษตรเฉลี่ย 31.07 ไร่ โดยมีพื้นที่ที่ทำสวนยางพารามากที่สุดเฉลี่ย 17.51 ไร่ และไม่มีพื้นที่ทำสวนผลไม้ การถือครองที่ดินที่เป็นพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรมี 2 ลักษณะ คือ พื้นที่ทำการเกษตรที่เป็นเจ้าของเฉลี่ย 29.50 ไร่ และพื้นที่ทำการเกษตรที่เช่าเฉลี่ย 16.00 ไร่ โดยเกษตรกรร้อยละ 55.60 มีความพอใจกับขนาดพื้นที่ที่ตนเองถือครอง

ผลจากการวิเคราะห์พบว่าเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ มีพื้นที่ถือครองทั้งหมดของครัวเรือนเฉลี่ย 34.22 ไร่ เป็นพื้นที่ทางการเกษตรเฉลี่ย 33.17 ไร่ โดยมีพื้นที่ที่ทำสวนยางพารามากที่สุดเฉลี่ย 16.61 ไร่ และพื้นที่เลี้ยงสัตว์น้อยที่สุดเฉลี่ย 1.33 ไร่ การถือครองที่ดินที่เป็นพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรมี 2 ลักษณะ คือ พื้นที่ทำการเกษตรที่เป็นเจ้าของเฉลี่ย 33.14 ไร่ และพื้นที่ทำการเกษตรที่เช่าเฉลี่ย 15.33 ไร่ โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 67.10 ไม่มีความพอใจกับขนาดพื้นที่ที่ตนเองถือครอง

ผลจากการวิเคราะห์พบว่าเกษตรกรจังหวัดกาฬสินธุ์ มีพื้นที่ถือครองทั้งหมดของครัวเรือนเฉลี่ย 33.88 ไร่ เป็นพื้นที่ทางการเกษตรเฉลี่ย 32.37 ไร่ โดยมีพื้นที่ที่ทำสวนยางพารามากที่สุดเฉลี่ย 17.51 ไร่ และไม่มีพื้นที่เลี้ยงสัตว์ การถือครองที่ดินที่เป็นพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรมี 2 ลักษณะ คือ พื้นที่ทำการเกษตรที่เป็นเจ้าของเฉลี่ย 27.22 ไร่ และพื้นที่ทำการเกษตรที่เช่าเฉลี่ย 7.00 ไร่ โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 68.60 มีความพอใจกับขนาดพื้นที่ที่ตนเองถือครอง

ผลจากการวิเคราะห์พบว่าเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา มีพื้นที่ถือครองทั้งหมดของครัวเรือนเฉลี่ย 54.04 ไร่ เป็นพื้นที่ทางการเกษตรเฉลี่ย 50.96 ไร่ โดยมีพื้นที่ที่ทำสวนยางพารามากที่สุดเฉลี่ย 28.93 ไร่ และไม่มีพื้นที่เลี้ยงสัตว์ การถือครองที่ดินที่เป็นพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรมี 2 ลักษณะ คือ พื้นที่ทำการเกษตรที่เป็นเจ้าของเฉลี่ย 45.96 ไร่ และพื้นที่ทำการเกษตรที่เช่าเฉลี่ย 41.00 ไร่ โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 66.70 มีความพอใจกับขนาดพื้นที่ที่ตนเองถือครอง

4.1.2.3 รายได้ของครัวเรือน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรทั้ง 11 จังหวัด มีรายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ย 199,751.42 บาทต่อปี ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่ได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย 167,246.47 บาทต่อปี รายได้ที่ได้จากสวนยางพาราเฉลี่ย 126,057.23 บาทต่อปี และเป็นรายได้อื่น ๆ ที่มาจากนอกภาคเกษตรเฉลี่ย 67,859.29 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี มีรายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ย 160,474.00 บาทต่อปี ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่ได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย 126,534.00 บาทต่อปี รายได้ที่ได้จากสวนยางพาราเฉลี่ย 110,773.81 บาทต่อปี และเป็นรายได้อื่น ๆ ที่มาจากนอกภาคเกษตรเฉลี่ย 50,500.00 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ มีรายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ย 207,131.43 บาทต่อปี ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่ได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย 178,411.43 บาทต่อปี รายได้ที่ได้จากสวนยางพาราเฉลี่ย 132,957.58 บาทต่อปี และเป็นรายได้อื่น ๆ ที่มาจากนอกภาคเกษตรเฉลี่ย 58,885.71 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดขอนแก่น มีรายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ย 134,628.57 บาทต่อปี ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่ได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย 132,171.43 บาทต่อปี รายได้ที่ได้จากสวนยางพาราเฉลี่ย 86,833.33 บาทต่อปี และเป็นรายได้อื่น ๆ ที่มาจากนอกภาคเกษตรเฉลี่ย 37,666.67 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดร้อยเอ็ด มีรายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ย 123,421.05 บาทต่อปี ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่ได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย 105,052.63 บาทต่อปี รายได้ที่ได้จากสวนยางพาราเฉลี่ย 74,131.58 บาทต่อปี และเป็นรายได้อื่น ๆ ที่มาจากนอกภาคเกษตรเฉลี่ย 59,000.00 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดยโสธร มีรายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ย 212,147.56 บาทต่อปี ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่ได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย 159,711.11 บาทต่อปี รายได้ที่ได้จากสวนยางพาราเฉลี่ย 84,234.38 บาทต่อปี และเป็นรายได้อื่น ๆ ที่มาจากนอกภาคเกษตรเฉลี่ย 95,368.89 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดมุกดาหาร มีรายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ย 190,394.87 บาทต่อปี ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่ได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย 145,333.33 บาทต่อปี รายได้ที่ได้จากสวนยางพาราเฉลี่ย 86,857.14 บาทต่อปี และเป็นรายได้อื่น ๆ ที่มาจากนอกภาคเกษตรเฉลี่ย 45,226.67 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดสุรินทร์ มีรายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ย 199,354.00 บาทต่อปี ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่ได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย 185,578.00 บาทต่อปี รายได้ที่ได้จากสวนยางพาราเฉลี่ย 128,283.11 บาทต่อปี และเป็นรายได้อื่น ๆ ที่มาจากนอกภาคเกษตรเฉลี่ย 52,375.00 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษ มีรายได้รวมของครัวเรือน 262,861.11 บาทต่อปี ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่ได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย 206,833.33 บาทต่อปี รายได้ที่ได้จากสวนยางพาราเฉลี่ย 185,444.44 บาทต่อปี และเป็นรายได้อื่น ๆ ที่มาจากนอกภาคเกษตรเฉลี่ย 10,011.11 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ มีรายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ย 221,256.10 บาทต่อปี ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่ได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย 181,609.76 บาทต่อปี รายได้ที่ได้จากสวนยางพาราเฉลี่ย 181,609.76 บาทต่อปี และเป็นรายได้อื่น ๆ ที่มาจากนอกภาคเกษตรเฉลี่ย 93,133.33 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดกาฬสินธุ์ มีรายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ย 140,274.51 บาทต่อปี ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่ได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย 124,011.76 บาทต่อปี รายได้ที่ได้จากสวนยางพาราเฉลี่ย 72,772.92 บาทต่อปี และเป็นรายได้อื่น ๆ ที่มาจากนอกภาคเกษตรเฉลี่ย 43,370.00 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา มีรายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ย 299,977.78 บาทต่อปี ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่ได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย 270,525.49 บาทต่อปี รายได้ที่ได้จากสวนยางพาราเฉลี่ย 191,883.33 บาทต่อปี และเป็นรายได้อื่น ๆ ที่มาจากนอกภาคเกษตรเฉลี่ย 101,100.00 บาทต่อปี

4.1.2.4 รายจ่ายของครัวเรือน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรทั้ง 11 จังหวัด มีรายจ่ายรวมของคร่าวเรือนเฉลี่ย 154,592.48 บาทต่อปี ซึ่งส่วนใหญ่เกษตรกรจะใช้จ่ายหมดไปกับรายจ่ายอื่น ๆ นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 91,656.05 บาทต่อปี มีรายจ่ายในภาคเกษตรเฉลี่ย 61,344.68 บาทต่อปี และรายจ่ายจากสวนยางพาราน้อยสุดเฉลี่ย 34,053.99 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี มีรายจ่ายรวมของคร่าวเรือนเฉลี่ย 118,830.00 บาทต่อปี ซึ่งส่วนใหญ่เกษตรกรจะใช้จ่ายหมดไปกับรายจ่ายอื่น ๆ นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 69,980.00 บาทต่อปี มีรายจ่ายในภาคเกษตรเฉลี่ย 46,386.00 บาทต่อปี และรายจ่ายจากสวนยางพาราน้อยสุดเฉลี่ย 26,026.00 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ มีรายจ่ายรวมของคร่าวเรือนเฉลี่ย 164,226.29 บาทต่อปี ซึ่งส่วนใหญ่เกษตรกรจะใช้จ่ายหมดไปกับรายจ่ายอื่น ๆ นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 69,980.00 บาทต่อปี มีรายจ่ายในภาคเกษตรเฉลี่ย 60,483.43 บาทต่อปี และรายจ่ายจากสวนยางพาราน้อยสุดเฉลี่ย 38,457.14 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดขอนแก่น มีรายจ่ายรวมของคร่าวเรือนเฉลี่ย 110,628.57 บาทต่อปี ซึ่งส่วนใหญ่เกษตรกรจะใช้จ่ายหมดไปกับรายจ่ายอื่น ๆ นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 55,171.43 บาทต่อปี มีรายจ่ายในภาคเกษตรเฉลี่ย 50,428.57 บาทต่อปี และรายจ่ายจากสวนยางพาราน้อยสุดเฉลี่ย 31,054.29 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดร้อยเอ็ด มีรายจ่ายรวมของคร่าวเรือนเฉลี่ย 100,873.68 บาทต่อปี ซึ่งส่วนใหญ่เกษตรกรจะใช้จ่ายหมดไปกับรายจ่ายอื่น ๆ นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 43,921.05 บาทต่อปี มีรายจ่ายในภาคเกษตรเฉลี่ย 49,847.37 บาทต่อปี และรายจ่ายจากสวนยางพาราน้อยสุดเฉลี่ย 29,815.79 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดยโสธร มีรายจ่ายรวมของคร่าวเรือนเฉลี่ย 177,994.76 บาทต่อปี ซึ่งส่วนใหญ่เกษตรกรจะใช้จ่ายหมดไปกับรายจ่ายอื่น ๆ นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 107,948.18 บาทต่อปี มีรายจ่ายในภาคเกษตรเฉลี่ย 55,260.00 บาทต่อปี และรายจ่ายจากสวนยางพาราน้อยสุดเฉลี่ย 26,811.11 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดมุกดาหาร มีรายจ่ายรวมของคร่าวเรือนเฉลี่ย 167,350.26 บาทต่อปี ซึ่งส่วนใหญ่เกษตรกรจะใช้จ่ายหมดไปกับรายจ่ายอื่น ๆ นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 107,205.13 บาทต่อปี มีรายจ่ายในภาคเกษตรเฉลี่ย 64,087.18 บาทต่อปี และรายจ่ายจากสวนยางพาราน้อยสุดเฉลี่ย 25,728.21 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดสุรินทร์ มีรายจ่ายรวมของคร่าวเรือนเฉลี่ย 163,712.00 บาทต่อปี ซึ่งส่วนใหญ่เกษตรกรจะใช้จ่ายหมดไปกับรายจ่ายอื่น ๆ นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 122,933.33 บาทต่อปี มีรายจ่ายในภาคเกษตรเฉลี่ย 73,552.00 บาทต่อปี และรายจ่ายจากสวนยางพาราน้อยสุดเฉลี่ย 28,844.00 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษ มีรายจ่ายรวมของครัวเรือนเฉลี่ย 186,225.00 บาทต่อปี ซึ่งส่วนใหญ่เกษตรกรจะใช้จ่ายหมดไปกับรายจ่ายอื่น ๆ นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 105,256.94 บาทต่อปี มีรายจ่ายในภาคเกษตรเฉลี่ย 72,912.50 บาทต่อปี และรายจ่ายจากสวนยางพาราน้อยสุดเฉลี่ย 56,798.61 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ มีรายจ่ายรวมของครัวเรือนเฉลี่ย 157,650.00 บาทต่อปี ซึ่งส่วนใหญ่เกษตรกรจะใช้จ่ายหมดไปกับรายจ่ายอื่น ๆ นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 95,292.68 บาทต่อปี มีรายจ่ายในภาคเกษตรเฉลี่ย 71,197.56 บาทต่อปี และรายจ่ายจากสวนยางพาราน้อยสุดเฉลี่ย 38,282.93 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดกาฬสินธุ์ มีรายจ่ายรวมของครัวเรือนเฉลี่ย 119,156.86 บาทต่อปี ซึ่งส่วนใหญ่เกษตรกรจะใช้จ่ายหมดไปกับรายจ่ายอื่น ๆ นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 62,333.33 บาทต่อปี มีรายจ่ายในภาคเกษตรเฉลี่ย 56,192.16 บาทต่อปี และรายจ่ายจากสวนยางพาราน้อยสุดเฉลี่ย 30,666.67 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา มีรายจ่ายรวมของครัวเรือนเฉลี่ย 226,137.96 บาทต่อปี ซึ่งส่วนใหญ่เกษตรกรจะใช้จ่ายหมดไปกับรายจ่ายอื่น ๆ นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 115,048.15 บาทต่อปี มีรายจ่ายในภาคเกษตรเฉลี่ย 65,293.52 บาทต่อปี และรายจ่ายจากสวนยางพาราน้อยสุดเฉลี่ย 38,414.81 บาทต่อปี

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

N = 626

ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจ	จังหวัด (N = 100)	จังหวัด อำนาจเจริญ (N = 35)	จังหวัด ขอนแก่น (N = 35)	จังหวัด ร้อยเอ็ด (N = 38)	จังหวัด ยโสธร (N = 45)	จังหวัด มหาสารคาม (N = 39)	จังหวัด สุรินทร์ (N = 75)	จังหวัด ศรีสะเกษ (N = 72)	จังหวัด บุรีรัมย์ (N = 82)	จังหวัด กาฬสินธุ์ (N = 51)	จังหวัด นครราชสีมา (N = 54)	รวม เฉลี่ย
2.3 ครีวเรือนมีแรงงานที่ไปจ้างกรีดยาง												
นอกครัวเรือน												
(1) มี(ร้อยละ)	19.00	8.60	2.90	7.90	20.00	12.80	14.70	16.70	17.10	5.90	0.00	12.80
(2) มี(คน(เฉลี่ย)	0.39	0.14	0.03	0.18	0.31	0.23	0.17	0.32	0.28	0.12	0.00	0.22
(3) ไม่มี(ร้อยละ)	81.00	91.40	97.10	92.1	80.00	87.20	85.30	83.30	82.90	94.10	100.00	87.20
2.4 ครีวเรือนมีแรงงานที่ไปจ้างทำการเกษตรอื่น ๆ นอกครัวเรือน												
(1) มี(ร้อยละ)	19.00	5.70	17.10	21.10	26.70	12.80	9.30	6.90	12.20	13.70	7.40	13.60
(2) มี(คน(เฉลี่ย)	0.34	0.11	0.23	0.32	0.42	0.31	0.15	0.10	0.18	0.25	0.13	0.23
(3) ไม่มี(ร้อยละ)	81.00	94.30	82.90	78.90	73.30	87.20	90.70	93.10	87.80	86.30	92.60	86.40
2.5 จำนวนแรงงานที่ใช้ในการผลิต												
(1) ไม่พอเพียง	63.00	31.40	68.60	60.50	68.90	74.40	77.30	65.30	37.80	84.30	84.30	63.70
(2) พอเพียง	37.00	68.60	31.40	39.50	31.10	25.60	22.70	34.70	62.20	15.70	15.70	36.30
2.6 สาเหตุที่จำนวนแรงงานไม่เพียงพอ												
(1) จำนวนแรงงานในครัวเรือนมีน้อย(ร้อยละ)	15.00	25.70	22.90	23.70	15.60	10.30	10.30	16.70	23.20	7.80	7.80	15.50
(2) บุตรหลานต้องไปเรียนหนังสือ(ร้อยละ)	16.00	25.70	5.70	13.20	15.60	15.40	15.40	12.50	28.00	3.90	3.90	14.40
(3) เป็นผู้สูงอายุ(ร้อยละ)	4.00	8.60	2.90	2.60	0.00	0.00	0.00	2.80	7.30	2.00	2.00	3.70
(4) แรงงานไปสู่ภาคการผลิตอื่น(ร้อยละ)	2.00	8.60	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	8.00	3.70	2.00	2.00	2.40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจ	N = 626											รวมเฉลี่ย
	จังหวัด อุบลราชธานี (N = 100)	จังหวัด อำนาจเจริญ (N = 35)	จังหวัด ขอนแก่น (N = 35)	จังหวัด ร้อยเอ็ด (N = 38)	จังหวัด ยโสธร (N = 45)	จังหวัด มุกดาหาร (N = 39)	จังหวัด สุรินทร์ (N = 75)	จังหวัด ศรีสะเกษ (N = 72)	จังหวัด บุรีรัมย์ (N = 82)	จังหวัด กาฬสินธุ์ (N = 51)	จังหวัด นครราชสีมา (N = 54)	
2.7 ปัจจัยที่ตัดสินใจเลือกแรงงานจ้าง												
กรีด												
(1) ไม่มีอาการคัดง	1.00	11.4	5.70	7.90	11.10	2.60	4.00	5.60	7.30	5.90	14.80	6.90
(2) เจ็บในขาการแบ่งสรร	1.00	0.00	5.70	2.60	2.20	0.00	1.30	5.60	4.90	2.00	0.00	3.40
ผลประโยชน์	1.00	0.00	0.00	2.60	2.20	0.00	2.70	1.40	0.00	0.00	9.10	1.40
(3) ความซื่อสัตย์และขยันทำงาน	2.00	2.90	0.00	7.90	0.00	0.00	0.00	8.30	0.00	0.00	0.00	1.80
(4) จำนวนแรงงานกรีด	0.00	2.90	2.90	7.90	4.40	5.10	2.70	2.80	2.40	0.00	3.70	3.00
(5) เป็นคนรู้จักหรือญาติพี่น้อง	1.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.20
(6) อายุต้นยาง	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
(7) สภาพพื้นที่สวนยาง												
3. ลักษณะการถือครองที่ดิน												
3.1 พื้นที่ถือครองทั้งหมดของครัวเรือน	31.58	48.77	35.80	26.47	48.04	31.87	32.92	32.22	34.22	33.88	54.04	36.42
(เฉลี่ย)												
3.2 พื้นที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด(เฉลี่ย)	30.38	46.00	32.74	26.47	44.69	29.13	31.07	31.99	33.17	32.37	50.96	34.75
(1) ยางพารา(เฉลี่ย)	14.25	22.37	16.63	14.13	16.27	14.54	17.51	22.97	16.61	17.51	28.93	18.31
(2) นา(เฉลี่ย)	16.00	19.45	18.50	14.06	23.51	11.91	13.92	11.73	11.48	10.46	15.21	14.86
(3) สวนผลไม้(เฉลี่ย)	1.00	0.00	3.33	0.00	2.33	8.33	0.00	5.50	4.33	16.33	27.00	7.20
(4) ป่าลุ่มน้ำมัน(เฉลี่ย)	6.80	7.00	10.00	0.00	45.00	0.00	6.25	11.50	5.57	2.00	11.00	9.40
(5) เลี้ยงสัตว์(เฉลี่ย)	2.67	10.00	2.00	3.00	5.00	3.25	3.25	0.00	1.33	0.00	0.00	3.16
(6) อื่น ๆ(เฉลี่ย)	6.26	14.00	13.00	4.00	21.17	18.91	8.19	10.17	14.08	12.00	35.58	16.15

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจ	N = 626										รวมเฉลี่ย	
	จังหวัด อุบลราชธานี (N = 100)	จังหวัด อำนาจเจริญ (N = 35)	จังหวัด ขอนแก่น (N = 35)	จังหวัด ร้อยเอ็ด (N = 38)	จังหวัด ยโสธร (N = 45)	จังหวัด มุกดาหาร (N = 39)	จังหวัด สุรินทร์ (N = 75)	จังหวัด ศรีสะเกษ (N = 72)	จังหวัด บุรีรัมย์ (N = 82)	จังหวัด กาฬสินธุ์ (N = 51)		จังหวัด นครราชสีมา (N = 54)
4. พื้นที่ทำการเกษตรที่เป็นเจ้าของ(เฉลี่ย)	28.02	46.77	34.40	25.70	42.31	28.56	30.98	29.50	33.14	27.22	45.96	33.03
5. พื้นที่ทำการเกษตรที่เช่า(เฉลี่ย)	1.93	0.00	15.00	0.00	19.00	11.00	8.00	16.00	15.33	7.00	41.00	17.87
6. ความพอเพียงของขนาดพื้นที่ถือครอง												
6.1 ไม่พอเพียง	34	30	8	7	10	9	33	32	55	12	18	252
6.2 พอเพียง	66	5	27	31	35	30	42	40	27	35	36	374
7. รายได้(เฉลี่ย)บาท/ปี												
7.1 รายได้รวมของครัวเรือน	160,474.00	207,131.43	134,628.57	123,421.05	212,147.56	190,394.87	199,354.00	262,861.11	221,256.10	140,274.51	299,977.78	199,751.42
7.2 รายได้รวมจากภาคเกษตร	126,534.00	178,411.43	132,171.43	105,052.63	159,711.11	145,333.33	185,578.00	206,833.33	181,609.76	124,011.76	270,525.49	167,246.47
7.3 รายได้จากสวนยางพารา	110,773.81	132,957.58	86,833.33	74,131.58	84,234.38	86,857.14	128,283.11	185,444.44	161,249.86	72,772.92	191,883.33	126,057.23
7.4 รายได้รวมจากนอกภาคเกษตร	50,500.00	58,885.71	37,666.67	59,000.00	95,368.89	45,226.67	52,375.00	10,011.11	93,133.33	43,370.00	101,100.00	67,859.29

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

N = 626

ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจ	จังหวัด อุบลราชธานี (N = 100)	จังหวัด อำนาจเจริญ (N = 35)	จังหวัด ขอนแก่น (N = 35)	จังหวัด ร้อยเอ็ด (N = 38)	จังหวัด ยโสธร (N = 45)	จังหวัด มุกดาหาร (N = 39)	จังหวัด สุรินทร์ (N = 75)	จังหวัด ศรีสะเกษ (N = 72)	จังหวัด บุรีรัมย์ (N = 82)	จังหวัด กาฬสินธุ์ (N = 51)	จังหวัด นครราชสีมา (N = 54)	รวมเฉลี่ย
8. รายจ่าย(เฉลี่ย)บาท/ปี												
8.1 รายจ่ายรวมของครัวเรือน	118,830.00	164,226.29	110,628.57	100,873.68	177,994.76	167,350.26	163,712.00	186,225.00	157,650.00	119,156.86	226,137.96	154,592.48
8.2 รายจ่ายรวมจากภาคเกษตร	46,386.00	60,483.43	50,428.57	49,847.37	55,260.00	64,087.18	73,552.00	72,912.50	71,197.56	5,6192.16	65,293.52	61,344.68
8.3 รายจ่ายจากสวนยางพารา	26,026.00	38,457.14	31,054.29	29,815.79	26,811.11	25,728.21	28,844.00	56,798.61	38,282.93	30,666.67	38,414.81	34,053.99
8.4 รายจ่ายรวมจากนอกภาคเกษตร	69,980.00	106,740.57	55,171.43	43,921.05	107,948.18	107,205.13	122,933.33	105,256.94	95,292.68	62,333.33	115,048.15	91,656.05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 ข้อมูลการจัดการผลิต ผลผลิตและราคาที่เกี่ยวข้องที่ได้รับ

ข้อมูลการจัดการผลิต ผลผลิตและราคาที่เกี่ยวข้องที่ได้รับ ประกอบด้วย ระบบกรีดยุทธศาสตร์แบบผลผลิตยางพารา สาเหตุในการเลือกรูปแบบผลผลิต ผลผลิตยางพารา (กิโลกรัม/เดือน) ราคาขายพารา (บาท/กิโลกรัม) และแหล่งจำหน่ายผลผลิต (ตารางที่ 4.3) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.2.1 ระบบกรีดยุทธศาสตร์

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรทั้ง 11 จังหวัด ส่วนใหญ่ใช้ ระบบกรีดยุทธศาสตร์ 2 เว้น 1 คิดเป็นร้อยละ 79.40 รองลงมา ระบบกรีดยุทธศาสตร์ 1 เว้น 1 คิดเป็นร้อยละ 6.90 น้อยที่สุด ระบบกรีดยุทธศาสตร์ 3 เว้น 1 คิดเป็นร้อยละ 0.80 ตามลำดับ และในรอบเดือนกรีดยุทธศาสตร์เฉลี่ย 17.52 วัน ในรอบปีกรีดยุทธศาสตร์เฉลี่ย 7.61 เดือน ในรอบปีกรีดยุทธศาสตร์เฉลี่ย 137.92 วัน ดังตารางที่ 4.3

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี ทั้งหมดใช้ ระบบกรีดยุทธศาสตร์ 2 เว้น 1 คิดเป็นร้อยละ 84.00 และในรอบเดือนกรีดยุทธศาสตร์เฉลี่ย 18.44 วัน ในรอบปีกรีดยุทธศาสตร์เฉลี่ย 8.18 เดือน ในรอบปีกรีดยุทธศาสตร์เฉลี่ย 152.00 วัน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ ใช้ระบบกรีดยุทธศาสตร์ 2 เว้น 1 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.40 รองลงมา ระบบกรีดยุทธศาสตร์ 1 เว้น 1 คิดเป็นร้อยละ 2.90 ตามลำดับ และในรอบเดือนกรีดยุทธศาสตร์เฉลี่ย 17.00 วัน ในรอบปีกรีดยุทธศาสตร์เฉลี่ย 7.64 เดือน ในรอบปีกรีดยุทธศาสตร์เฉลี่ย 133.27 วัน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดขอนแก่น ทั้งหมดใช้ ระบบกรีดยุทธศาสตร์ 2 เว้น 1 คิดเป็นร้อยละ 68.60 และในรอบเดือนกรีดยุทธศาสตร์เฉลี่ย 16.71 วัน ในรอบปีกรีดยุทธศาสตร์เฉลี่ย 6.50 เดือน ในรอบปีกรีดยุทธศาสตร์เฉลี่ย 110.33 วัน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งหมดใช้ ระบบกรีดยุทธศาสตร์ 2 เว้น 1 คิดเป็นร้อยละ 100.00 และในรอบเดือนกรีดยุทธศาสตร์เฉลี่ย 17.66 วัน ในรอบปีกรีดยุทธศาสตร์เฉลี่ย 7.37 เดือน ในรอบปีกรีดยุทธศาสตร์เฉลี่ย 148.92 วัน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดยโสธร ใช้ระบบกรีดยุทธศาสตร์ 2 เว้น 1 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.30 รองลงมา ระบบกรีดยุทธศาสตร์ 1 เว้น 1 คิดเป็นร้อยละ 26.70 น้อยที่สุด ระบบกรีดยุทธศาสตร์ 3 เว้น 1 คิดเป็นร้อยละ 11.10 ตามลำดับ และในรอบเดือนกรีดยุทธศาสตร์เฉลี่ย 16.91 วัน ในรอบปีกรีดยุทธศาสตร์เฉลี่ย 7.91 เดือน ในรอบปีกรีดยุทธศาสตร์เฉลี่ย 137.31 วัน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดมุกดาหาร ใช้ระบบกรีดยุทธศาสตร์ 2 เว้น 1 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.40 รองลงมา ระบบกรีดยุทธศาสตร์ 1 เว้น 1 คิดเป็นร้อยละ 33.30 ตามลำดับ และในรอบเดือนกรีดยุทธศาสตร์เฉลี่ย 15.23 วัน ในรอบปีกรีดยุทธศาสตร์เฉลี่ย 7.17 เดือน ในรอบปีกรีดยุทธศาสตร์เฉลี่ย 128.57 วัน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดสุรินทร์ ใช้ระบบกรีดยุทธศาสตร์ 2 เว้น 1 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.00 รองลงมา ระบบกรีดยุทธศาสตร์ 1 เว้น 1 คิดเป็นร้อยละ 10.70 ตามลำดับ และในรอบเดือนกรีดยุทธศาสตร์เฉลี่ย 17.73 วัน ในรอบปีกรีดยุทธศาสตร์เฉลี่ย 7.70 เดือน ในรอบปีกรีดยุทธศาสตร์เฉลี่ย 140.95 วัน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษ ทั้งหมดใช้ ระบบกรีต 2 เว้น 1 คิดเป็นร้อยละ 100.00 และในรอบเดือนกรีตเฉลี่ย 17.42 วัน ในรอบปีกรีตเฉลี่ย 7.90 เดือน ในรอบปีกรีตเฉลี่ย 143.31 วัน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ ใช้ระบบกรีต 2 เว้น 1 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.90 รองลงมา ระบบกรีต 1 เว้น 1 คิดเป็นร้อยละ 1.20 ตามลำดับ และในรอบเดือนกรีตเฉลี่ย 17.78 วัน ในรอบปีกรีตเฉลี่ย 7.55 เดือน ในรอบปีกรีตเฉลี่ย 133.45 วัน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดกาฬสินธุ์ ใช้ระบบกรีต 2 เว้น 1 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.40 รองลงมา ระบบกรีต 1 เว้น 1 คิดเป็นร้อยละ 11.80 ตามลำดับ และในรอบเดือนกรีตเฉลี่ย 17.54 วัน ในรอบปีกรีตเฉลี่ย 7.23 เดือน ในรอบปีกรีตเฉลี่ย 127.10 วัน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา ใช้ระบบกรีต 2 เว้น 1 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.00 รองลงมา ระบบกรีต 1 เว้น 1 คิดเป็นร้อยละ 3.70 ตามลำดับ และในรอบเดือนกรีตเฉลี่ย 18.19 วัน ในรอบปีกรีตเฉลี่ย 7.25 เดือน ในรอบปีกรีตเฉลี่ย 131.78 วัน

4.2.2 รูปแบบผลผลิตยางพารา

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ารูปแบบผลผลิตยางก้อนถ้วยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 77.50 รองลงมาคือ รูปแบบผลผลิตยางแผ่นดิบ คิดเป็นร้อยละ 4.60 และน้อยที่สุดคือ รูปแบบผลผลิตน้ำยางสด คิดเป็นร้อยละ 1.90 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.3

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ารูปแบบผลผลิตน้ำยางสด พบในจังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดนครราชสีมา โดยพบในจังหวัดบุรีรัมย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 13.40 รองลงมาคือจังหวัดนครราชสีมา คิดเป็นร้อยละ 1.90

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ารูปแบบผลผลิตยางแผ่นดิบ พบใน 5 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดนครราชสีมา โดยพบในจังหวัดนครราชสีมามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.60 รองลงมาคือจังหวัดอุบลราชธานี คิดเป็นร้อยละ 7.00 และน้อยที่สุดคือจังหวัดร้อยเอ็ด คิดเป็นร้อยละ 2.60 ตามลำดับ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ารูปแบบผลผลิตยางก้อนถ้วย พบทั้ง 11 จังหวัด โดยพบในจังหวัดศรีสะเกษมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือจังหวัดสุรินทร์ คิดเป็นร้อยละ 98.70 และน้อยที่สุดคือจังหวัดนครราชสีมา คิดเป็นร้อยละ 27.80 ตามลำดับ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ารูปแบบผลผลิตยางอื่น ๆ พบใน 5 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดนครราชสีมา โดยในจังหวัดร้อยเอ็ด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 13.20 รองลงมาคือจังหวัดอุบลราชธานี คิดเป็นร้อยละ 8.00 และน้อยที่สุดคือจังหวัดบุรีรัมย์ คิดเป็นร้อยละ 1.20 ตามลำดับ

4.2.3 สาเหตุในการเลือกรูปแบบผลผลิต

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าใช้ระยะเวลาในการทำงานน้อยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.20 รองลงมาคือ ภาวะขาดแคลนแรงงาน คิดเป็นร้อยละ 25.40 และน้อยที่สุดคือ ขาดแคลนอุปกรณ์ผลิตยางแผ่น คิดเป็นร้อยละ 16.30 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.3

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าใช้ระยะเวลาในการทำงานน้อย พบในจังหวัดกาฬสินธุ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.20 รองลงมาคือจังหวัดร้อยเอ็ด คิดเป็นร้อยละ 84.20 และน้อยที่สุดคือจังหวัดนครราชสีมา คิดเป็นร้อยละ 37.00 ตามลำดับ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าภาวะขาดแคลนแรงงาน พบในจังหวัดกาฬสินธุ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.90 รองลงมาคือจังหวัดขอนแก่น คิดเป็นร้อยละ 28.60 และน้อยที่สุดคือจังหวัดนครราชสีมา คิดเป็นร้อยละ 7.40 ตามลำดับ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าขั้นตอนการผลิตยาง พบในว่า จังหวัดสุรินทร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.70 รองลงมาคือจังหวัดกาฬสินธุ์ คิดเป็นร้อยละ 76.50 และน้อยที่สุดคือจังหวัดนครราชสีมา คิดเป็นร้อยละ 31.50 ตามลำดับ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าขาดแคลนอุปกรณ์ผลิตยางแผ่น พบในจังหวัดกาฬสินธุ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.30 รองลงมาคือจังหวัดมุกดาหาร คิดเป็นร้อยละ 25.60 และน้อยที่สุดคือจังหวัดอำนาจเจริญ คิดเป็นร้อยละ 2.90 ตามลำดับ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าได้รับรายได้ที่เป็นเงินสดเร็วขึ้น พบในจังหวัดกาฬสินธุ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.00 รองลงมาคือจังหวัดศรีสะเกษ คิดเป็นร้อยละ 47.20 และน้อยที่สุดคือจังหวัดขอนแก่น คิดเป็นร้อยละ 14.3 ตามลำดับ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าแหล่งรับซื้อเป็นผู้กำหนด พบในจังหวัดกาฬสินธุ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.10 รองลงมาคือจังหวัดยโสธร คิดเป็นร้อยละ 44.40 และน้อยที่สุดคือจังหวัดมุกดาหาร คิดเป็นร้อยละ 12.80 ตามลำดับ

4.2.4 ผลผลิตยางพารา (กิโลกรัม/เดือน)

4.2.4.1 น้ำยางสด

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าน้ำยางสด มีการผลิตในจังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดนครราชสีมา โดยผลผลิตเฉลี่ยทั้ง 2 จังหวัด ในรูปน้ำยางสดจำนวนเท่ากับ 113 กิโลกรัมต่อวัน ใน 1 เดือนการเพาะปลูกได้น้ำยางสดจำนวน 1,340.67 กิโลกรัม ใน 1 ปี การเพาะปลูกได้น้ำยางสดจำนวน 11,780.67 กิโลกรัม และมีเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้ง(%DRC) เท่ากับ 32.43 เปอร์เซ็นต์ โดยเฉลี่ยที่ได้รับในการขายยาง ณ แหล่งที่นำน้ำยางสดไปขาย เท่ากับ 33.29 เปอร์เซ็นต์ ดังตารางที่ 4.3

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ มีผลผลิตในรูปน้ำยางเฉลี่ยเท่ากับ 108.93 กิโลกรัมต่อวัน ใน 1 เดือนการเพาะปลูกได้น้ำยางสดจำนวน 1,243.57 กิโลกรัม ใน 1 ปี การเพาะปลูกได้น้ำยางสดจำนวน 11,272.14 กิโลกรัม และมีเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้ง(%DRC)

เท่ากับ 32.62 เปอร์เซ็นต์โดยเฉลี่ยที่ได้รับในการขายยาง ณ แหล่งที่นำน้ำยางสดไปขาย เท่ากับ 33.31 เปอร์เซ็นต์

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา มีผลผลิตในรูปน้ำยางเฉลี่ย เท่ากับ 180.00 กิโลกรัมต่อวัน ใน 1 เดือนการเพาะปลูกได้น้ำยางสดจำนวน 2,700.00 กิโลกรัม ใน 1 ปี การเพาะปลูกได้น้ำยางสดจำนวน 118,900.00 กิโลกรัม และมีเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้ง (%DRC) เท่ากับ 30.00 เปอร์เซ็นต์โดยเฉลี่ยที่ได้รับในการขายยาง ณ แหล่งที่นำน้ำยางสดไปขาย เท่ากับ 33.00 เปอร์เซ็นต์

4.2.4.2 ยางแผ่นดิบ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ายางแผ่นดิบ มีการผลิตใน 5 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดนครราชสีมา โดยผลผลิตเฉลี่ยทั้ง 5 จังหวัด ในรูปแบบยางแผ่นดิบ 38.70 แผ่นต่อวัน คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 44.11 กิโลกรัมต่อวัน ใน 1 เดือนการเพาะปลูกได้จำนวนยางแผ่นดิบรวม 660.86 แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 783.31 กิโลกรัมต่อเดือน ใน 1 ปีการเพาะปลูกได้จำนวนยางแผ่นดิบรวม 7,591.76 แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 8,014.64 กิโลกรัมต่อปี โดยปรกติยางแผ่นดิบตากยางไว้ประมาณ (นับตั้งแต่วันกรีด) 11.61 วัน ระดับชั้นยางแผ่นที่ขายอยู่ในชั้น 2.70 ดังตารางที่ 4.3

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี มีผลผลิตเฉลี่ยในรูปแบบยางแผ่นดิบ 27.53 แผ่นต่อวัน คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 33.31 กิโลกรัมต่อวัน ใน 1 เดือนการเพาะปลูกได้จำนวนยางแผ่นดิบรวม 425.23 แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 570.45 กิโลกรัมต่อเดือน ใน 1 ปีการเพาะปลูกได้จำนวนยางแผ่นดิบรวม 5,094.91 แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 5,969.09 กิโลกรัมต่อปี โดยปรกติยางแผ่นดิบตากยางไว้ประมาณ (นับตั้งแต่วันกรีด) 6.86 วัน ระดับชั้นยางแผ่นที่ขายอยู่ในชั้น 3.00

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ มีผลผลิตเฉลี่ยในรูปแบบยางแผ่นดิบ 35.00 แผ่นต่อวัน คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 32.00 กิโลกรัมต่อวัน ใน 1 เดือนการเพาะปลูกได้จำนวนยางแผ่นดิบรวม 625.00 แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 610.00 กิโลกรัมต่อเดือน ใน 1 ปีการเพาะปลูกได้จำนวนยางแผ่นดิบรวม 1,975.00 แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 1,975.00 กิโลกรัมต่อปี โดยปรกติยางแผ่นดิบตากยางไว้ประมาณ (นับตั้งแต่วันกรีด) 6.00 วัน ระดับชั้นยางแผ่นที่ขายอยู่ในชั้น 3.50

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดร้อยเอ็ด มีผลผลิตเฉลี่ยในรูปแบบยางแผ่นดิบ 22.50 แผ่นต่อวัน คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 23.50 กิโลกรัมต่อวัน ใน 1 เดือนการเพาะปลูกได้จำนวนยางแผ่นดิบรวม 600.00 แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 620.00 กิโลกรัมต่อเดือน ใน 1 ปีการเพาะปลูกได้จำนวนยางแผ่นดิบรวม 6,600.00 แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 6,760.00 กิโลกรัมต่อปี โดยปรกติยางแผ่นดิบตากยางไว้ประมาณ (นับตั้งแต่วันกรีด) 30.00 วัน ระดับชั้นยางแผ่นที่ขายอยู่ในชั้น 3.00

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าจังหวัดบุรีรัมย์ มีผลผลิตเฉลี่ยในรูปแบบยางแผ่นดิบ 48.00 แผ่นต่อวัน คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 56.80 กิโลกรัมต่อวัน ใน 1 เดือนการเพาะปลูกได้จำนวนยางแผ่นดิบรวม 800.00 แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 960.00 กิโลกรัมต่อเดือน ใน 1 ปีการเพาะปลูกได้จำนวนยางแผ่นดิบรวม 5,280.00 แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 5,856.00 กิโลกรัมต่อปี โดยปรกติยางแผ่นดิบตากยางไว้ประมาณ(นับตั้งแต่วันกรีต) 12.75 วัน ระดับชั้นยางแผ่นที่ขายอยู่ในชั้น 1.40

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา มีผลผลิตเฉลี่ยในรูปแบบยางแผ่นดิบ 48.35 แผ่นต่อวัน คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 54.40 กิโลกรัมต่อวัน ใน 1 เดือนการเพาะปลูกได้จำนวนยางแผ่นดิบรวม 794.60 แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 790.70 กิโลกรัมต่อเดือน ใน 1 ปีการเพาะปลูกได้จำนวนยางแผ่นดิบรวม 10,303.00 แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 10,534.30 กิโลกรัมต่อปี โดยปรกติยางแผ่นดิบตากยางไว้ประมาณ(นับตั้งแต่วันกรีต) 11.65 วัน ระดับชั้นยางแผ่นที่ขายอยู่ในชั้น 2.70

4.2.4.3 ยางก้อยถ้วย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรทั้ง 11 จังหวัด มีจำนวนยางก้อยถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 7 มีด จำนวนผลผลิตยางก้อยถ้วยต่อครั้งในการขาย 293.36 กิโลกรัม กรณีตากยางก้อยถ้วยก่อนแล้วขาย มีจำนวนยางก้อยถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 7.44 มีด ก่อนขายได้ตากยางก้อยถ้วย 2.83 วัน จำนวนผลผลิตยางก้อยถ้วยต่อครั้งในการขาย 316.65 กิโลกรัม ดังตารางที่ 4.3

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี มีจำนวนยางก้อยถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 6.91 มีด จำนวนผลผลิตยางก้อยถ้วยต่อครั้งในการขาย 237.38 กิโลกรัม กรณีตากยางก้อยถ้วยก่อนแล้วขาย มีจำนวนยางก้อยถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 8.75 มีด ก่อนขายได้ตากยางก้อยถ้วย 1.33 วัน จำนวนผลผลิตยางก้อยถ้วยต่อครั้งในการขาย 123.33 กิโลกรัม

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ มีจำนวนยางก้อยถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 10.61 มีด จำนวนผลผลิตยางก้อยถ้วยต่อครั้งในการขาย 409.24 กิโลกรัม กรณีตากยางก้อยถ้วยก่อนแล้วขาย มีจำนวนยางก้อยถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 7.80 มีด ก่อนขายได้ตากยางก้อยถ้วย 5.80 วัน จำนวนผลผลิตยางก้อยถ้วยต่อครั้งในการขาย 544.00 กิโลกรัม

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดขอนแก่น มีจำนวนยางก้อยถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 7.17 มีด จำนวนผลผลิตยางก้อยถ้วยต่อครั้งในการขาย 213.75 กิโลกรัม กรณีตากยางก้อยถ้วยก่อนแล้วขาย มีจำนวนยางก้อยถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 7.67 มีด ก่อนขายได้ตากยางก้อยถ้วย 1.00 วัน จำนวนผลผลิตยางก้อยถ้วยต่อครั้งในการขาย 190.00 กิโลกรัม

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดร้อยเอ็ด มีจำนวนยางก้อยถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 8.62 มีด จำนวนผลผลิตยางก้อยถ้วยต่อครั้งในการขาย 235.00 กิโลกรัม และไม่มีกรณีตากยางก้อยถ้วยก่อนแล้วขาย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดยโสธร มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 7.88 มีด จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 391.25 กิโลกรัม กรณีตากยางก้อนถ้วยก่อนแล้วขาย มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 7.25 มีด ก่อนขายได้ตากยางก้อนถ้วย 2.50 วัน จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 303.00 กิโลกรัม

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดมุกดาหาร มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 8.60 มีด จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 322.14 กิโลกรัม กรณีตากยางก้อนถ้วยก่อนแล้วขาย มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 7.00 มีด ก่อนขายได้ตากยางก้อนถ้วย 1.00 วัน จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 300.00 กิโลกรัม

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดสุรินทร์ มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 5.16 มีด จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 292.55 กิโลกรัม กรณีตากยางก้อนถ้วยก่อนแล้วขาย มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 6.50 มีด ก่อนขายได้ตากยางก้อนถ้วย 1.00 วัน จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 325.00 กิโลกรัม

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษ มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 5.06 มีด จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 323.21 กิโลกรัม กรณีตากยางก้อนถ้วยก่อนแล้วขาย มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 6.00 มีด ก่อนขายได้ตากยางก้อนถ้วย 1.00 วัน จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 400.00 กิโลกรัม

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 5.55 มีด จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 235.76 กิโลกรัม กรณีตากยางก้อนถ้วยก่อนแล้วขาย มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 5.75 มีด ก่อนขายได้ตากยางก้อนถ้วย 2.50 วัน จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 156.25 กิโลกรัม

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดกาฬสินธุ์ มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 8.77 มีด จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 300.50 กิโลกรัม กรณีตากยางก้อนถ้วยก่อนแล้วขาย มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 9.00 มีด ก่อนขายได้ตากยางก้อนถ้วย 1.20 วัน จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 392.00 กิโลกรัม

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 7.21 มีด จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 332.89 กิโลกรัม และไม่มีกรณีตากยางก้อนถ้วยก่อนแล้วขาย

4.2.5 ราคาขายพารา (บาท/กิโลกรัม)

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ค่าเฉลี่ยราคาผลผลิตรูปแบบยางแผ่นดิบเฉลี่ยรวม 11 จังหวัด ที่เกษตรกรขายได้เท่ากับ 48.63 บาทต่อกิโลกรัม รูปแบบผลผลิตน้ำยางสดเท่ากับ 45.71 บาทต่อกิโลกรัม และรูปแบบผลผลิตยางก้อนถ้วย อยู่ที่ 24.05 บาทต่อกิโลกรัม ดังตารางที่ 4.3

4.2.5.1 ราคาน้ำยางสด

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ารูปแบบผลผลิตน้ำยางสด มีการผลิตในจังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดนครราชสีมาเท่านั้น โดยในจังหวัดบุรีรัมย์ราคาเฉลี่ยผลผลิตรูปแบบน้ำยางสดที่เกษตรกรขายได้เท่ากับ 46.54 บาทต่อกิโลกรัม และจังหวัดนครราชสีมาเท่ากับ 35.00 บาทต่อกิโลกรัม

4.2.5.2 ราคายางแผ่นดิบ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ารูปแบบผลผลิตยางแผ่นดิบ มีการผลิตใน 5 จังหวัด ได้แก่จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดนครราชสีมา โดยราคาผลผลิตเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้ในจังหวัดอุบลราชธานีสูงที่สุด เท่ากับ 51.21 บาทต่อกิโลกรัม รองลงมาคือจังหวัดอำนาจเจริญเท่ากับ 48.00 บาทต่อกิโลกรัม และน้อยที่สุดคือจังหวัดร้อยเอ็ดเท่ากับ 44.50 บาทต่อกิโลกรัม ตามลำดับ

4.2.5.3 ราคายางก้อนถ้วย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ารูปแบบผลผลิตยางก้อนถ้วย มีการผลิตใน 11 จังหวัด โดย ราคาผลผลิตเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้ในจังหวัดมุกดาหารสูงที่สุด เท่ากับ 27.88 บาทต่อกิโลกรัม รองลงมาคือจังหวัดยโสธร เท่ากับ 26.79 บาทต่อกิโลกรัม และน้อยที่สุดคือจังหวัดขอนแก่น เท่ากับ 21.33 บาทต่อกิโลกรัม

4.2.6 แหล่งจำหน่ายผลผลิต

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เกษตรกรจำหน่ายที่กลุ่มรับซื้อผลผลิตที่เป็นสมาชิกมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.80 รองลงมาคือพ่อค้าคนกลาง คิดเป็นร้อยละ 19.60 และน้อยที่สุดคือจำหน่ายที่โรงงานคิดเป็นร้อยละ 0.30 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.3

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า โรงงาน พบในจังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดบุรีรัมย์เท่านั้น โดยในจังหวัดร้อยเอ็ดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.60 และรองลงมาคือจังหวัดบุรีรัมย์ คิดเป็นร้อยละ 1.20 ตามลำดับ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กลุ่มรับซื้อผลผลิตที่เป็นสมาชิก พบในจังหวัดร้อยเอ็ดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 94.70 รองลงมาคือจังหวัดมุกดาหาร คิดเป็นร้อยละ 84.60 และน้อยที่สุดคือจังหวัดนครราชสีมา คิดเป็นร้อยละ 18.50 ตามลำดับ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า พ่อค้าคนกลาง พบในจังหวัดยโสธรมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.10 รองลงมาคือจังหวัดอุบลราชธานี คิดเป็นร้อยละ 29.00 และน้อยที่สุดคือจังหวัดมุกดาหาร คิดเป็นร้อยละ 5.10 ตามลำดับ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ร้านรับซื้อในท้องถิ่น พบใน 8 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดยโสธร จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดกาฬสินธุ์ และจังหวัดนครราชสีมา โดยจังหวัดศรีสะเกษ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ

ละ 30.60 รองลงมาคือจังหวัดอุบลราชธานี คิดเป็นร้อยละ 18.00 และน้อยที่สุดคือจังหวัดสุรินทร์ คิดเป็นร้อยละ 2.70 ตามลำดับ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า จุดขายนี้ขาย พบใน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดกาฬสินธุ์ และจังหวัดนครราชสีมา โดยจังหวัดนครราชสีมา มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 16.70 รองลงมาคือจังหวัดบุรีรัมย์ คิดเป็นร้อยละ 4.9 และน้อยที่สุดคือจังหวัดศรีสะเกษ คิดเป็นร้อยละ 1.40 ตามลำดับ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แหล่งจำหน่ายอื่น ๆ พบใน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดยโสธร จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยจังหวัดยโสธร มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 4.40 รองลงมาคือจังหวัดกาฬสินธุ์ คิดเป็นร้อยละ 2.00 และน้อยที่สุดคือจังหวัดสุรินทร์คิดเป็นร้อยละ 1.30 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

*ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อมูลการจัดการผลิต ผลผลิตและราคาที่เกี่ยวข้องที่ได้รับ	N = 626										รวมเฉลี่ย	
	จังหวัด อุบลราชธานี (N = 100)	จังหวัด อำนาจเจริญ (N = 35)	จังหวัด ขอนแก่น (N = 35)	จังหวัด ร้อยเอ็ด (N = 38)	จังหวัด ยโสธร (N = 45)	จังหวัด มุกดาหาร (N = 39)	จังหวัด สุรินทร์ (N = 75)	จังหวัด ศรีสะเกษ (N = 72)	จังหวัด บุรีรัมย์ (N = 82)	จังหวัด กาฬสินธุ์ (N = 51)		จังหวัด นครราชสีมา (N = 54)
7. ผลผลิตน้ำยางสด(เฉลี่ย)												
7.1 ผลผลิตน้ำยางสด(กิโลกรัมต่อวัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	108.93	-	180.00	113.67
7.2 ใน 1 เดือนได้น้ำยางสดจำนวน (กิโลกรัม)	-	-	-	-	-	-	-	-	1,243.57	-	2,700.00	1,340.67
7.3 ใน 1 ปีได้น้ำยางสดจำนวน (กิโลกรัม)	-	-	-	-	-	-	-	-	11,272.14	-	18,900.00	11,780.67
7.4 เปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้ง(%DRC)	-	-	-	-	-	-	-	-	32.62	-	30.00	32.43
7.5 โดยเฉลี่ยที่ได้รับในการขายยาง ณ แหล่งที่ทำงานน้ำยางสดไปขาย(ร้อยละ)	-	-	-	-	-	-	-	-	33.31	-	33.00	33.29
8. ผลผลิตยางแผ่นดิบ(เฉลี่ย)												
8.1 ผลผลิตยางแผ่นดิบ(แผ่นต่อวัน)	27.53	35.00	-	22.50	-	-	-	-	48.00	-	48.35	38.7
8.2 คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด(กิโลกรัม ต่อวัน)	33.13	32.00	-	23.50	-	-	-	-	56.80	-	54.45	44.11
8.3 ใน 1 เดือนได้กิโลกรัม(แผ่น)	425.23	625.00	-	600.00	-	-	-	-	800.00	-	794.60	660.86
8.4 คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด(กิโลกรัม ต่อวัน)	570.45	610.00	-	620.00	-	-	-	-	960.00	-	790.70	738.31
8.5 ใน 1 ปีได้จำนวนยางแผ่นดิบรวม (แผ่น)	5,094.91	1,975.00	-	6,600.00	-	-	-	-	5,280.00	-	10,303.00	7,591.76
8.6 คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด(กิโลกรัม ต่อวัน)	5,969.09	1,975.00	-	6,760.00	-	-	-	-	5,856.00	-	10,534.30	8,014.64
8.7 โดยปรกติยางแผ่นดิบที่ทานขายทำน ตากยางไว้ประมาณกี่วันนับตั้งแต่วันที่กรีต	6.86	6.00	-	30.00	-	-	-	-	12.75	-	11.60	11.61

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

*ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อมูลการจัดการผลิต ผลผลิตและราคาที่เกิดขึ้น	N = 626											รวมเฉลี่ย
	จังหวัด อุบลราชธานี (N = 100)	จังหวัด อำนาจเจริญ (N = 35)	จังหวัด ขอนแก่น (N = 35)	จังหวัด ร้อยเอ็ด (N = 38)	จังหวัด ยโสธร (N = 45)	จังหวัด มุกดาหาร (N = 39)	จังหวัด สุรินทร์ (N = 75)	จังหวัด ศรีสะเกษ (N = 72)	จังหวัด บุรีรัมย์ (N = 82)	จังหวัด กาฬสินธุ์ (N = 51)	จังหวัด นครราชสีมา (N = 54)	
8.8 ระดับชั้นยางแผ่นที่ท่านขายอยู่ในชั้น	3.00	3.50	-	3.00	-	-	-	1.40	-	-	2.70	2.70
9. ผลผลิตยางก้อนถ้วย(เฉลี่ย)	6.91	10.61	7.17	8.62	7.88	8.60	5.16	5.55	8.77	7.21	7.00	7.00
9.1 จำนวนยางก้อนถ้วยที่ท่านขายโดยเฉลี่ยที่ มีก่อนเก็บมาขาย(เม็ด)	237.38	409.24	213.75	235.00	391.25	322.14	292.55	235.76	300.50	332.89	293.36	293.36
9.2 จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยที่ท่านขายได้ ต่อครั้งในการขาย(กิโลกรัม)	8.75	7.80	7.67	-	7.25	7.00	6.50	5.75	9.00	-	7.44	7.44
9.3 กรณีตากยางก้อนถ้วย	1.33	5.80	1.00	-	2.50	1.00	1.00	2.50	1.20	-	2.83	2.83
(1) จำนวนยางก้อนถ้วยที่ท่านขายโดย เฉลี่ยที่มีก่อนเก็บมาขาย(เม็ด)	123.33	544.00	190.00	-	303.00	300.00	325.00	156.25	392.00	-	316.65	316.65
(2) ก่อนขายท่านได้ตากยางก้อนถ้วย (วัน)	51.21	48.00	-	44.50	-	-	-	47.60	-	47.98	48.63	48.63
(3) จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยที่ได้ต่อ ครั้ง(กิโลกรัม)	-	-	-	-	-	-	-	46.54	-	35.00	45.71	45.71
10. ราคาผลผลิตยางพารา(เฉลี่ย) (บาท/กิโลกรัม)	22.97	24.51	21.33	26.14	26.79	27.88	24.12	23.67	22.52	24.39	24.05	24.05

*หมายเหตุ : ค่า Missing คือ เกษตรกรที่ไม่เปิดกรีด จำนวน 81 คิดเป็นร้อยละ 12.90

**หมายเหตุ : สามารถตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

4.3 ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร

ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกรประกอบไปด้วย ด้านผู้ซื้อผลผลิต ด้านเกษตรกร ด้านช่องทางการขาย และด้านปัญหาการจัดการผลผลิตเพื่อการขาย (ตารางที่ 4.4 – ตารางที่ 4.7) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.3.1 ด้านผู้ซื้อผลผลิต

เมื่อพิจารณาประเด็นสำคัญในแต่ละด้านพบว่าปัญหาด้านผู้ซื้อผลผลิตอยู่ในระดับมีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก (ค่าเฉลี่ย = 2.10) โดยประเด็นปัญหา กติราคาโดยอ้างเหตุผลเรื่องต้นทุนของตนเอง มีปัญหาอยู่ในระดับมีปัญหามาก ผู้ซื้อบางพื้นที่ฮั้วและสมคบกันแบ่งพื้นที่รับซื้อ ผู้รับซื้อที่มีจำนวนน้อย แหล่งรับซื้อที่น้อย ผู้ซื้อไม่ซื้อสัตย์ และไม่ทราบส่วนต่างหรือไม่รู้เท่าทันพ่อค้า มีปัญหาอยู่ในระดับมีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก ดังตารางที่ 4.4

4.3.2 ด้านเกษตรกร

เมื่อพิจารณาประเด็นสำคัญในแต่ละด้านพบว่าปัญหาด้านเกษตรกรอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.77) โดยประเด็นปัญหา ไม่มีความรู้และไม่ได้รับข่าวสารความเคลื่อนไหวด้านราคาที่ดีชัดเจนเพื่อการตัดสินใจในการขาย คุณภาพของผลผลิตที่ผลิตต่ำ และผลผลิตไม่แน่นอนทำให้ถูกกดราคาจากผู้ซื้อ มีปัญหาอยู่ในระดับมีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก ความเข้มแข็งกลุ่มมีน้อยทำให้สมาชิกบางคนไม่เข้าร่วมกลุ่มในการขาย มีปัญหาอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย และความไม่สะดวกในการนำยางไปขายเพราะห่างไกลจากแหล่งขาย และปัญหาค่าใช้จ่ายการขนส่ง มีปัญหาอยู่ในระดับไม่มีและไม่ใช่อุปสรรค ดังตารางที่ 4.5

4.3.3 ด้านช่องทางการขาย

เมื่อพิจารณาประเด็นสำคัญในแต่ละด้านพบว่าปัญหาด้านช่องทางการขายอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.67) โดยประเด็นปัญหา ทางเลือกในช่องทางการตลาดในปัจจุบันมีน้อยทำให้เกษตรกรไม่มีทางเลือก และเกษตรกรมีโอกาสขายผลผลิตตนเองโดยตรงกับโรงงานน้อยต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง มีปัญหาอยู่ในระดับมีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก และในช่องทางที่เกษตรกรเลือกมีผู้เกี่ยวข้องมากจนเกินไปทำให้ราคาที่ขายได้ต่ำเนื่องจากการหักค่าใช้จ่ายของผู้ซื้อ การขายผ่านกลุ่มมีข้อจำกัดในเรื่องการได้รับเงินช้า ราคาที่เกษตรกรขายได้จากพ่อค้าดีกว่าผ่านกลุ่มทำให้กลุ่มมีปัญหาในเรื่องการบริหารจัดการและการควบคุมปริมาณเพื่อสร้างอำนาจการต่อรอง และกลุ่มที่ท่านเป็นสมาชิกมีปัญหาที่ไม่สามารถต่อรองราคาให้กับสมาชิกได้ อยู่ในระดับมีปัญหาน้อย ดังตารางที่ 4.6

4.3.4 ด้านปัญหาการจัดการผลผลิตเพื่อการขาย

เมื่อพิจารณาประเด็นสำคัญในแต่ละด้านพบว่าปัญหาด้านการจัดการผลผลิตเพื่อการขายอยู่ในระดับไม่มีและไม่ใช่อุปสรรค (ค่าเฉลี่ย = 3.53) โดยประเด็นปัญหา ปัจจุบันท่านมีปัญหาการขนส่งผลผลิตไปขายหรือไม่ ท่านมีปัญหาแรงงานในการขายหรือไม่ และปัญหาค่าใช้จ่ายในการขายผลผลิตของท่านมีปัญหาอยู่ในระดับมีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก อยู่ในระดับไม่มีและไม่ใช่อุปสรรค ดังตารางที่ 4.7

*ตารางที่ 4.4 ความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคด้านผู้ซื้อผลิตภัณฑ์ที่มีผลต่อการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร N = 626

ด้านผู้ซื้อผลผลิต	มีปัญหามาก		มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก		มีปัญหาน้อย		ไม่มีและไม่ใช้ปัญหา		ค่าเฉลี่ย S.D.	แปลผล
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
1. ราคาคาโดยอ้างเหตุผลเรื่องต้นทุนของตนเอง	390 (62.30)	59 (9.40)	27 (4.30)	69 (11.00)	1.59	1.313	69 (11.00)	มีปัญหา		
2. ผู้ซื้อบางพื้นที่หัวและสมคบกันแบ่งพื้นที่รับซื้อ	225 (40.70)	84 (13.40)	50 (8.00)	156 (24.90)	2.20	1.299	156 (24.90)	มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก		
3. ผู้รับซื้อที่มีจำนวนน้อย	241 (38.50)	55 (8.80)	69 (11.00)	180 (28.80)	2.34	1.330	180 (28.80)	มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก		
4. แหล่งรับซื้อน้อย	247 (39.50)	59 (9.40)	54 (8.60)	185 (29.60)	2.32	1.145	185 (29.60)	มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก		
5. ผู้ซื้อไม่ซื่อสัตย์	278 (44.40)	76 (12.10)	56 (8.90)	135 (21.60)	2.09	1.333	135 (21.60)	มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก		
6. ไม่ทราบส่วนต่างหรือไม่รู้เท่าทันพ่อค้า	280 (44.70)	69 (11.00)	68 (10.90)	128 (20.40)	2.08	1.320	128 (20.40)	มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก		
รวม					2.10	1.256		มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก		

*หมายเหตุ : ค่า Missing คือ เกษตรกรที่ไม่เปิดกรีด จำนวน 81 คิดเป็นร้อยละ 12.90

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

*ตารางที่ 4.5 ความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคด้านเกษตรกรที่มีผลต่อการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร N = 626

ด้านเกษตรกร	มีปัญหามาก	มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก	มีปัญหาบ้าง	ไม่มีและไม่ใช่ปัญหา	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
1. ไม่มีความรู้และไม่ได้รับข่าวสารความเคลื่อนไหวด้านราคาที่ใช้เงินเพื่อการตัดสินใจการขาย	227 (36.30)	89 (14.20)	48 (7.70)	181 (28.90)	2.34	1.313	มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก
2. ความเข้มแข็งกลุ่มมีน้อยทำให้สมาชิกบางคนไม่เข้าร่วมกลุ่มในการขาย	153 (24.40)	65 (10.40)	64 (10.20)	263 (42.00)	2.80	1.299	มีปัญหาน้อย
3. คุณภาพของผลผลิตที่ผลิตต่ำ	117 (28.30)	75 (12.00)	50 (8.00)	243 (38.80)	2.66	1.330	มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก
4. ความไม่สะดวกในการนำยางไปขายเพราะห่างไกลจากแหล่งขาย	67 (10.70)	61 (9.70)	56 (8.90)	361 (57.70)	3.32	1.145	ไม่มีและไม่ใช่ปัญหา
5. ปัญหาค่าใช้จ่ายการขนส่ง	85 (13.60)	37 (5.90)	52 (8.30)	371 (59.30)	3.30	1.333	ไม่มีและไม่ใช่ปัญหา
6. ผลผลิตไม่แน่นอนทำให้ถูกตรึงราคาจากผู้ซื้อ	253 (40.40)	72 (11.50)	50 (8.00)	170 (27.20)	2.25	1.320	มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก
รวม					2.77	1.29	มีปัญหาน้อย

*หมายเหตุ : ค่า Missing คือ เกษตรกรที่ไม่เปิดกรีด จำนวน 81 คิดเป็นร้อยละ 12.90

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

*ตารางที่ 4.6 ความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคด้านช่องทางการขายที่มีผลต่อการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร

N = 626

ด้านช่องทางการขาย	มีปัญหามาก		มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก		มีปัญหาน้อย		ไม่มีและไม่ใช่ปัญหา	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)				
1. ทางเลือกในช่องทางการตลาดในปัจจุบันมีน้อยทำให้เกษตรกรไม่มีทางเลือก	232 (37.100)	75 (12.00)	82 (13.10)	156 (24.90)	1.279	2.30	มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก			
2. ในช่องทางที่เกษตรกรเลือกมีผู้เกี่ยวข้องมากมายเกินไป ทำให้ราคาที่ยขายได้ต่ำเนื่องจากมีการหักค่าใช้จ่ายของผู้ซื้อ	161 (25.70)	85 (13.60)	94 (15.00)	205 (32.70)	1.257	2.63	มีปัญหาน้อย			
3. เกษตรกรมีโอกาขายผลผลิตตนเองโดยตรงกับโรงงานน้อยต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง	273 (43.60)	51 (8.10)	68 (10.90)	153 (24.40)	1.311	2.19	มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก			
4. การขายผ่านกลุ่มมีข้อจำกัดในเรื่องการได้รับเงินเข้า	91 (14.50)	52 (8.30)	39 (6.20)	363 (58.00)	1.173	3.24	มีปัญหาน้อย			
5. ราคาที่เกษตรกรขายได้จากพ่อค้าดีกว่าผ่านกลุ่มทำให้กลุ่มมีปัญหาในเรื่องการบริหารจัดการและการควบคุมปริมาณเพื่อสร้างอำนาจการต่อรอง	127 (20.30)	69 (11.00)	58 (9.30)	291 (46.50)	1.262	2.94	มีปัญหาน้อย			
6. กลุ่มที่ทำนเป็นสมาชิกมีปัญหาที่ไม่สามารถต่อรองราคาให้กับสมาชิกได้	191 (30.50)	40 (6.40)	36 (5.80)	278 (44.40)	1.385	2.74	มีปัญหาน้อย			
รวม					1.277	2.67	มีปัญหาน้อย			

*หมายเหตุ : ค่า Missing คือ เกษตรกรที่ไม่เปิดกริต จำนวน 81 คิดเป็นร้อยละ 12.90

*ตารางที่ 4.7 ความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคด้านปัญหาการจัดการจัดการการผลิตเพื่อการค้าชายฝั่งชายฝั่งของเกษตรกร N = 626

ด้านปัญหาการจัดการการผลิตเพื่อ	มีปัญหา		มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก		มีปัญหาน้อย		ไม่มีและไม่ใช้ปัญหา	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)				
1. ปัจจุบันท่านมีปัญหาการขนส่งผลผลิตไปขายหรือไม่	51 (8.10)	21 (3.40)	33 (5.30)	440 (70.30)	3.58	.940	ไม่มีและไม่ใช้ปัญหา			
2. ท่านมีปัญหาแรงงานในการขายหรือไม่	52 (8.30)	23 (3.70)	21 (3.40)	449 (71.70)	3.59	.949	ไม่มีและไม่ใช้ปัญหา			
3. ปัญหาค่าใช้จ่ายในการขายผลผลิตของท่าน	61 (9.70)	40 (6.40)	51 (8.10)	393 (62.80)	3.42	1.032	ไม่มีและไม่ใช้ปัญหา			
รวม					3.53	.973	ไม่มีและไม่ใช้ปัญหา			

*หมายเหตุ : ค่า Missing คือ เกษตรกรที่ไม่เปิดกริด จำนวน 81 คิดเป็นร้อยละ 12.90

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 ปัญหาและอุปสรรคที่เป็นสาเหตุทำให้ผลผลิตยางพาราต่อไร่ต่อปีของเกษตรกรไม่เป็นไปตามยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 – 2556

ปัญหาและอุปสรรคที่เป็นสาเหตุทำให้ผลผลิตยางพาราต่อไร่ต่อปีของเกษตรกรไม่เป็นไปตามยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 – 2556 ประกอบไปด้วย ด้านการใช้เทคโนโลยีการผลิตและการจัดการสวนยาง ด้านการกรีดยางพารา และด้านภูมิอากาศที่มีผลต่อการผลิตยางพารา (ตารางที่ 4.8 – ตารางที่ 4.9) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.4.1 ด้านการใช้เทคโนโลยีการผลิตและการจัดการสวนยาง

เมื่อพิจารณาประเด็นสำคัญในแต่ละด้านพบว่าปัญหาด้านการใช้เทคโนโลยีการผลิตและการจัดการสวนยางอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย (ค่าเฉลี่ย = 3.06) โดยประเด็นปัญหา ลักษณะพื้นที่ปลูกไม่เหมาะสมต่อการปลูกยาง และไม่มีการตัดแต่งกิ่ง มีปัญหาอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย และพันธุ์ยางที่ใช้ปลูกให้ผลผลิตน้อย สภาพความอุดมสมบูรณ์ของดินที่ปลูกต่ำและไม่เหมาะสม ใช้สูตรปุ๋ยไม่ตรงกับวิชาการกำหนดในช่วงอายุยางแต่ละช่วง ขาดการใส่ปุ๋ยบำรุงให้เป็นไปตามกำหนด การป้องกันกำจัดโรค และมีการกำจัดวัชพืชน้อย มีปัญหาอยู่ในระดับไม่มีและไม่ใช้ปัญหา ดังตารางที่ 4.8

4.4.2 ด้านการกรีดยางพารา

เมื่อพิจารณาประเด็นสำคัญในด้านพบว่าปัญหาด้านการกรีดยางพาราอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.92) โดยประเด็นปัญหา เปิดกรรียงพาราในขณะที่ต้นยางพาราไม่ได้ขนาดตามสถาบันวิจัยยางกำหนด หน้ากรรียงแห้งตายและเสียหายอันเนื่องมาจากแรงงานกรรียงขาดทักษะ ใช้ระบบกรรียงถี่จนเกินไปทำให้ผลผลิตที่ต่ำ (มากกว่า 2 วันกรรียง ติดต่อกัน) และกรรียงพาราในช่วงไม่เหมาะสม เช่น ฝนตก ยางพลัดใบ และช่วงแล้งจัด อยู่ในระดับที่มีปัญหาน้อย ดังตารางที่ 4.9

4.4.3 ด้านภูมิอากาศที่มีผลต่อการผลิตยางพารา

เมื่อพิจารณาประเด็นสำคัญในด้านพบว่าปัญหาด้านภูมิอากาศที่มีผลต่อการผลิตยางอยู่ในระดับมีปัญหามาก (ค่าเฉลี่ย = 1.93) โดยประเด็นปัญหา ฤดูที่ไม่แน่นอนทำให้จำนวนวันกรรียงที่ไม่แน่นอนและมีแนวโน้มน้อยลง ภาพรวมในปัจจุบันปัญหาเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้ง (%DRC) เฉลี่ยในแต่ละสวนลดลงเมื่อเทียบกับในอดีตเป็นผลมาจากสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศส่งผลต่อปริมาณผลผลิตของเกษตรกรที่ลดลง อยู่ในระดับที่มีปัญหามาก ดังตารางที่ 4.10

*ตารางที่ 4.8 ความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคด้านการใช้เทคโนโลยีการผลิตและการจัดการสวนยางที่เป็นสาเหตุที่ทำให้ผลผลิตต่อไร่ต่อปีของเกษตรกร

ชาวสวนยางไม่เป็นไปตามยุทธศาสตร์ N = 626

ด้านการใช้เทคโนโลยี การผลิตและการจัดการสวนยาง	มีปัญหามาก		มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก		มีปัญหาน้อย		ไม่มีและไม่ใช้ปัญหา		ค่าเฉลี่ย S.D.	แปลผล
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1. พันธุ์ยางที่ใช้ปลูกให้ผลผลิตน้อย	138 (22.00)	90 (14.40)	91 (14.50)	226 (36.10)	2.74	1.237	มีปัญหาน้อย			
2. สภาพความอุดมสมบูรณ์ของดินที่ปลูก ต่ำและไม่เหมาะสม	100 (16.00)	79 (12.60)	99 (15.80)	267 (42.70)	2.98	1.171	มีปัญหาน้อย			
3. ลักษณะพื้นที่ปลูกไม่เหมาะสมต่อการ ปลูกยาง	58 (9.30)	52 (8.30)	97 (15.50)	338 (54.00)	3.31	1.023	ไม่มีและไม่ใช้ปัญหา			
4. ใช้สูตรปุ๋ยไม่ตรงกับวิชาการกำหนด ในช่วงอายุในแต่ละช่วง	95 (15.20)	48 (7.70)	74 (11.80)	328 (52.40)	3.17	1.167	มีปัญหาน้อย			
5. ขาดการใส่ปุ๋ยบำรุงให้เป็นไปตาม กำหนด	118 (18.80)	60 (9.60)	83 (13.30)	284 (45.40)	2.98	1.225	มีปัญหาน้อย			
6. การป้องกันกำจัดโรค	140 (22.4)	62 (9.90)	86 (13.70)	257 (41.10)	2.84	1.262	มีปัญหาน้อย			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

*ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

N = 626

ปัญหาด้านการใช้เทคโนโลยี การผลิตและการจัดการสวนยาง	มีปัญหาอย่างมาก		มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก		มีปัญหาหน่อย		ไม่มีและไม่ใช้ปัญหา		ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
7. มีการกำจัดการพืชพันธุ์	69 (11.00)	58 (9.30)	94 (15.00)	324 (51.80)	3.23	1.074	มีปัญหาน้อย				
8. ไม่มีการตัดแต่งกิ่ง	85 (13.60)	34 (5.40)	69 (11.00)	357 (57.00)	3.28	1.125	ไม่มีและไม่ใช้ปัญหา				
รวม					3.06	1.125	มีปัญหาน้อย				

*หมายเหตุ : ค่า Missing คือ เกษตรกรที่ไม่เปิดกริด จำนวน 81 คิดเป็นร้อยละ 12.90

*ตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคด้านการกริดยางพาราที่เป็นสาเหตุทำให้ผลผลิตต่อไร่ต่อปีของเกษตรกรชาวสวนยางไม่เป็นที่ไปตามยุทธศาสตร์ N = 626

ด้านการกริดยางพารา	มีปัญหามาก		มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก		มีปัญหาน้อย		ไม่มีและไม่ใช้ปัญหา		ค่าเฉลี่ย S.D.	แปลผล
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1. เปิดกริดยางพาราในขณะที่ยางพารา ไม่ได้ขนาดตามสถาบันวิจัยยางกำหนด	114 (18.20)	26 (4.20)	68 (10.90)	337 (53.80)	3.15	1.217	มีปัญหาน้อย			
2. หน้ากริดยางแห้งตาย และเสียหายอัน เนื่องมาจากแรงงานกริดยาดัดทักษะ	218 (34.80)	93 (14.90)	93 (14.90)	141 (22.50)	2.29	1.235	มีปัญหาน้อย			
3. ใช้ระบบกริดเงินเกินไปทำให้ผลผลิตที่ต่ำ (กริดติดต่อกันมากกว่า 2 วัน)	98 (15.70)	47 (7.50)	72 (11.50)	328 (52.40)	3.16	1.177	มีปัญหาน้อย			
4. กริดยางพาราในช่วงไม่เหมาะสม เช่น ฝน ตก ยางพลัดใบ และช่วงแล้งจัด	113 (18.10)	37 (5.90)	74 (11.80)	321 (51.30)	3.11	1.216	มีปัญหาน้อย			
รวม					2.92	1.211	มีปัญหาน้อย			

*หมายเหตุ : ค่า Missing คือ เกษตรกรที่ไม่เปิดกริด จำนวน 81 คิดเป็นร้อยละ 12.90

*ตารางที่ 4.10 ความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคด้านภูมิอากาศที่มีผลต่อการผลิตยางที่เป็นสาเหตุทำให้ผลผลิตต่อไร่ต่อปีของเกษตรกรชาวสวนยางไม่เป็นไปตามยุทธศาสตร์

ด้านภูมิอากาศที่มีผลต่อการผลิตยาง	มีปัญหามาก		มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก		มีปัญหาน้อย		ไม่มีและไม่ใช้ปัญหา		ค่าเฉลี่ย S.D.	แปลผล
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
1. ฤดูที่ไม่แน่นอนทำให้จำนวนวันกรีตที่ไม่แน่นอนและมีแนวโน้มลดลง	439 (70.10)	43 (6.90)	20 (3.20)	43 (6.90)	1.39	.887	มีปัญหามาก			
2. ภาพรวมในปัจจุบันปัญหาเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้ง(%DRC) เฉลี่ยในแต่ละสวนลดลง เมื่อเทียบกับในอดีตเป็นผลมาจากสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง	393 (62.80)	56 (8.90)	26 (4.20)	70 (11.20)	1.58	1.054	มีปัญหามาก			
3. สภาพภูมิอากาศส่งผลต่อปริมาณผลผลิตของเกษตรกรที่ลดลง	476 (76.00)	41 (6.50)	13 (2.10)	15 (2.40)	1.21	.614	มีปัญหามาก			
รวม					1.39	.851	มีปัญหามาก			

*หมายเหตุ : ค่า Missing คือ เกษตรกรที่ไม่เปิดกริต จำนวน 81 คิดเป็นร้อยละ 12.90

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.5 วิจารณ์ผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร ด้านผู้ซื้อผลผลิต ด้านเกษตรกร ด้านช่องทางการขาย และด้านปัญหาการจัดการผลผลิตเพื่อการขาย รวมถึงปัญหาและอุปสรรคที่เป็นสาเหตุทำให้ผลผลิตยางพาราต่อไร่ต่อปีของเกษตรกรไม่เป็นไปตาม ยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 – 2556 ด้านการใช้เทคโนโลยีการผลิตและการจัดการสวน ยาง ด้านการกรีดยางพารา และด้านภูมิอากาศที่มีผลต่อการผลิตยางพารา ส่งผลต่อแนวทางในการ ดำเนินงานแผนกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 – 2556 ซึ่งมีความสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ ยศ บริสุทธิ์ และคณะ (2557) ซึ่งได้ทำการศึกษาในหัวข้อ “เรามีความเข้าใจปัญหา ของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารารายย่อยในพื้นที่ส่งเสริมใหม่ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนจริง หรือ?” พบว่า ประเด็นปัญหาที่องค์กรเกษตรกรประสบในปัจจุบัน ได้แก่ ราคาขายพาราท่ำและไม้ แน่นนอน ความล่าช้าในการมารับซื้อและการจ่ายเงินของผู้ที่ได้รับการประมูล ยางก้อนถ้วยไม่ได้ คุณภาพหรือมาตรฐาน เงินทุนหมุนเวียนขององค์กรเกษตรกรไม่เพียงพอ และประเด็นปัญหาที่ คริวเรือนเกษตรกรประสบในปัจจุบัน ได้แก่ ราคาขายพาราทกต่ำและไม้แน่นนอน โรคและแมลงระบาด การลักขโมยยางก้อนถ้วยในสวนยางพารา ทักษะฝีมือการทำสวนยางยังไม่ชำนาญนัก ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพที่มาจากการเปลี่ยนแปลงรูปแบบวิถีชีวิตจากการทำสวนยางพารา

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ (Conclusions and Recommendations)

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสังเคราะห์และเสนอแนะแผนการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยที่สอดคล้องและตอบสนองยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 – 2556 โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การสำรวจสวนยางพารา และการเสวนากลุ่มด้วยแบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 626 ตัวอย่าง ประกอบไปด้วย เกษตรกรชาวสวนยางพาราใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี ที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางพารา และพ้นการสงเคราะห์แล้ว(อยู่ในระหว่างเปิดกรี๊ดให้ผลผลิต) โดยแต่สวนยางกำลังให้ผลผลิตและมีอายุตั้งแต่เริ่มเปิดกรี๊ดจนถึงอายุยาง 25 ปี และผ่านการอบรม 3 หลักสูตร จากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางพาราในปี พ.ศ. 2558 ในด้านการกรี๊ดยางพารา การผสมปุ๋ย และการผลิตยางพารา ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive method) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ข้อมูลพื้นฐานทางสังคมของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานีส่วนใหญ่ ร้อยละ 36.00 มีอายุ 31 – 40 ปี ร้อยละ 61.00 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 37.00 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 99.00 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 82.00 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 63.00 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ร้อยละ 35.00 มีประสบการณ์การทำเกษตรน้อยกว่า 21 ปี

ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญส่วนใหญ่ ร้อยละ 28.60 มีอายุ 21 – 30 ปี และมีอายุมากกว่า 50 ปี ร้อยละ 62.90 เป็นเพศชาย ร้อยละ 37.10 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 97.10 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 100 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 65.70 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ร้อยละ 25.70 มีประสบการณ์การทำเกษตร 21 – 30 ปี และมีประสบการณ์การทำเกษตร 31 – 40 ปี

ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดขอนแก่นส่วนใหญ่ ร้อยละ 45.70 มีอายุมากกว่า 50 ปี ร้อยละ 60.00 เป็นเพศชาย ร้อยละ 54.30 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา

ตอนต้น ร้อยละ 100.00 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 82.90 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 77.10 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ร้อยละ 28.60 มีประสบการณ์การทำงานเกษตรน้อยกว่า 21 ปี

ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดร้อยเอ็ดส่วนใหญ่ ร้อยละ 31.60 มีอายุ 21 – 30 ปี ร้อยละ 55.30 เป็นเพศชาย ร้อยละ 34.20 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 100.00 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 86.80 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 68.40 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ร้อยละ 34.20 มีประสบการณ์การทำงานเกษตร 21 – 30 ปี

ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดยโสธรส่วนใหญ่ ร้อยละ 42.20 มีอายุมากกว่า 50 ปี ร้อยละ 62.20 เป็นเพศชาย ร้อยละ 35.60 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 100.00 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 91.10 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 77.80 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ร้อยละ 33.30 มีประสบการณ์การทำงานเกษตร 41 – 50 ปี

ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดมุกดาหารส่วนใหญ่ ร้อยละ 30.80 มีอายุ 31 – 40 ปี ร้อยละ 79.50 เป็นเพศชาย ร้อยละ 28.20 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 100.00 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 84.60 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 59.00 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ร้อยละ 43.60 มีประสบการณ์การทำงานเกษตร 21 – 30 ปี

ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดสุรินทร์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 54.70 มีอายุ 41 – 50 ปี ร้อยละ 52.00 เป็นเพศชาย ร้อยละ 44.00 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 100.00 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 96.00 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 62.70 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ร้อยละ 33.30 มีประสบการณ์การทำงานเกษตร 41 – 50 ปี

ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษส่วนใหญ่ ร้อยละ 38.90 มีอายุ 31 – 40 ปี ร้อยละ 59.70 เป็นเพศชาย ร้อยละ 38.90 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 100.00 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 83.30 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 94.40 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ร้อยละ 29.20 มีประสบการณ์การทำงานเกษตร 21 – 30 ปี

ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 37.80 มีอายุ 41 – 50 ปี ร้อยละ 51.20 เป็นเพศชาย ร้อยละ 34.10 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 100.00 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 97.60 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 72.00 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ร้อยละ 24.40 มีประสบการณ์การทำงานเกษตร 41 – 50 ปี

ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดกาฬสินธุ์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 33.30 มีอายุ 31 – 40 ปี และมีอายุ 41 – 50 ปี ร้อยละ 56.90 เป็นเพศชาย ร้อยละ 33.30 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 98.00 ปี นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 96.10 มีสถานภาพ ร้อยละ 96.10 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ร้อยละ 39.20 มีประสบการณ์การทำงานเกษตร 21 – 30 ปี

ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมาส่วนใหญ่ ร้อยละ 42.60 มีอายุมากกว่า 50 ปี ร้อยละ 59.30 เป็นเพศชาย ร้อยละ 42.60 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาต้น

ร้อยละ 100.00 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 92.60 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 88.90 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ร้อยละ 37.00 มีประสบการณ์การทำงานเกษตร 41 – 50 ปี

5.1.2 ข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรทั้ง 11 จังหวัด เกษตรกรมีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.82 คน เป็นเพศชาย 1.51 คน เป็นเพศหญิง 1.31 คน โดยทำงานอยู่ในภาคเกษตรเฉลี่ย 2.42 คน เป็นเพศชาย 1.32 คน เป็นหญิง 1.12 คน และทำงานอยู่นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 0.31 คน เป็นเพศชาย 0.16 คน เป็นหญิง 0.15 คน มีแรงงานจ้างทั้งหมดเฉลี่ย 0.73 คน เป็นเพศชาย 0.50 คน เป็นหญิง 0.21 คน มีอัตราค่าจ้างประจำเฉลี่ย 284.04 บาท มีอัตราค่าจ้างชั่วคราวเฉลี่ย 279.63 บาท มีสมาชิกในครัวเรือนไปรับจ้างกรีดยาง ร้อยละ 12.80 และไม่ได้ไปรับจ้างกรีดยาง ร้อยละ 87.20 มีสมาชิกในครัวเรือนไปรับจ้างทำการเกษตรอื่น ๆ นอกครัวเรือน ร้อยละ 13.60 และไม่ได้ไปรับจ้างทำการเกษตรอื่น ๆ นอกครัวเรือน ร้อยละ 86.40 มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเพียงพอต่อการทำการเกษตร ร้อยละ 63.70 และมีจำนวนแรงงานในครัวเรือนไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร ร้อยละ 36.30 สาเหตุที่จำนวนแรงงานไม่เพียงพอ จำนวนแรงงานในครัวเรือนมีน้อย ร้อยละ 15.50 ปัจจัยที่เลือกแรงงานจ้างกรีดยาง ฝีมือการกรีดยาง ร้อยละ 6.90 มีพื้นที่ถือครองทั้งหมดของครัวเรือนเฉลี่ย 36.42 ไร่ เป็นพื้นที่ทางการเกษตรเฉลี่ย 34.75 ไร่ โดยมีพื้นที่ที่ทำสวนยางพารามากที่สุดเฉลี่ย 18.31 ไร่ การถือครองที่ดินที่เป็นพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรมี 2 ลักษณะ คือ พื้นที่ทำการเกษตรที่เป็นเจ้าของเฉลี่ย 33.03 ไร่ และพื้นที่ทำการเกษตรที่เช่าเฉลี่ย 17.87 ไร่ มีรายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ย 199,751.42 บาทต่อปี ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่ได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย 167,246.47 บาทต่อปี รายได้ที่ได้จากสวนยางพาราเฉลี่ย 126,057.23 บาทต่อปี และเป็นรายได้อื่น ๆ ที่มาจากนอกภาคเกษตรเฉลี่ย 67,859.29 บาทต่อปี มีรายจ่ายรวมของครัวเรือนเฉลี่ย 154,592.48 บาทต่อปี ซึ่งส่วนใหญ่เกษตรกรจะใช้จ่ายหมดไปกับรายจ่ายอื่น ๆ นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 91,656.05 บาทต่อปี มีรายจ่ายในภาคเกษตรเฉลี่ย 61,344.68 บาทต่อปี และรายจ่ายจากสวนยางพาราน้อยสุดเฉลี่ย 34,053.99 บาทต่อปี

5.1.3 ข้อมูลการจัดการผลิต ผลผลิตและราคาที่ได้รับ

ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรทั้ง 11 จังหวัด ส่วนใหญ่ใช้ ระบบกรีดยาง 2 เว้น 1 คิดเป็นร้อยละ 79.40 และในรอบเดือนกรีดยางเฉลี่ย 17.52 วัน ในรอบปีกรีดยางเฉลี่ย 7.61 เดือน ในรอบปีกรีดยางเฉลี่ย 137.92 วัน รูปแบบผลผลิตยางก้อนถ้วย คิดเป็นร้อยละ 77.50 สาเหตุในการเลือกรูปแบบผลผลิต ใช้ระยะเวลาในการทำงานน้อย คิดเป็นร้อยละ 65.20 ผลผลิตน้ำยางสดมีการผลิตในจังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดนครราชสีมา โดยผลผลิตเฉลี่ยทั้ง 2 จังหวัด ในรูปน้ำยางสดจำนวนเท่ากับ 113 กิโลกรัมต่อวัน ใน 1 เดือนการเพาะปลูกได้น้ำยางสดจำนวน 1,340.67 กิโลกรัม ใน 1 ปี การเพาะปลูกได้น้ำยางสดจำนวน 11,780.67 กิโลกรัม และมีเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้ง(%DRC) เท่ากับ 32.43 เปอร์เซ็นต์ โดยเฉลี่ยที่ได้รับในการขายยาง ณ แหล่งที่นำน้ำยางสดไปขาย เท่ากับ 33.29 เปอร์เซ็นต์ ผลผลิตยางแผ่นดิบ มีการผลิตใน 5 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดอุบลราชธานี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดนครราชสีมา โดยผลผลิตเฉลี่ยทั้ง 5 จังหวัด ในรูปแบบยางแผ่นดิบ 38.70 แผ่นต่อวัน คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 44.11 กิโลกรัมต่อวัน ใน 1 เดือนการเพาะปลูกได้จำนวนยางแผ่นดิบรวม 660.86 แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 783.31 กิโลกรัมต่อเดือน ใน 1 ปีการเพาะปลูก ได้จำนวนยางแผ่นดิบรวม 7,591.76 แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 8,014.64 กิโลกรัมต่อปี โดยปรกติยางแผ่นดิบตากยางไว้ประมาณ(นับตั้งแต่วันกรีด) 11.61 วัน ระดับชั้นยางแผ่นที่ขายอยู่ในชั้น 2.70 ผลผลิตยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 7 มีด จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 293.36 กิโลกรัม กรณีตากยางก้อนถ้วยก่อนแล้วขาย มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 7.44 มีด ก่อนขายได้ตากยางก้อนถ้วย 2.83 วัน จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 316.65 กิโลกรัม ค่าเฉลี่ยราคาผลผลิตรูปแบบยางแผ่นดิบเฉลี่ยรวม 11 จังหวัด ที่เกษตรกรขายได้เท่ากับ 48.63 บาทต่อกิโลกรัม รูปแบบผลผลิตน้ำยางสดเท่ากับ 45.71 บาทต่อกิโลกรัม และรูปแบบผลผลิตยางก้อนถ้วย อยู่ที่ 24.05 บาทต่อกิโลกรัม เกษตรกรจำหน่ายผลผลิตที่กลุ่มรับซื้อผลผลิตที่เป็นสมาชิกมาก คิดเป็นร้อยละ 53.80

5.1.4 ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร

ผลจากการศึกษาพบว่าปัญหาด้านผู้ซื้อผลผลิตอยู่ในระดับมีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก(ค่าเฉลี่ย = 2.10) โดยประเด็นปัญหา กตรราคาโดยอ้างเหตุผลเรื่องต้นทุนของตนเอง มีปัญหาอยู่ในระดับมีปัญหามาก ผู้ซื้อบางพื้นที่ฮ้างและสมคบกันแบ่งพื้นที่รับซื้อ ผู้รับซื้อที่มีจำนวนน้อย แห้งรับซื้อที่มีน้อย ผู้ซื้อไม่ซื่อสัตย์ และไม่ทราบส่วนต่างหรือไม่รู้เท่าทันพ่อค้า มีปัญหาอยู่ในระดับมีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก ปัญหาด้านเกษตรกรอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย(ค่าเฉลี่ย = 2.77) โดยประเด็นปัญหา ไม่มีความรู้และไม่ได้รับข่าวสารความเคลื่อนไหวด้านราคาที่ชัดเจนเพื่อการตัดสินใจในการขาย คุณภาพของผลผลิตที่ผลิตต่ำ และผลผลิตไม่แน่นอนทำให้ถูกกดราคาจากผู้ซื้อ มีปัญหาอยู่ในระดับมีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก ความเข้มแข็งกลุ่มมีน้อยทำให้สมาชิกบางคนไม่เข้าร่วมกลุ่มในการขาย มีปัญหาอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย และความไม่สะดวกในการนำยางไปขายเพราะห่างไกลจากแหล่งขาย และปัญหาค่าใช้จ่ายการขนส่ง มีปัญหาอยู่ในระดับไม่มีและไม่ใช่ปัญหา ปัญหาด้านช่องทางการขายอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย(ค่าเฉลี่ย = 2.67) โดยประเด็นปัญหา ทางเลือกในช่องทางการตลาดในปัจจุบันมีน้อยทำให้เกษตรกรไม่มีทางเลือก และเกษตรกรมีโอกาสขายผลผลิตตนเองโดยตรงกับโรงงานน้อยต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง มีปัญหาอยู่ในระดับมีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก และในช่องทางที่เกษตรกรเลือกมีผู้เกี่ยวข้องมากจนเกินไป ทำให้ราคาที่ยางได้ต่ำเนื่องจากการหักค่าใช้จ่ายของผู้ซื้อ การขายผ่านกลุ่มมีข้อจำกัดในเรื่องการได้รับเงินช้า ราคาที่เกษตรกรขายได้จากพ่อค้าดีกว่าผ่านกลุ่มทำให้กลุ่มมีปัญหาในเรื่องการบริหารจัดการและการควบคุมปริมาณเพื่อสร้างอำนาจการต่อรอง และกลุ่มที่ท่านเป็นสมาชิกมีปัญหาที่ไม่สามารถต่อรองราคาให้กับสมาชิกได้ อยู่ในระดับมีปัญหาน้อย และปัญหาด้านการจัดการผลผลิตเพื่อการขายอยู่ในระดับไม่มีและไม่ใช่ปัญหา(ค่าเฉลี่ย = 3.53) โดยประเด็นปัญหา ปัจจุบันท่านมีปัญหาการขนส่งผลผลิตไปขายหรือไม่ ท่านมีปัญหาแรงงานในการขายหรือไม่ และปัญหาค่าใช้จ่ายในการขายผลผลิตของท่านมีปัญหาอยู่ในระดับมีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก อยู่ในระดับไม่มีและไม่ใช่ปัญหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.5 ปัญหาและอุปสรรคที่เป็นสาเหตุทำให้ผลผลิตยางพาราต่อไร่ต่อปีของเกษตรกรไม่เป็นไปตามยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 – 2556

ผลจากการศึกษาพบว่าปัญหาด้านการใช้เทคโนโลยีการผลิตและการจัดการสวนยางอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย(ค่าเฉลี่ย = 3.06) โดยประเด็นปัญหา ลักษณะพื้นที่ปลูกไม่เหมาะสมต่อการปลูกยาง และไม่มีกรตัดแต่งกิ่ง มีปัญหาอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย และพันธุ์ยางที่ใช้ปลูกให้ผลผลิตน้อย สภาพความอุดมสมบูรณ์ของดินที่ปลูกต่ำและไม่เหมาะสม ใช้สูตรปุ๋ยไม่ตรงกับวิชาการกำหนดในช่วงอายุยางแต่ละช่วง ขาดการใส่ปุ๋ยบำรุงให้เป็นไปตามกำหนด การป้องกันกำจัดโรค และมีการกำจัดวัชพืชน้อย มีปัญหาอยู่ในระดับไม่มีและไม่ใช้ปัญหา ปัญหาด้านการกรีดยางพาราอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย(ค่าเฉลี่ย = 2.92) โดยประเด็นปัญหา เปิดกรรียงพาราในขณะที่ต้นยางพาราไม่ได้ขนาดตามสถาบันวิจัยยางกำหนด หน้ากรรียงแห้งตายและเสียหายอันเนื่องมาจากแรงงานกรรียงขาดทักษะ ใช้ระบบกรรียงเกินจนเกินไปทำให้ผลผลิตที่ต่ำ(มากกว่า 2 วันกรรียง ติดต่อกัน) และกรรียงพาราในช่วงไม่เหมาะสม เช่น ฝนตก ยางพลัดใบ และช่วงแล้งจัด อยู่ในระดับที่มีปัญหาน้อย ปัญหาด้านภูมิอากาศที่มีผลต่อการผลิตยางอยู่ในระดับมีปัญหามาก(ค่าเฉลี่ย = 1.93) โดยประเด็นปัญหา ฤดูที่ไม่แน่นอนทำให้จำนวนวันกรรียงที่ไม่แน่นอนและมีแนวโน้มน้อยลง ภาพรวมในปัจจุบันปัญหาเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้ง (%DRC)เฉลี่ยในแต่ละสวนลดลงเมื่อเทียบกับในอดีตเป็นผลมาจากสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศส่งผลต่อปริมาณผลผลิตของเกษตรกรที่ลดลง อยู่ในระดับที่มีปัญหามาก

5.2 อภิปรายผล

จากสรุปผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาการสังเคราะห์และเสนอแนะแผนการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยที่สอดคล้องและตอบสนองยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 – 2556” ผู้วิจัยขออภิปรายผลดังนี้

5.2.1 ข้อมูลพื้นฐานทางสังคมของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

จากสรุปผลการศึกษาวิจัยพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุค่อนข้างสูง เป็นเพศชาย มีระดับการศึกษาโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน มีประสบการณ์การทำเกษตรที่ค่อนข้างยาวนาน ซึ่งอาจส่งผลต่อกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์พัฒนายางพาราในด้านการพัฒนาบุคลากร เพราะอาจยึดติดกับกระบวนการทำการเกษตรแบบเก่า และไม่ยอมรับกระบวนการในการทำการเกษตรแบบใหม่ที่มีเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้อง มีการประกอบอาชีพอื่นร่วมด้วยนอกจากการทำสวนยางพารา มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมีเพียงพอต่อการทำสวนยางพารา และเพียงพอต่อการทำการเกษตรอื่น ๆ และการเป็นสมาชิกกลุ่มสวนยาง สกย. เป็นส่วนใหญ่แสดงถึงการยอมรับในการทำงานของหน่วยงานภาครัฐมากขึ้น

5.2.2 ข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

จากสรุปผลการศึกษาวิจัยพบว่า แรงงานส่วนใหญ่เป็นแรงงานครัวเรือนเป็นหลัก เนื่องจากมีแรงงานที่เพียงพออยู่แล้ว หรือสภาพเศรษฐกิจภายในครัวเรือนที่ไม่พอจะจ้างแรงงานเพิ่ม แต่มีบางส่วนที่เป็นแรงงานจ้างทั้งหมด อันเนื่องจากการแรงงานในครัวเรือนไม่เพียงพอ หรือแรงงานในครัวเรือนเลือกที่จะ

ประกอบอาชีพนอกภาคเกษตร ลักษณะการถือครองที่ดินส่วนใหญ่ยังเป็นที่ดินของตนเองและยังใช้ประกอบอาชีพทางการเกษตรอยู่ แม้อาจมีการเช่าที่ดินเพิ่มเพื่อประกอบอาชีพทางการเกษตรบ้าง รายได้ของครัวเรือนมาจากภาคเกษตรเป็นส่วนใหญ่ และรายจ่ายของครัวเรือนหมดไปกับรายจ่ายอื่น ๆ นอกภาคเกษตร ซึ่งสอดคล้องกับกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์พัฒนายางพาราในด้านการเสริมรายได้และยกระดับชีวิตเกษตรกรชาวสวนยาง ที่ผลักดันให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและลดรายจ่ายด้านภาคเกษตรลง

5.2.3 ข้อมูลการจัดการผลิต ผลผลิตและราคาที่เกษตรกรได้รับ

จากสรุปผลการศึกษาวิจัยพบว่า ระบบกรีดที่เกษตรกรส่วนใหญ่เลือกใช้ยังคงเป็น 2 เว้น 1 รูปแบบผลผลิตยางพาราส่วนใหญ่เป็นยางก้อนถ้วย สาเหตุในการเลือกรูปแบบผลผลิตเนื่องมาใช้เวลาผลิตน้อย แสดงถึงว่าเกษตรกรยังเลือกรูปแบบการผลิตที่ง่ายและสะดวกมากกว่ารูปแบบผลผลิตที่ยุ่งยาก ซึ่งอาจเกิดจากการขาดอุปกรณ์หรือความพร้อมในการปรับเปลี่ยนรูปแบบผลผลิตผลผลิตยางพารา(ยางก้อนถ้วย) 293.36 กิโลกรัมต่อเดือน ซึ่งส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์พัฒนายางพาราในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพยางที่เป็นวัตถุดิบราคายางพารา(ยางก้อนถ้วย) 24.05 บาทต่อกิโลกรัม เป็นราคาที่ต่ำกว่าราคาประกาศเป็นอย่างมาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์พัฒนายางพาราในด้านพัฒนาระบบตลาดภายในประเทศไทยและต่างประเทศ และแหล่งจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกร เลือกที่จะขายผลผลิตกับกลุ่มรับซื้อผลผลิตที่เป็นสมาชิก แสดงถึงการรวมกลุ่มกันของเกษตรกรทำให้เกิดการต่อรองราคาระหว่างผู้ซื้อและผู้ผลิต

5.2.4 ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร

จากสรุปผลการศึกษาวิจัยพบว่า ด้านผู้ซื้อผลผลิตอยู่ในระดับที่มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก แต่ประเด็นปัญหา กตราคาโดยอ้างเหตุผลเรื่องต้นทุนของตนเอง มีปัญหาอยู่ในระดับที่มีปัญหามาก แสดงถึงเหตุที่ทำให้ราคาผลผลิตต่ำเกินควร ซึ่งส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์พัฒนายางพาราในด้านพัฒนาระบบตลาดภายในประเทศไทยและต่างประเทศ ด้านเกษตรกรอยู่ในระดับที่มีปัญหาน้อยแต่ประเด็นปัญหา ไม่มีความรู้และไม่ได้รับข่าวสารความเคลื่อนไหวด้านราคาที่ชัดเจนเพื่อการตัดสินใจในการขาย คุณภาพของผลผลิตที่ผลิตต่ำ และผลผลิตไม่แน่นอนทำให้ถูกกดราคาจากผู้ซื้อ มีปัญหาอยู่ในระดับที่มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์พัฒนายางพาราในด้านการเสริมรายได้และยกระดับชีวิตเกษตรกรชาวสวนยาง ด้านช่องทางการขายอยู่ในระดับที่มีปัญหาน้อย แม้ประเด็นปัญหา ทางเลือกในช่องทางการตลาดในปัจจุบันมีน้อยทำให้เกษตรกรไม่มีทางเลือก และเกษตรกรมีโอกาสขายผลผลิตตนเองโดยตรงกับโรงงานน้อยต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง มีปัญหาอยู่ในระดับที่มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก แสดงถึงช่องว่างของตลาดยางพาราที่ทำให้ราคาผลผลิตมีปัญหาหาซึ่งส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์พัฒนายางพาราในด้านพัฒนาระบบตลาดภายในประเทศไทยและต่างประเทศ และด้านปัญหาการจัดการผลผลิตเพื่อการขาย อยู่ในระดับไม่มีและไม่ใช้มีปัญหา

5.2.5 ปัญหาและอุปสรรคที่เป็นสาเหตุทำให้ผลผลิตยางพาราต่อไร่ต่อปีของเกษตรกรไม่เป็นไปตามยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 – 2556

จากสรุปผลการศึกษาวิจัยพบว่า ด้านการใช้เทคโนโลยีการผลิตและการจัดการสวนยางอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย โดยประเด็นปัญหา ลักษณะพื้นที่ปลูกไม่เหมาะสมต่อการปลูกยาง และไม่มี การตัดแต่งกิ่ง มีปัญหาอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย แสดงถึงวิธีการในการทำสวนยางพาราของเกษตรกร เกษตรที่ไม่ค่อยมีประสิทธิภาพเท่า ซึ่งส่งผลต่อกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์พัฒนายางพาราในด้านการเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพยางที่เป็นวัตถุดิบ ด้านการกรีดยางพาราอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย แสดงถึงกระบวนการเก็บผลผลิตที่ไม่ตรงตามมาตรฐาน ซึ่งส่งผลต่อกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์พัฒนา ยางพาราในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพยางที่เป็นวัตถุดิบ ด้านภูมิอากาศที่มีผลต่อ การผลิตยางพาราอยู่ในระดับมีปัญหามาก ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผลผลิตยางพาราของเกษตรกรมี ปัญหาและส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์พัฒนายางพาราในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและ คุณภาพยางที่เป็นวัตถุดิบ

5.3 ข้อเสนอแนะแผนการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยที่สอดคล้องและตอบสนอง ยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 – 2556

5.3.1 จัดสรรพื้นที่ที่มีความเหมาะสมแก่การเพาะปลูกยางพารา โดยมีการแบ่งพื้นที่ ให้มีความชัดเจนอย่างเท่าเทียม และออกกฎหมายป้องกันการลักลอบพื้นที่ป่าเพื่อไม่ให้เกษตรกรแอบอ้าง ทำการเพาะปลูกยางพาราแล้วนำพื้นที่ป่ามาขึ้นทะเบียน

5.3.2 จัดทำระบบขึ้นทะเบียนเกษตรกรชาวสวนยางพาราให้เป็นระบบ มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ และครอบคลุมทุกพื้นที่เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการตรวจสอบดูแล

5.3.3 จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับยางพาราให้แก่เกษตรกรอย่างสม่ำเสมอและ ต่อเนื่อง เพื่อให้เกษตรกรทันต่อข่าวสารเรื่องยางพาราอยู่เสมอ

5.3.4 จัดอบรมเกี่ยวกับการกรีดยางพารา เพื่อเพิ่มทักษะให้กับเกษตรกรและลด ความเสียหายของต้นยางพาราอันเนื่องมาจากการขาดทักษะ

5.3.5 จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรม เทคโนโลยี และระบบสารสนเทศที่มี ส่วนช่วยเพิ่มผลผลิตยางพาราให้กับเกษตรกรได้

5.3.6 ส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกรชาวสวนยางในแต่ละพื้นที่อย่างจริงจัง โดยมีหน่วยงานภาครัฐเข้าไปให้คำแนะนำ เพื่อเพิ่มอำนาจในการต่อรองราคาผลผลิตยางพาราให้กับ เกษตรกรได้อย่างแท้จริง

5.3.7 ส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางพาราจัดทำปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยชีวภาพไว้ ใช้กันเองภายในกลุ่ม เพื่อเป็นการลดต้นทุนอันเนื่องมาจากปุ๋ยที่มีราคาสูงและไม่แน่นอน

5.3.8 ส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางพาราจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายของแต่ละครัวเรือน เพื่อสร้างระเบียบวินัยเกี่ยวกับการใช้จ่ายภายในครัวเรือน การประหยัดอดออม ไม่ฟุ่มเฟือย ลดการกู้ยืมเงิน และหนี้สิน รวมไปถึงการลดต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการทำสวนยางพารา

5.3.9 จัดตั้งหน่วยงานภาครัฐให้มีหน้าที่รับซื้อผลผลิตยางพาราของกลุ่มเกษตรกร โดยเฉพาะ และทำหน้าที่เป็นตัวแทนจำหน่ายผลผลิตยางพาราให้กับภาคเอกชน หรือทำการค้าระหว่างประเทศ เพื่อกำหนดเกณฑ์ด้านราคาขายให้มีเท่าเทียมกัน

5.3.10 สร้างหลักเกณฑ์ และวิธีการตรวจประเมินรับรองสวนยางพาราและผลผลิตยางพาราของเกษตรกร เพื่อสร้างมาตรฐานสวนยางพาราและผลผลิตยางพาราให้มีคุณภาพ

สำหรับข้อเสนอแนะดังกล่าวข้างต้น สามารถสังเคราะห์เป็นแผนการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรที่สอดคล้อง และตอบสนองยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 - 2556 ดังแสดงในตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 ข้อเสนอแนะแผนการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยที่สอดคล้องและตอบสนองยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 – 2556

แผน	วัตถุประสงค์	โครงการ
1. การจัดสรรพื้นที่การเพาะปลูกยางพารา	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อกำหนดพื้นที่ที่เหมาะสมในการเพาะปลูกยางพารา 2. เพื่อการบริหารจัดการดูแลพื้นที่เพาะปลูกยางพาราได้อย่างสะดวกและทั่วถึง 	1. โครงการจัดสรรพื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อการเพาะปลูกยางพาราให้กับเกษตรกร
2. สร้างระบบสารสนเทศของเกษตรกร	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อขึ้นทะเบียนเกษตรกรชาวสวนยางพารา 2. เพื่อเป็นช่องทางในการติดต่อดูแลระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเกษตรกร 	1. โครงการขึ้นทะเบียนเกษตรกรชาวสวนยางพาราผ่านระบบสารสนเทศ
3. พัฒนาศักยภาพของเกษตรกร	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้เกษตรกรทันต่อข่าวสารเรื่องยางพาราอยู่เสมอ 2. เพื่อเพิ่มทักษะด้านกรรณการให้กับเกษตรกรและลดความเสียหายของต้นยางพาราอันเนื่องมาจากการขาดทักษะ 3. เพื่อเพิ่มทางเลือกใหม่ในการทำสวนยางพาราโดยอาศัยความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการให้ความรู้ใหม่เกี่ยวกับยางพาราให้แก่เกษตรกร 2. โครงการอบรมเพื่อเพิ่มทักษะการกรีดยางพารา 3. โครงการให้ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศที่มช่วยในการทำสวนยางพารา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

แผน	วัตถุประสงค์	โครงการ
4. สร้างกลุ่มเข้มแข็ง	1. เพื่อเพิ่มอำนาจในการต่อรองราคาผลผลิตยางพาราให้กับเกษตรกรได้อย่างแท้จริง 2. เพื่อเป็นการลดต้นทุนอันเนื่องมาจากปุ๋ยที่มีราคาสูงและไม่แน่นอน	1. โครงการอบรมเกี่ยวกับกระบวนการรวมกลุ่มของเกษตรกรชาวสวนยางพารา 2. โครงการอบรมการทำปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยชีวภาพให้กับกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางพารา
5. บัญชีเกษตรกร	1. เพื่อสร้างระเบียบวินัยเกี่ยวกับการใช้จ่ายภายในครัวเรือน ลดการกู้ยืมเงินและหนี้สิน รวมไปถึงการลดต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการทำสวนยางพารา	1. โครงการส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางพาราจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย ครัวเรือน
6. มาตรฐานและกฎเกณฑ์	1. เพื่อกำหนดเกณฑ์ด้านราคาขายให้มีเท่าเทียมกัน 2. เพื่อสร้างมาตรฐานสวนยางพาราและผลผลิตยางพาราให้มีคุณภาพ	1. โครงการจัดตั้งหน่วยงานภาครัฐทำหน้าที่รับซื้อและจำหน่ายผลผลิตยางพาราของกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางโดยเฉพาะ 2. โครงการสร้างหลักเกณฑ์ และวิธีการตรวจประเมินรับรองมาตรฐานสวนยางพาราและผลผลิตยางพาราของเกษตรกร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.4.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาวิจัยเรื่องการสังเคราะห์และเสนอแนะแผนการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยที่สอดคล้องและตอบสนองยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 – 2556 ทำให้สามารถวางกรอบแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์พัฒนายางพาราให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม ระบบการผลิต การจัดการ ผลผลิตยางพารา ราคาผลผลิต รายได้ รวมถึงปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการกำหนดยุทธศาสตร์พัฒนายางพาราให้เกิดการพัฒนาอย่างมีศักยภาพเกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรชาวสวนยางในการพัฒนาการเกษตรของประเทศต่อไป โดยทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการลงพื้นที่สำรวจถึงปัญหาและอุปสรรคในทำสวนยางพาราของเกษตรกรอย่างจริงจัง และกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของราคาผลผลิตยางพาราที่ตกต่ำและไม่แน่นอน ส่งผลให้เกษตรกรต้องขาดทุนและมีรายได้ลดลง รวมถึงเรื่องของราคาปุ๋ยที่มีราคาเพิ่มมากขึ้นและไม่แน่นอน ส่งผลให้เกษตรกรประสบกับปัญหาในเรื่องของต้นทุนที่สูงขึ้น และท้ายที่สุดเกษตรกรก็หลุดไม่พ้นจากวงจรปัญหานี้สิน และความยากจน

5.4.2 ข้อเสนอแนะจากการดำเนินงานวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ควรมุ่งเน้นศึกษาในเรื่องของปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรเป็นหลักจนรู้ถึงสาเหตุที่แน่ชัด แล้วจึงคิดวางกรอบแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์พัฒนายางพาราในภายหลัง จึงจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพและมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น รวมถึงเกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรชาวสวนยางในการพัฒนาการเกษตรของประเทศต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมพัฒนาที่ดิน. 2548. ยางพารา. กลุ่มวิจัยและพัฒนาการอนุรักษ์ดินและน้ำพื้นที่พืชไร่ สำนักวิจัยและการพัฒนาการจัดการที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน.
- การยางแห่งประเทศไทย. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.rubber.co.th/main.php?filename=index>
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์และคณะ. 2548. รายงานการวิจัย การสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นตัวผู้เรียนเป็นสำคัญตั้งแต่ พ.ศ. 2542 - 2547 (ฉบับสมบูรณ์). กรุงเทพฯ : กลุ่มพัฒนานโยบายการเรียนรู้ด้านภูมิปัญญาและการท่องเที่ยว. สำนักมาตรฐานการศึกษาและการพัฒนาการเรียนรู้ สกศ.
- ชื่นฤดี พิบูลย์. 2549. การเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกยางพาราระหว่างการผลิตและจำหน่ายเป็นน้ำยางสดและยางพาราแผ่นดิบ กรณีศึกษา : เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในจังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2542. โมเดลลิสเรล สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บัญชา สมบูรณ์สุขและคณะ. 2556. แนวทางการแก้ไขปัญหายางพาราตกต่ำ. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สงขลา.
- บัญชา สมบูรณ์สุขและคณะ. 2558. แนวคิดการประเมินต้นทุนการผลิตยางพาราไทย. คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. 2547. การวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูลในการวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 10 - 12.
- แผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (พ.ศ. 2557 - 2559). 2557. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก. <http://www.plan.msu.ac.th/thai/upload/datadownload/attach/120140307tcnU7gLplankon57.pdf>
- พระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2558. 2558. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก. <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2558/A/063/1.PDF>
- ภูมิศาสตร์ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก. <https://sites.google.com/site/geographyfunny/2>
- ยศ บริสุทธิ์และคณะ. 2557. “เรามีความเข้าใจปัญหาของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารารายย่อยในพื้นที่ส่งเสริมใหม่ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนจริงหรือ?”. วิทยาสารเกษตรศาสตร์ สาขาสังคมศาสตร์. 35 (1) : 61 - 72

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ยางพารา. 2543. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก. http://www.baanjomyut.com/library_2/extension-3/rubber_tree/index.html
- ยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 - 2556. 2552. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก. <http://www.rubberthai.com/about/pdf/strategy.pdf>
- วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์และคณะ. 2548. การวางแผนกลยุทธ์ : ศิลปะการกำหนดแผนองค์กรสู่ความเป็นเลิศ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ.
- เวชพล อ่อนละม้าย. 2555. ลักษณะทางกายภาพ วัฒนธรรมและเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือลักษณะทางกายภาพ. บริหารธุรกิจ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีโสธร.
- สถาบันวิจัยยาง. 2555. ข้อมูลวิชาการยางพารา 2555. กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.). 2554. ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ(พ.ศ.2555 - 2559). สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.).
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2551. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554). กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุคนธ์ทิพย์ เวียนมานะและคณะ. 2557. “ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณผลผลิตยางพาราในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”. แก่นเกษตร 42 (1) : 499 - 504.

ภาคผนวก

เครื่องมือในการเก็บข้อมูล

หนังสือตอบรับบทความวิจัยเพื่อนำเสนอในการประชุมวิชาการ
ระดับชาติราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงวิจัย ครั้งที่ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสัมภาษณ์

ชื่อโครงการ : โครงการสำรวจผลผลิตต่อไร่ต่อปีของเกษตรกรในความดูแลของ
สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง

สำหรับภาค.....เลขที่สงเคราะห์.....

ที่อยู่ที่ตั้งสวน.....

ชื่อ - สกุลผู้ให้สัมภาษณ์.....(ต้องเจ้าของสวนยางหรือทำสวนยางนี้)

วันที่สัมภาษณ์.....ที่อยู่.....

โทรศัพท์.....ชื่อผู้สัมภาษณ์.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคมของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

ลักษณะพื้นฐานทางสังคม

1. อายุ.....ปี
2. เพศ () ชาย () หญิง
3. ระดับการศึกษา () ประถมศึกษาตอนต้น () ประถมศึกษาตอนปลาย
 มัธยมศึกษาตอนต้น () มัธยมศึกษาตอนปลาย () ปวช./ปวส.
 ปริญญาตรี () สูงกว่าปริญญาตรี () อื่น ๆ (ระบุ).....
4. นับถือศาสนา () พุทธ () อิสลาม () คริสต์ () อื่น ๆ (ระบุ).....
5. สถานภาพ () โสด () สมรส () หย่า () หม้าย
6. อาชีพหลัก () ทำสวนยางพารา () ทำสวน (ระบุ)..... () ทำนา
 ทำไร่ (ระบุ)..... () เลี้ยงสัตว์ (ระบุ)..... () ค้าขาย
 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ () อื่น ๆ (ระบุ).....
7. อาชีพรอง () ทำสวนปาล์ม น้ำมัน () ทำสวน (ระบุ)..... () ทำนา
 ทำไร่ (ระบุ)..... () เลี้ยงสัตว์ (ระบุ)..... () ค้าขาย
 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ () อื่น ๆ (ระบุ).....
8. ประสบการณ์การทำเกษตร.....ปี
9. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....คน
ชาย.....คน อายุคนที่ 1.....ปี อายุคนที่ 2.....ปี อายุคนที่ 3.....ปี
หญิง.....คน อายุคนที่ 1.....ปี อายุคนที่ 2.....ปี อายุคนที่ 3.....ปี
10. การเป็นสมาชิกกลุ่ม () กลุ่มสวนยาง สกย. () กลุ่มออมทรัพย์
 สหกรณ์..... () กลุ่มชายผลผลิต..... () กลุ่มอื่นๆ (ระบุ)
- () ไม่เป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

11. แรงงาน

- 11.1 แรงงานในครัวเรือน.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน
- 11.1.1 ทำงานในภาคเกษตร.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน
- 11.1.2 ทำงานนอกภาคเกษตร.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน
- 11.2 แรงงานจ้าง.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน
- 11.2.1 ประเภทของแรงงาน
- () แรงงานจ้างประจำ อัตราค่าจ้าง.....บาท/.....
- กิจกรรมที่จ้างประจำ ได้แก่
- 1.....2.....3.....
- () แรงงานจ้างชั่วคราว อัตราค่าจ้าง.....บาท/.....
- กิจกรรมที่จ้างชั่วคราว ได้แก่
- 1.....2.....3.....
- () แรงงานจ้างกรีตการแบ่งสรรผลประโยชน์ระหว่างเจ้าของสวน : ลูกจ้าง =
- 11.3 คนในครอบครัวของท่านไปรับจ้างกรีตยางให้กับคนอื่นหรือไม่ () ไม่มี () มี.....คน
- 11.4 คนในครอบครัวของท่านไปรับจ้างทำเกษตรให้กับคนอื่นหรือไม่ () ไม่มี () มี.....คน
- 11.5 ท่านคิดว่าจำนวนแรงงานที่ใช้ในการผลิตเพียงพอหรือไม่ () เพียงพอ () ไม่เพียงพอ
- 11.6 สาเหตุที่จำนวนแรงงานไม่เพียงพอ
- () จำนวนแรงงานในครัวเรือนมีน้อย () บุตรหลานต้องไปเรียนหนังสือ
- () เป็นผู้สูงอายุ () การอพยพของแรงงานไปสู่ภาคการผลิตอื่น
- () อื่น ๆ (ระบุ)
- 11.7 ปัจจัยที่ตัดสินใจเลือกแรงงานจ้างกรีต

ประเด็น	เหตุผล
() ฝีมือการกรีตยาง	
() เงื่อนไขการแบ่งสรรผลประโยชน์	
() ความซื่อสัตย์และขยันทำงาน	
() จำนวนแรงงานกรีต	
() เป็นคนรู้จักหรือญาติพี่น้อง	
() อายุต้นยาง	
() สภาพพื้นที่สวนยาง	
() อื่น ๆ (ระบุ)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

12. ลักษณะการถือครองที่ดิน

12.1 จำนวนพื้นที่ทั้งหมด.....ไร่

12.2 จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร.....ไร่

สวนยางพารา.....ไร่ นา.....ไร่ สวนผลไม้.....ไร่

สวนปาล์มน้ำมัน.....ไร่ เลี้ยงสัตว์.....ไร่ อื่น ๆ.....ไร่

12.3 พื้นที่ทำการเกษตรที่เป็นเจ้าของ.....ไร่ เอกสารสิทธิ์.....

12.4 พื้นที่ทำการเกษตรโดยการเช่า.....ไร่ อัตราค่าเช่า.....

12.5 ท่านคิดว่าขนาดพื้นที่ฟาร์มที่ใช้ในการผลิตที่มีอยู่เพียงพอหรือไม่

 เพียงพอ ไม่เพียงพอ

13. รายได้ของครัวเรือน.....บาท/ปี

13.1 รายได้จากฟาร์มทั้งหมด.....บาท/ปี รายได้จากสวนยางพารา.....บาท/ปี

13.2 รายได้นอกฟาร์ม.....บาท/ปี

14. รายจ่ายของครัวเรือน.....บาท/ปี

14.1 รายจ่ายในฟาร์มทั้งหมด.....บาท/ปี รายจ่ายในสวนยางพารา.....บาท/ปี

14.2 รายจ่ายนอกฟาร์ม.....บาท/ปี

15. ท่านใช้เงินลงทุนในการทำสวนยางพารามาจากแหล่งใด

สัดส่วนเงินลงทุน		กรณีกู้ยืม	
ของตนเอง (%)	กู้ยืม (%)	แหล่งเงินกู้	อัตราดอกเบี้ย (%)

16. เงินออมของครัวเรือน.....บาท/ปี

 ธนาคาร กลุ่มออมทรัพย์/กลุ่มอื่น ๆ..... อื่น ๆ.....

17. ท่านมีการกู้เงินหรือไม่

 ไม่กู้ กู้ จาก.....จำนวน.....บาท ดอกเบี้ย.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูล การจัดการผลิต ผลผลิตและราคาที่ใช้เกษตรกรได้รับ

18. ต้นทุนการผลิตยางพารา

18.1 การปลูกยางพารา ช่วงอายุ 0 - 1 ปี

ค่าเตรียมพื้นที่.....บาท/ไร่ ค่าปุ๋ย.....บาท/กระสอบ

ค่าแรงงาน.....บาท/ไร่ ค่าวัสดุปลูก.....บาท/ไร่

18.2 การจัดสวนยางพารา ช่วงอายุ 2 ปี ถึงเปิดกรีต

ค่าปุ๋ย.....บาท/กระสอบ ค่าการป้องกันกำจัดโรค.....บาท/ไร่

ค่าการกำจัดวัชพืช.....บาท/ไร่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

18.3 การกรีดยางพารา ช่วงอายุยางเปิดกรีดจนถึงปัจจุบัน

ค่าแรงงานกรีดและเก็บผลผลิต.....บาท/ไร่

19. ระบบกรีด

19.1 ระบบกรีดที่ท่านใช้ในปัจจุบัน.....

19.2 ในรอบเดือนท่านกรีดยางพาราได้.....วัน ในรอบปี ท่านประมาณการจำนวนวันกรีดยางพาราของท่านได้.....เดือน หรือคิดเป็นวันได้.....วัน

20. ผลผลิตยางพารา

20.1 รูปแบบผลผลิตที่ท่านผลิตได้

() น้ำยางสด () ยางแผ่น () ยางก้อนถ้วย () อื่น ๆ (ระบุ).....

20.2 สาเหตุที่ท่านเลือกรูปแบบผลผลิต

- () ใช้ระยะเวลาในการทำงานน้อย () ภาวะขาดแคลนแรงงาน
 () ขั้นตอนการผลิตง่าย () ขาดแคลนอุปกรณ์ผลิตยางแผ่น
 () ได้รับรายได้ที่เป็นเงินสดเร็วขึ้น () แหล่งรับซื้อเป็นผู้กำหนด
 () อื่น ๆ (ระบุ).....

20.3 รายละเอียดเกี่ยวกับผลผลิตยางพาราและราคาที่ได้รับของท่าน

20.3.1 กรณียางแผ่นดิบ

ผลผลิตยางแผ่นดิบ.....แผ่นต่อวัน คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด.....กิโลกรัมต่อวัน และใน 1 เดือนได้ จำนวน.....แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด.....กิโลกรัมต่อเดือน และใน 1 ปี การเพาะปลูกได้จำนวนแผ่นดิบรวม.....แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด.....กิโลกรัมต่อปี โดยปกติยางแผ่นดิบที่ท่านขายท่านตากยางไว้ประมาณ.....วัน นับตั้งแต่วันกรีด และระดับชั้นยางแผ่นที่ท่านขายอยู่ในชั้น..... ราคาเฉลี่ยผลผลิตยางแผ่นดิบที่ท่านได้รับจากการขายยางแผ่นดิบ.....บาท/กิโลกรัม

ท่านคิดว่าราคาขายที่ท่านขายได้ต่ำกว่าราคาประกาศหรือไม่.....

.....

20.3.2 กรณีน้ำยางสด

ผลผลิตน้ำยางสด.....กิโลกรัมต่อวัน ใน 1 เดือนได้น้ำยางสดจำนวน.....กิโลกรัม และใน 1 ปี การเพาะปลูกได้น้ำยางสดจำนวน.....กิโลกรัม เปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้ง (%DRC) ของท่านโดยเฉลี่ยที่ได้รับในการขายยาง ณ แหล่งที่ท่านนำน้ำยางสดไปขาย.....% ราคาเฉลี่ยผลผลิตน้ำยางสดที่ท่านได้รับจากการขาย.....บาทต่อกิโลกรัม ท่านคิดว่าราคาขายที่ท่านขายได้ต่ำกว่าราคาประกาศ หรือไม่เพราะเหตุใด.....

.....

20.3.3 กรณียางก้อนถ้วย

จำนวนยางก้อนถ้วยที่ท่านขายโดยเฉลี่ยที่มีติดก่อนเก็บมาขาย.....มีด
 (1 มีดหมายถึง 1 วันกรีต) จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยที่ท่านขายได้ต่อครั้งในการขาย.....
 กิโลกรัม ราคาเฉลี่ยยางก้อนถ้วยที่ท่านได้รับหลังจากหักค่าขนส่ง ค่าปนเปื้อน และอื่น ๆ ตามผู้ซื้ออ้าง
บาท/กิโลกรัม

กรณีมีการตากยางก้อนถ้วยก่อนแล้วขาย จำนวนมีด.....มีด ก่อนขายท่านได้
 ตากยางก้อนถ้วย.....วัน จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยที่ท่านขายได้ต่อครั้งในการขาย.....
 กิโลกรัม ราคาเฉลี่ยยางก้อนถ้วยที่ท่านได้รับหลังจากหักค่าขนส่ง ค่าปนเปื้อน และอื่น ๆ ตามผู้ซื้ออ้าง
บาท/กิโลกรัม ท่านคิดว่าราคายางก้อนถ้วยที่ท่านได้รับเฉลี่ยในปัจจุบันพอใจหรือไม่เพราะ
 เหตุใด.....

20.4 แหล่งจำหน่ายผลผลิตของท่าน

- () โรงงาน () กลุ่มรับซื้อผลผลิตที่เป็นสมาชิก () พ่อค้าคนกลาง
 () ร้านรับซื้อในท้องถิ่น () จุดขายน้ำยาง () อื่น ๆ (ระบุ).....

ส่วนที่ 3 ศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการขายผลผลิตของเกษตรกร ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคที่เป็นสาเหตุทำให้ผลผลิตต่อไร่ต่อปีของเกษตรกรชาวสวนยางไม่เป็นไปตามยุทธศาสตร์

21. ปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร

21.1 ปัจจัยเหล่านี้ที่ท่านคิดว่าเป็นปัญหาต่อการขายผลผลิตของท่านหรือไม่ให้เหตุผลประกอบ

การตอบ ให้ตอบเป็นหมายเลขดังนี้ 1 มีปัญหามาก(มากกว่า 75 %) 2 มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก (51 – 74 %) 3 มีปัญหาน้อย(25 – 49 %) 4 ไม่มีและไม่ใช้ปัญหา(0 – 24 %) และทุกกรณีกรุณาให้เหตุผลประกอบด้วย

ปัจจัย	ปัญหา (ใส่หมายเลข)	เหตุผลประกอบ
1. ผู้ซื้อผลผลิตระบุ.....		
1.1 กตราคาโดยอ้างเหตุผลเรื่องต้นทุนของตนเอง		
1.2 ผู้ซื้อบางพื้นที่ฮิวและสมคบกันแบ่งพื้นที่รับซื้อ		
1.3 ผู้รับซื้อที่มีจำนวนน้อย		
1.4 แหล่งรับซื้อที่มีน้อย		
1.5 ผู้ซื้อไม่ซื้อสัตย์		
1.6 ไม่ทราบส่วนต่างหรือไม่รู้เท่าทันพ่อค้า		
1.7 อื่น ๆ ระบุ.....		
2. เกษตรกรเอง		
2.1 ไม่มีความรู้และไม่ได้รับข่าวสารความเคลื่อนไหวด้านราคาที่ชัดเจนเพื่อการตัดสินใจในการขาย		
2.2 ความเข้มแข็งกลุ่มมีน้อยทำให้สมาชิกบางคนไม่เข้าร่วมกลุ่มในการขาย		
2.3 คุณภาพของผลผลิตที่ผลิตต่ำ		
2.4 ความไม่สะดวกในการนำยางไปขายเพราะห่างไกลจากแหล่งขาย		
2.5 ปัญหาค่าใช้จ่ายการขนส่ง		
2.6 ผลผลิตไม่แน่นอนทำให้ถูกกดราคาจากผู้ซื้อ		
2.7 อื่น ๆ ระบุ.....		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัจจัย	ปัญหา (ใส่หมายเลข)	เหตุผลประกอบ
3. ช่องทางการขาย		
3.1 ทางเลือกในช่องทางการตลาดในปัจจุบันมีน้อยทำให้เกษตรกรไม่มีทางเลือก		
3.2 ในช่องทางที่เกษตรกรเลือกมีผู้เกี่ยวข้องมากจนเกินไปทำให้ราคาที่ยขายได้ต่ำเนื่องจากการหักค่าใช้จ่ายของผู้ซื้อ		
3.3 เกษตรกรมีโอกาขายผลผลิตตนเองโดยตรงกับโรงงานน้อยต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง		
3.4 การขายผ่านกลุ่มมีข้อจำกัดในเรื่องการได้รับเงินเข้า		
3.5 ราคาที่เกษตรกรขายได้จากพ่อค้าดีกว่าผ่านกลุ่มทำให้กลุ่มมีปัญหาในเรื่องการบริหารจัดการและการควบคุมปริมาณเพื่อสร้างอำนาจการต่อรอง		
3.6 กลุ่มที่ท่านเป็นสมาชิกมีปัญหาที่ไม่สามารถต่อรองราคาให้กับสมาชิกได้		
3.7 อื่น ๆ		
4. ปัญหาการจัดการผลผลิตเพื่อการขาย		
4.1 ปัจจุบันท่านมีปัญหาการขนส่งผลผลิตไปขายหรือไม่		
4.2 ท่านมีปัญหาแรงงานในการขายหรือไม่		
4.3 ปัญหาค่าใช้จ่ายในการขายผลผลิตของท่าน		
4.4 อื่น ๆ		

21.2 ปัญหาอื่นๆนอกเหนือจากที่ระบุไว้ใน 21.1 ที่มีผลต่อการขายผลผลิตของท่าน

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

21.3 ปัญหาและอุปสรรคที่เป็นสาเหตุทำให้ผลผลิตต่อไร่ต่อปีของเกษตรกรชาวสวนยางไม่
เป็นไปตามยุทธศาสตร์

การตอบ ให้ตอบเป็นหมายเลขดังนี้ 1 มีปัญหามาก(มากกว่า 75 %) 2 มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก
(51 – 74 %) 3 มีปัญหาน้อย(25 – 49 %) 4 ไม่มีและไม่ใช้ปัญหา(0 – 24 %) และทุกกรณีกรุณาให้
เหตุผลประกอบด้วย

ปัญหา	ปัญหา (ใส่หมายเลข)	เหตุผลประกอบ
1. ด้านการใช้เทคโนโลยีการผลิตและการจัดการสวน ยาง		
1.1 พันธุ์ยางที่ใช้ปลูกให้ผลผลิตน้อย		
1.2 สภาพความอุดมสมบูรณ์ของดินที่ปลูกต่ำและ ไม่เหมาะสม		
1.3 ลักษณะพื้นที่ปลูกไม่เหมาะสมต่อการปลูกยาง		
1.4 ใช้สูตรปุ๋ยไม่ตรงกับทางวิชาการกำหนดในช่วง อายุยางแต่ละช่วง		
1.5 ขาดการใส่ปุ๋ยบำรุงให้เป็นไปตามกำหนด		
1.6 การป้องกันกำจัดโรคน้อย		
1.7 มีการกำจัดวัชพืชน้อย		
1.8 ไม่มีการตัดแต่งกิ่ง		
2. ด้านการกรีดยางพารา		
2.1 ปิดกรีดยางพาราในขณะที่ต้นยางพาราไม่ได้ ขนาดเปิดกรีดยางตามสถาบันวิจัยยางกำหนด		
2.2 หน้ากรีดยางแห้งตาย และเสียหายอัน เนื่องมาจากแรงงานกรีดยางขาดทักษะ		
2.3 ใช้ระบบกรีดยางถี่เกินไปทำให้ผลผลิตที่ต่ำ (กรีดยางติดต่อกันมากกว่า 2 วัน)		
2.4 กรีดยางพาราในช่วงไม่เหมาะสมเช่น ฝนตก ยางผลัดใบ และช่วงแล้งจัด		
2.5 ปัญหาอื่น ๆ		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหา	ปัญหา (ใส่หมายเลข)	เหตุผลประกอบ
3. ด้านภูมิอากาศที่มีผลต่อการผลิตยางพารา		
3.1 ฤดูกาลไม่แน่นอนทำให้จำนวนวันกรีตที่ไม่แน่นอนและมีแนวโน้มน้อยลง		
3.2 ภาพรวมในปัจจุบันปัญหาเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้ง(%DRC) เฉลี่ยในแต่ละสวนลดลงเมื่อเทียบกับในอดีตเป็นผลมาจากสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง		
3.3 สภาพภูมิอากาศส่งผลต่อปัญหาปริมาณผลผลิตของเกษตรกรที่ลดลง		
3.4 ปัญหาอื่น ๆ		

21.4 ปัญหาอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ใน 21.3 ที่มีผลต่อทำให้ผลผลิตต่อไร่ต่อปีของเกษตรกรชาวสวนยางไม่เป็นไปตามยุทธศาสตร์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 4 เสนอแนะแผนการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรที่สอดคล้องและตอบสนองยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 – 2556

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ ๐๕๕๖.๐๖ / ๖๐๐๕

สถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
อ.จอมบึง จ.ราชบุรี ๗๐๑๕๐

๒๘ มกราคม ๒๕๕๙

เรื่อง ตอบรับบทความวิจัยเพื่อนำเสนอในการประชุมวิชาการระดับชาติ

เรียน คุณกิตติพงษ์ ภูระหงษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินผลการพิจารณาคุณภาพบทความวิจัย

ตามที่ท่านได้ส่งบทความวิจัยเรื่อง : การสังเคราะห์และเสนอแนะแผนการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยที่สอดคล้องและตอบสนองยุทธศาสตร์พัฒนาอย่างพารา พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๖ เพื่อนำเสนอในการประชุมวิชาการระดับชาติราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงวิจัย ครั้งที่ ๔ “สร้างองค์ความรู้ สู่การพัฒนา นำพาสังคม” ในวันอังคารที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง อําเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี นั้น

บัดนี้คณะกรรมการคัดกรองบทความวิจัยได้พิจารณาบทความของท่านแล้ว ขอแจ้งให้ทราบว่าผลงานของท่านผ่านการคัดเลือกให้นำเสนอผลงานภาคบรรยาย ในการนี้ขอให้ท่านดำเนินการ ดังนี้

๑. ปรับแก้บทความวิจัยตามข้อเสนอแนะ ถ้าประเด็นใดไม่สามารถแก้ไขได้ให้ชี้แจงเหตุผล และจัดพิมพ์บทความให้ถูกต้องตามแบบฟอร์มที่กำหนด โดยดาวน์โหลด Template แบบฟอร์มได้จากเว็บไซต์ <http://irdmcr.mcu.ac.th> และส่งกลับมายังสถาบันวิจัยและพัฒนา ภายในวันจันทร์ที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ หากไม่ได้รับผลงานที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วในเวลาที่กำหนด และไม่ปฏิบัติตามแบบฟอร์มที่แจ้ง สถาบันวิจัยและพัฒนาจะตีพิมพ์เฉพาะบทความย่อเท่านั้น ไม่ตีพิมพ์บทความวิจัยฉบับเต็ม

๒. ชำระค่าลงทะเบียน จำนวน ๒,๐๐๐ บาท โดยฝากเข้าบัญชีออมทรัพย์เลขที่ ๗๔๔-๐-๒๐๑๙๓-๐ ชื่อบัญชีสถาบันวิจัยและพัฒนา ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาจอมบึง ภายในวันเสาร์ที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ พร้อมส่งหลักฐานการโอนเงินมาที่อีเมลล์ : researchmcr@gmail.com หรือโทรสาร ๐๓๒ - ๒๖๑๐๗๘ และนำหลักฐานการชำระเงินตัวจริงมารับใบเสร็จรับเงิน ณ จุดลงทะเบียนในวันนำเสนองาน

๓. เตรียมนำเสนอบทความวิจัยด้วยวาจา (oral presentation) ไม่เกิน ๑๕ นาที และตอบคำถาม ๕ นาที โดยส่งไฟล์ Power Point ๒๐๐๗ สำหรับการนำเสนอ บันทึกลงแผ่น CD-ROM มายังสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ๔๖ หมู่ ๓ ต.จอมบึง อ.จอมบึง จ.ราชบุรี ๗๐๑๕๐ และส่งทางอีเมลล์ : researchmcr@gmail.com ภายในวันเสาร์ที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยสถาบันวิจัยและพัฒนาจะแจ้งรายละเอียดกำหนดการนำเสนอให้ทราบอีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชฎาพร โพธิ์สุวรรณค์)
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

สถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
โทร ๐๓๒-๒๖๑๙๔-๗ ต่อ ๑๒๐๐ - ๒ โทรสาร ๐๓๒ - ๒๖๑๐๗๘

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล นายกิตติพงศ์ ภูระหงษ์
วัน เดือน ปีเกิด 26 สิงหาคม พ.ศ. 2537
ที่อยู่ 3/5206 ซอยพหลโยธิน 30 แขวงจันทระเกษม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา โรงเรียนหอวัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสังเคราะห์และเสนอแนะแผนการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรชาวสวนยาง
ใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยที่สอดคล้องและตอบสนองยุทธศาสตร์
พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 - 2556

Synthesis and Recommendation Plans to Increase Productivity of
Rubber Farmers in 11 Provinces in Northeastern Thailand Corresponding
and Responding the Rubber Development Strategy Year 2012 – 2013

กิตติพงษ์ ภูระหงษ์¹ นริสา ทรงไตรย์² อารัง เมฆโหรา³ เกศกนก ผ่องสุขใจ⁴
พงศ์วุฒิ ยากลิ่นหอม⁵ พสธร ปัญญาวงศ์งาม⁶ สุชญา เต็มงามธนา⁷ อุษณิษา นันทะวงษ์⁸
¹⁻⁸สาขาพัฒนาการเกษตรและการจัดการทรัพยากร คณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยภายใต้ยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 – 2556 และเพื่อนำสภาพปัญหาที่ศึกษาได้มาสังเคราะห์และเสนอแนะแผนการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยที่สอดคล้องและตอบสนองยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 – 2556 กลุ่มตัวอย่าง คือเกษตรกรชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 626 ราย โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 626 ราย และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS ผลการวิจัยพบว่า กรณีปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร ด้านผู้ซื้อผลผลิตอยู่ในระดับที่มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก ด้านเกษตรกรอยู่ในระดับที่มีปัญหาน้อย ด้านช่องทางการขายอยู่ในระดับที่มีปัญหาน้อย และด้านปัญหาการจัดการผลผลิตเพื่อการขาย อยู่ในระดับไม่มีและไม่ใช่มิมีปัญหา กรณีปัญหาและอุปสรรคที่เป็นสาเหตุ ทำให้ผลผลิตยางพาราต่อไร่ต่อปีของเกษตรกรไม่เป็นไปตามยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 – 2556 ด้านการใช้เทคโนโลยีการผลิตและการจัดการสวนยาง อยู่ในระดับที่มีปัญหาน้อย แสดงถึงวิธีการในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรที่ไม่ค่อยมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์พัฒนายางพาราในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพยางที่เป็นวัตถุประสงค์ ด้านการกรีดยางพาราอยู่ในระดับที่มีปัญหาน้อย แสดงถึงกระบวนการเก็บผลผลิตที่ไม่ตรงตามมาตรฐาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์พัฒนายางพาราในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพยางที่เป็นวัตถุประสงค์ ด้านภูมิอากาศที่มีผลต่อการผลิตยางพาราอยู่ในระดับที่มีปัญหามาก ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผลผลิตยางพาราของเกษตรกรมีปัญหาและส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์พัฒนายางพาราในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพยางที่เป็นวัตถุประสงค์

คำสำคัญ : การสังเคราะห์และเสนอแนะ แผนการเพิ่มผลิตภาพการผลิต เกษตรกรชาวสวนยาง,
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 - 2556

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ABSTRACT

This research aimed to generate synthesis and recommendation plans to increase productivity for rubber farmers in 11 provinces in northeastern Thailand, in consistent with the rubber development strategy issued in year 2012 – 2013. The sample group was 625 rubber farmers in 11 provinces in northeastern Thailand, included Kalasin province, Khon Kaen province, Nakhon Ratchasima province, Buriram province, Mukdahan province, Yasothon province, Roi Et Province, Srisaket province, Surin Province, and Ubon Ratchathani province. The research instrument was a questionnaire for data collection from the sample of 626 people and data analysis with SPSS.

The results was found that the problems and obstacles that affected selling of rubber of the rubber farmers could be described as follows: in terms of product purchasers, the problems and obstacles were found at a moderate level, which led to the cause of the product price decline, in which consequently affected developmental strategies in regard to development of rubber market system in Thailand and abroad; in terms of the farmers, they had a low level of the problems, in which affected developmental strategies in regard to the extra income and the escalation of the quality of life of the rubber farmers; in terms of the sale channels, the problem and obstacle level were found at a low level, it implied that the gaps of the rubber market caused the pricing problem which consequently affected developmental strategies in regard to development of rubber market system in Thailand and abroad; in terms of the problems of product management, there was no problem found; those problems were not comply with developmental strategies of the development of rubber market issued in 2012 – 2013; in terms of production technology, the problems were found at a low level of problems, in which implied that ineffective agricultural conducts affected developmental strategies in regard to escalation of the efficiency of production and rubber raw product quality; in terms of rubber tree tapping, the problems were found at low level, in which implied that the process of harvesting was inefficient, affected developmental strategies in regard to escalation of the efficiency of production and rubber raw product quality; in terms of the climate, the problems were found at a high level. The climate was the major factor affected the efficiency of the productivity and raw product quality.

Keywords : Synthesis and recommendation, Increase productivity, Rubber Farmers, Northeastern Thailand, Rubber development strategy year 2012 – 2013

บทนำ

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญอย่างยิ่งของประเทศไทยและภูมิภาคอาเซียน โดยในปี พ.ศ. 2551 ประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกยางพาราประมาณ 16.89 ล้านไร่ ก่อให้เกิดกิจกรรมต่อเนื่องทั้งภาคการผลิตทางเกษตรภาคอุตสาหกรรม และภาคการตลาด มีผู้เกี่ยวข้องเป็นเกษตรกร ผู้ประกอบการ แรงงาน บุคลากรภาครัฐ และผู้บริหารภาคต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 6 ล้านคน กระจายทั่วประเทศ ผลผลิตยางดิบประมาณ 3.09 ล้านตัน ก่อให้เกิดรายได้ จำนวน 402,563 ล้านบาท จากการส่งออกยางดิบ 2.68 ล้านตัน มูลค่า 223,628 และ 149.908 ล้านบาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตามลำดับ รวมทั้งอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ไม้ยางพาราอีก 29,027 ล้านบาท ปัจจุบันงานด้านยางพารามีหลายหน่วยงาน รับผิดชอบตามภารกิจที่แตกต่างกันออกไป เพื่อประโยชน์ในการพัฒนายางพาราทั้งระบบไม่ว่าด้านการผลิต การค้า และอุตสาหกรรมยางของประเทศให้ดียิ่งขึ้น จึงสมควรกำหนดให้มียุทธศาสตร์พัฒนายางพารา เพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานของหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดให้มีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทาง/มาตรการ กิจกรรมที่ต้องดำเนินการ และหน่วยงานที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน มีการประสานงานเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด เพื่อประโยชน์โดยรวมของประเทศ(ยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 - 2556, 2553) ปัจจุบันยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา (พ.ศ. 2552 - 2556) ที่เป็นเหมือนนโยบายหลักในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมยางพาราทั้งระบบแบบครบวงจรนั้น นอกเหนือจากการอาศัยสมรรถนะของหน่วยงานที่นำยุทธศาสตร์ลงไปสู่การปฏิบัติ และการประสานงานที่เป็นเอกภาพระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว ยังมีความจำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบอื่น ๆ จากปัจจัยแวดล้อมที่นำมาประกอบการพิจารณา เพื่อให้การวางแผนการดำเนินงานมีความสอดคล้องและตอบสนองยุทธศาสตร์ตามกำหนด จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการสังเคราะห์และเสนอแนะแผนการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยที่สอดคล้องและตอบสนองยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 - 2556 เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานและเป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์พัฒนายางพาราให้เกิดการพัฒนาอย่างมีศักยภาพเกิดประโยชน์สูงสุดกับการเกษตรกรชาวสวนยางในการพัฒนาการเกษตรของประเทศ(สถาบันวิจัยยาง, 2556)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยภายใต้ยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 - 2556
2. เพื่อนำสภาพปัญหาที่ศึกษาได้มาสังเคราะห์และเสนอแนะแผนการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยที่สอดคล้องและตอบสนองยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 - 2556

ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เกษตรกรชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้แก่ เกษตรกรชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี โดยแต่ละสวนยางกำลังให้ผลผลิตและมีอายุตั้งแต่เริ่มเปิดกรีดจนถึงอายุยาง 25 ปี และทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยคัดเลือกเกษตรกรชาวสวนยางพาราที่ผ่านการอบรม 3 หลักสูตร จากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางพาราในปี พ.ศ. 2557 ในด้านการกรีดยางพารา การผสมปุ๋ย และการผลิตยางพารา

1.2 ขอบเขตเนื้อหา

ประกอบด้วยข้อมูลพื้นฐานด้านสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ข้อมูลด้านการจัดการผลิต ข้อมูลด้านผลผลิตและราคาที่ได้รับ ข้อมูลด้านปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการขาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลผลิตยางพาราของเกษตรกร และข้อมูลด้านปัญหาและอุปสรรคที่เป็นสาเหตุทำให้ผลผลิตยางพาราต่อไร่ต่อปีของเกษตรกรไม่เป็นไปตามยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 – 2556

1.3 ขอบเขตพื้นที่

พื้นที่ดำเนินการ 11 จังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การสำรวจสวนยางพารา และการเสวนากลุ่มด้วยแบบสัมภาษณ์

1.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในวันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 - วันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 โดยทำการเก็บข้อมูลเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 626 ราย เก็บรวบรวมโดยการสัมภาษณ์ได้จำนวนทั้งสิ้น 626 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ศึกษาข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ และตรวจสอบความถูกต้องความเรียบร้อยแล้วโดยนำไปประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปSPSS เพื่อคำนวณหาค่าสถิติที่ต้องการ จัดทำตารางวิเคราะห์ข้อมูล แปลความหมายที่ได้จากการประมวลผลข้อมูล สรุปผลการวิจัยและทำรายงานการวิจัย โดยมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive method) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การประเมินระดับปัญหาและอุปสรรค โดยกำหนดเป็น 4 ระดับ ดังนี้

4	=	ไม่มีและไม่ใช้ปัญหา
3	=	มีปัญหาน้อย
2	=	มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก
1	=	มีปัญหามาก

โดยกำหนดเกณฑ์ด้านปัญหาดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
3.26 – 4.00	ไม่มีและไม่ใช้ปัญหา
2.51 – 3.25	มีปัญหาน้อย
1.76 – 2.50	มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก
1.00 – 1.75	มีปัญหามาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาพบว่า กรณีปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร ด้านผู้ซื้อผลผลิตอยู่ในระดับมีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก(ค่าเฉลี่ย = 2.10) โดยประเด็นปัญหา กตราคาโดยอ้างเหตุผลเรื่องต้นทุนของตนเอง มีปัญหาอยู่ในระดับมีปัญหามาก ผู้ซื้อบางพื้นที่ฮั้วและสมคบกันแบ่งพื้นที่รับซื้อ ผู้รับซื้อที่มีจำนวนน้อย แหล่งรับซื้อที่มีน้อย ผู้ซื้อไม่ซื่อสัตย์ และไม่ทราบส่วนต่างหรือไม่รู้เท่าทันพ่อค้า มีปัญหาอยู่ในระดับมีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก ด้านเกษตรกรอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย(ค่าเฉลี่ย = 2.77) โดยประเด็นปัญหา ไม่มีความรู้และไม่ได้รับข่าวสารความเคลื่อนไหวด้านราคาที่ชัดเจนเพื่อการตัดสินใจในการขาย คุณภาพของผลผลิตที่ผลิตต่ำ และผลผลิตไม่แน่นอนทำให้ถูกกดราคาจากผู้ซื้อ มีปัญหาอยู่ในระดับมีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก ความเข้มแข็งกลุ่มมีน้อยทำให้สมาชิกบางคนไม่เข้าร่วมกลุ่มในการขาย มีปัญหาอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย และความไม่สะดวกในการนำยางไปขายเพราะห่างไกลจากแหล่งขายและปัญหาค่าใช้จ่ายการขนส่ง มีปัญหาอยู่ในระดับไม่มีและไม่ใช้ปัญหา ด้านช่องทางการขายอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย(ค่าเฉลี่ย = 2.67) โดยประเด็นปัญหา ทางเลือกในช่องทางการตลาดในปัจจุบันมีน้อยทำให้เกษตรกรไม่มีทางเลือกและเกษตรกรมีโอกาสขายผลผลิตตนเองโดยตรงกับโรงงานน้อยต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง มีปัญหาอยู่ในระดับมีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก และในช่องทางที่เกษตรกรเลือกมีผู้เกี่ยวข้องมากเกินไปทำให้ราคาที่ยางได้ต่ำเนื่องจากการหักค่าใช้จ่ายของผู้ซื้อ การขายผ่านกลุ่มมีข้อจำกัดในเรื่องการได้รับเงินช้า ราคาที่เกษตรกรขายได้จากพ่อค้าดีกว่าผ่านกลุ่มทำให้กลุ่ม มีปัญหาในเรื่องการบริหารจัดการและการควบคุมปริมาณเพื่อสร้างอำนาจการต่อรอง และกลุ่มที่ท่านเป็นสมาชิกมีปัญหาที่ไม่สามารถต่อรองราคาให้กับสมาชิกได้ อยู่ในระดับมีปัญหาน้อย และด้านการจัดการผลผลิตเพื่อการขายอยู่ในระดับไม่มีและไม่ใช้ปัญหา(ค่าเฉลี่ย = 3.53) โดยประเด็นปัญหา ปัจจุบันท่านมีปัญหาการขนส่งผลผลิตไปขายหรือไม่ ท่านมีปัญหาแรงงานในการขายหรือไม่ และปัญหาค่าใช้จ่ายในการขายผลผลิตของท่านมีปัญหาอยู่ในระดับมีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก อยู่ในระดับไม่มีและไม่ใช้ปัญหา

กรณีปัญหาและอุปสรรคที่เป็นสาเหตุทำให้ผลผลิตยางพาราต่อไร่ต่อปีของเกษตรกรไม่เป็นไปตามยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 – 2556 ด้านการใช้เทคโนโลยีการผลิตและการจัดการสวนยางอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย(ค่าเฉลี่ย = 3.06) โดยประเด็นปัญหา ลักษณะพื้นที่ปลูกไม่เหมาะสมต่อการปลูกยาง และไม่มีการตัดแต่งกิ่ง มีปัญหาอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย และพันธุ์ยางที่ใช้ปลูกให้ผลผลิตน้อย สภาพความอุดมสมบูรณ์ของดินที่ปลูกต่ำและไม่เหมาะสม ใช้สูตรปุ๋ยไม่ตรงกับวิชาการกำหนดในช่วงอายุยางแต่ละช่วง ขาดการใส่ปุ๋ยบำรุงให้เป็นไปตามกำหนด การป้องกันกำจัดโรค และมีการกำจัดวัชพืชน้อย มีปัญหาอยู่ในระดับไม่มีและไม่ใช้ปัญหา ด้านการกรีดยางพาราอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย(ค่าเฉลี่ย = 2.92) โดยประเด็นปัญหา เปิดกรีดยางพาราในขณะที่ต้นยางพาราไม่ได้ขนาดตามสถาบันวิจัยที่กำหนด หน้ากรีดยางแห้งตายและเสียหายอันเนื่องมาจากแรงงานกรีดขาดทักษะ ใช้ระบบกรีดถี่จนเกินไปทำให้ผลผลิตที่ต่ำ(มากกว่า 2 วันกรีด ติดต่อกัน) และกรีดยางพาราในช่วงไม่เหมาะสม เช่น ฝนตก ยางพลัดใบ และช่วงแล้งจัด อยู่ในระดับที่มีปัญหาน้อย ด้านภูมิอากาศที่มีผลต่อการผลิตยางอยู่ในระดับมีปัญหา(ค่าเฉลี่ย = 1.93) โดยประเด็นปัญหา ฤดูที่ไม่แน่นอนทำให้จำนวนวันกรีดที่ไม่แน่นอนและมีแนวโน้มลดลงภาพรวมในปัจจุบันปัญหาเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้ง(%DRC)เฉลี่ยในแต่ละสวนลดลงเมื่อเทียบกับในอดีตเป็นผลมาจากสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศส่งผลต่อปริมาณผลผลิตของเกษตรกรที่ลดลง อยู่ในระดับที่มีปัญหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยพบว่า กรณีปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร ด้านผู้ซื้อผลผลิตอยู่ในระดับที่มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก แสดงถึงเหตุที่ทำให้ราคาผลผลิตต่ำเกินควร ซึ่งส่งผลต่อกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์พัฒนายางพาราในด้านพัฒนาระบบตลาดภายในประเทศไทยและต่างประเทศ ด้านเกษตรกรอยู่ในระดับมีปัญหาบ้าง ซึ่งส่งผลต่อกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์พัฒนายางพาราในด้านการเสริมรายได้และยกระดับชีวิตเกษตรกรชาวสวนยาง ด้านช่องทางการขายอยู่ในระดับมีปัญหาบ้าง แสดงถึงช่องว่างของตลาดยางพาราที่ทำให้ราคาผลผลิตมีปัญหา ซึ่งส่งผลต่อกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์พัฒนายางพาราในด้านพัฒนาระบบตลาดภายในประเทศไทยและต่างประเทศ และด้านปัญหาการจัดการผลผลิตเพื่อการขาย อยู่ในระดับไม่มีและไม่ใช่มีปัญหา กรณีปัญหาและอุปสรรคที่เป็นสาเหตุ ทำให้ผลผลิตยางพาราต่อไร่ต่อปีของเกษตรกรไม่เป็นไปตามยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 – 2556 ด้านการใช้เทคโนโลยีการผลิตและการจัดการสวนยาง อยู่ในระดับมีปัญหาบ้าง แสดงถึงวิธีการในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรที่ไม่ค่อยมีประสิทธิภาพเท่า ซึ่งส่งผลต่อกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์พัฒนายางพาราในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพยางที่เป็นวัตถุดิบ ด้านการกรีดยางพาราอยู่ในระดับมีปัญหาบ้าง แสดงถึงกระบวนการเก็บผลผลิตที่ไม่ตรงตามมาตรฐาน ซึ่งส่งผลต่อกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์พัฒนายางพาราในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพยางที่เป็นวัตถุดิบ ด้านภูมิอากาศที่มีผลต่อการผลิตยางพาราอยู่ในระดับมีปัญหาบ้าง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผลผลิตยางพาราของเกษตรกรมีปัญหาและส่งผลต่อกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์พัฒนายางพาราในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพยางที่เป็นวัตถุดิบ

จากข้อสรุปดังกล่าวข้างต้น สามารถนำสภาพปัญหาที่ศึกษาได้มาสังเคราะห์เป็นข้อเสนอแนะการเพิ่มผลผลิตทางการผลิตของเกษตรกรชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยที่สอดคล้องและตอบสนองยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 – 2556 ได้แนวทางในการแก้ไขดังนี้

(1) จัดสรรพื้นที่ที่มีความเหมาะสมแก่การเพาะปลูกยางพารา โดยมีการแบ่งพื้นที่ให้มีความชัดเจนอย่างเท่าเทียม และออกกฎหมายป้องกันการรุกคืบพื้นที่ป่าเพื่อไม่ให้เกษตรกรแอบอ้างทำการเพาะปลูกยางพาราแล้วนำพื้นที่ป่ามาขึ้นทะเบียน

(2) จัดทำระบบขึ้นทะเบียนเกษตรกรชาวสวนยางพาราให้เป็นระบบ มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ และครอบคลุมทุกพื้นที่เพื่อให้เกิดความสะดวกในการตรวจสอบดูแล

(3) จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับยางพาราให้แก่เกษตรกรอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อให้เกษตรกรทันต่อข่าวสารเรื่องยางพาราอยู่เสมอ

(4) จัดอบรมเกี่ยวกับการกรีดยางพารา เพื่อเพิ่มทักษะให้กับเกษตรกรและลดความเสียหายของต้นยางพาราอันเนื่องมาจากการขาดทักษะ

(5) จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรม เทคโนโลยี และระบบสารสนเทศที่มีส่วนช่วยเพิ่มผลผลิตยางพาราให้กับเกษตรกรได้

(6) ส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกรชาวสวนยางในแต่ละพื้นที่อย่างจริงจัง โดยมีหน่วยงานภาครัฐเข้าไปให้คำแนะนำ เพื่อเพิ่มอำนาจในการต่อรองราคาผลผลิตยางพาราให้กับเกษตรกรได้อย่างแท้จริง

(7) ส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางพาราจัดทำปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยชีวภาพไว้ใช้กันเองภายในกลุ่ม เพื่อเป็นการลดต้นทุนอันเนื่องมาจากปุ๋ยที่มีราคาสูงและไม่แน่นอน

(8) ส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางพาราจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย ของแต่ละครัวเรือน เพื่อสร้างระเบียบวินัยเกี่ยวกับการใช้จ่ายภายในครัวเรือน การประหยัดคอตอคมไม่ฟุ่มเฟือย ลดการกู้ยืมเงิน และหนี้สิน รวมไปถึงการลดต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการทำสวนยางพารา

(9) จัดตั้งหน่วยงานภาครัฐให้มีหน้าที่รับซื้อผลผลิตยางพาราของกลุ่มเกษตรกรโดยเฉพาะ และทำหน้าที่เป็นตัวแทนจำหน่ายผลผลิตยางพาราให้กับภาคเอกชน หรือทำการค้าระหว่างประเทศ เพื่อกำหนดเกณฑ์ด้านราคาอย่างให้มีเท่าเทียมกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(10) สร้างหลักเกณฑ์ และวิธีการตรวจประเมินรับรองสวนยางพาราและผลผลิตยางพาราของเกษตรกร เพื่อสร้างมาตรฐานสวนยางพาราและผลผลิตยางพาราให้มีคุณภาพ

จากข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขดังกล่าวข้างต้น สามารถนำมาสังเคราะห์เป็นแผนการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรที่สอดคล้องและตอบสนองยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 - 2556 ได้แผนการดังนี้

(1) แผนการจัดสรรพื้นที่การเพาะปลูกยางพารา มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดพื้นที่ที่เหมาะสมในการเพาะปลูกยางพารา และเพื่อการบริหารจัดการดูแลพื้นที่เพาะปลูกยางพาราได้อย่างสะดวกและทั่วถึง โดยสามารถจัดทำเป็นโครงการจัดสรรพื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อการเพาะปลูกยางพาราให้กับเกษตรกร

(2) แผนสร้างระบบสารสนเทศของเกษตรกร มีวัตถุประสงค์เพื่อขึ้นทะเบียนเกษตรกรชาวสวนยางพารา และเพื่อเป็นช่องทางในการติดต่อดูแลระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเกษตรกร โดยสามารถจัดทำเป็นโครงการขึ้นทะเบียนเกษตรกรชาวสวนยางพาราผ่านระบบสารสนเทศ

(3) แผนพัฒนาศักยภาพของเกษตรกร มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกษตรกรทันต่อข่าวสารเรื่องยางพาราอยู่เสมอ เพื่อเพิ่มทักษะด้านการกรีดยางให้กับเกษตรกรและลดความเสียหายของต้นยางพาราอันเนื่องมาจากการขาดทักษะ และเพื่อเพิ่มทางเลือกใหม่ในการทำสวนยางพาราโดยอาศัยความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศ โดยสามารถจัดทำเป็นโครงการให้ความรู้ใหม่เกี่ยวกับยางพาราให้แก่เกษตรกร โครงการอบรมเพื่อเพิ่มทักษะการกรีดยางพารา และโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศที่มีส่วนช่วยในการทำสวนยางพารา

(4) แผนสร้างกลุ่มเข้มแข็ง มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มอำนาจในการต่อรองราคาผลผลิตยางพาราให้กับเกษตรกรได้อย่างแท้จริง และเพื่อเป็นการลดต้นทุนอันเนื่องมาจากปุ๋ยที่มีราคาสูงและไม่แน่นอน โดยสามารถจัดทำเป็นโครงการอบรมเกี่ยวกับกระบวนการรวมกลุ่มของเกษตรกรชาวสวนยางพารา และโครงการอบรมการทำปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยชีวภาพให้กับกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางพารา

(5) แผนบัญชีเกษตรกร มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างระเบียบวินัยเกี่ยวกับการใช้จ่ายภายในครัวเรือน ลดการกู้ยืมเงินและหนี้สิน รวมไปถึงการลดต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการทำสวนยางพารา โดยสามารถจัดทำเป็นโครงการส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางพาราจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายครัวเรือน

(6) แผนมาตรฐานและกฎเกณฑ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดเกณฑ์ด้านราคายางให้มีเท่าเทียมกัน และเพื่อสร้างมาตรฐานสวนยางพาราและผลผลิตยางพาราให้มีคุณภาพ โดยสามารถจัดทำเป็นโครงการจัดตั้งหน่วยงานภาครัฐทำหน้าที่รับซื้อและจำหน่ายผลผลิตยางพาราของกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางโดยเฉพาะ และโครงการสร้างหลักเกณฑ์ และวิธีการตรวจประเมินรับรองมาตรฐานสวนยางพาราและผลผลิตยางพาราของเกษตรกร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย ผลจากการศึกษาวิจัยเรื่องการสังเคราะห์และเสนอแนะแผนการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยที่สอดคล้องและตอบสนองยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 - 2556 ทำให้สามารถวางกรอบแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์พัฒนายางพาราให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม ระบบการผลิต การจัดการ ผลผลิตยางพารา ราคาผลผลิต รายได้ รวมถึงปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการกำหนดยุทธศาสตร์พัฒนายางพาราให้เกิดการพัฒนาอย่างมีศักยภาพเกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรชาวสวนยางในการพัฒนาการเกษตรของประเทศต่อไป โดยทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการลงพื้นที่สำรวจถึงปัญหาและอุปสรรคในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรอย่างจริงจัง และกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของราคาผลผลิตยางพาราที่ตกต่ำและไม่แน่นอน ส่งผลให้เกษตรกรต้องขาดทุนและมีรายได้ลดลง รวมถึงเรื่องของราคาปุ๋ยที่มีราคาเพิ่มมากขึ้นและไม่แน่นอน ส่งผลให้เกษตรกรประสบกับปัญหาในเรื่องของต้นทุนที่สูงขึ้น และท้ายที่สุดเกษตรกรก็หลุดไม่พ้นจากวงจรปัญหาหนี้สิน และความยากจน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะจากการดำเนินงานวิจัย ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ควรมุ่งเน้นศึกษาในเรื่องของปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรเป็นหลักจนถึงสาเหตุที่แน่ชัด แล้วจึงคิดวางกรอบแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์พัฒนายางพาราในภายหลัง จึงจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพและมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น รวมถึงเกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรชาวสวนยางในการพัฒนาการเกษตรของประเทศต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์และคณะ. (2548). รายงานการวิจัย การสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นตัวผู้เรียนเป็นสำคัญตั้งแต่ พ.ศ. 2542 - 2547 (ฉบับสมบูรณ์). กรุงเทพฯ: กลุ่มพัฒนานโยบายการเรียนรู้ด้านภูมิปัญญาและการท่องเที่ยว. สำนักมาตรฐานการศึกษาและการพัฒนาการเรียนรู้ สกศ.
- บัญชา สมบูรณ์สุขและคณะ. (2556). แนวทางการแก้ไขปัญหายางพาราตกต่ำ. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สงขลา.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. (2547). การวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูลในการวิจัยโดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 10 – 12.
- สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร. (2552). ยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 - 2556. สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน, 2558, จาก สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร : <http://www.rubberthai.com/about/pdf/strategy.pdf>
- สถาบันวิจัยยาง. (2555). ข้อมูลวิชาการยางพารา 2555. กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้